

ГОДИШНИ извештај 2020

Годишњи извештај за 2020.

Садржај

Годишњи извештај за 2020. годину је веродостојан приказ делатности, развоја и резултата пословања НИС Групе остварених у 2020. години. Извештај садржи и приказује податке НИС Групе, која обухвата НИС а.д. Нови Сад и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само НИС а.д. Нови Сад, то је у Извештају посебно наглашено. Термини: „НИС а.д. Нови Сад” и „Друштво” означавају матично друштво НИС а.д. Нови Сад, док се термини „НИС” и „НИС Група” односе на НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима.

Годишњи извештај даје сажет и интегрисан приказ финансијских и не-финансијских остварења НИС Групе у 2020. години и приказује како стратешки циљеви, корпоративно управљање, остварени резултати и потенцијали, у деловању с екстерним окружењем, доводе до стварања вредности у краткорочној, средњорочној и дугорочној перспективи.

Годишњи извештај је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику.

Годишњи извештај за 2020. годину доступан је и у електронској форми на корпоративном сајту. Све додатне информације о НИС Групи могу се наћи на корпоративном сајту www.nis.eu.

Годишњи извештај садржи информације које су детаљније објашњене у другим деловима овог извештаја или у другим извештајима, односно на веб-страницама корпоративног сајта. Такође, на крају извештаја налази се речник са објашњењима коришћених скраћеница и акронима.

Упућивање на други део овог извештаја или друге извештаје НИС Групе.

Упућивање на веб-странице корпоративног сајта www.nis.eu

Садржај	3
НИС Група у 2020.	4
Уводна реч	12

Извештај о пословању 17

Извештај независног ревизора о усклађености извештаја о пословању с финансијским извештајима	18
Важни догађаји	22
НИС Група	28
Стратегија	44
Управљање ризицима	46
Пословно окружење	60
Анализа резултата	66
ОМС Еталон	102
Хартије од вредности	112
Корпоративно управљање	120
Људски ресурси	166
Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду	182
Друштвена одговорност	196
Комуникација	202
Истраживање и развој	206
Даљи развој	208

Финансијски извештаји 211

Појединачни финансијски извештаји	212
Извештај независног ревизора о појединачним финансијским извештајима	214
Биланс стања	220
Биланс успеха	224
Извештај о осталом резултату	227
Извештај о токовима готовине	228
Извештај о променама на капиталу	230
Напомене уз појединачне финансијске извештаје	232
Консолидовани финансијски извештаји	330
Извештај независног ревизора о консолидованим финансијским извештајима	332
Консолидовани биланс стања	340
Консолидовани биланс успеха	344
Консолидовани извештај о осталом резултату	347
Консолидовани извештај о токовима готовине	348
Консолидовани извештај о променама на капиталу	350
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	352

Извештај о плаћањима ауторитетима власти 450

Изјава лица одговорних за састављање извештаја 457

Прилози 461

Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад	462
Речник	463
Контакти	469

НИС група у 2020.

Остварена је EBITDA од

15,8

милијарди РСД

Инвестирано је

25,3

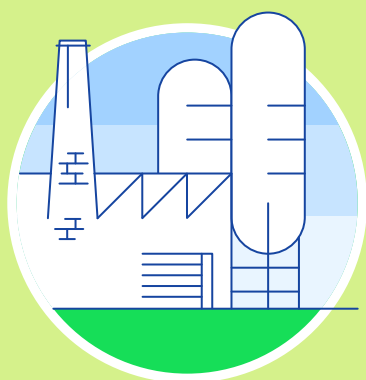
милијарди РСД

Развој малопродајне мреже

● ● ● ● ● реконструкција
8 бензинских
станица у Србији

● ● ● узето у закуп
5 ССГ у Босни и
Херцеговини

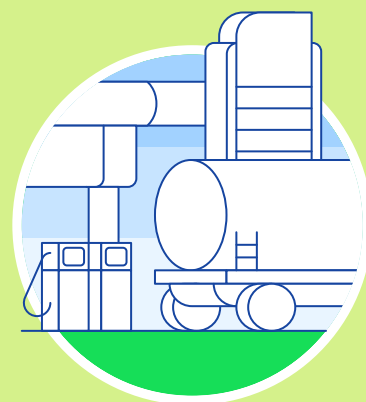
● пуштена у рад
ССГ Отопени у Румунији

Обим прераде
нафте и полупроизвода је износио

3.613

хиљада тона

Обим промета у 2020.
години је износио

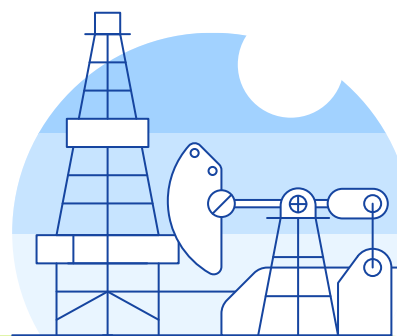
3.538

хиљада тона

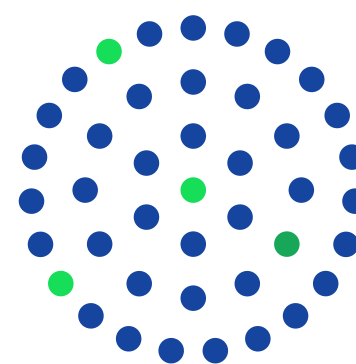
Обим производње
нафте и гаса је износио

1.259

хиљада условних тона

У 2020. избушено је

● 38 разрадних
● 3 истражне
бушотине у Србији

● 1 разрадна
бушотина у
Румунији

Награде и признања

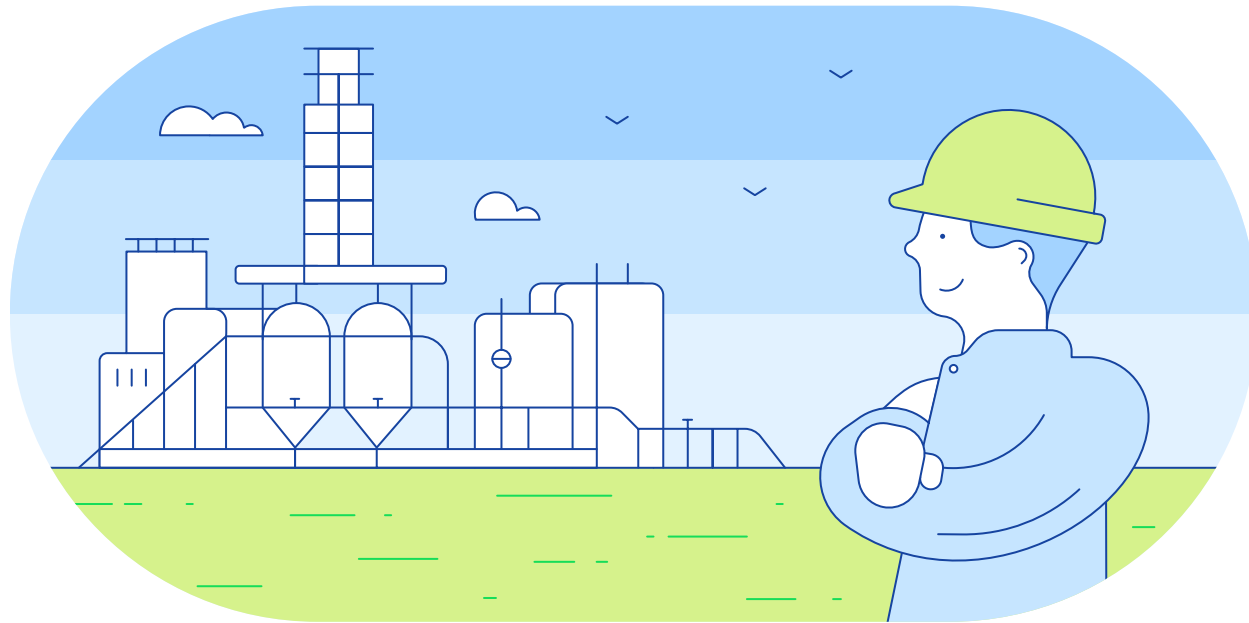
Компанија НИС проглашена је за
најпожељнијег послодавца у Србији
према резултатима истраживања
„ТалентХ” које је спровела
специјализована интернет страница
[Poslovi.infostud.com](https://poslovi.infostud.com)

Награда Привредне коморе Србије
„Најбољи пословни лидер” додељена
је Владимиру Гагићу, директору
Блока прерада НИС-а

...

Специјално признање Министарства
одбране Републике Србије додељено је
компанији „Гаспром њефт”,
већинском акционару НИС-а, за
допринос систему одбране у борби
против коронавируса

Реализација кључних пројеката

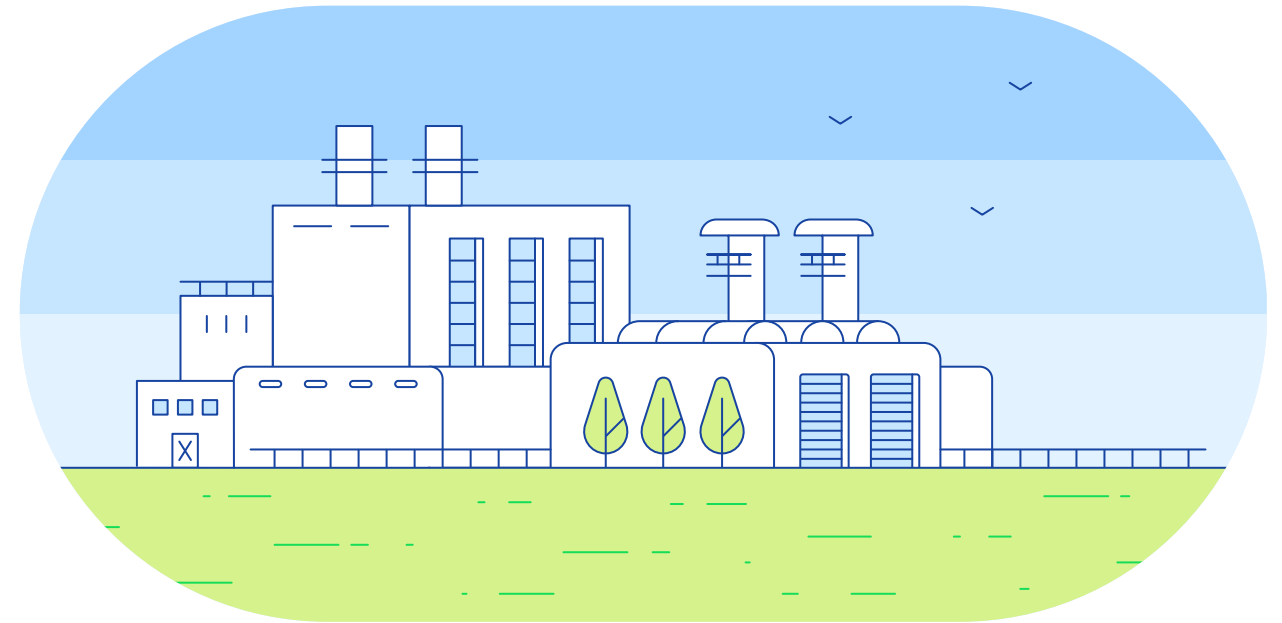

„ДУБОКА ПРЕРАДА”

Пројекат „Дубока прерада са технологијом одложеног коксовања” је капитална инвестиција друге фазе модернизације Рафинерије нафте у Панчеву, у коју је уложено више од 300 милиона евра. Постројење је свечано пуштено у рад 18. новембра 2020.

Захваљујући изграђеном DCU комплексу обезбеђено је оптимално искоришћење капацитета рафинерије и повећана дубина прераде нафте у НИС-у са 86 на 99,2 одсто. Радом новог постројења омогућена је повећана производња високо-

квалитетног бензина и дизела, као и производња кокса, који се до сада увозио. Реализацијом пројекта такође је решен проблем пласмана мазута с високим садржајем сумпора, јер се уместо високосумпорног мазута производе додатне количине светлих производа и кокс. Такође, реализованим пројектом „Дубока прерада” обезбеђено је да Србија испуни своје међународне обавезе о смањивању садржаја сумпора у мазуту.

ТЕ-ТО „ПАНЧЕВО”

ТЕ-ТО „Панчево” је комбиновано гасно-парно постројење оквирне електричне снаге до 200 MW. Планирана производња електричне енергије на годишњем нивоу износи око 1.400 GWh. Пројекат изградње ТЕ-ТО „Панчево” заједнички реализују компаније НИС а.д. и „Гаспром енергохолдинг” преко компаније „Гаспром енергохолдинг Србија” д.о.о., где НИС а.д. има учешће од 49%, а „Центро енергохолдинг” 51%.

Укупна очекивана вредност пројекта износи око 180 милиона евра.

Почетак рада ТЕ-ТО „Панчево” се очекује током 2021. године.

ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА

За НИС дигиталне технологије представљају могућност за покретање новог развоја компаније и средство за достизање стратешких циљева. Стога је дигитализација процес који може да пружи економски допринос даљем развоју наше компаније, затим да појача конкурентност наше компаније на тржишту и да створи нове вредности за наше акционаре и запослене. У оквиру дигиталне трансформације 2020. године је било осам кључних елемената, који доприносе реализацији дигитализације у нашој компанији: дигитална визија и стратегија ДТ-а, организациона структура и принципи управљања, портфолио пројектима, иновативни центар и дигиталне технологије (R&D), платформе и ток података, интеракција са екосистемом и партнерства, дигитална култура и компетенције, сарадња са „Гаспром њефтом”.

Наши запослени као и константан рад на унапређивању вештина и неопходних знања за имплементацију иновација јесу кључни елемент успешне реализације дигиталне трансформације у НИС-у. Због тога је израђен план за развој дигиталних компетенција и културе за 2021. годину, који обухвата предавања, обуке и припрему запослених за нове изазове у тој области. Такође, у оквиру Научно-технолошког центра НИС-а формирана је дигитална лабораторија, где се наши стручњаци баве научно-истраживачким радом у оквиру дигиталних пројеката и могућностима њихове примене у нафтној индустрији. У току 2020. године тим је успешно покренуо више од 15 иницијатива. У оквиру партнерстава успостављена је сарадња са водећим факултетима у области дигитализације, коју је НИС започео још 2019.

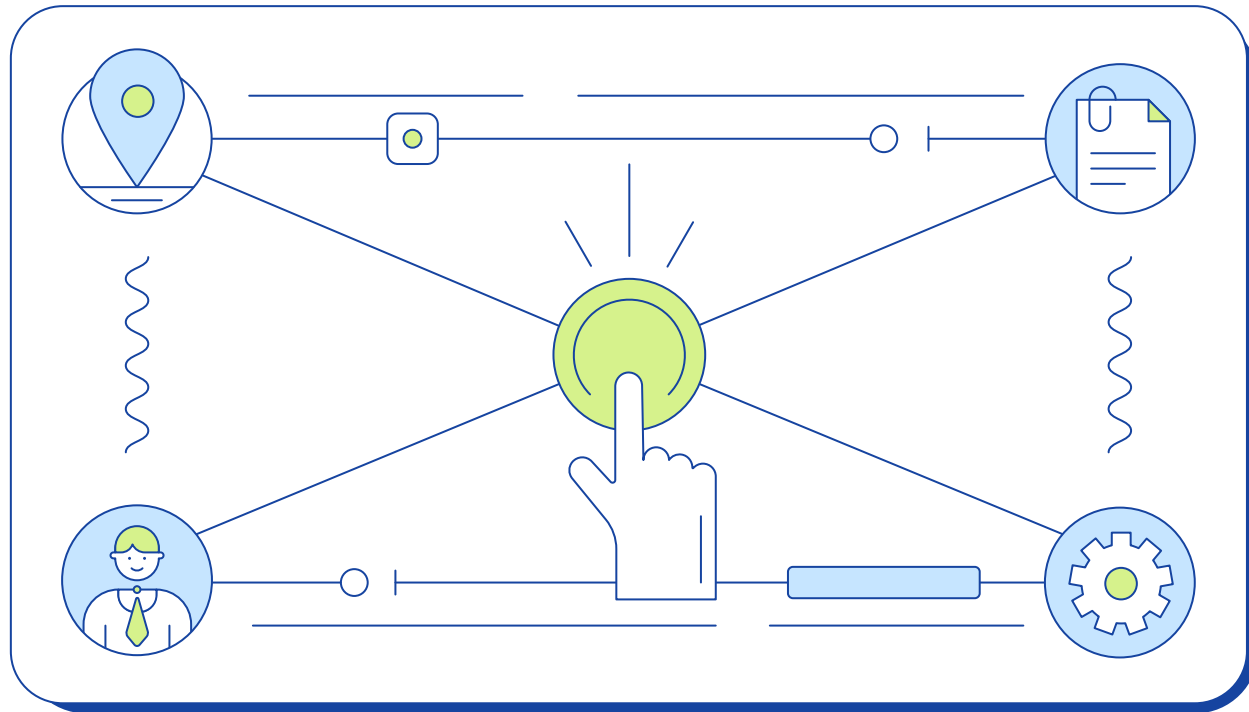
године са Електронским факултетом у Нишу, а наставио ове године успостављањем сарадње са Електротехничким факултетом у Београду, као и са Факултетом техничких наука у Новом Саду. У 2020. години су била потписана 2 меморандума са ЕТФ и ФТН, који за циљ имају размену знања, експертизе стручњака из НИС-а, професора и студената са факултета и повезивање бизнис сектора са академском заједницом, како би се реализовали заједнички пројекти и створили нови „производи” на савременом тржишту на обострану корист. За заокруживање и комплетирање дигиталног екосистема у коме НИС остварује своје циљеве неопходна су и спољна партнерства како са ИТ компанијама, тако и са специјалистима у одређеним областима, стартапима и ИТ заједницом Србије. У наредним годинама главна пажња ће управо бити на овим партнерствима, на грађењу имиџа НИС-а као компаније која дигитализује свој бизнис и која је поуздан и пожељан сарадник свима онима који имају идеје, предузетнички дух и стварају иновације. Као посебно виртуелно место сусрета са њима развијамо „TechEngine powered by NIS” платформу и отварамо TechEngine радне зоне.

За сваки бизнис-блок (Истраживање и производња, Прерада и Промет) одређени су приоритети и дигитални алати, а циљ нам је да применом иновативних технологија повећамо ефикасност пословања и ефикасност у истраживању и производњи нафте и гаса, као и да подигнемо ниво обучености наших запослених, повећамо безбедност и поузданост рада постројења, обезбедимо додатне услуге и унапредимо комуникацију са потрошачима. Портфолио дигиталне трансформације Компаније је формиран 2020. и садржи више од 110 пројеката и иницијатива за потребе свих бизнис блокова и других организационих делова који су подршка пословању. Наведени пројекти и иницијативе се налазе у различитим

фазама животног циклуса: од „Идеје” до „Примене (пуштање у производњу)”. У току 2020. је било регистровано више од 75 нових иницијатива, извршено је 50 анализа идеја и завршено је 14 пројеката. Најзначајнији завршени пројекти у 2020. години су: Real-time operating center, Online Drilling, Mobile Operator, GPS Tracking, OTS (Crane Operator), Структурни обиласци (Mobile operator), Drive.Go, Пакетомати и Instant Payment.

Управљање подацима, доступност и квалитет података – све су то важни фактори успеха ДТ, а такође предуслов за кључне стратешке дигиталне иницијативе НИС-а. С обзиром на то у 2020. години су развијени принципи управљања подацима, чији су главни циљеви: повећање ефикасности употребе и издвајања вредности података, подршка за потребе информација, осигуравање интегритета и квалитета података, као и осигуравање њихове поверљивости и свеобухватне заштите.

Генерално гледано, правац развоја у наредном периоду у области дигиталне трансформације НИС-а јесте постепена и доследна примена принципа и алата Индустрије 4.0, између осталог примена продорних технологија које трансформишу производне процесе и пословне моделе захваљујући новим форматима интеракције и доношења одлука, примене дигиталних платформи и производа.

МУЛТИФУНКЦИОНАЛНИ ЗАЈЕДНИЧКИ СЕРВИСНИ ЦЕНТАР

Формирање Мултифункционалног заједничког сервисног центра (МЗСЦ) један је од пројеката организационе трансформације НИС-а, који организационо већину административних услуга обједињава на једном месту и тако повећава квалитет услуга у пословању. Као покретач промене наше културе рада, омогућује нов приступ у пружању услуга интерним клијентима и дигитализацију процеса, стављајући ефикасност на прво место.

Примењен је пилот пројекат (услуге рачуноводства и финансијског извештавања, услуге људских ресурса и инфраструктура: „Front office”, „Call center”) који је почео са радом 1. новембра 2019. године.

На основу протокола Управљачког комитета од 11.9.2020. период пројектног управљања је завршен. Од 1.10.2020 Мултифункционални заједнички сервисни центар (МЗСЦ) „НИС Бизнис сервис” је прешао у оперативно управљање.

Сада у МЗСЦ успешно ради 11 сервис-група. Мултифункционални заједнички сервисни центар, поред рачуноводствених и HR услуга, свим запосленима и организационим деловима НИС-а, као и зависним друштвима, пружа нове услуге масовне регрутације и селекције, као и путничког транспорта, као што су изнајмљивање аутомобила и аутобуски превоз, услуге за документациону подршку, услуге за стандардизацију и мапирање пословног процеса, услуге за подршку попису,

писмено превођење, услуге подршке запосленима у вези са повластицама и социјалним пакежом, услуге ИТ-а, услуге складиштења и услуге правне подршке у вези са пословним активностима ниског ризика.

Основни принципи рада МЗСЦ-а су максимална стандардизација и аутоматизација процеса и алата, једноставније процедуре, доношење шаблонских одлука, јединствен канал комуникације и јасна приоритизација захтева; дакле, бољи квалитет и брже извршавања задатака.

За годину дана рада:

- Број сервис-група је повећан са три на 11
- Број запослених у тренутку завршетка пројекта „МЗСЦ” износи 522¹
- Добијена су три нова клијента – обим пружених услуга се повећао за 13%
- Континуирано се повећава продуктивност – за 15% у поређењу са првим полугодиштем
- Ниво квалитета опслуживања SLA у 2020. години је износио 98%.

Остварена оперативна ефикасност је износила више од 140 милиона динара.

¹ Званичан завршетак пројекта „МЗСЦ” је био 1. октобар 2020. године, те је и број запослених дат са овим датумом.

Уводна реч

Драги пријатељи,

Година за нама била је једна од најтежих у историји НИС групе, целе нафтне индустрије и глобалне економије. Прилагодили смо се новим околностима, у условима у којима је са једне стране требало обезбедити стабилност производње, а са друге очувати здравље наших сарадника, пословних партнера и потрошача. За нафтну индустрију турбуленције су биле још израженије јер смо се, поред ограничења које је наметнула пандемија COVID-19, истовремено суочили и са наглим падом цена нафте и смањењем потражње која је у појединим месецима била практично преполовљена.

Очување стабилности пословања у условима светске економске кризе захтевало је да применимо одлучне и ефикасне мере. И након годину дана великих напора са правом можемо да кажемо да смо поносни на резултате које смо постигли заједничким трудом запослених, менаџмента и акционара НИС-а. У објектима НИС-а имплементирали смо низ ефикасних превентивних мера и створили безбедну радну средину, што нам је омогућило да сачувамо континуирану производњу. Истовремено, то

нам је пружио могућност да током целе године стабилно снабдевамо домаће тржиште нафтним дериватима, као и да очувамо радна места и ниво зарада у компанији.

У изазовним временима показали смо да можемо да будемо агилни и флексибилни. Иако смо били принуђени да донекле коригујемо наше инвестиционе планове, ни у једном тренутку нисмо одустали од кључних развојних пројеката који гарантују даљи развој наше компаније у будућности. У 2020. у развој НИС-а је уложено 25,3 милијарде динара. У години у којој су срушени многи пословни планови, ми смо показали своју истрајност и окончали један од највећих пројеката у историји НИС-а – почетак рада постројења „Дубока прерада“ у Рафинерији нафте Панчево није значајан догађај само за НИС, већ и нови искорак у развоју енергетског сектора у Србији. Пуштање у рад овог комплекса омогућило нам је повећање обима производње дизела и бензина, као и производњу нафтног кокса који се раније увозио у Србију. Почетак рада новог комплекса створио је услове за престанак производње мазута са високим садржајем сумпора, што доприноси да Ср-

бија испуни део својих међународних обавеза у области заштите животне средине.

Упркос неповољним трендовима, током целе године организовали смо успешну оперативну делатност у свим сегментима бизниса.

У области истраживања и производње наставили смо да развијамо пројекте не само у Србији, већ и у Румунији и БиХ. Омогућили смо континуирану производњу на нашим нафтним пољима и произвели 1,259 милиона условних тона нафте и гаса. У Рафинерији нафте Панчево прерађено је 3,613 милиона тона сирове нафте и полупроизвода, што је 7 одсто више него годину дана раније.

У области Промета, у Србији смо пустили у рад осам бензинских станица, модерних објеката са савременом опремом који подижу стандарде у овој области. Такође смо наставили и са развојем малопродајне мреже у региону и отворили пет објеката у БиХ и један у Румунији. Укупан обим промета у прошлој години износио је 3,538 милиона тона, уз раст извоза од 7 одсто у поређењу са 2019. годином.

Вадим Јаковљев
председник Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад

Дигитализација НИС-а, коју смо започели у претходним годинама, била нам је снажан савезник у напорима да пословне процесе обавимо ефикасније и безбедније. Реализовали смо значајне дигиталне пројекте у свим сегментима бизниса – од увођења виртуелне технологије за обуку оператера на нафтним пољима до предиктивног одржавања система у Рафинерији нафте Панчево. Први смо на тржиште Србије лансирани мобилну апликацију „Drive.Go“ која потрошачима омогућава да на безбедан и брз начин плате гориво на самом тачионом месту, без уласка у објект бензинске станице. До краја 2020. године продали смо више од милион литара горива уз помоћ ове мобилне апликације.

Ипак, наши финансијски резултати очекивано су били под утицајем неповољних макроекономских кретања. Иако је НИС група, упркос свим изазовима, у другом полугодишту забележила нешто добит од 2,7 милијарди динара, негативни трендови из прве половине 2020. године пресудно су утицали да овај извештајни период окончамо са губитком од 7,6 милијарди динара. Ипак, успели смо да очувамо позитиван резултат на нивоу показа-

теља ЕБИТДА од 15,8 милијарди динара и позитиван оперативни новчани ток од 29,7 милијарди динара. Поред тога, исплатили смо 4,4 милијарде динара дивиденде акционарима НИС-а из добити за 2019. годину, а износ обрачунатих обавеза НИС групе на основу пореза и других јавних прихода у 2020. години износи 179,5 милијарди динара.

У години када су емпатија и сарадња били од посебне важности, НИС је наставио са снажним подршком заједници. У пројекте друштвене одговорности уложили смо више од 290 милиона динара, од чега је 114,5 милиона одвојено за подршку дигитализацији наставног процеса и унапређење безбедности ученика и професора у школама широм Србије. Такође, своју пажњу усмерили смо на подршку здравственим установама и дали допринос напорима да се сузбије епидемија у Србији. Поклон у млазном гориву за „Air Serbia“, набавка протокомера и униформи за болнице у Београду, само су део наших напора да допринесемо заједничком циљу.

У овом тренутку, нико не може да гарантује брз опоравак светске економије, а догађаји из

2020. године су јасно показали колико брзо ситуација може да се промени. Зато ће приоритет НИС-а у 2021. години и даље бити програм повећања оперативне ефикасности. Компанија ће наставити са развојем кључних инвестиционих пројеката. Усмерени смо на очување обима планираних инвестиција на амбициозном нивоу – више од 20 милијарди динара. Међу планираним пројектима је пуштање у рад Термоелектране-топлане Панчево, развој концесија у Румунији, продужетак програма модернизације Рафинерије, отварање нових бензинских станица, као и лансирање иновативних услуга за наше потрошаче. Како бисмо решили кључне задатке које смо поставили у сегменту повећања ефикасности бизниса, усмерени смо на даљу имплементацију дигиталних пројеката у свим областима делатности компаније.

Резултати нашег рада у изузетно сложеној 2020. години чине нас увереним да смо спремни да нађемо убедљиве одговоре на све изазове и да наставимо развој у корист запослених, акционара и заједнице у целини.

Кирил Тјурдењев
генерални директор
НИС а.д. Нови Сад

ИЗВЕШТАЈ
о пословану

1.01

Извештај независног ревизора о усклађености извештаја о пословању с финансијским извештајима

КПМГ д.о.о. Београд
Милутина Миланковића 1Ј
11070 Београд
Србија

Тел.: +381 (0)11 20 50 500
Факс: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Прилог уз Извештај независног ревизора издатог 10. марта 2021. године
(овај Прилог је издат у вези са Годишњим извештајем)

Акционарима Нафтна индустрија Србије а.д., Нови Сад

Извршили смо ревизију појединачних и консолидованих финансијских извештаја Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад (у даљем тексту: „Друштво“), као и њених зависних друштава (у даљем тексту: „Група“) на дан 31. децембра 2020. године, а који су дати на странама 211 – 448 приложеног Годишњег извештаја. Дана 10. марта 2021. године издали смо немодификован извештај независног ревизора како за појединачне тако и за консолидоване финансијске извештаје (у даљем тексту: „финансијски извештаји“).

Овим Прилогом се допуњавају наведени извештаји ревизора искључиво у погледу следећих информација:

Остале информације

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају информације укључене у Годишњи извештај припремљен у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије, али не укључују финансијске извештаје нити наш извештај ревизора о истим. Наше мишљење о финансијским извештајима не обухвата остале информације у Годишњем извештају.

У вези са нашом ревизијом финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације у Годишњем извештају који смо прибавили пре датума извештаја ревизора о ревизији финансијских извештаја, и, при томе, да размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије финансијских извештаја, или да оне на други начин представљају материјално погрешна исказивања. Ако, на основу рада који смо обавили, закључимо да постоји материјално погрешно исказивање осталих информација, од нас се захтева да ту чињеницу обелоданимо.

Остале информације нам нису биле доступне на датум издавања извештаја ревизора о финансијским извештајима.

У вези са Извештајем о пословању, након што га добијемо, од нас се захтева да у складу са Законом о ревизији и Законом о рачуноводству Републике Србије изразимо мишљење о томе да ли су остале информације дате у Извештају о пословању материјално неусклађене са финансијским извештајима припремљеним за исту финансијску годину или са нашим сазнањима стеченим у току ревизије, или се на други начин чини да су оне материјално погрешно исказане.

© 2021 КПМГ д.о.о. Београд, српско друштво с ограниченом одговорношћу и фирма чланица КПМГ глобалне организације независних фирми чланица повезаних са KPMG International Limited, приватним енглеским друштвом ограниченим гаранцијом. Све права заштићена.

Матични бр.: 17148656
Порески идентификациони бр.: 100058593
Рачун: 265-1100310000190-61

На основу рада обављеног током ревизије финансијских извештаја, према нашем мишљењу, по свим материјално значајним аспектима:

- остале информације дате у Извештају о пословању за годину која се завршава на дан 31. децембра 2020. године усклађене су са финансијским извештајима припремљеним за исту финансијску годину; и
- Извештај о пословању је састављен у складу са релевантним законским одредбама.

Поред тога, у светлу наших сазнања и разумевања Групе и њеног окружења стечених током наше ревизије, од нас се захтева да известимо уколико утврдимо материјално значајне грешке у Извештају о пословању и да наведемо природу сваке такве грешке. У том смислу, не постоји ништа што би требало да саопшtimo у извештају.

Београд,
5. април 2021. године

КПМГ д.о.о. Београд

Владимир Савковић

Владимир Савковић
Лиценцирани овлашћени ревизор

Важни догађаји

Јануар – март

- Активности усмерене на прилагођавање рада у условима ниске цене нафте и са актуелном здравствено безбедоносном ситуацијом изазваном пандемијом вируса Covid-19, који су се наставили и до краја 2020.
- Завршени радови на пројекту 3D сеизмике EX-12 у Румунији
- Пуштена у рад истражна бушотина Teremía 1002 у Румунији
- Уведено у рад ново ремонтно постројење J-1
- НИС постао стопостотни власник друштва Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука, Босна и Херцеговина
- Ремонт постројења битумена
- Активности на чишћењу СО бојлера
- Активности на превођењу обилазака постројења у електронски модул преко таблета рачунара
- У условима ванредног стања, Департаман за мазива у оквиру Блока Промет је успешно развио формулацију и започео производњу новог производа, дезинфекционог средства под називом NISOTEC Antisepsol, за потребе целе Компаније
- Mastercard instant win – приликом плаћања рачуна у износу од 5.000 динара и већим бесконтактно Master или Maestro картицом било које банке, потрошач остварује право на инстант купон. Сваки купон је био добитан
- Успешно спроведена ресертификација интегрисаног система менаџмента (захтеви стандарда SRPS ISO 9001, SRPS ISO 14001, SRPS ISO 45001, SRPS EN ISO 50001, SRPS EN ISO 22000, SAC/RCP 1-1969)
- Ресертификација „СЕ” знака за полимер модификовани битумен уз могућност наставка пласирања производа на тржиште ЕУ и државе у региону
- Представници компаније НИС уручили су донацију Дому здравља у Панчеву помоћу које је комплетно реконструисано Одељење дечје и превентивне стоматологије и набављена савремена опрема;
- Чланови Клуба волонтера НИС-а у условима ванредног стања због проглашења епидемије вируса корона у Србији помагали су најугроженијим категоријама становништва;
- Спортско друштво „Црвена звезда” уручило је специјално признање „Гаспром њефту”, већинском акционару НИС-а, као пословном партнеру године за 2019.

Април – јун

- Увођење у рад новог ремонтног постројења типа XJ-900
- Усвојен је базни концепт за развој нафтног поља „Теремија Север” у Румунији
- Активности санације на постројењу за производњу сумпора „Клаус” (С-4450)
- Активности на постројењу DCU – pre commissioning Delayed Coker (С-5300) и commissioning stripper киселе воде (С-5900)/регенерација амина III (С-5950)
- Ремонт постројења за производњу сумпора – Clauss (С-2450)
- Достигнута механичка готовост постројења DCU
- Промотивна кампања нове услуге мобилне апликације Drive Go, која пружа могућност плаћања без одласка на платно место, скенирањем QR кода
- Пуштање у рад нове КПП инсталације на ССГ Блок 45
- НИС је постао први малопродајни ланац у Србији који је обезбедио услугу преузимања и плаћања наручених пошиљки на одређеним NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама, у сарадњи са курирском службом D-Express
- Током ванредног стања у Србији НИС је подржао домаћу авио компанију Air Serbia у акцији допремања медицинске помоћи у нашу земљу са 270 тона авио-горива
- Већински акционар НИС-а, компанија Гаспром њефт, обезбедила је током априла и маја нафтне деривате за полицију и здравство у Србији
- НИС је донирао више од 33 хиљаде литара пијаће воде општинама Ивањица и Блаце, чији су житељи због поплава данима били без воде за пиће из градског водовода

Јул – септембар

- Спроведено рекогносцирање терена за сеизмичке радове у БиХ
- Завршетак радова на реконструкцији ССГ Нови Сад 16 за Блок Промет
- Ангажовање азотног постројења за радове на Турском току
- Одржана Научно-техничка конференција младих специјалиста и научника Upstream 2020
- Хидромеханичко чишћење цевне змије пећи ВА-2101
- Примопредаја „Потврде за пробни рад постројења Дубока прерада” од стране Комисије за технички пријем
- Извршено функционално тестирање постројења DCU и произведена је прва количина нафтног кокса – висококалоричног горива
- Одржан састанак Кирила Тјурдењева, генералног директора НИС-а и министра финансија Србије Синише Малог
- Научно-технолошки центар НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад стекао је статус јавно признатог организатора активности образовања одраслих
- У истраживању специјализованог портала Poslovi.infostud.com, у ком је учествовало више од 10.000 анкетираних, НИС је проглашен за најпожељнијег послодавца у Србији
- На конкурс програма „Заједници заједно” изабрана су 72 пројекта из области дигитализације наставног процеса и безбедности у школама које ће НИС подржати са 114,5 милиона динара

Октобар – децембар

- Током 2020. завршено је бушење 38 разрадних и три истражне бушотине у Србији и једна бушотина у Румунији, а пуштено је у рад 38 разрадних и три истражне бушотине у Србији и једна разрадна и једна истражна у Румунији
- Потписан уговор са Националном нафтном компанијом Турске за 3D сеизмичке радове
- Урађени нови пројекти геолошких истраживања нафте и гаса за истражне просторе северни, средњи и јужни Банат и северна и јужна Бачка и прослеђен захтев Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај за издавање новог одобрења за истраживање за период 2021-23 године
- Активности на ремонту постројења FCC
- Ресертификација „СЕ” знака за путни битумен уз могућност наставка пласирања производа на тржиште ЕУ и државе у региону
- Спровођење гарантних испитивања погона DCU у циљу потврде техничких перформанси
- У 2020. у Србији је уведено у експлоатацију седам ССГ, и једна ССГ која је узета у дугорочан закуп и ребрендирана. У Румунији је уведена у експлоатацију новоизграђена ССГ Отопени. У Босни и Херцеговини је узето у закуп и уведено у експлоатацију пет ССГ.
- Дигитална кампања подршке продаји воде „Јазак” на друштвеним мрежама
- Пуштање у рад мобилне апликације „Са нама на путу” у Босни и Херцеговини и Бугарској
- Почетак рада реконструисане ССГ Прокупље 2 у Србији
- У Рафинерији нафте Панчево свечано је пуштено у рад постројење за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања, а церемонији су присуствовали и највиши званичници Републике Србије
- У сарадњи са Банком „Поштанска штедионица” и Народном банком Србије НИС је омогућио подизање готовине уз Dina картицу на свим бензинским станицама; са истим партнерима омогућена је и услуга плаћања мобилним телефоном путем IPS QR кода
- У Зеници је отворено ново складиште дизела запремине од три милиона литара
- НИС је на велепродајно тржиште пласирао високооктански моторни бензин од 100 октана (EVRO BMB-100)
- У новембру је продат милионити литар горива путем иновативне апликације Drive.Go коју је НИС покренуо у априлу, омогућавајући потрошачима да плате гориво без одласка на платно место
- На име дивиденде за 2019. НИС је акционарима исплатио 4,4 милијарде динара, односно 25 одсто нето добити Друштва из те године
- Одбор директора НИС-а усвојио је Бизнис план за 2021. годину којим је дефинисан наставак модернизације и планирана улагања од 20,8 милијарди динара
- НИС је покренуо нови програм „NIS Energy” намењен дипломцима и мастер студентима изабраних факултета који желе да прве професионалне кораке учине у НИС-у
- НИС је Клиничком центру Србије и COVID болници у Батајници поконио 500 комплекта хируршких униформи, док је привременој болници у београдској Арени донирано преко 26.000 боца воде Јазак у паковању од 1,5 литара
- НИС је осму годину заредом био генерални покровитељ Фестивала науке који је у 2020. због епидемије одржан путем дигиталних канала комуникације

- Запослени у НИС-у и сама компанија поделили су персонализоване новогодишње пакетиће за децу из прихватилишта у Београду, Крагујевцу и Новом Саду, као и у основним и средњим школама за децу са сметњама у развоју у Београду, Панчеву и Нишу.

Важни догађаји након истека пословне године

- НИС је покренуо нову сезону студентске праксе под називом „NIS Calling” која студентима омогућава стицање радне праксе
- Профил НИС-а на друштвеној мрежи LinkedIn добитник је признања часописа „PC Press” – 50 најбољих онлајн садржаја.

1.03

НИС Група

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у југоисточној Европи који у Србији и земљама региона ангажује више од 11.000 запослених. Седиште НИС-а и главне активне Групе су у Републици Србији, док су зависна друштва и представништва отворена у неколико земаља света.

 Земље пословања на слици на страни 34

Основне делатности НИС Групе су истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области енергетике и петрохемије.

Циљ НИС-а је да у изазовним макроекономским околностима обезбеди нове вредности за своје акционаре, запослене и заједницу у којој послује.

Поред пословних активности, НИС реализује и бројне друштвено одговорне пројекте чији је циљ да се унапреди живот заједнице у којој компанија послује. Напори НИС-а у овој области посебно су усмерени на младе који су носиоци будућег развоја.

Делатности

Пословне активности НИС Групе организоване су у оквиру матичног друштва *НИС а.д. Нови Сад* кроз Блок Истраживање и производња¹ и дивизију *DOWNSTREAM*². Подршку основним делатностима пружа девет функција унутар матичног Друштва. То су: Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство, Функција за стратегију и инвестиције, Функција за набавку, Функција за организациона питања, Функција за HSE, Функција за правна и корпоративна питања, Функција за корпоративну заштиту, Функција за односе са државним органима и корпоративне комуникације и Функција за интерну ревизију и управљање ризицима. Један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.

1 Истраживање и производња и зависна друштва – НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад.

2 Блок Прерада, Блок Промет, Дирекција Енергетика и зависно друштво Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин.

Блок истраживање и производња

Истраживање и производња

НИС је једина компанија у Србији која се бави истраживањем и производњом нафте и гаса. Активности НИС-а у овом сегменту обухватају оперативну подршку производњи, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, велике пројекте у области истраживања и производње.

У сегменту Истраживања и производње, као и у осталим пословним областима, НИС је одређен за стално увођење савремених технологија, модернизацију опреме, примену нових научних сазнања. Научно-технолошку подршку НИС-у у области истраживања и производње обезбеђује зависно друштво Научно-технолошки центар (НТЦ) НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад.

Већина НИС-ових нафтних и гасних поља је у Србији, док компанија истражне радове изводи и у Румунији и Босни и Херцеговини. Најстарија инострана концесија НИС-а је у Анголи где се производња одвија од 1985. године.

У оквиру Истраживања и производње послује и погон за припрему природног гаса, производњу ТНГ-а и газолена и уклањање CO₂ у Елемиру. На истој локацији је смештено и Аминско постројење за пречишћавање природног гаса у ком се примењује HiPACT технологија (High Pressure Acidgas Capture Technology). Начин прераде гаса је такав да у потпуности спречава доспевање угљен-диоксида у атмосферу. НИС у Елемиру такође поседује савремени Тренинг центар за обуку радника у нафтној индустрији. Реч је о јединственом комплексу опремљеном модерном опремом у коме се обука изводи у реалним условима, са могућношћу симулације свих задатака са којима се нафт-

таши сусрећу у процесу производње, припреме и отпреме нафте и гаса.

НИС поседује сопствене сервисне капацитете, који задовољавају потребе Групе и пружају услуге трећим лицима. Сервиси пружају услуге у области истраживања и производње нафте и гаса путем геофизичких испитивања, израде, опремања и ремонта бушотина, као и спровођења специјалних операција и мерења на бушотинама.

Поред тога, пружају и услуге одржавања средстава за рад, изградњу и одржавање нафтно-гасних система и објеката.

Циљ у овом сегменту пословања је јачање присуства на међународном тржишту, због чега је приоритет модернизација опреме, обезбеђивање што бољег квалитета пружених услуга, повећање техничко-технолошке ефикасности и раст упослености у НИС-у и другим компанијама.

Дивизија DOWNSTREAM

Дивизију DOWNSTREAM чине Блок Прерада, Блок Промет и област енергетике.

Прерада

НИС управља Рафинеријом нафте у Панчеву, једном од најсавременијих рафинерија у региону, чији је максимални пројектовани капацитет 4,8 милиона тона годишње. У модернизацију Рафинерије је од 2009. уложено више од 800 милиона евра, а у новембру 2020. свечано је у рад пуштено постројење за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања. Успешан завршетак овог пројекта, вредног више од 300 милиона евра, омогућава НИС-у повећану производњу највред-

нијих горива – дизела, бензина и течног нафтног гаса, као и почетак домаће производње нафтног кокса. Поред тога, унапређена је енергетска ефикасност Рафинерије и повећана безбедност производних процеса. Пројекат „Дубока прерада“ доноси и значајне еколошке користи, пре свих престанак производње мазута са високим садржајем сумпора, што доприноси да Србија испуни своје обавезе према Енергетској заједници о ограничењу процента сумпора у мазуту. Такође, значајно су смањене емисије сумпорних и азотних оксида, као и прашкастих материја, што додатно унапређује еколошку слику целе Србије.

Рафинерија нафте у Панчеву прво је енергетско постројење у Републици Србији које је од надлежних државних органа добило ИРПС дозволу о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине. На овај начин НИС на делу потврђује да су улагања у заштиту животне средине један од приоритета у процесу модернизације постројења.

Промет

У Србији и земљама региона НИС управља мрежом од преко 400 бензинских станица, од којих је више од 90 ван граница матичне државе. У Србији НИС руководи највећом малопродајном мрежом на тржишту, а пословање у овој области развија и у суседним државама региона – Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији.

На тржишту, НИС наступа са два малопродајна брэнда: NIS Petrol и GAZPROM, премијум брэндом у овом сегменту. Бензинске станице НИС-а синоним су за квалитетну понуду горива и додатних асортимана, као и за савремене услуге које излазе

у сусрет потребама потрошача. Упркос кризи на тржишту током 2020. године, НИС је наставио са развојем своје продајне мреже у Србији, БиХ и Румунији и пустио у рад 14 бензинских станица (од којих је седам нових и седам реконструисаних), као и терминал за дизел у Зеници (БиХ).

Поред малопродаје готових нафтних деривата, течног нафтног гаса и низа пратећих производа, структура промета НИС-а обухвата извозне и домаће велепродајне испоруке сирове нафте, гаса и нафтних деривата. Као посебне пословне правце НИС развија снабдевање авио-горивом, снабдевање пловних објеката горивом, промет мазива и битумена.

Све врсте горива пролазе строгу и редовну лабораторијску контролу и одговарају захтевима домаћих и међународних стандарда.

Енергетика

НИС се бави развојем инвестиционих пројекта за производњу електричне и топлотне енергије из конвенционалних, обновљивих и алтернативних извора енергије, набавком, продајом и управљањем портфолиом природног гаса, производњом и продајом компримованог природног гаса, продајом природног гаса, трговином електричном енергијом, развојем и увођењем стратешки важних енергетских и повезаних еколошких пројекта, развојем и имплементацијом пројекта за повећање енергетске ефикасности.

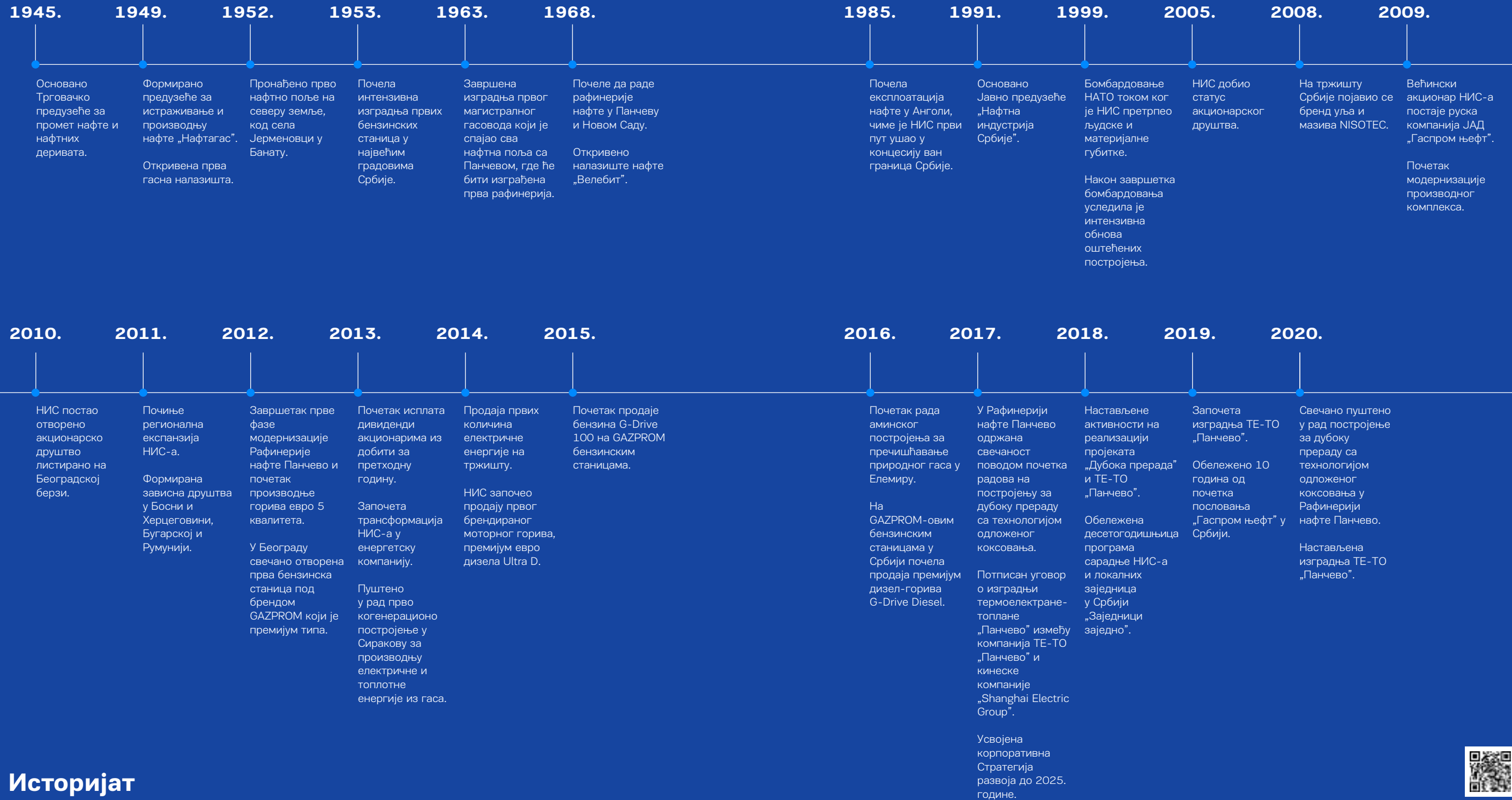
Кључни пројекат у овој области је изградња Термоелектране-топлане „Панчево“ коју НИС реализује у сарадњи са руском компанијом „Гаспром енергохолдинг“. Изградња овог постројења је настављена у 2020. години, а пуштање у рад очекује се током 2021. У новој електрани производиће се

топлотна енергија за потребе Рафинерије нафте Панчево, док ће произведена електрична енергија бити усмерена у енергетски систем Србије.

Од 2013. на нафтним и гасним пољима на осам локација у Србији, НИС је пустио у рад мале електране чија је номинална електрична снага 14,5 МWe. Енергетска, еколошка и економска предност коришћења ових постројења је у производ-

њи електричне и топлотне енергије из гаса који раније није био искоришћен због велике количине угљен-диоксида и азота или није могао бити валоризован због непостојања гасне инфраструктуре. Производња електричне енергије обавља се и на гасном пољу Жомбољ у Румунији. НИС развија и трговину електричном енергијом и поред тржишта Србије, присутан је и на регионалним тржиштима.

Земље пословања

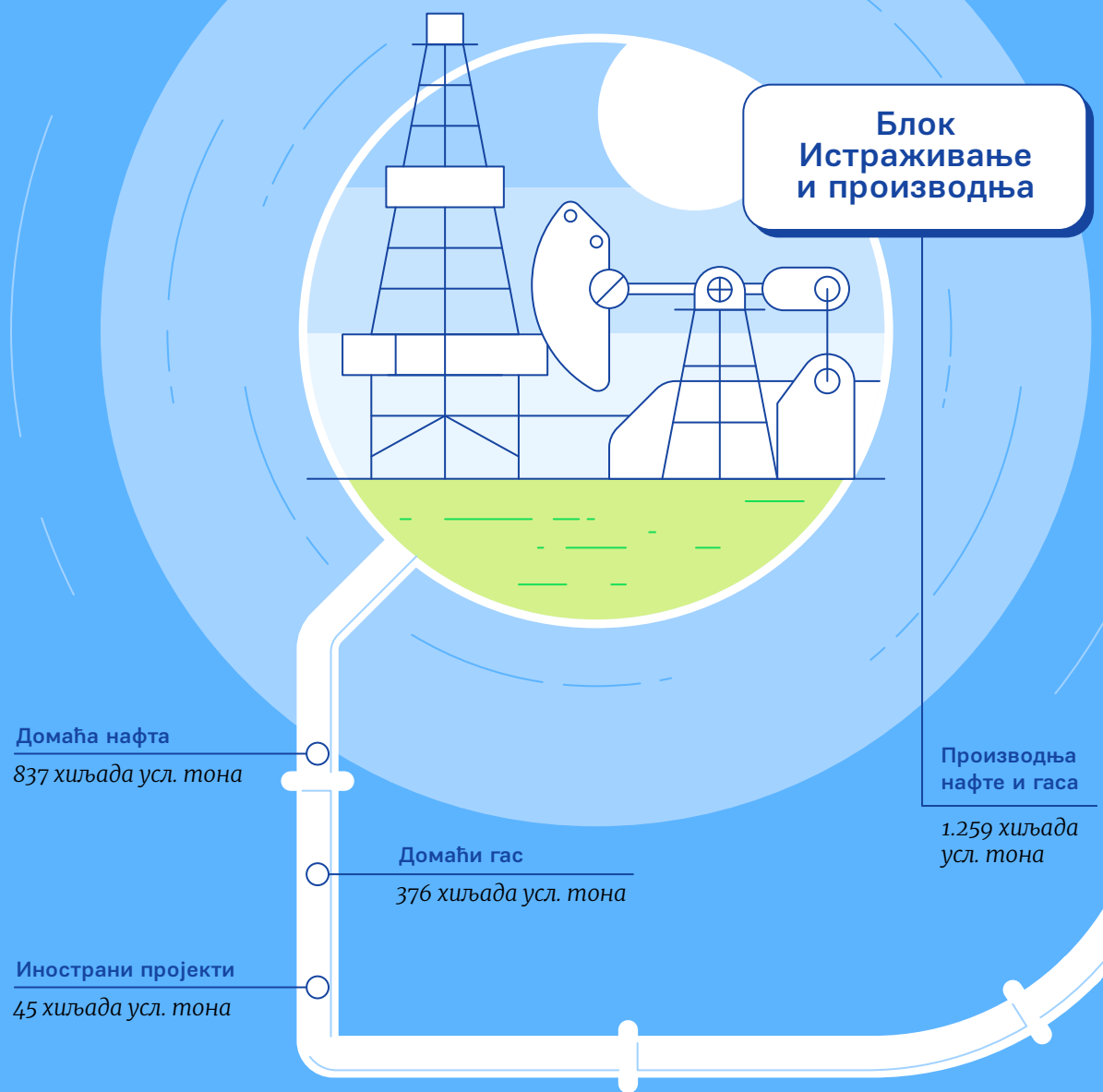
Развој пословања и јачање конкурентности на тржишту региона један је од стратешких циљева НИС-а. Поред Србије, НИС развија своје пословање у суседним државама, а регионална експанзија одвија се у два основна правца – на пољу истраживања и производње нафте и гаса (у Румунији и Босни и Херцеговини) и кроз развој малопродајне мреже (у Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији). Поред тога, НИС је активан и на пољу трговине електричном енергијом, где је, поред Србије, присутан и на регионалним тржиштима.

 Пословна структура НИС Групе на страни 41

Најстарија концесија НИС-а је у Анголи, где је експлоатација нафте започета 1985. године.

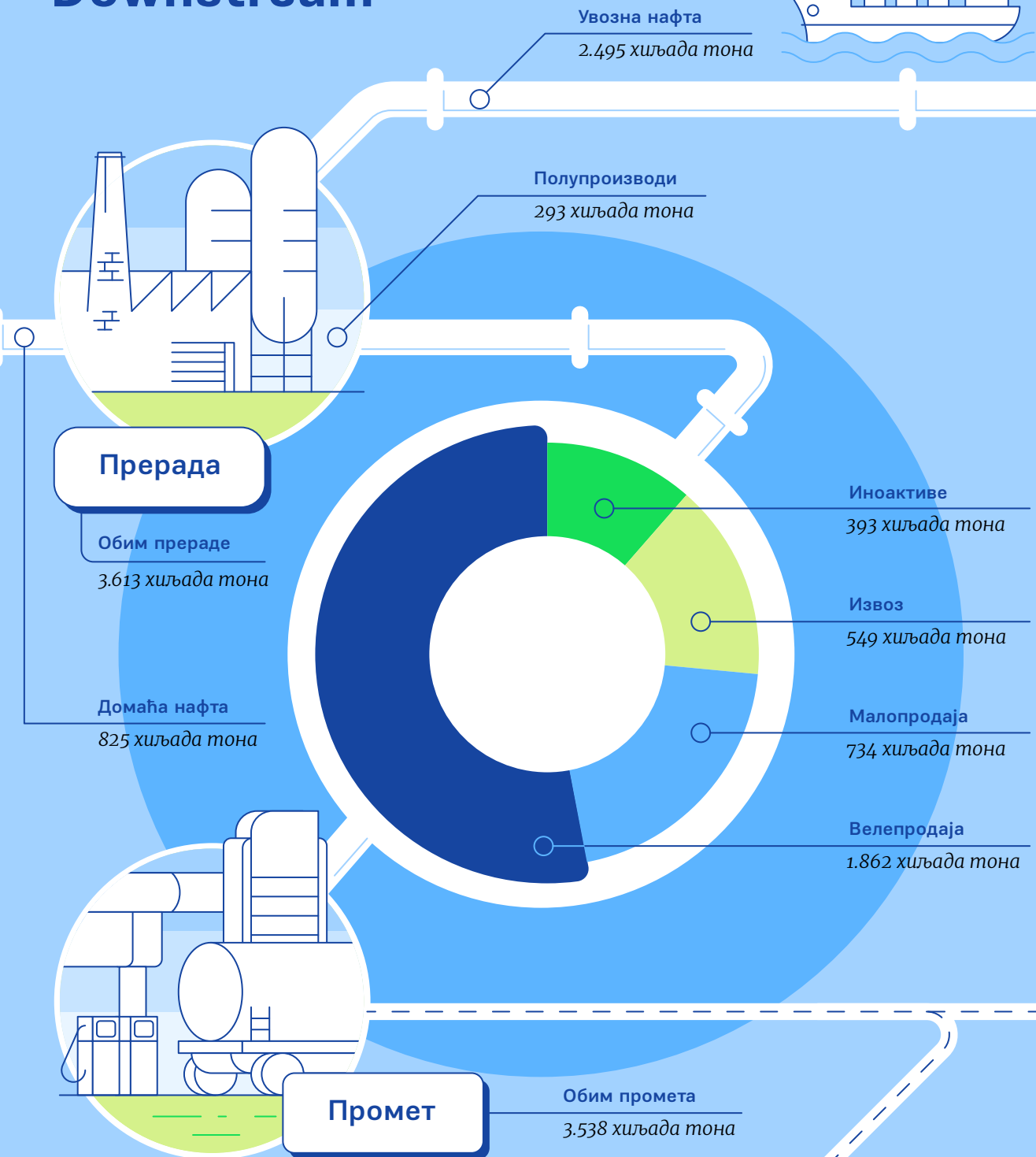

Истраживање и производња

Пословни модел

Downstream

Интерсегментне цене

Концепт методологије интерсегментних цена заснован је на тржишном принципу и принципу „један производ, једна трансферна цена”.

Принцип „један производ, једна трансферна цена” значи да је „кретање” једног производа између различитих профитних центара унутар НИС-а вредновано по једној цени, без обзира на то између којих профитних центара је настало кретање.

Интерсегментне цене служе за генерисање интерних прихода између сегмената пословања НИС-а и утврђене су тако да одражавају тржишни положај сваког сегмента пословања.

- Интерсегментна цена за домаћу нафту утврђена је према тзв. „извозном паритету”.
- Интерсегментна цена природног гаса одговара продајној цени природног гаса по којој НИС продаје природни гас ЈП „Србијас”.
- Интерсегментне цене деривата нафте и деривата природног гаса дефинисане су према следећим принципима:

- Комбиновани увозно-извозни паритет је принцип који је коришћен код обрачуна интерсегментних цена деривата, чији је режим увоза на домаће тржиште слободан и постоји значајан удео извозних канала у структури продаје.
- Увозни паритет је принцип који је коришћен код обрачуна интерсегментних цена деривата чији је увоз слободан и у чијој структури продаје преовладава продаја на домаћем тржишту.
- Извозни паритет је принцип коришћен за деривате који се претежно извозе;
- За остале деривате нафте тј. оне деривате који по својим специфичностима не спадају ни у једну од претходне три групе (комбиновани увозно-извозни паритет, увозни паритет, извозни паритет), карактеристично је да се продају малом броју познатих купаца чије су продајне цене дефинисане годишњим или дужим уговорима, представљају алтернативу производњи других деривата или технолошки вишак у производњи.

Производи и услуге

НИС Група поседује широки спектар производа и услуга.

Од производа издвајамо следеће:

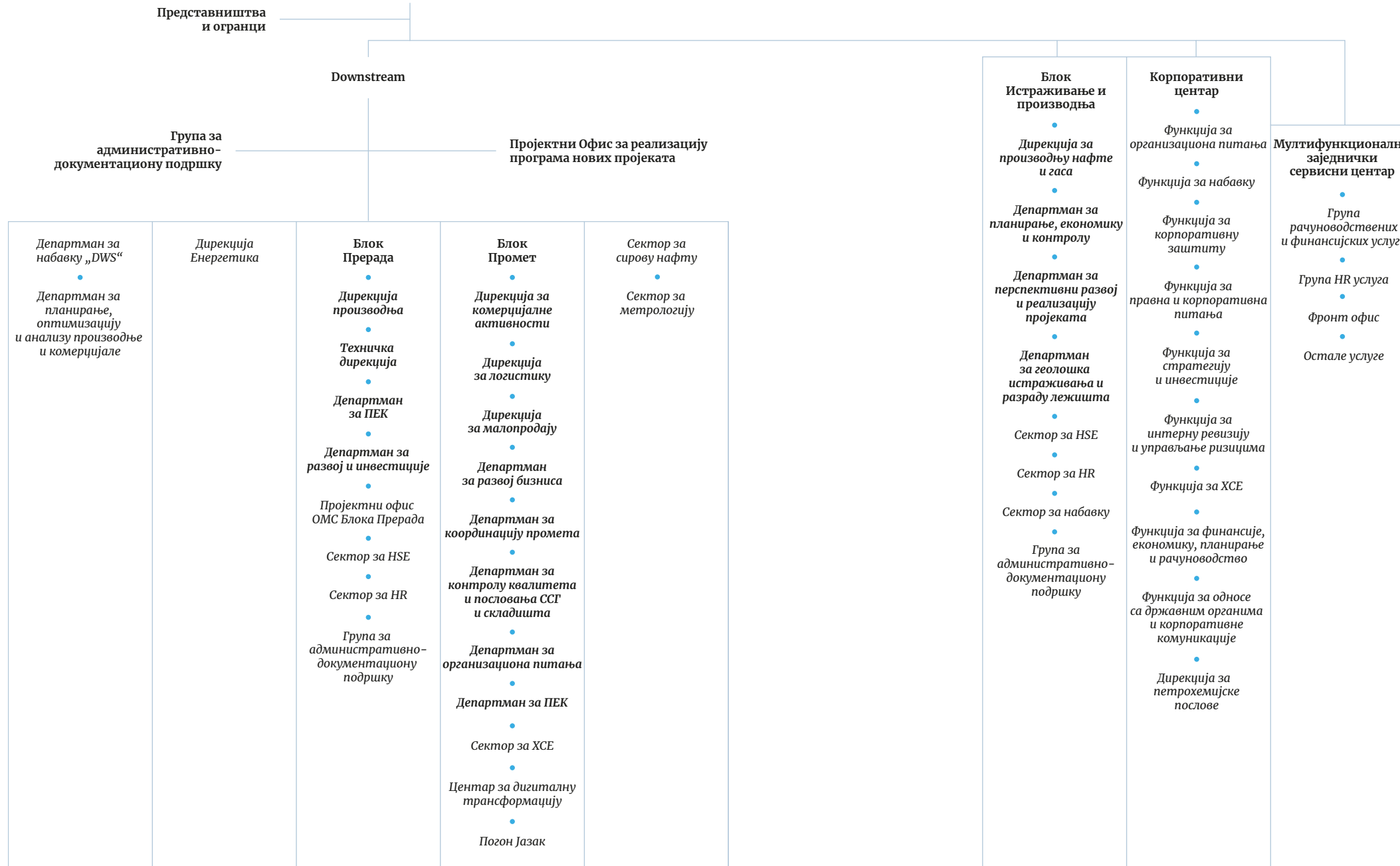
- Моторна горива (ЕД, БМБ)
- Млазно гориво
- Течни нафтни гасови
- Пропилен, аромати, примарни бензин за пиролу
- Битумен
- Компримовани природни гас
- Бродско дизел-гориво
- Мазива и уља
- Уља за ложење
- Вода „Јазак”
- Нафтни кокс
- Остали производи (електрична енергија у Србији и Румунији, сумпор и остало)

НИС пружа услуге усмерене у неколико праваца:

- снабдевање горивом на бензинским станицама кроз два малопродајна брэнда у земљи - NIS Petrol и GAZPROM. У понуди је GAZPROM картица за гориво са жељом да својим клијентима омогући брзу, лаку и сигурну услугу набавке горива и допунског асортимана
- услуге испитивања квалитета током целог процеса производње нафте и рафинеријске прераде и испитивање квалитета готових производа,
- сервисне услуге у области истраживања и производње нафте и гаса,
- услуге транспорта,
- услуге складишне логистике трећим лицима, са обезбеђењем 24/7 и контролом приступа,
- обуке Научно-технолошког центра НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад и услуге пројектовања
- и остале услуге.

Пословна структура
НИС а.д. Нови Сад

Пословна структура
НИС Групе

Представништва и огранци

- Огранци у Србији *
- Представништво Ангола
- Представништво Руска Федерација
- Огранак Туркменистан **

Зависна друштва

- Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин
- Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад
- Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад
- НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад
- НИС Петрол а.д. Београд
- – НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд
- НИС Оверсиз о.о.о. Санкт Петербург
- НИС Петрол е.о.о.д. Софија
- НИС Петрол с.р.л. Букурешт
- НИС Петрол д.о.о. Бања Лука
- – Г – Петрол д.о.о. Сарајево
- Панон Нафтагас к.ф.т. Будимпешта у ликвидацији ***
- Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука ****
- НИС-Светлост д.о.о. Бујановац

* Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне огранке. Списак бензинских станица које су регистроване као огранци налази се на веб адреси <http://ir.nis.eu/sr/korporativno-urpavae/grupa/>.

** Покренут је поступак ликвидације.

*** Друштво Панон Нафтагас к.ф.т. Будимпешта је брисано из регистра дана 14.10.2020. године

**** Дана 31.3.2020. године НИС а.д. Нови Сад је повећао учешће у капиталу са 66% на 100%.

Мисија

Одговорно користећи природне ресурсе и савремене технологије, пружити људима балканског региона енергију за кретање ка бољем.

Визија

НИС ће бити признати лидер балканског региона у свом ресору, по динамици одрживог развоја и повећања ефикасности, испољавајући висок ниво друштвене и еколошке одговорности, као и савремене стандарде услуживања купаца.

Вредности

Одговорност

Наш резултат и безбедност – моја одговорност!
Одговорна компанија и запослени који рационално користе ресурсе ради заједничке добробити.

Транспарентност

Отворени једни према другима!
Кроз отворену и фер комуникацију, у којој смо сви једнаки, стварамо транспарентно радно окружење.

Иновативност

Покрени своју радозналост!
Проналазимо и подржавамо нова и увек боља решења, како бисмо стално себе унапређивали и остали лидери у индустрији.

Стручност

Знање ствара нашу будућност!
Све што стварамо засновано је на нашој стручности која инспирише промене у целој заједници.

1.04

Стратегија

Стратегија 2025

У 2017. години усвојена је корпоративна Стратегија 2025 која ће обезбедити даљи раст и профитабилност за акционаре, запослене и ширу друштвену заједницу.

Основни стратешки циљеви НИС-а су:

- Очување показатеља производње и раста ресурсне базе;
- Повећање дубине и ефикасности прераде;
- Повећање продаје деривата кроз сопствене канале продаје и модернизација малопродајне мреже;
- Диверсификација пословања, изградњом нових капацитета за производњу електричне енергије, и
- Оптимизација оперативних перформанси.

Истраживање и производња

Највећи део инвестиција које НИС планира до 2025. године биће издвојен за сегмент истраживања и производње. НИС у предстојећем периоду очекује мањи пад базне производње нафте и гаса, али ће он бити надомештен разрадом постојећих лежишта, геолошко истражним радовима у Србији, даљим развојем најпрофитабилнијих иностраних концесија, пре свега у Румунији, као и константним повећањем ефикасности пословања.

Прерада

Развој прераде НИС-а кроз модернизацију Рафинерије нафте у Панчеву и повећање енергетске и оперативне ефикасности у том сегменту један је од основних задатака НИС-а до 2025. године. У Рафинерији нафте Панчево је завршена изградња постројења за дубоку прераду са технологијом одложеног коксовања, која представља пројекат вредан више од 300 милиона евра. Рад нових постројења доприноси повећању дубине прераде, а биће диверсификована и промењена структура производа у корист светлих производа.

—
Више информација о пројекту „Дубока прерада“ на страни 6

Програми оперативне ефикасности у свим деловима НИС-а биће и у наредном периоду кључни извор подизања нивоа успешности пословања и остаће један од главних стратешких циљева у условима сложеног пословног окружења.

Промет

Стратегија дефинише модернизацију малопродајне мреже и повећање њене рентабилности кроз раст продаје брендираног горива и развој допунског пословања, као и повећање ефикасности и обима велепродаје и развој на иностраним продајним тржиштима. У наредном периоду, НИС ће се посветити развоју и унапређењу пословања бизнис-линија специјализованих производа: авио-горива, мазива и бункер-горива, и то кроз подизање нивоа специјализоване логистике и унапређење квалитета производа и пратећих услуга.

Енергетика

Раст производње електричне енергије и повећање ефикасности основни су циљеви НИС-а у сегменту енергетике. Кључни пројекти у овом сегменту пословања биће изградња нове Термоелектране-топлане „Панчево“, даљи раст производње електричне енергије у малим електранама, а планиран је и значајан раст у трговини електричном енергијом.

1.05

Управљање ризицима

Интегрисани систем управљања ризицима

Ризик је негативан утицај на циљеве Друштва у случају реализације ризичног догађаја. Управљање ризицима је континуиран и систематичан пословни процес који пружа подршку при доношењу управљачких одлука и испуњавању циљева Друштва у условима изложености ризицима.

Друштво је у пословању изложено различитим ризицима, чија реализација може да доведе до одступања од постављених циљева. Друштво признаје постојање ризика и настоји да активно управља ризицима на системској основи. Ефективно и ефикасно управљање ризицима обезбеђује Друштву континуитет пословања, а дефинисани оквир управљања ризицима представља начин на који се управља ризицима у Компанији и креира основу за доношење пословних одлука.

Друштво је дефинисало своје циљеве у области управљања ризицима и успоставио интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР). Циљ Друштва у области управљања ризицима јесте повећање ефикасности и ефикасности управљачких одлука посредством идентификације, анализе и процене ризика који произлазе из тих одлука, дефинисања одговора и мера за управљање ризицима, као и обезбеђење максималне ефикасности и ефикасности мера за управљање ризицима у току реализације донетих одлука.

ИСУР је скуп фаза, методолошког оквира и инструмената који су усмерени на обезбеђење ефи-

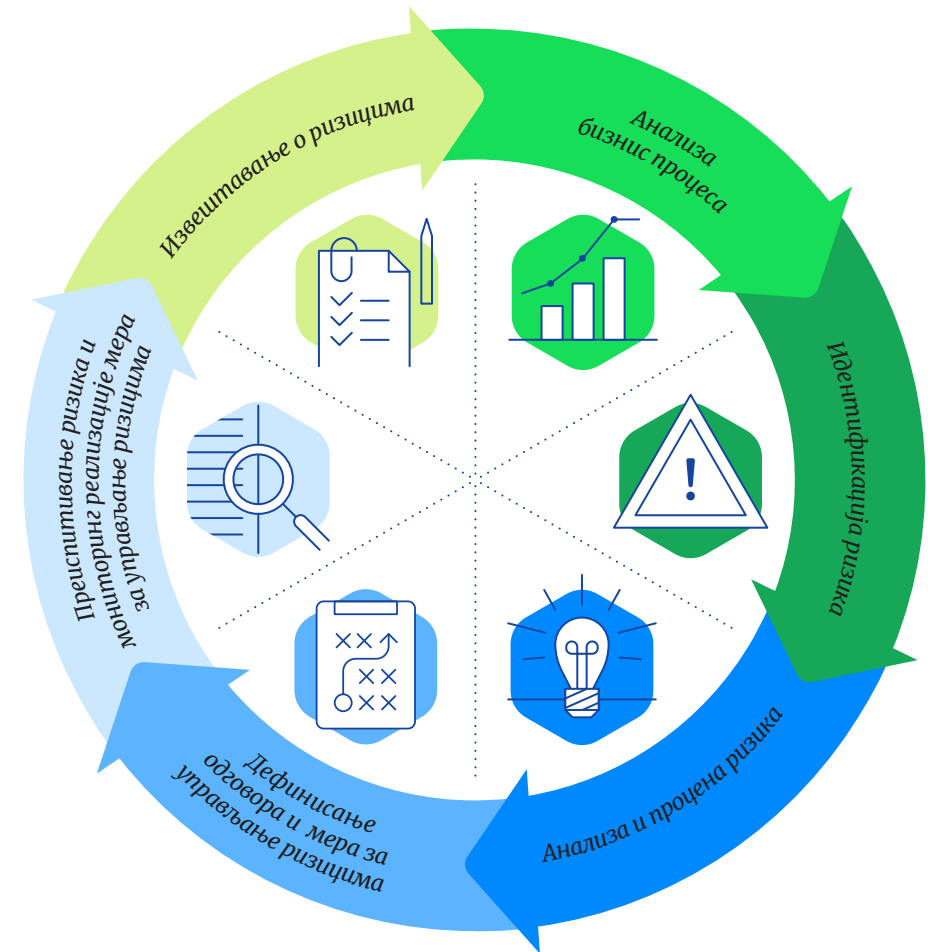
Циљеви Друштва у области управљања ризицима се остварују реализацијом следећих задатака:

- Успостављањем културе управљања ризицима у Друштву ради достизања заједничког схватања основних принципа и приступа управљању ризицима од стране руководства и запослених;
- Дефинисањем и успостављањем системског приступа идентификовању и процени ризика који постоје у пословању Друштва, како у целини, тако и у појединим областима пословања;
- Подстицањем размене информација о ризицима између организационих делова Друштва и заједничког дефинисања мера за управљање ризицима и
- Достављањем систематичних информација о ризицима органима управљања Друштва.

касности и ефикасности процеса управљања ризицима у НИС-у.

Шема активности бизнис процеса ИСУР у НИС-у

Основни принцип овог система подразумева да је одговорност за управљање ризицима додељена власницима ризика, односно власницима пословних процеса у Друштву. Овакав приступ омогућава да се у свим процесима Друштва дефинише одговорност за управљање и праћење ризи-

ка, као и да се обезбеди припрема одговарајућих одговора на ризике и планова мера за управљање ризицима на нивоу пословних процеса, односно Друштва као целине.

У Друштву је формирана Служба за мониторинг система управљања ризицима, која врши континуирани мониторинг и контролу процеса управљања ризицима, координира и унапређује овај бизнис процес.

Ризици се идентификују и процењују помоћу анализе извора података (интерних и екстерних база, кључних индикатора ризика), интервјуа,

риск-сесија итд., а рангирају се према нивоима, у складу са матрицом ризика, дефинисаном на основу склоности ка ризицима. Процена изложености ризику се врши квантитативном или квалитативном методом.

У Друштву су имплементирани кључни индикатори ризика чија је сврха рано уочавање промена и потенцијалних узрока, који у будућности могу проузроковати неостваривање пословних циљева Друштва. Они показују степен изложености ризику за идентификоване кључне показатеље и дефинисани временски интервал праћења.

ИСУР у процесу пословног планирања

Кључне ризике, повезане са циљевима Друштва, потврђује Одбор директора кроз усвајање пословних планова. Процена ризика је саставни део процеса пословног планирања, а информације о кључним ризицима: процењени финансијски утицај ризика на резултат Друштва, одговори и мере за управљање ризицима, као и потребни финансијски ресурси за реализацију мера – саставни су део усвојених бизнис планова.

У свом пословању Група је изложена следећим категоријама, односно групама ризика:

Нефинансијски ризици:

- Оперативни ризици,
- Пројектни ризици,
- Политички ризици,
- Стратешки ризици,
- Ризици усклађености,
- Репутациони ризици,
- Правни ризици.

Финансијски ризици:

- Кредитни ризици,
- Ризици ликвидности,
- Робно-ценовни ризици,
- Валутни/девизни ризици,
- Каматни ризици.

Нефинансијски ризици

Опис ризика

Мере за управљање ризицима

Оперативни ризици

HSE ризици

Природа пословања Друштва излаже нас широком спектру ризика по здравље, безбедност и животну средину, попут инцидената приликом бушења бушотина, оперативног рада постројења и транспорта нафте и нафтних деривата.

Друштво континуирано спроводи надзор радних процеса, запослених, средстава за рад, услова радне и животне околине у циљу заштите запослених, опреме и постројења, животне средине као и испуњења законских обавеза и правовремено усаглашава НМД-ове са насталим променама у Законодавству Републике Србије и контролише поступање у складу са истим. Спроводи правовремену реализацију корективних мера наложених из истрага HSE догађаја, кроз систем опсервирања, корпоративног надзора и екстерних инспекција. Непрестано се спроводе обуке за HSE оспособљавање запослених из области: законске регулативе, за оспособљавање на радном месту и управљања HSE менаџмент система, као и за реаговање у ванредним ситуацијама. Кампање и образовне активности, форуми и тренинзи о здравом начину живота, физичке и рекреативне активности за побољшање здравља запослених су се обављале у складу са Планом све до проглашења ванредног стања. Услед ванредног стања које је наступило због пандемије корона вирусне болести COVID-19 у држави и свету, у Друштву је формиран Кризни тим, као и тимови за приправност и реаговање на ванредне догађаје у организационим деловима НИС Групе. Израђен је и усаглашен Оперативни план реаговања на ситуацију изазвану вирусом COVID-19 као и План примене мера и постављање баријера за контролу ризика од вируса COVID-19 на нивоу Друштва.

Због пандемије корона вирусне болести COVID-19 и кризног сценарија, организују се искључиво законом обавезни здравствени прегледи запослених. У складу са Одлуком Кризног штаба реализовани су лекарски прегледи за ризичне групе запослених.

Свакодневно се прати реализација свих мера и здравствено стање запослених код којих је утврђено да су позитивни на вирус корона, као и њихових контаката и извештава се на састанцима Кризног тима о статусу. НИС Група улаже огромна средства и напоре у циљу заштите запослених и сузбијања последица коронавируса.

HR ризици

Високо квалификован кадар је кључан за ефикасно по-ловање предузећа.

Друштво спроводи широк спектар мера како би привукло и задржало квалификован кадар у Друштву. Неке од мера за привлачење квалификованог кадра су: програм ране регрутације (сарадња са образовним установама, стипендирање студената), програм NIS Calling, програм Повратак у Србију.

Поред система за мотивацију запослених као што су систем управљања циљевима, систем кварталних и годишњих бонуса, бонуси у производно-техничким организационим јединицама, продајни подстицаји, специјални и пројектни бонуси, спровођење и унапређење програма нематеријалне мотивације, спровођење програма дугорочне мотивације, Друштво унапређује свој имиџ путем програма „Employer branding“.

Програми који се спроводе за останак запослених су Програм управљања талентима, Програм развоја талената, професионалне/стручне обуке запослених, тренинзи за руководство и увођење јединственог система за управљање талентима.

ИТ ризици

Друштво се све више суочава са растућом зависношћу пословних процеса од квалитета Информационих технологија, аутоматизације и телекомуникација. Поред тога, нафтна и гасна индустрија изложена је ризицима од претњи у сајберпростору.

Друштво управља овим ризицима помоћу низа мера, које укључују ИТ безбедносне стандарде, алате за заштиту безбедности, мониторинг система за откривање и праћење претњи и тестирање поступака за опоравак. Спроводе се континуиране обуке запослених са циљем да се изгради свест о ИТ ризицима, размењују се информације са руководством о инцидентима ради непрестаног учења.

Ризици информационе безбедности

Друштво је изложено ризицима услед могућег нарушавања интегритета, тајности (поверљивости) и расположивости (доступности) информација.

Заштита информација у Друштву подразумева активности које, кроз начин рада са информацијама, позитивно утичу на пословање у циљу одржавања континуитета пословних процеса и свођења пословних ризика на најмању могућу меру.

Систем заштите информација Друштва је целина коју чине правила прописана налогодавним и нормативно-методолошким документима, одговарајућа организационо-техничка решења и активности у циљу примене и контроле примене прописаних и примењених мера заштите.

Пројектни ризици

У оквиру НИС Групе је успостављен доследан и јасан процес управљања ризицима у реализацији инвестиционих пројеката који је у потпуности усклађен са PMI стандардима (Project Management Institute). Ефикасно управљање ризицима на пројектима се огледа кроз повећање вероватноће и утицаја позитивних догађаја, односно, кроз смањење вероватноће и утицаја негативних догађаја на пројекту, што омогућава и креирање реалнијих планова управљања пројектом и повећава извесност достизања постављених пројектних циљева. Пет доминантних пројектних ризика са којима се суочавају тимови који реализују инвестиционе пројекте у НИС а.д. су: поштовање планских рокова испоруке опреме, објективност испуњења планских рокова извођења радова на терену, обезбеђење адекватне конкурентности у поступку набавке роба и услуга, ризик појаве накнадних и додатних радова (проширење обима пројекта) и ризик у обезбеђењу услова неопходних за реализацију пројекта (нпр. благовременост исходавања потребних дозвола и сагласности, обезбеђење техничко-технолошких услова за потребе реализације пројектних активности као што је нпр. усклађеност обустава рада технолошких система са роковима реализације пројеката).

За сваки инвестициони пројекат се још у оквиру фазе Планирања и припреме израђује детаљан план управљања ризицима. Том приликом се посебна пажња посвећује идентификацији ризика који су од интереса за одређени инвестициони пројекат, анализи идентификованих ризика (квалитативна и квантитативна анализа), планирању „стратегије одговора“, односно, адекватних мера (кроз дефинисање превентивних активности, „contingency“ (корективних) планова и резервних планова деловања), утврђивању нивоа толеранције на препознате ризике, као и дефинисању одговорних лица за спровођење тих мера и лица за редовно преиспитивање пројектних ризика. Све наведено се обједињује у својеврсни Регистар ризика на пројекту. Надаље, током реализације самог пројекта потенцира се на непрестаној контроли/преиспитивању пројектних ризика, ажурирању Регистра ризика и на ефикасном мониторингу пројекта, како унутар самог пројектног тима, тако и кроз редовно квартално извештавање на инвестиционим комисијама на нивоу Блокова. Од посебног интереса је непрестано разматрање утицаја актуелних пројектних ризика на одобрене пројектне параметре током животног века пројекта. Спровођење горе наведеног концепта управљања пројектним ризицима обезбеђује благовремено препознавање/уочавање потенцијално могућих одступања перформанси на пројекту, које иницирају спровођење унапред дефинисаних мера (из „стратегије одговора“) и враћање пројекта на „плански дефинисану линију прогреса“ која обезбеђује остварење предвиђене ефикасности, постављених пројектних и пословних циљева, кључних КПИ показатеља, као и инвестиционих показатеља успешности (РИП и ОИД показатељи). Ова два инвестициона показатеља успешности (РИП и ОИД) кроз процес управљања помоћу циљева (УПЦ систем) учествују у производном контракту НИС а.д., као и у свим производним контрактима Блокова, што значајно доприноси високом степену испуњења/реализације прилично захтевних инвестиционих планова унутар Бизнис-планова Друштва.

Политички ризици

Ризик увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД „Гаспром њефт” Групи

Као резултат увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД „Гаспром њефт” Групи Друштво се суочава са ограниченим могућностима дугорочног задуживања код пословних банака које припадају банкарским групама са седиштем у ЕУ и САД.

Поред тога, Друштво је такође изложено индиректним последицама санкција, односно потенцијалној немогућности набавке материјала, опреме и услуга од иностраних добављача.

Друштво врши непрестану анализу евентуалних политичко-економских ризика и процењује последице по Друштво. У складу са дозвољеним изузецима режима санкција (дугорочно задуживање је могуће искључиво ако је намењено финансирању увоза роба и услуга из ЕУ), пословање Друштва се непрестално прилагођава кроз повећање обима увоза роба и услуга од ЕУ добављача. На тај начин се обезбеђују средства за финансирање дугорочног развоја НИС-а и поред ограничења режима санкција.

Како би се управљало ризиком, Друштво ствара стратешке залихе за кључне материјално техничке ресурсе, идентификује алтернативне добављаче у односу на већ постојеће и разматра алтернативне технологије које одговарају за испуњење циљева Друштва.

Финансијски ризици

Опис ризика	Мере за управљање ризицима
Кредитни ризици	
Настају код новчаних средстава, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима, као и приликом продаје нафтних деривата са одложеним плаћањем.	Управљање кредитним ризиком је успостављено на нивоу НИС Групе. У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа изложености Друштва према банци у било ком моменту (кроз депозите, инструменте документарног пословања: банкарске гаранције, акредитиве, итд. – издате у корист НИС а.д. Нови Сад). По питању потраживања од купаца, развијена је методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.

Ризици ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће НИС Група имати потешкоћа у испуњавању својих доспелих обавеза. Реч је о ризику непостојања одговарајућих извора финансирања пословних активности НИС Групе.

НИС Група непрестано прати стање своје ликвидности у циљу обезбеђења довољно готовине за потребе оперативног, инвестиционог и финансијског пословања. У ову сврху врши се непрестано уговарање и обезбеђивање довољно расположивих кредитних и документарних линија уз истовремено поштовање максималног дозвољеног нивоа кредитног дуга (лимит поставља матично Друштво), као и испуњење обавеза из уговора са пословним банкама (ковенанте).

Од половине септембра 2014. године, Друштво је изложено ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција од стране ЕУ и САД према највећим енергетским компанијама у руском власништву, као и њиховим зависним друштвима, основаним ван ЕУ. Наиме, санкције не дозвољавају задуживање Друштва код банака из ЕУ или САД на рок дужи од 30 дана. Изузетак, који је предвиђен санкцијама ЕУ се односи на могућност задуживања на рок дужи од 30 дана код банака из Европске уније, искључиво уколико је кредит намењен плаћању увоза не-санкционисаних роба и услуга из ЕУ.

У циљу прибављања неопходних финансијских средстава за наредни период Друштво је у току претходне две године преговарало/уговорило преко 700 милиона евра нових кредитних линија са српским, руским и арапским банкама, за финансирање неограничених намена, као и са европским банкама са седиштем у Србији, за финансирање увоза из ЕУ (финансирање на рок дужи од 30 дана је дозвољено уколико је предмет финансирања увоз несанкционисаних роба или услуга из ЕУ), и на тај начин обезбедило потребна средства за редовне отплате кредита у 2019. и 2020. години, али и превремене отплате неповољних кредита у циљу побољшања карактеристика кредитног портфела (снижење просечне цене финансирања уз одржавање оптималне просечне рочности портфела). Поред побољшаних карактеристика портфела, реструктурирање кредитног портфела, омогућило је да се у наредне четири године умањи оптерећење обавезних отплата кредита и новчани ток усмери на реализацију планираних инвестиционих улагања и нормално оперативно пословање Друштва.

И поред тога, а у циљу даљег побољшавања карактеристика кредитног портфела и обезбеђења додатних лимита за финансирање у 2020. и 2021. години, Друштво је током првог квартала 2020. године спровело тендер и обезбедило побољшање услова (снижење каматне стопе и/или продужење рочности) за кредите који су у стању у укупном износу од 221,7 милиона евра, као и нове кредитне лимите по повољним условима у висини од око 226,5 милиона евра (од чега 102,2 милион евра за увоз из ЕУ и 124,3 милиона евра за опште корпоративне намене од банака које не примењују санкције) за финансирање на кратак и дуги рок у еврима и динарима. Коришћење ових извора финансирања омогућило је превремене отплате неповољних кредита и снижење просечне цене портфела у односу на крај 2019. године,

као и одржавање просечне преостале рочности кредитног портфела на нивоу преко три године на крају 2020. године.

У току другог и трећег квартала 2020. године Друштво је било изложено ризицима повезаним са падом цена нафте, ванредним стањем у Републици Србији и драстичним падом ликвидности услед утицаја пандемије вируса корона на пословање привреде. Друштво је захваљујући активним мерама као што су: израде различитих сценарија прогноза ликвидности, реално смањење обавеза, пролонгирање плаћања обавеза, повлачење краткорочних динарских кредита од пословних банака које не примењују санкције, успело да обезбеди довољно ликвидности за одржавање стабилности финансијских токова компаније, али и да врати ниво дуга према банкама до краја 2020. на максимални ниво предвиђен бизнис-планом.

Робно-ценовни ризици

НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

Део ових ризика се елиминише кроз прилагођавање продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу Групе „Гаспром њефт” врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и НИС а.д. Нови Сад као зависно друштво.

Осим тога, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика на финансијски резултат Друштва, спроводе се следеће мере:

- Годишње планирање, засновано на изради више сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте;
- Редовна заседања Комисије НИС а.д. Нови Сад за набавку/продају сирове нафте ради разматрања свих најзначајнијих питања, како у процесу набавке, тако и у процесу продаје сирове нафте (продаја нафте из Анголе – *Palanca* сирове нафте);
- Тенденција закључења дугорочних уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са дужим роковима плаћања на бази отвореног рачуна, као и закључења купопродајних уговора, по основу којих би Друштво у складу са закљученим међудржавним споразумима, било ослобођено обавезе плаћања царине при увозу, а по основу остварења преференцијалног статуса;
- Проширење круга испоручилаца, успешна сарадња са компанијама из ЕУ, све већа конкурентност у тендерској процедури набавке из увоза и све видљивији резултати помака у погледу набавних цена;
- Проширење/диверсификација корпе нафте за потенцијалну набавку из увоза, обезбеђење узорака оних типова нафте који се до сада нису прерађивали у Рафинерији нафте Панчево;
- Стална настојања да се оптимизују процеси и тежња ка што бољим економским ефектима и показатељима;
- Повремено спровођење процедуре бенчмаркинга ради испитивања тржишта и кретања цена, односно сагледавања комерцијалних капацитета најзначајнијих потенцијалних испоручилаца сирове нафте, реномираних компанија које су доминантне и поуздане у трговини сировом нафтом.

Валутни/девизни ризици

Друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено *EUR* и *USD*. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према *USD* и утицај овог фактора на цене нафтних деривата се неутралише кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту, које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према *EUR* (валута у којој се измирује највећи део девизних обавеза Друштва, након увођења санкционих ограничења). У остале мере спадају и уравнотежавање девизног подбиланса, у смислу уједначавања валута наплате извоза са валутама девизних обавеза, управљање валутном структуром кредитног портфолија и сл.

Каматни ризици

Друштво је изложено ризику промене каматне стопе – и са аспекта задуживања код банака, и са аспекта пласирања средстава.

Друштво се задужује код пословних банака по променљивим или фиксним каматним стопама, у зависности од пројекција промена базних каматних стопа на тржишту новца и могућности пословних банака да нуде фиксне каматне стопе за кредите. Пласирање новчаних средстава у виду интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима се врши такође по променљивим или фиксним каматним стопама, док се пласирање новчаних средстава у виду орочених или а виста депозита врши углавном по фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава у виду депозита се врши у складу са методологијом кредитних лимита пословних банака (средства се по реципроцитету пласирају само код кључних пословних банака код којих се Друштво задужује по основу кредита, односно кредитних/документарних линија). У том смислу, приход и новчани токови по основу банкарских депозита и делом датих интеркомпанијских кредита у највећој мери не зависе од промена базних каматних стопа, док обавезе према банкама и интеркомпанијске обавезе које су уговорене по променљивим каматним стопама зависе од промена базних каматних стопа.

У циљу смањења неизвесности повезаних са каматним ризиком, Друштво приликом прикупљања понуда банака за финансирање инсистира на достављању и понуда са фиксним каматним стопама како би се извршило поређење каматних стопа са варијабилним и фиксним каматним стопама и извршио одабир у складу са актуелном политиком управљања расходима каматних стопа. Поред наведеног, стално се спроводи анализа кретања каматних стопа на финансијском тржишту, као и анализа ограничења и могућности коришћења инструмената каматног хеџинга (каматни свопови, опције и сл.).

НАСТАВЉАМО са развојем

И у најтежим временима успешни
настављају да иду напред.

Упркос неповољним околностима, у 2020. години смо пустили у рад постројење за дубоку прераду у Рафинерији нафте Панчево и започели нову фазу у развоју НИС-а и нафтног сектора Србије. Показали смо истрајност и упорност да реализујемо најзахтевније пројекте.

За капиталне инвестиције у години за нама издвојили смо

25,3

милијарде динара и наставићемо са даљом модернизацијом компаније. Развој је једина могућа будућност за НИС.

1.06

Пословно окружење

Свет¹

Година 2020. остаће забележена пре свега као година која је зауставила економију, онемогућила путовања и затворила милионе људи у карантине. Такође, биће забележена и као година у којој је дневна понуда сирове нафте била много већа од потражње, сувоземни складишни капацитети су били преоптерећени па су се нафта и деривати складиштили у пловним објектима широм света.

У циљу заустављања пада цене нафте као и смањења притиска на складишни простор, чланице ОПЕК+ су у неколико наврата смањивале производњу нафте током 2020, а усвојен је и „строжи” приступ како би се осигурало да чланови не прекрше своја обећања о смањењу производње. У циљу усклађивања са поновним таласом увођења карантина крајем 2020, одлучено је да земље потписнице Декларације о сарадњи (DOC) поново смање производњу нафте, а почев од јануара 2021. Такође, договорено је да се састанци одржавају сваког месеца, како би се пратили тржишни услови и њима прилагођавала производња.

EIA у 2021. години предвиђа опоравак глобалне потражње нафте након пада од 8,8 милиона барела на дан у 2020. у односу на рекорду потрошњу од 100,6 милиона барела на дан у 2019. После рекордног пада производње нафте од 6,6 милиона барела на дан у 2020., прогнозира се раст на глобалном нивоу на ниво од 95,9 милиона барела на дан. Очекује се и раст рафинеријске прераде од 4,5 милиона барела на дан, након пада од 7,3 милиона барела на дан у 2020. години. Већ у новембру 2020. године прерада је порасла за 2,6 милиона барела на дан што је највећи месечни раст у последњих седам година.

Поред успешности вакцинације, као кључни утицаји на опоравак глобалне потражње оцењују се фискални и монетарни стимуланси, смиривање политичких несигурности изазваних Брежит-ом и изборима у САД, као и дисциплином како чланица ОПЕК+ групе, тако и производње из шкриљаца у САД, где се очекује наставак пада.

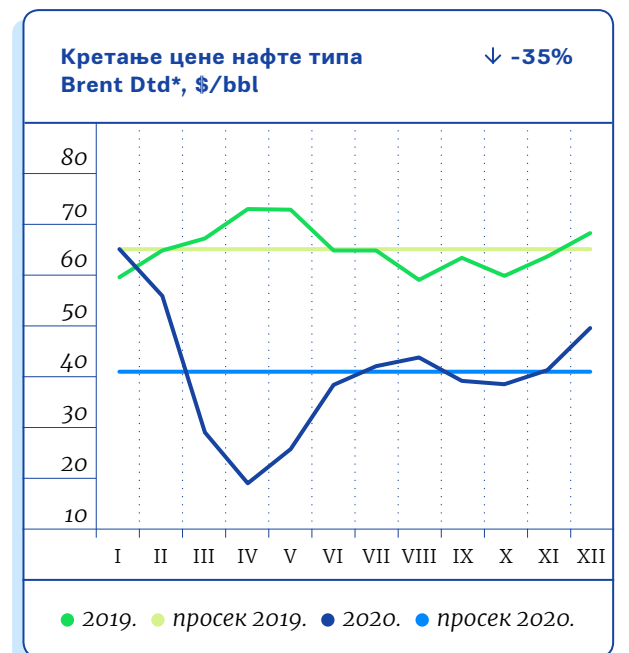
1. Извор: EIA, OPEC, Oil&Gas Journal, IHS, Wood Mackenzie.

Нафта

Пандемија коронавирусне болести COVID-19 је „уништила” потражњу за сировом нафтом и кондензатом у 2020. години, стварајући огромне вишкове понуде и попуњавајући залихе и складишне просторе до максимума. Мала потражња натерала је произвођаче да смањују производњу како би одржали цене на донекле профитабилним нивоима.

Просечна производња је варијала између 83,5 и 69,9 милиона барела на дан. Недостатак тражње и ниска цена нафте довели су до банкрота бројних мањих произвођача. Изразите проблеме су због цене производње из шкриљаца имали произвођачи у САД и Канади, где је банкрот пријавило преко 40% произвођача. Иако ће понуда сирове нафте и кондензата и даље премашити потражњу у првом кварталу 2021. године, Rystad Energy очекује да ће кампање вакцинације помоћи у брзом опоравку потражње. Најновији биланси ове аналитичке куће показују да би 2021. могла да понуди произвођачима могућност опоравка, јер месечни дефицити у снабдевању могу достићи највиши ниво у последњих неколико година.

Просечна котацијска вредност барела сирове нафте по основи Brent DTD од 41,7 долара је била скоро 35% нижа од цене у 2019., док је сама њена вредност варира од 69,9 до чак 13,24 долара по барелу. Најнижа цена је забележена у априлу, када је цена нафте по основи Brent DTD у просеку била 18,5 долара. Најнижа цена ове нафте од 13,24 долара по барелу је ипак била много већа од цене коју је тог дана достигла америчка лака нафта, WTI. Наиме, 20. април ће остати забележен као „црни понедељак“ за WTI нафту. Цена ове нафте за мајске испоруке је први пут у историји током трговања пала на вредност испод 0 \$/bbl (у једном тренутку је забележена понуда испод -40 \$/bbl), и дан је завршен са ценом нафте од -37,63 \$/bbl.

За 2021. се очекује да ће се цена нафте у просеку кретати између 50 и 60 долара по барелу, с тим да сви аналитичари наводе да ће се права слика имати тек у другом кварталу, када вакцинација започне у свим деловима света.

Макроекономски трендови

Колапс привредне активности на глобалном нивоу изазван пандемијом COVID-19 имао је највеће негативне утицаје на жене, младе, сиромашне, неформално запослене и оне који раде у секторима са интензивним контактима. Међународне организације рада наводе да је током 2020. широм света нестало најмање 225 милиона радних места – губици који су били четири пута већи од онога што је проузроковала глобална финансијска криза пре више од једне деценије. „Oxfam“, непрофитна организација за борбу против сиромаштва, сматра да би, иако је 1.000 најбогатијих

људи света у року од неколико месеци надокнадило своје губитке током пандемије, могло да прође више од једне деценије да се најсиромашнији на свету опораве од утицаја пандемије. Светски лидери (макар реторички) указују на потребу да се покрене „велико ресетовање“ широм света након пандемије и наводе да је криза вируса корона показала на да „стари“ системи више нису прилагођени 21. веку. Директорка ММФ-а сматра да ако капитализам глобално не зближи људе, неће бити победника након ове кризе. Пандемија је проширила јаз између богатих и сиромашнијих нација и показала да глобална сарадња на решавању прошлогодишње кризе није „била на нивоу“.

У извештају ММФ-а објављеном почетком 2021. процењује се смањење глобалног раста за 2020. годину за -3,5%. Већи пад БДП бележе развијене земље (-4,6%) од земаља у развоју (-2,4%). У 2021. години се очекује раст од 5,5 % на глобалном нивоу, с тим да ће снага опоравка значајно варирати међу земљама, у зависности од приступа медицинским интервенцијама, ефикасности политичке подршке, као и свих параметара значајних за превазилажење кризе. Ипак, опоравак није баш лагано почео. Пораст случајева вируса корона у последњем кварталу довео је до поновних ограничења, успоравања раста и враћања најгоре погођених економија у рецесију. Програм вакцинације даје наду за ублажавање ограничења до друге половине 2021. Ипак, вакцинација није лек; социјално удаљавање, тестирање и изоловање остаће још неко време. Критична маса популације, 70% до 80%, мораће бити покривена пре него што пренос инфекције буде могао да се безбедно контролише и економије ослободе ограничења.

Србија²

Утицаји вируса корона на макроекономску ситуацију у Републици Србији у 2020. су многобројни, али се као кључни негативни утицај може сматрати прекинут континуитет раста бруто домаћег производа. У 2018. и 2019. је остварен значајан раст привреде од 4% и успостављен релативно стабилан континуитет, па је велика штета што је прекинут позитиван низ. За сагледавање укупних штета узрокованих вирусом корона потребно је сачекати да се здравствена криза заврши, а то се у најбољем случају, према бројним светским експертима очекује тек крајем 2021. када би пандемија требало да буде окончана.

Народна банка Србије сматра да су епидемија коронавирусне болести COVID-19 и глобално успо-

равање имали мањи ефекат у Србији у односу на остале европске земље због претходно постигнуте макроекономске и финансијске стабилности и створеног фискалног простора, обухватног пакета мера, као и структуре економије. Према прелиминарној процени, Србија је у 2020. забележила пад БДП-а од -1,1%, док ће десезонирано посматрано БДП остати на нивоу из трећег квартала (-1,4%).

Инфлација у Србији је у децембру износила 1,3%, док је просечна међугодишња инфлација у 2020. износила 1,6%. У наредном периоду очекују се да преовладају дезинфлаторни притисци, који потичу, пре свега, од пада домаће тражње, одличне пољопривредне сезоне у 2020. и ниске увозне инфлације, док ће дезинфлаторни ефекат пада светске цене нафте у претходном периоду постепено ишчезавати. ММФ за 2021. пројектује про-

² Извор: НБС, РЗС, часопис „Данас“, ММФ.

сечну инфлацију на нивоу од 1,9%, као и њено постепено приближавање централној вредности циља у средњем року.

Извоз је остао релативно отпоран захваљујући већој производној и географској диверсификацији и активацији извозно оријентисаних инвестиција. Опоравак увоза ће и даље бити спорији услед комбинованог ефекта ниже домаће тражње и цена енергената. Највеће смањење увоза очекује се код енергије и других индустријских инпута, као и код увоза услуга. Пад цена нафте имаће додатни одложени ефекат на нижу увозну цену гаса у току 2021.

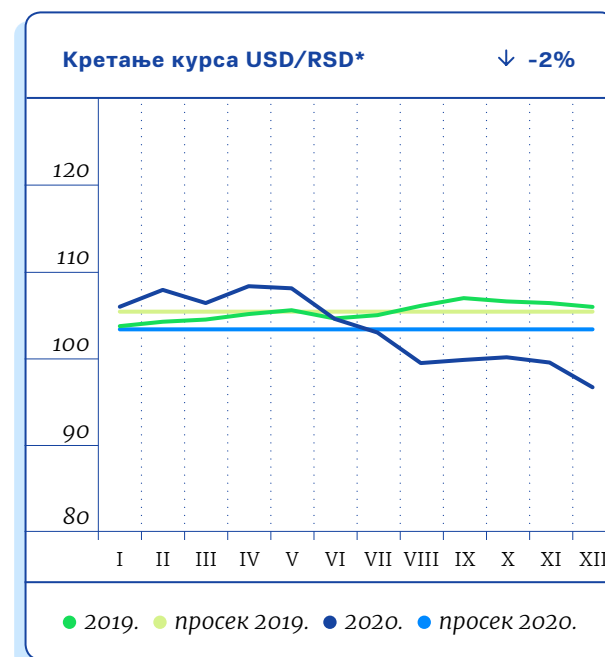
Вредност динара према евростала је готово непромењена у 2020, чему је допринела НБС обезбеђујући банкама потребну девизну ликвидност у условима смањене понуде девиза и ефективног страног новца. У јануару 2021. је референтна каматна стопа НБС задржана на нивоу од 1,0%, најнижем нивоу у режиму циљања инфлације.

Стопа незапослености је задржана на једноцифреном нивоу (9,0%), уз забележени раст стопе партиципације и запослености, највише због раста запослености у формалном сегменту тржишта рада (+2,0% у периоду јануар – новембар 2020).

Раст бруто зарада у периоду јануар – новембар 2020. године у односу на исти период прошле године, износио је 9,4% номинално, односно 7,6% реално. Истовремено, нето зараде су порасле за 9,3% номинално и за 7,6% реално. Зараде у истом периоду су повећане, како у приватном (8,8%), тако и у јавном сектору (10,9%). Највећи раст од почетка 2020. је забележен у сектору информативних технологија и здравству.

Фискални савет је указао и на потребу да се повећају буџетска издвајања за заштиту животне

средине и комуналну инфраструктуру. Иако се често занемарује позитиван утицај инвестиција у заштиту животне средине на привреду, последње студије ММФ-а управо показују велики значај ових инвестиција за привредни раст у кратком и средњем року. Економски значај инвестиција у заштиту животне средине постоји и дугорочно гледано, пошто побољшање здравља становника унапређује људске ресурсе који су важни за дугорочан привредни раст.

* Извор: НБС.

- Просечна вредност курса USD/RSD у 2020. години мања је за 2,1 динара, што је за 2% мање у односу на просечну вредност курса у 2019. години.
- Током 2020. године курс USD/RSD пао је за 5,0 динара или за 4,7%.
- Током 2019. године курс USD/RSD порастао је за 1,53 динара или за 1%.

Промена законске регулативе

На изузетно смањену законодавну активност државних органа у 2020. години утицала је пандемија вируса корона, као и парламентарни избори. У циљу решавања настале ситуације у вези са пандемијом, посебно у другом и трећем кварталу, сви донети прописи били су усмерени на мере спречавања ширења вируса и мере помоћи и подршке привреди. У последњем кварталу, након конституисања новог сазива Народне скупштине и избора нове Владе, знатно је појачана законодавна активност која се одвијала у правцу унапређења прописа о заштити становништва од заразних болести, фискалних прописа и прописа о јавној својини. У току 2020. године, Народна скупштина је усвојила следеће законе који су од утицаја на пословање наше компаније: Закон о архивској грађи и архивској делатности, Закон о жиговима, Закон о изменама и допунама Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама, Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, Закон о изменама и допунама Закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова, Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама, Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину.

Посебно је значајно усвајање Закона о фискализацији, којим се први пут у Републици Србији уређује електронско издавање фискалног рачуна, могућност плаћања помоћу QR кода, као и могућност да Пореска управа у реалном времену прати податке о издатим фискалним рачунима, чиме се додатно смањује простор за сиву економију.

У 2020. години сви подзаконски акти који су усвојени, а од значаја су за пословање Компаније, односе се на управљање кризом коју је изазва-

ла пандемија вируса корона и покривају области од мера заштите становништва од заразе вирусом, преко мера у области радноправних питања, до мера финансијске и друге подршке и помоћи привреди и пољопривреди, а све у светлу умањења негативних последица настале ситуације.

Прописи који су били предмет јавних расправа или достављени компанији ради разматрања и давања сугестија, били су детаљно анализирани од стране НИС, те су на исте дати одговарајући коментари и сугестије за њихово побољшање.

НИС ће и надаље настојати да у највећој могућој мери пружи свој допринос побољшању пословног амбијента у Србији, те ће посебно указивати на неопходност хармонизације прописа и стратегија како би њихова примена била несметана и потпуна.

Година 2020. остаће забележена пре свега као година која је зауставила економију, онемогућила путовања и затворила милионе људи у карантине. Такође, биће забележена и као година у којој је дневна понуда сирове нафте била много већа од потражње, сувоземни складишни капацитети су били преоптерећени па су се нафта и деривати складиштили у пловним објектима широм света.

1.07

Анализа резултата

Положај на тржишту¹

Потрошња моторних горива у свим земљама је у паду.

Негативни ефекти пандемије су главни разлог пада потрошње моторних горива.

Након ублажавања мера крајем лета потрошња је почела благо да се опоравља да би крајем године други талас поново условио пад потрошње.

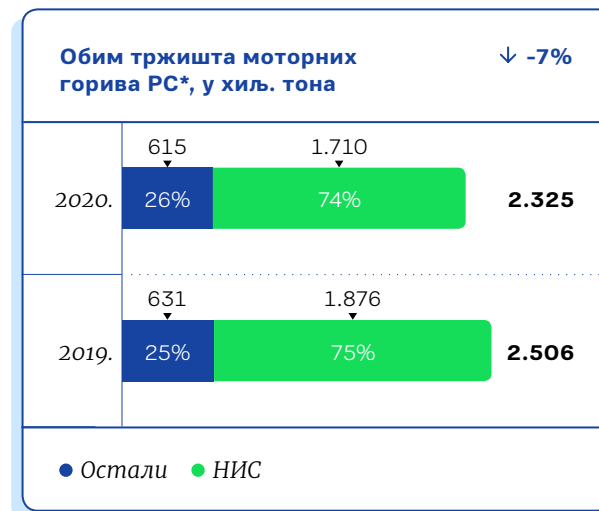
Положај на тржишту Србије

Негативан ефекат пандемије је главни узрок снижења потрошње укупног тржишта моторних горива у Србији.

Шпекулативне залихе које су одређени привредни субјекти и крајњи корисници направили током периода ниских цена (пре свега у мају, јуну и касније у децембру) имају у структури нешто веће учешће робе из увоза што је довело до снижења учешћа на тржишту моторних горива за наведени период.

Постоје и залихе увозника које су последица дисбаланса у производњи и тражњи деривата у региону, где су рафинерије због одржавања оп-

¹ Извори информација на основу којих су креиране пројекције: за Србију – интерне анализе и процене Блока Промет; за процену потрошње у Бугарској и Румунији – PFC и Еуростат и за Босну и Херцеговину – PFC и интерне процене. Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима у графиконима који следе настају услед заокруживања.

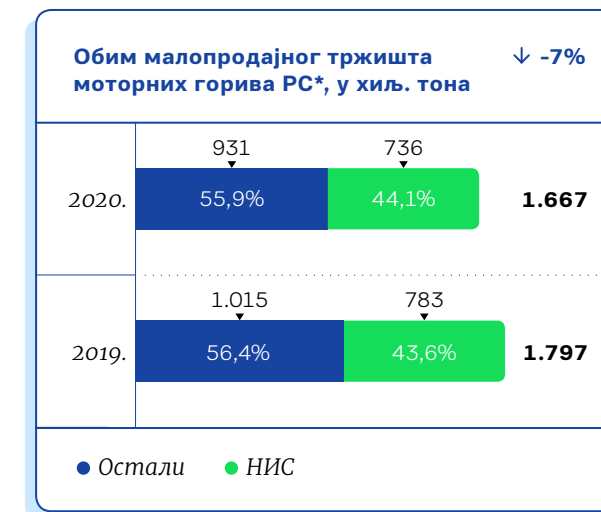

* Подаци за 2020. годину дати су на основу процене. Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

тималне прераде производеле веће количине деривата, док је истовремено увођен карантин у другом таласу па су вишкови испоручивани и у складишта њихових зависних друштва у региону, укључујући она у Србији. Ове залихе ће доминантно бити у употреби током првог квартала 2021.године те су при обрачуна искључене из потрошње за 2020. годину.

Услед пандемије, тржиште малопродаје у 2020. години бележи пад од 7% у односу на исти период претходне године.

Уколико посматрамо учешће НИС-а, бележимо раст од 0,5 п.п, а томе доприноси раст учешћа у сва три сегмента – дизел, бензин и ТНГ. Томе су допринели модернизација мреже, иновативна маркетиншка решења и побољшан асортиман.

* Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (гас, кпг-моторно гориво, моторни бензини, дизели). ТНГ боце нису укључене. Подаци за 2020. годину дати су на основу процене. Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Положај на тржиштима Босне и Херцеговине, Бугарске и Румуније

Босна и Херцеговина

„Оператор – Терминали Федерације” отворили су новоизграђени терминал течних нафтних деривата у Живиницама, што представља почетак обнављања обавезних резерви нафте и нафтних деривата. На терминалу у Живиницама завршена је прва фаза радова – терминал је сада запремине шест милиона литара, а до краја године требало би да буде завршен у потпуности, када ће моћи да складишти око 46 милиона литара.

„Оператор – Терминали Федерације” расписао је јавни позив за реконструкцију терминала течних нафтних горива у Бихаћу. Вредност радова је процењена на 9,7 милиона КМ.

Постојећи стандарди за оцену квалитета нафтних деривата на бензинским станицама у БиХ су застарели и морају се мењати због услова Европске енергетске заједнице (ЕЕЗ). Од ЕЕЗ затражено је усвајање нове одлуке о квалитету течних нафтних горива што је услов за окончање преговора за приступ Светској трговинској организацији.

У „Рафинерији нафте Брод” монтирана је и пуштена у рад соларна електрана са 2.724 соларна панела, која је произвела прве киловате електричне енергије. Минимална очекивана производња електричне енергије је 1.050 MWh годишње, па ће Рафинерија на годишњем нивоу

остварити уштеду од 100.000 КМ. Вредност инвестиције је око два милиона КМ.

Након шест година, сировина се поново допрема путем железнице у „Рафинерију уља Модрича”. „Рафинерија уља Модрича” добила је финансијску подршку за набавку из матичне компаније у Русији, што је омогућило континуитет рада све до краја 2020. године.

„Хифа Петрол” је оператор једне од најважнијих приватних мрежа бензинских станица која недавно броји 45 продајних места. Само у 2020. години отворено је пет бензинских станица: у Бихаћу, Сребренику, Живиницама, Дервенти и Ливну.

Регулаторна Комисија за енергију ФБиХ (ФЕРК) усвојила је решење о трајном одузимање дозволе за рад (лиценце) за трговину на велико нафтним дериватима осим ТНГ-а носиоцу дозволе „Енергопетрол д.д. Сарајево”. Ова одлука није образложена.

Влада Федерације БиХ је донела Уредбу о прописивању мере непосредне контроле цена одређивањем маржи у трговини нафтних деривата. Уредбом је утврђено постојање услова за прописивање мера непосредне контроле цена на начин да је за трговце на велико нафтним дериватима одређена максимална veleпродајна маржа у висини од 0,06 КМ по литри деривата, док је за трговце на мало нафтним дериватима одређена максимална малопродајна маржа у висини од 0,25 КМ по литри деривата. Мера је била на снази од 9. априла до 30. јула 2020. године.

Услед епидемије коронавируса и примене мера за спречавање ширења коронавируса у Босни и Херцеговини забележен је значајан пад потрошње моторних горива као и пад промета у малопродаји у 2020. години у односу на претходну годину.

НИС у Босни и Херцеговини има 40 бензинских станица (и две бензинске станице у DODO режиму), од којих је у трећем кварталу отворено пет бензинских станица¹ на подручју БиХ (Прњавор, Груде, Вељаци, Габела, Дољани).

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива износи 24,5%, док је учешће на малопродајном тржишту 10,3%.

Бугарска

У Бугарској је усвојен Закон о гориву, документ који претендује да гарантује тржишну конкуренцију, ограничавајући сиви сектор и повећавајући приходе државног буџета. Прописан је ниво минималног капитала veleпродајних компанија у износу од 1% нето прихода компаније. Запрећене су казне забране рада за бензинске станице и складишта горива уколико продају нелегално гориво а цистерне које га превозе биће искључене из саобраћаја на годину дана. Пољопривредници такође подлежу санкцијама уколико се баве трговином горивом без регистрације за ту делатност.

Бугарски парламент усвојио је измене Закона о државним резервама и складиштењу, којима се ствара нова Државна нафтна компанија, која треба да одржава резерве нафте и деривата и да управља мрежом бензинских станица у земљи. Нова компанија ће преузети складишта Државне агенције за резерве и управљати обавезним резервама државе у складу са захтевима Европске уније. Компанија неће бити комерцијална, али може да оснива комерцијалне подружнице. Очекује се да ће једна таква подружница бити компанија која ће управљати бензинским станицама на главним путевима и аутопутевима. Планира

¹ Бензинске станице узете у закуп и пуштене у експлоатацију

се отварање око 100 бензинских станица широм Бугарске у наредних годину дана. Те станице би имале и инфраструктуру за пуњење електричних возила, у складу са стратегијом заштите животне средине Бугарске. Утицај мреже државних бензинских станица на тржиште малопродаје је споран с обзиром да се процењује да Бугарска има у функцији више од 3.000 бензинских станица. Према Министарству финансија државне бензинске станице ће понудити најнижу цену, што ће побољшати конкуренцију на тржишту. Државна нафтна компанија такође треба да пружи могућност складиштења горива мањим компанијама, а приватна складишта ће вишак капацитета морати да ставе на располагање трећим лицима или ће се суочити са новчаним казнама.

Бугарска Комисија за заштиту конкуренције покренула је истрагу против рафинерије „Лукоил” у Бургасу (Lukoil Neftochim Burgas) сумњајући у постојање нелојалне конкуренције коју наводно спроводи ова компанија као и да по неоправдано високим ценама продаје дистрибутерима бензин и дизел у односу на постојеће цене сирове нафте у свету. Регулатор каже да ће проверити цео прерађивачки, као и складишни, veleпродајни и малопродајни ланац компаније „Лукоил Бугарска”, као и све остале ланце за дистрибуцију горива у земљи.

Компанија „Шел Бугарска” (Shell Bulgaria) затражила је одобрење од Комисије за заштиту конкуренције у Бугарској да купи четири бензинске

станице које тренутно послују под њеним брэн-дом, а у власништву су компаније „Литекс Комерц” (Litex Commerce).

Због епидемије коронавируса у Бугарској и предузетих епидемиолошких мера које су подразумевале карантин и ограничење кретања, као и у свим земљама окружења забелен је пад промета моторних горива и пад промета на малопродајном тржишту.

НИС у Бугарској има 34 бензинске станице и складиште нафтних деривата у Костином Броду. Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 4,4%, док учешће на малопродајном тржишту износи 3,9%.

Румунија

Након смањења акциза од 1. јануара 2020. према званичним статистикама, Румунија је постала земља са најнижим ценама горива у целој Европској унији. Смањење акциза за 32 бана (6,5 евро-центи) по литри (укључујући ПДВ) у потпуности се одразило на цене горива на бензинским станицама закључио је Савет за конкурентност, након мониторинга који је спровео Price Monitoring.

Нацрт закона о продаји пољопривредног земљишта у Румунији, успоставља нове услове и погађа нафтну индустрију, пошто налаже да се пољопривредно земљиште продаје само компанијама и појединцима који су у последњих пет година обављали пољопривредне активности. Румунско удружење нафтних компанија, РОПЕПКА (ROPERCA), захтева преиспитивање закона због онемогућавања улагања у пројекте производње и развоја енергетских ресурса – нафтне компаније неће моћи да набаве или изнајме земљиште за нафтне операције нити да поштују уговоре о концесији које су потписале са Владом Румуније.

Парламент Румуније усвојио је законодавни предлог који утиче на око 1.000 велетрговаца дизелом, пошто од њих захтева посебна складишта, за која је потребан сертификат, а ово посредно погађа пољопривреднике који се снабдевају од њих. Влада и Савет за конкуренцију одбацили су закон уз оцену да ће нарушити велепродајно тржиште дизела. Представници румунског Клуба пољопривредника сматрају да ће пољопривреда у Румунији бити погођена пошто закон елиминира више од 980 компанија које препродају нафтне деривате. Уставни суд Румуније је прогласио неуставним закон који обавезује компаније које продају горива да имају складишне просторе.

„Ромпетрол Рафинаре” је имплементирао модеран систем за обнављање ТНГ-а у рафинерији Петромидиа, вредности 4,6 милиона долара, који обезбеђује побољшање производње и значајно смањење емисије сумпор-диоксида. То је део стратегије компаније за модернизацију оперативних процеса у рафинеријама Петромидиа Наводари и Вега Плоешти и подржавање стратешког правца заштите животне средине и смањења утицаја на локалне заједнице.

Преговори о продаји рафинерије Арпехим (Arpechim Pitesti) нису успели и биће спроведена њена демонтажа и рушење. Рафинерија је прекинула производњу у марту 2011. због неефикасности, застареле технологије, недостатка приступа мору и потребе великих инвестиција.

„ОМВ Петром” планира изградњу фабрике биотанола друге генерације у округу Прахова где има нафтне бушотине и рафинерију Петробрази. ОМВ Петром је предао пројекат вредан 245 милиона евра Министарству економије и енергетике да би добио субвенцију од 35%, пошто испуњава услове финансирања од стране ЕУ.

У последње две године, „ОМВ Петром” је уложио 21 милион евра у модернизацију рафинерије Петробрази и ширење капацитета за мешање биоконпоненти у горива са 200 kt на 350 kt биогорива годишње. Према прописима ЕУ, садржај обновљиве енергије у транспортним горивима мора се повећати са 10% у 2020. на 14% у 2030. години.

„ОМВ Петром” и „Auchan Retail Romania” су отворили прву модернизовану станицу у мрежи Петрома, са продавницом МуАучан, чиме је почела интеграција ових продавница на бензинске станице Петром. У пројекат ће бити уложено преко 50 милиона евра за модернизацију унутрашњости и спољашњости око 400 бензинских станица изнутра и споља између 2021. и 2024. године.

У Румунији је у току ванредног стања била издата Војна уредба бр. 4 којом се одређује горња граница

цена одређених производа и услуга током ванредног стања, у које спадају и горива чије се цене више не могу повећавати изнад нивоа на дан доношења ове Војне уредбе, већ се цене могу само смањити. Ограничења су важила у току ванредног стања и укинута су средином маја, а односила су се само на малопродајне цене.

У Румунији је у 2020. години забележен пад промета моторних горива и пад продаје моторних горива на малопродајном тржишту услед епидемије коронавируса и рестриктивних мера које су предузете ради сузбијања ширења епидемије.

НИС у Румунији има 19 бензинских станица. Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 1,1%, док је учешће на малопродајном тржишту 1,3%.

У изазовним временима показали смо да можемо да будемо ревносни, флексибилни и да брзо доносимо тешке одлуке. Пажљиво смо чекали и користили сваку шансу на тржишту. За такав приступ потребно је да, пре свега, у сваком тренутку јасно препознајемо приоритете у сваком тренутку. А наш основни приоритет је даља модернизација НИС групе и јачање конкурентности на захтевном регионалном тржишту. Стога, иако смо били принуђени на одређене уштеде због неповољних трендова, ни у једном тренутку нисмо одустали од кључних развојних пројеката.

Кључни показатељи пословања

Q4 2020.	Q4 2019.	Δ ¹	Показатељ	Јединица мере	2020.	2019.	Δ ²
44,2	63,3	-30%	Brent Dtd	\$/bbl	41,7	64,3	-35%
48,5	75,9	-36%	Приходи од продаје ³	млрд. РСД	183,8	272,1	-32%
0,7	5,9	-87%	Нето добит (губитак)	млрд. РСД	-7,6	16,6	-146%
5,5	13,3	-59%	EBITDA ⁴	млрд. РСД	15,8	44,5	-64%
10,1	15,0	-33%	OCF	млрд. РСД	29,7	56,9	-48%
4,6	13,2	-65%	CAPEX ⁵	млрд. РСД	25,3	42,2	-40%
47,7	53,1	-10%	Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода ⁶	млрд. РСД	179,5	189,8	-5%
589,5	590	-0,05%	Укупна задуженост према банкама ⁷	млн. EUR	589,5	590	-0,05%
1,5	1,7	-8%	LTIF ⁸	%	1,5	1,7	-8%

- 1 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.
- 2 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.
- 3 Консолидовани пословни приходи.
- 4 EBITDA = приходи од продаје (без акцизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (ОРЕХ) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче.
- 5 Износи за CAPEX су износи без ПДВ-а.
- 6 Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Прегледом су обухваћене све НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује.
- 7 Укупна задуженост према банкама (total indebtedness) = укупан дуг по основу кредита + акредитиви. На дан 31. децембар 2020. године то износи 589,5 милиона евра укупног дуга по основу кредита док дуга по основу акредитива није било.
- 8 Lost Time Injury Frequency – Индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Показатељ је дат за НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима „Нафтагас – Нафтни сервиси” д.о.о. Нови Сад, „Нафтагас –Технички сервиси” д.о.о. Зрењанин, „Нафтагас – Транспорт” д.о.о. Нови Сад и „НТЦ НИС–Нафтагас” д.о.о. Нови Сад. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказани податак представља тренутно стање закључно са 31.12., и сходно томе разлика не постоји између 2020. године и Q4.

Оперативни показатељи

Истраживање и производња

Основни циљ у 2020. години у Блоку Истраживање и производња је био на испуњењу плана производње угљоводоника, реализацији пројеката геолошко-истражних радова и повећању ефикасности геолошко-техничких активности.

За 2020. годину је остварен укупан обим производње од 1.213,6 хиљада условних тона на лежи-

штима у Србији, односно, укључујући концесије 1.258,7 хиљада условних тона.

У области геологије и разраде лежишта акценат је на очувању високог квалитета изведених ГТА и примене технологија усмерених на увећање производње нафте и гаса.

Q4 2020.	Q4 2019.	Δ ¹	Кључни показатељи	Јединица мере	2020.	2019.	Δ ²
306	322	-5%	Производња нафте и гаса ³	хиљ. т.е.н.	1.259	1.286	-2%
206	214	-3%	Производња домаће нафте ⁴	хиљ. тона	837	859	-3%
3,5	7,6	-54%	EBITDA	млрд. РСД	16,2	34,2	-53%
2,2	6,2	-65%	CAPEX ⁵	млрд. РСД	15,1	21,3	-29%
1,99	3,01	-34%	LTIF ⁶	%	1,99	3,01	-34%

- 1 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.
- 2 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.
- 3 У производњу домаће нафте укључен је и газолин с поља, а у производњи гаса узета је робна производња гаса и течни угљоводоници (лаки кондезати).
- 4 Са газолином с поља.
- 5 Финансирање, без ПДВ-а.
- 6 Lost Time Injury Frequency – Индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 31.12. и сходно томе разлика не постоји између 2020. године и Q4.

Геолошко-истражни радови и разрада лежишта

У оквиру разрадног бушења отворено је пет нових лежишта у северном делу поља Кикинда, који ће омогућити бушење нове бушотине у наредном периоду.

У делу ремонтно-изолационих радова су извршене успешне операције на пољима Велебит, Мокрин, Кикинда Варош, Јерменовци и Келебија. Успешне операције на пољу Келебија су омогућиле планирање разрадног бушења за нове бушотине у 2021. години.

Реализован је антикризни сценарио бушења, пробушено је 38 разрадних бушотина и три истражне.

На крају године после ГТМ пуштено је у рад 120 нафтних и 19 гасних бушотина.

Завршено је и достављено надлежним органима девет елабората о резервама УВ и за четири изворашта елаборати о резервама подземних вода.

Истражно бушење и испитивање бушотина

У оквиру реализације геолошко-истражних радова у Блоку Истраживање и производња у Србији од почетка године избушене су три истражне бушотине, од којих су две пуштено у рад, а једна је успешно тестирана.

2/3D сеизмика

Завршена је комплексна сеизмогеолошка интерпретација 3D сеизмичких података снимљених на истражном простору Турија IV као и обрада 3D

сеизмичких података снимљених на истражном простору Ада и у току је комплексна сеизмогеолошка интерпретација. Завршена је реализација Пројекта доистраживања нафте и гаса на делу истражног простора Северна Бачка-Палић, Жедник и Келебија. У току је комплексна сеизмогеолошка интерпретација истражних простора Кикинда-Мокрин као и обједињавање 3D полигона Мајдан-Српски Крстур, Мартонош-Велебит и Чока.

Лицендне обавезе

Обезбеђени су услови за наставак геолошко истражних радова, за период 2021-2023 године на лиценционим просторима у Војводини.

Инострани пројекти

Пословање Друштва у Румунији у делу Upstream-а се обавља ресурсима друштва „NIS Petrol” s.r.l. из Румуније (зависно друштво чији је једини власник НИС а.д. Нови Сад) на шест концесионих блокова. Оператер на блоковима је „NIS Petrol” s.r.l.

Кључни догађаји у Румунији у 2020. години:

- Блок ЕХ-2: Урађена је интерпретација података са нових 3D сеизмичких испитивања у обиму 170 км². Издвојено је осам перспективних објеката. Лоциране су три истражне бушотине;
- Блокови ЕХ-7 и 8: У току је експериментална производња из две бушотине на пољу Термија; Урађена и предата студија изводљивости НАМР-а (румунска Национална агенција за минералне ресурсе) којом се прелази из експерименталне у редовну производњу;
- Блок ЕХ-12: Урађена је интерпретација података са нових 3D сеизмичких испитивања у

обиму 165 км². Издвојено је три перспективна објеката. Лоциране су две истражне бушотине;

- Блок Жомбољ: У току је експериментална производња природног гаса (у погону су две бушотине) који се даље користи за производњу електричне енергије у генератору.

Пословање Друштва у Републици Српској (Босна и Херцеговина) у делу Upstream-а се обавља ресурсима друштва „Јадран Нафтагас” из Бања Луке.

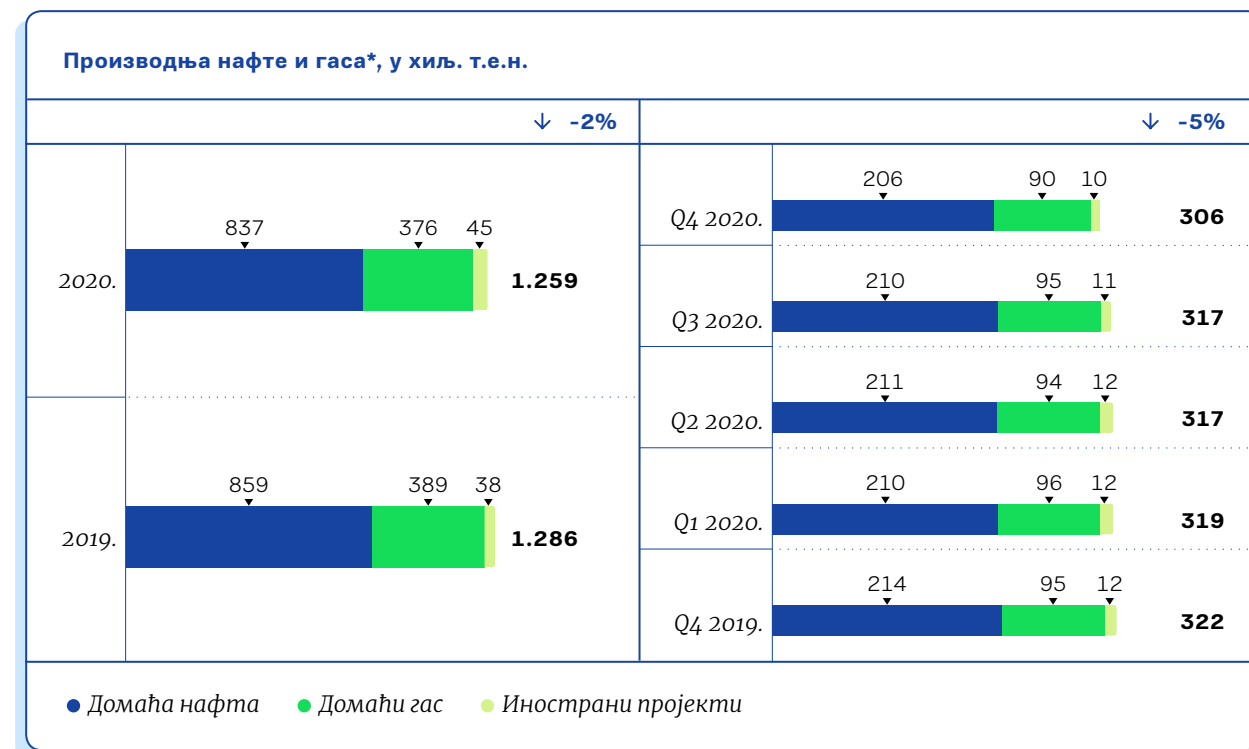
Кључни догађаји у Босни и Херцеговини у 2020. години:

- У марту 2020. године НИС је постао власник 100% акција „Јадран Нафтагас”. Потписани су сви документи у Бања Луци и „Зарубежњефт” је и званично истог дана изашао из пројекта „Јадран Нафтагас”.
- У новембру 2020. године је на седници Инвестиционог одбора НИС-а усвојен буџет и дефинисан програм геолошко-истражних радова за период 2021-2022 године у региону места Обудовац.

Оперативни показатељи

У 2020. години произведено је укупно 1.259 хиљада условних тона нафте и гаса.

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

Прерада

Годину 2020. обележило је пословање Блока Прерада у изузетно нестабилном окружењу, као последица драстичног пада цене нафте на светском тржишту и појаве коронавируса.

Током јануара 2020. године, спроведен је планирани ремонт постројења битумена. Урађена је ревизија норматива потрошње енергената. Спроведене су активности усаглашавања приручника за комплекс DCU.

У фебруару 2020. године акценат је био на чишћењу СО бојлера. Спроведене су активности на изради „Job” планова за опрему, као и упуства за рад и одржавање опреме на комплексу DCU. Настављене су обуке оператера од стране произвођача опреме, обуке на полупорталној дизалици за кокс, обуке на OTS. Акценат је био и на извођењу

пред-пуштања у погон DCU. Припремљен је план прераде сирове нафте са повећаним садржајем хлорида.

Током периода март–јун 2020. године, све активности Блока „Прерада” биле су усмерене на прилагођавање рада у условима ниске цене нафте и са актуелном здравствено безбедоносном ситуацијом изазваном пандемијом коронавируса, који су настављене до краја 2020.

Предузете су све неопходне мере, услед појаве корона вируса, у циљу одржавања здравствено безбедносне ситуације стабилном – одржавање појачане хигијене, контакт са извођачким фирмама сведен је на минимум, запосленима је обезбеђена заштитна опрема уз непрекидно обавештавање запослених о правилима понашања у

Q4 2020.	Q4 2019.	Δ	Кључни показатељи	Јединица мере	2020.	2019.	Δ
976	1.055	-7%	Обим прераде нафте и полупроизвода	хиљ. тона	3.613	3.373	+7%
0,7	1,9	-64%	ЕБИТДА ¹	млрд. РСД	-12,3	1,3	-1.034%
1,9	5,4	-65%	CAPEX ²	млрд. РСД	7,8	17,1	-54%
2,2	1,1	+103%	LTIF ³	%	2,2	1,1	+103%

¹ ЕБИТДА Блока „Прерада” укључује и Енергану у РНП.

² Финансирање, без ПДВ-а.

³ Lost Time Injury Frequency – Индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен с милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 31.12., и сходно томе разлика не постоји између 2020. године и Q4.

датим условима. Такође у овом периоду, разрађен је кризни сценарио о обављању оперативних и инвестиционих активности компаније у околностима ванредног стања и кризе ликвидности изазване пандемијом коронавируса.

Због уочених неправилности у раду, 20. априла је започето са обустављањем рада постројења „Клаус” у склопу комплекса МНС/DHT. После санације на постројењу за производњу сумпора „Клаус”, почетком маја почела су са радом сва процесна постројења у Рафинерији. За време застоја Рафинерије тржиште је било уредно снабдевано свим врстама деривата.

Током маја 2020. године спровођене су активности на постројењу DCU, у делу пред-пуштања у погон постројења за одложено коксовање (С-5300) и commissioning стрипер киселе воде (С-5900)/регенерација амина III (С-5950).

У јуну 2020. године спроведен је ремонт на постројењима за производњу сумора – Clauss (С-2450) и достигнута је механичка готовост (Mechanical Completion) постројења DCU.

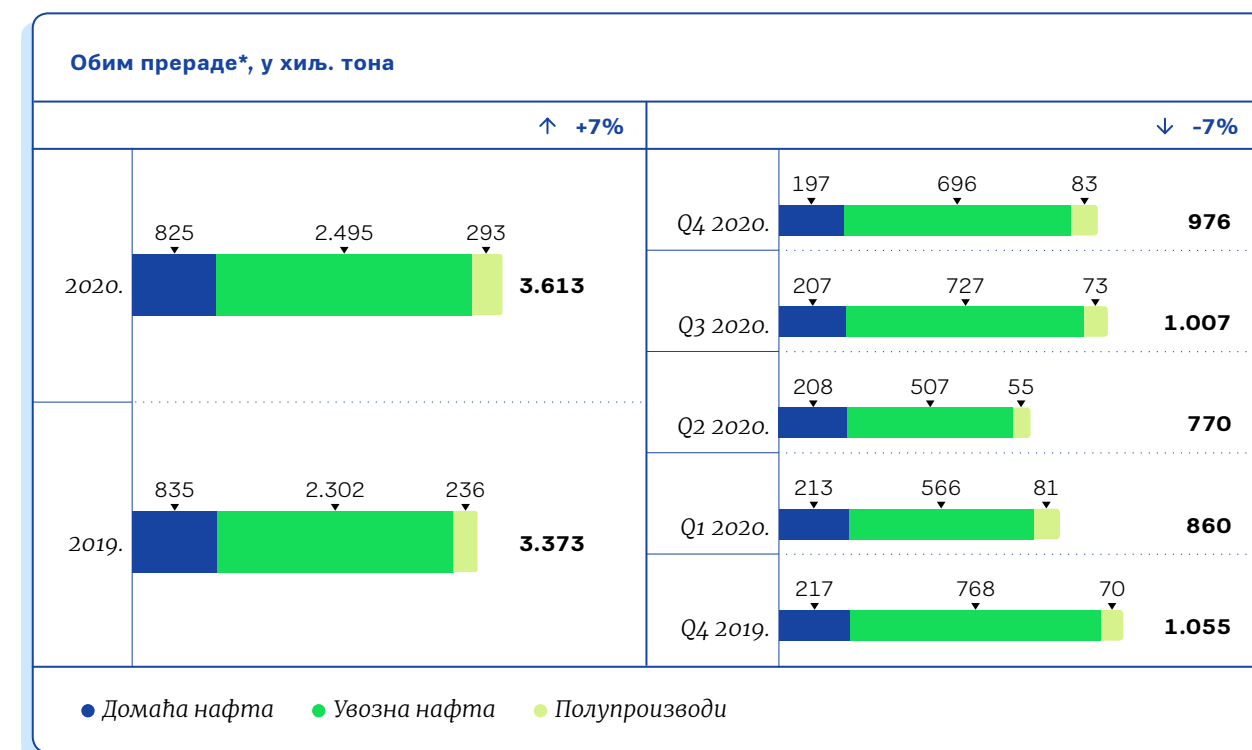
Крајем августа, у Рафинерији нафте Панчево, званично је извршена примопредаја „Потврде за пробни рад постројења Дубока прерада”.

На постројењу DCU је од 24. до 28. августа извршено функционално тестирање постројења и произведена је прва количина нафтног кокса – висококалоричног горива. Произведени кокс отпремаће се путем аутоматизованог система који обезбеђује ефикасан и безбедан утовар производа у камионе. Приликом изградње новог објекта, посебна пажња посвећена је заштити животне средине тако да је постројење опремљено посебним колекторима за прикупљање прашине и јединицом за прање камиона.

Наша компанија је задржала право да за путни битумен користи ознаку „СЕ” о усаглашености са захтевима Прописа ЕУ за грађевинске производе CPR 305/2011. Захваљујући томе, наставља се успешан пласман овог производа на тржиште ЕУ. Ресертификациона провера усаглашености фабричке контроле производње путног битумена са захтевима референтног стандарда EN 12591:2009 реализована је половином октобра у Блоку „Прерада”. На овај начин наша компанија је задржала право да за све типове путних битумена: Евро битумен за путеве 35/50, 50/70, 70/100 и 160/220, користи ознаку „СЕ”, што јој даје могућност да путни битумен настави да пласира на тржиште Европске уније и држава у региону.

Средином новембра, свечано је обележен почетак рада постројења „Дубока прерада”. Рафинерију Нафте Панчево су посетили представници Републике Србије и руски званичници, и тако свечано обележили почетак рада нашег новог постројења. Обилазак постројења организован је у складу са свим мерама заштите од коронавируса, а са циљем да се упознају са радом „Дубоке прераде” и шта ће све ова инвестиција од 300 милиона евра донети нашој компанији и грађанима Србије.

Активности и обим прераде

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Током 2020. године повећана је производња нафтних деривата у односу на исти период 2019. године за 7% као резултат капиталног ремонта који је спроведен у првом полугодишту 2019. године.

Остали пројекти

Екологија је примарна у свим сегментима пословања Блока Прераде. Влада Србије усвојила је 30. јануара унапређени текст Националног плана за смањење емисија главних загађујућих материја које потичу из старих, великих постројења за сагоревање (NERP).

Постројења Блока „Прерада” као што су Енергана Панчево, Атмосферска дестилација II су укључена у NERP. Током 2020. год поред коришћења природног гаса као претежног горива, реализовани су и пројекти који значајно утичу на унапређење квалитета ваздуха.

У оквиру инвестиционе делатности на пројектима Блока „Прерада” настављају се активности:

- Реконструкција FCC и изградња новог постројења ETBE
- „Усклађивање система млазног горива са захтевима стандарда JIG 153”, „Реконструкција система филтриране воде у РНП-у за потребе

- ТЕ-ТО”, „Довођење природног гаса на С-2450”;
- Реконструкција резервоара ФБ-2003, ФБ-0711 и ФБ-0714.

Током 2020. године, у фокусу су биле и активности на пројектима дигитализације. Реализован је тендер и изабран извођач за реализацију пројекта „Мониторинг АРС контролера” (АРС – Advanced Process Control). Одржан је уводни састанак (Kick-off meeting) и започето је са реализацијом. Реализован је тендер за пилот пројекат „Мониторинг активног времена” (RTLS - Real Time Location System). Припремљен је пројектни задатак, усвојена стратегија набавке и објављен тендер за реализацију пројекта „Предиктивно одржавање” и „Real Time Optimizer” (Master АРС). Започете активности на унапређењу и дигитализацији процеса извештавања о КПИ у домену оперативне поузданости. Интензивно се ради на истраживању нових могућности примене дигиталних технологија као сталном задатку.

У фебруару 2020. године, Рафинерија Нафте Панчево је била домаћин треће радионице о родној равноправности.

Такође, уз активно учешће Блока Прерада, почетком марта је реализован пилот-програм „Job shadowing”, који је поникао из конкретне потребе за унапређењем резултата међусекторске сарадње.

Током године, настављена је имплементација трећег елемента OMS Etalona „Управљање производним процесима” који је један је од приоритетнијих у нашој компанији, а његови кључни пројекти су „Структурни обиласци оператера” и „Примопредаја смене”. Прошле године утврђени су методологија, обуке и примене, а у 2020. су активирани и напредни алати – таблет рачунари и електронски дневници смена.

Промет

Q4 2020.	Q4 2019.	Δ ¹	Кључни показатељи	Јединица мере	2020.	2019.	Δ ²
998	1.081	-8%	Укупан промет нафтних деривата ³	хиљ. тона	3.538	3.702	-4%
110	125	-12%	Промет – иноактиве ⁴	хиљ. тона	393	436	-10%
749	787	-5%	Промет нафтних деривата на домаћем тржишту ⁵	хиљ. тона	2.596	2.751	-6%
139	170	-18%	Извоз	хиљ. тона	549	515	+7%
593	688	-14%	Промет моторних горива ⁶	хиљ. тона	2.215	2.469	-10%
242	263	-8%	Малопродаја ⁷	хиљ. тона	910	995	-9%
2,6	4,5	-41%	Интерни промет	хиљ. тона	13,1	16,2	-19%
3,5	5,8	-40%	ЕБИТДА	млрд. РСД	16,3	18,3	-11%
0,5	1,3	-61%	САРЕХ ⁸	млрд. РСД	1,9	3,0	-36%
1,7	1,1	+53%	LTIF ⁹	%	1,7	1,1	+53%

- 1 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД
- 2 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.
- 3 Без интерног промета (12М2020: 13,1 хиљ. тона; 12М2019: 16,2 хиљ. тона). Овим податком није обухваћен обим продаје КПП-а трећим лицима Дирекције Енергетика и садржи обим продаје за сопствену потрошњу ауто цистерни Блока „Промет”.
- 4 Промет ино-актива представља промет који остварују НИС-ова зависна друштва у иностранству (малопродаја и велепродаја).
- 5 Промет на домаћем тржишту обухвата промет који се наплаћује у домаћој валути (РСД), односно не обухвата промет према иностраним купцима који се наплаћује у иностранској валути.
- 6 Укупан промет моторних горива у Србији и иноактивима.
- 7 Укупна малопродаја у Србији и иноактивима.
- 8 Финансирање, без ПДВ-а.
- 9 Lost Time Injury Frequency – Индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказани податак представља тренутно стање закључно са 31.12, и сходно томе разлика не постоји између 2020. године и Q4.

Мапа пројеката реконструкције и закупа ССГ у Србији и региону у 2020. години

Легенда

- NIS Petrol
- GAZPROM

Србија

Назив ССГ	Формат	Пројекат	
1 Коцељева 2	„А”	Реконструкција	●
2 Подунавци	„А”	Реконструкција	●
3 Лесковац 4	„А”	Реконструкција	●
4 Бор 4	„А”	Реконструкција	●
5 Сента 1	„А”	Реконструкција	●
6 Прокупље 2	„А”	Реконструкција	●
7 Нови Сад 16	„L”	Реконструкција	●
8 Лесковац 6	-	Закуп	●

Босна и Херцеговина

Назив ССГ	Формат	Пројекат	
1 Груде	-	Закуп	●
2 Вељаци	-	Закуп	●
3 Габела Поље	-	Закуп	●
4 Дољани	-	Закуп	●
5 Прњавор	„S”	Закуп	●

Румунија

1 Букурешт Отопени	„M”	Новоизграђена	●
--------------------	-----	---------------	---

Продајни објекти¹ и логистика

НИС Група поседује преко 400 активних мало-продајних објеката. Највећи број њих, тачније 325 малопродајних објеката налази се у Републици Србији. Поред 10 интерних бензинских станица, НИС поседује 315 јавних бензинских станица (од којих је 24 у GAZPROM бренду). У земљама региона НИС поседује 42 бензинске станице у Босни и Херцеговини (31 у GAZPROM бренду), 34 бензинске станице у Бугарској (све у GAZPROM бренду) и 19 бензинских станица у Румунији (све у GAZPROM бренду).

Након завршених радова на тоталној реконструкцији у Србији, у 2020. је уведено у експлоатацију седам ССГ и једна ССГ која је узета у дугорочан закуп и ребрендирана. У Румунији је уведена у експлоатацију новоизграђена ССГ Отопени. У Босни и Херцеговини су узете у закуп и уведене у експлоатацију пет ССГ.

¹ Стање на дан 31. децембар 2020. године.

Програми лојалности и маркетиншке активности

Претходне 2020. године у Србији реализовано је преко 120 маркетиншких активности у циљу развоја потрошачких брендова, програма лојалности и унапређења продаје горива и допунског асортимана. У земљама региона организовано је током 2020. године више од 90 маркетиншких активности.

У оквиру програма лојалности „Са нама на путу“ најзначајније активности јесу реактивација и „upsell“ корисника картице СНПП којима смо понудили путем персонализоване поруке посебне погодности кроз програм лојалности, програми „partner” и „redeem” у сарадњи са компанијама „Техноманија”, „Гигатрон”, „Витапур” и остали.

Када је реч о брендираним горивима издвојили бисмо кампање за зимски „G-Drive” дизел које су организоване и покренуте почетком и крајем 2020. године, затим укидањем гасног уља на појединим станицама извршили смо ребрендирање малопродајних објеката и додатно упознали запослене и потрошаче кроз POS материјале о карактеристикама брендираног горива G-Drive.

Од великих пројеката који су обележили протеклу годину издвојили бисмо:

- Пакетомати услуга која омогућава преузимање пакета на 60 бензинских станица
- Мобилни „Drive Cafe” на Ади Циганлији, постављањем два мобилна објекта на излетишту приближили смо бренд „Drive Cafe” широј јавности
- MasterCard Instant Win у којој потрошачи приликом плаћања рачуна у вредности од 5.000 динара и већој добијају купон са инстант-поклоном

- Јесења АГРО акција за пољопривреднике са додатним погодностима уз Агро картицу
- Маркетинг програм „Spend and get” организован са партнером у оквиру услуге периферије која је имамо на појединим нашим бензинским станицама
- Вода „Јазак”, организован је низ промотивних активности и у сарадњи са Апатинском пиваром вода „Јазак” ће бити заступљена у више од 5.000 малопродајних објеката у Србији (traditional trade).
- Увођење нових производа у домену бренда „Drive Cafe” (три врсте свежих сокова, две врсте кафе „ice coffee” и четири врсте грицкалица).

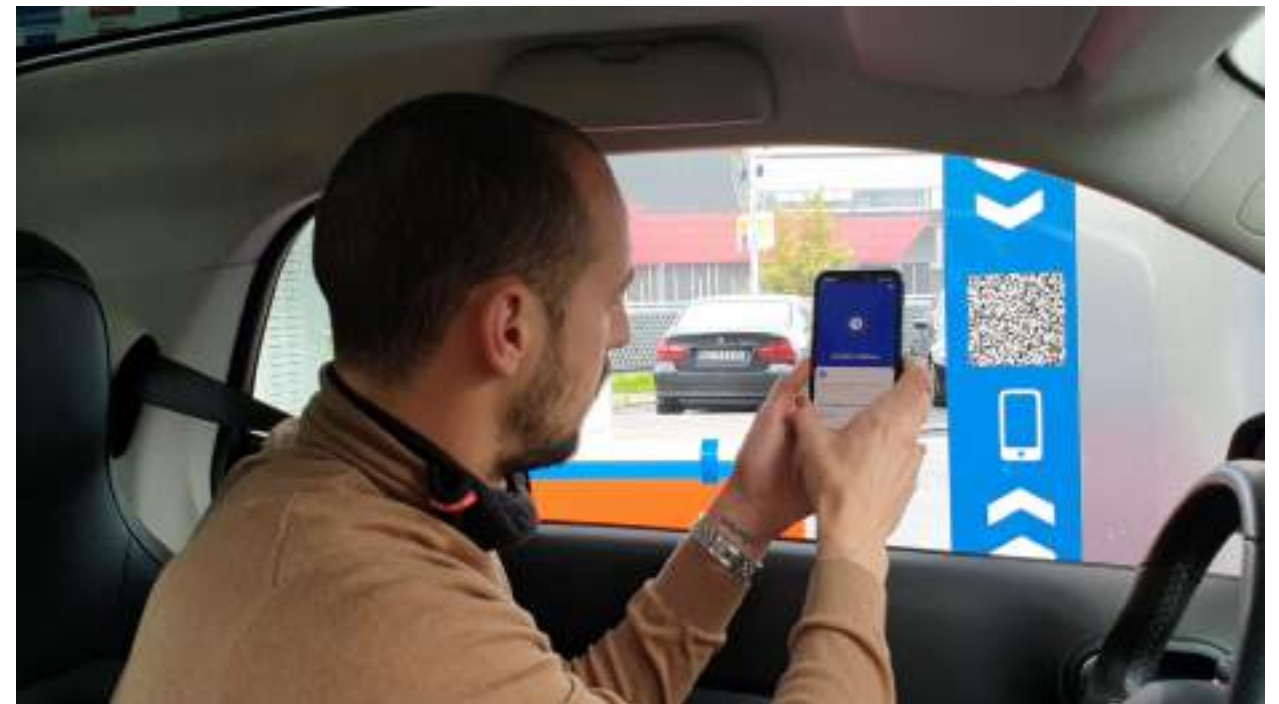
Најважнији пројекти у области Дигитализације, које бисмо издвојили су следећи:

- Пројекат Drive.GO, бесконтактно плаћање горива без одласка на платно место и уласка у малопродајни објекат. Крајем марта покренута је мобилна апликација Drive.Go. Нова мобилна апликација пружа могућност плаћања горива на тачионом месту, без уласка у продајни објекат, а по први пут у Србији доступна је потрошачима на бензинским станицама NIS Petrol-а и GAZPROM-а. Осим што остаје доследна примени иновација и иновативних решења у свом пословању, увођењем нове услуге компанија НИС је у новонасталим околностима потрошачима обезбедила брзо, ефикасно и безбедно плаћање, без потребе одласка на платно место. У другом и трећем кварталу је настављена имплементација апликације Drive.Go на малопродајну мрежу и у овом тренутку имамо 157 бензинских станица на којима је могуће платити куповину горива на овај начин.
- Активација картице „Са нама на путу” путем интернета, на овај начин потрошачи могу да активирају картицу без одласка на плат-

но место на бензинској станици, довољно је само да прате упутство које потрошач добије на свој мобилни телефон.

- Mbanking – могућност плаћања рачуна путем апликације на мобилном телефону. Од децембра наши потрошачи имају могућност да плаћају рачун користећи апликацију

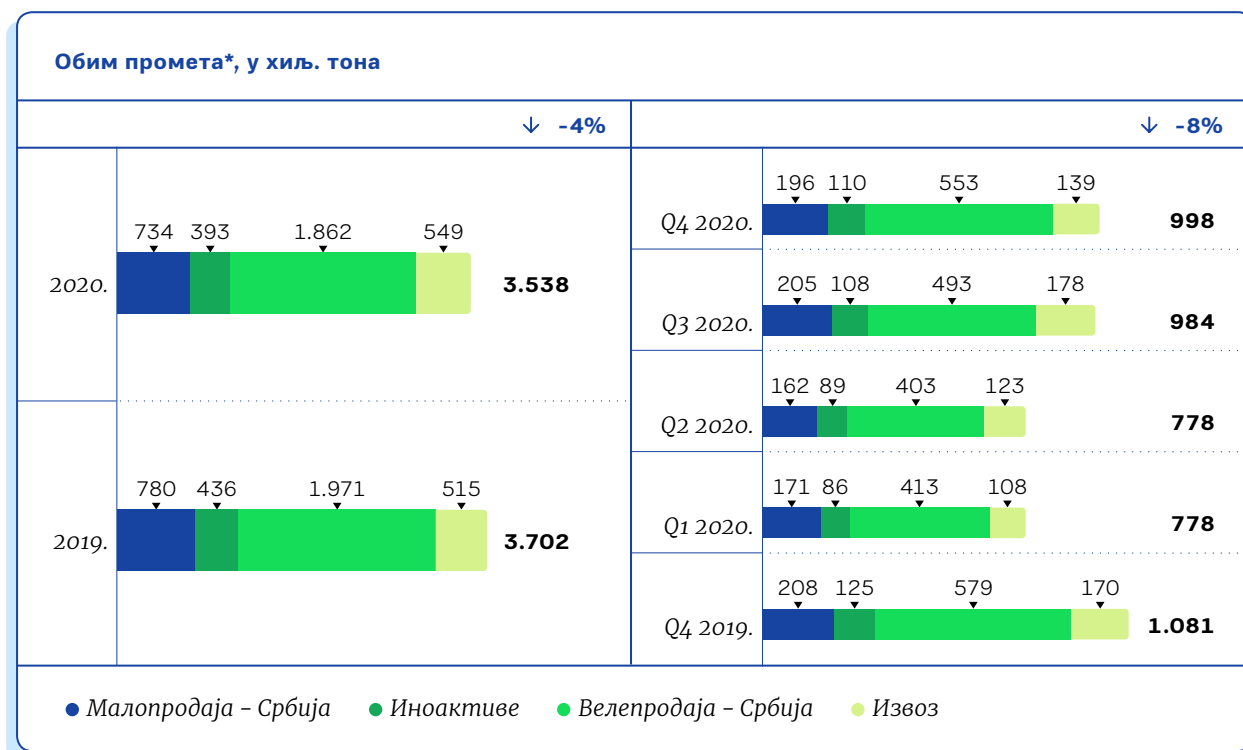
Mbanking, односно активирањем апликације на мобилном телефону омогућено је да касир скенира QR код и на тај начин затвори рачун потрошача. Тим поводом је покренута и маркетиншка кампања, а организован је и свечани догађај поводом промоције нове услуге на нашој бензинској станици „Дејтон”.

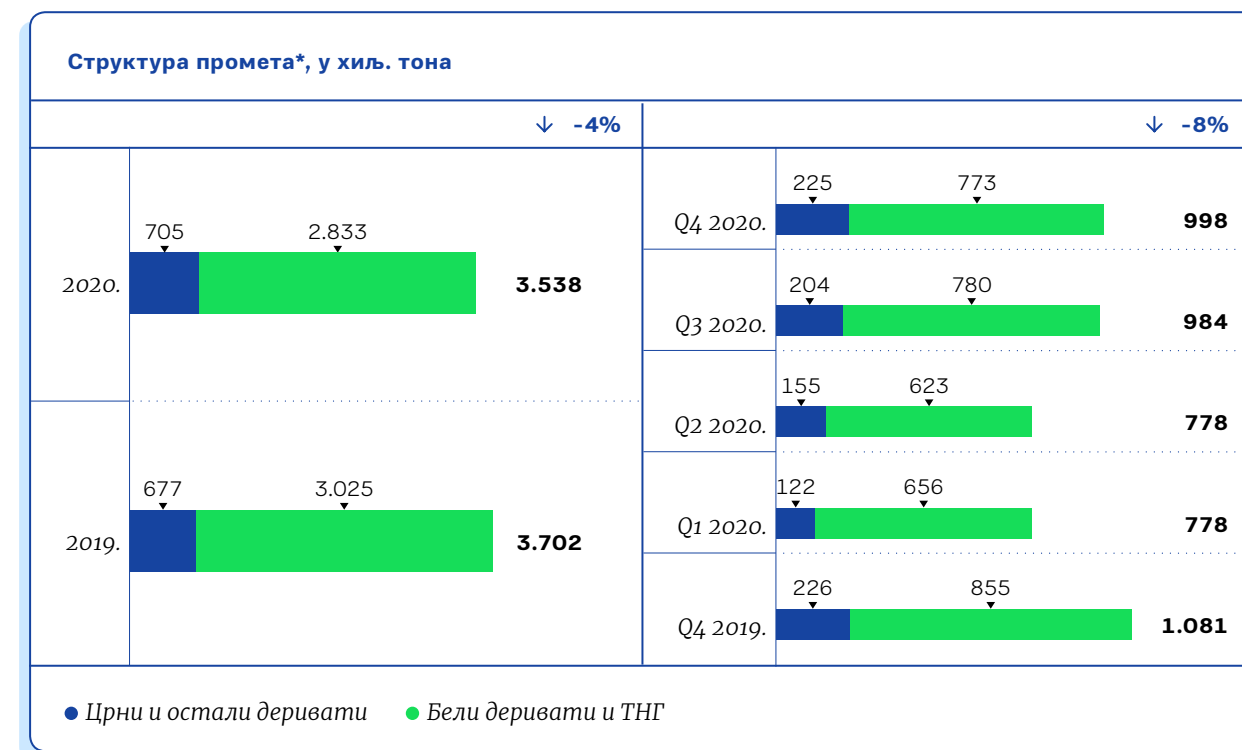
Оперативни показатељи¹

У 2020. је забележен пад промета од 4% у односу на 2019. годину, тако да је укупан промет износио 3.538 хиљада тона.

- Малопродаја у Србији – пад обима малопродаје за 6% резултат је смањења продаје бензина и дизел-горива.
- Велепродаја у Србији – пад за 6% највећим делом због моторних горива.
- Извоз – раст од 7% као резултат раста извоза енергетских и неенергетских горива.
- Иноактиве – пад обима продаје за 10% (канал малопродаје за 18% и канал велепродаје за 2%).

* Без интерног промета (12М 2020: 13,1 хиљ. тона; 12М 2019: 16,2 хиљ. тона; Q4 2020: 2,6 хиљ. тона; Q4 2019: 4,5 хиљ. тона)

* Без интерног промета (12М 2020: 13,1 хиљ. тона; 12М 2019: 16,2 хиљ. тона; Q4 2020: 2,6 хиљ. тона; Q4 2019: 4,5 хиљ. тона)

¹ Без интерног промета (12М 2020: 13,1 хиљ. тона; 12М 2019: 16,2 хиљ. тона; Q4 2020: 2,6 хиљ. тона; Q4 2019: 4,5 хиљ. тона). Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Овим податком није обухваћен обим продаје КППГ-а трећим лицима Дирекције Енергетика и садржи обим продаје за сопствену потрошњу ауто цистерни Блока „Промет”.

Енергетика

Пројекат ТЕ-ТО „Панчево“

Степен реализације пројекта на дан 31.12.2020. износи 93,03%. Послови инжењеринга (пројектна и друга документација) су извршени кумулативно са 94,17%. Изводе се машински, електро и грађевински радови на постројењима и објектима електране, повезним цевоводима са енерганом рафинерије Панчево, прикључку на електроенергетски систем уз степен реализације од 90,47%. Главна опрема електране је највећим делом испоручена уз степен реализације од 99,00%. Започете су активности на пуштању у рад електране (степен реализације 32%).

Пандемија коронавируса значајно је утицала и још утиче на динамику реализације Пројекта.

Природни гас

Потписани су уговори у циљу обезбеђења сигурности снабдевања и организације портфолија природног гаса за НИС а.д. Нови Сад за 2020/2021. годину, и то: Уговор о транспорту природног гаса са оператором транспортног система, Уговор о дистрибуцији природног гаса са оператором дистрибутивног система, Уговор о потпуном снабдевању НИС а.д. Нови Сад природним гасом, као и Уговори о продаји природног гаса на транспортном систему у сврхе балансирања и са зависним друштвима НИС а.д. Нови Сад. Поред тога потписан је и Уговор о продаји природног гаса на дистрибутивном систему са екстерним купцем.

КПГ - комерцијални аспект

Отпреме КПГ-а са гасног поља „Острово“ реализовале су се уредно и без застоја уз обострани интерес да се Уговор о продаји КПГ-а продужи и у наредној години. Урађене су анализе оправданости нових пројеката КПГ.

Трговина електричном енергијом

На пољу трговине електричном енергијом НИС је присутан на тржиштима Србије, Босне и Херцеговине, Румуније и Бугарске. Осим ових тржишта, НИС тргује на границама са Мађарском, Хрватском, Словенијом, Северном Македонијом и Црном Гором. НИС тргује на берзама електричне енергије у Србији (SEEPEx), Румунији (OPCOM). Завршен је процес регистрације НИС Петрол е.о.о.д., за трговину електричном енергијом у Бугарској. У току је и процес набавке специјализованог софтвера за трговину електричном енергијом и гасом.

Реализација програма мера енергетске ефикасности у НИС а.д.

Програмом мера за смањење потрошње енергије и повећање енергетске ефикасности у НИС-у током 2020. остварена је уштеда у енергији од 5.758 тое. Вредност уштеде износи 291 милион динара.

Основан је интерни тим за енергетску ревизију и формиран је регулаторни и методолошки оквир. Спроведене су пилотне провере у објектима Блока „Истраживање и производња“, Блока „Промет“ и Блока „Прерада“. Развијене су мере за побољшање енергетске ефикасности и формиран је план рада за 2021. годину.

Покренута је реализација мера за побољшање енергетске ефикасности, укључујући: коришћење топлоте димних гасова на компресорима гаса узводног блока, промене система грејања објеката и увођење система повратка кондензата на објектима Блока „Промет“.

Трговина правом на смањење емисије CO₂

НИС је изградио мале електране за производњу електричне енергије и мале електране за производњу електричне и топлотне енергије на нафтним пољима чиме се избегава сагоревање раствореног гаса на бакљи.

Финансијски показатељи

Приходи од продаје

Током 2020. године НИС је забележио пад прихода од продаје¹ од -32% у односу на претходну годину.

Приходи од продаје*, у млрд. РСД						
			↓ -32%		↓ -36%	
2020.		183,8	Q4 2020.			48,5
			Q3 2020.			49,4
			Q2 2020.			33,4
2019.		272,1	Q1 2020.			52,6
			Q4 2019.			75,9

* Консолидовани пословни приходи. Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

¹ Консолидовани пословни приходи.

ЕБИТДА

Показатељ ЕБИТДА у 2020. години мањи је за 64% него претходне године и износи 15,8 милијарди динара.

Смањење показатеља ЕБИТДА је условљено драстичним падом цене нафте на светском тржишту и утицајем скупљих залиха на прераду.

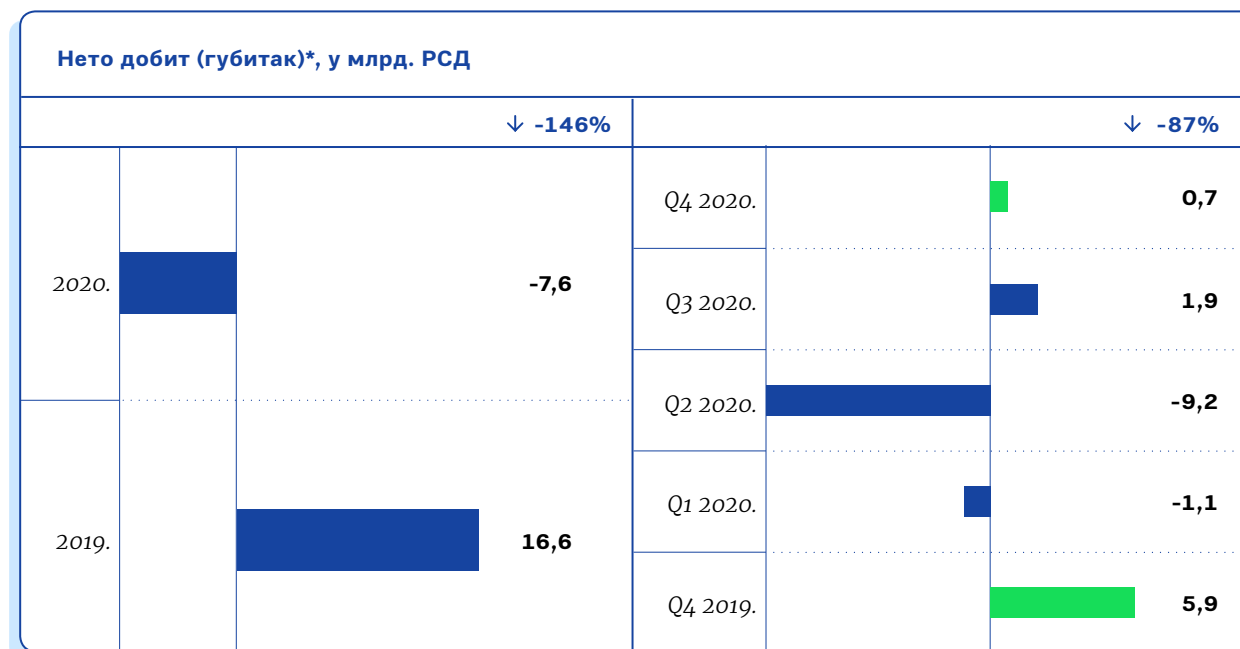
ЕБИТДА, у млрд. РСД						
			↓ -64%		↓ -59%	
2020.		15,8	Q4 2020.			5,5
			Q3 2020.			8,0
			Q2 2020.			-2,9
2019.		44,5	Q1 2020.			5,2
			Q4 2019.			13,3

Нето добит (губитак)

Нето губитак у 2020. години износи 7,6 милијарди динара, што представља смањење нето резултата од 146% у односу на претходну годину.

На пад нето резултата највише је утицало:

- Смањење ЕБИТДА
- Већи трошкови амортизације

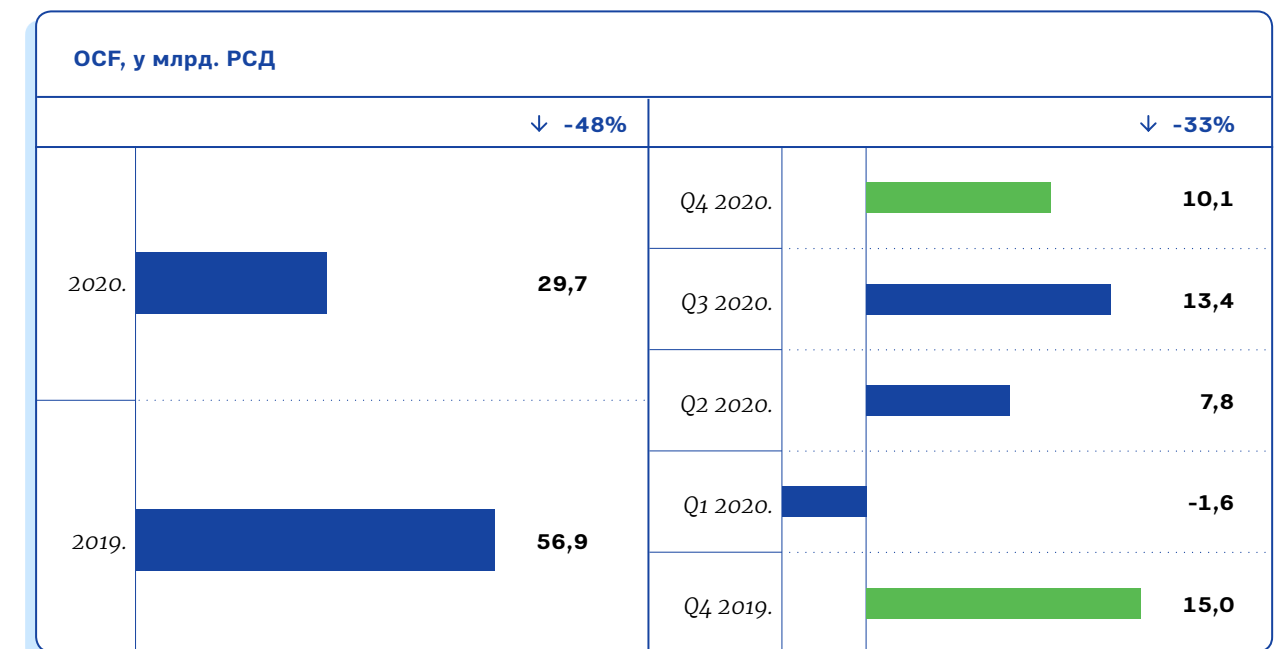

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

ОСФ

У 2020. години оперативни новчани ток износи 29,7 милијарди динара и мањи је у односу на 2019. годину за 48%:

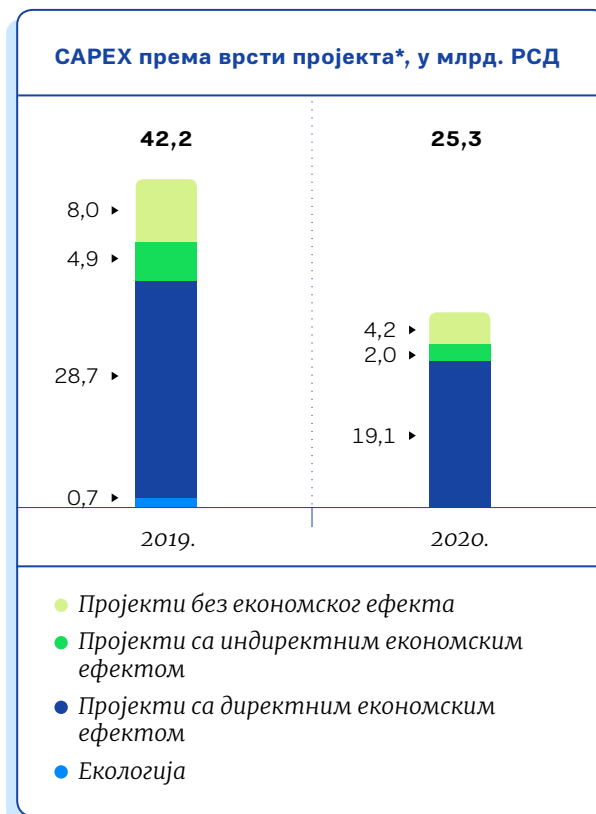
- мањи приливи од купаца али и мањи оперативни трошкови (нафта, деривати, ОПЕХ, царине)
- већа плаћања по основу обавеза према држави – ПДВ и акциза.

CAPEX

У 2020. години главни правци улагања били су усмерени на реализацију пројеката у производњи нафте и гаса, као и за пројекат побољшања дубине рафинеријске прераде. Осим тога, НИС је током године улагао у пројекте промета, енергетике и сервиса, као и одређени број пројеката у корпоративном центру.

У току 2020. године издвојено је 25,3 милијарди динара за финансирање инвестиција, што је за 40% мање од износа који је био издвојен 2019.

* Износи су дати у милијардама РСД и без ПДВ-а. Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде РСД.

Организациони део	Најзначајнији пројекти
Истраживање и производња	<ul style="list-style-type: none"> бушење разрадних бушотина улагања у геолошко-техничке активности програм 3D сеизмичких испитивања и бушења истражних бушотина у Републици Србији улагања у концесиона права улагања у базну инфраструктуру
Сервиси	<ul style="list-style-type: none"> комплетирање ремонтних постројења у складу са техничким и HSE захтевима набавка алата и опреме за бушење замена HDMI опреме опремање постројења S-3 замена застареле и недостајуће опреме на ремонтним постројењима
Пројекат „Дубока прерада“	<ul style="list-style-type: none"> модернизација рафинеријске прераде – финализација радова на пројекту „Дубока прерада“. Постојеће је почело са радом током августа, а у новембру 2020. године је свечано обележено пуштање у рад.
Прерада	<ul style="list-style-type: none"> пројекти усклађивања законских норми и прописа реконструкција FCC (постројења каталитичког крекинга) и изградња новог постројења ЕТВЕ (високооктанске компоненте бензина) програм инвестиционог одржавања Блока „Прерада“ пројекти за повећање производне ефикасности капитална улагања у вези са заштитом животне средине енергетски пројекти
Промет	<ul style="list-style-type: none"> развој малопродајне мреже у Србији (изградња и реконструкција станица за снабдевање горивом) пројекти транспорта (набавка тегљача и полуприколица, капитални ремонт вагон цистерни) развој малопродајне мреже у БиХ (рента 4 ССГ Октан) остали пројекти малопродаје у Србији и региону пројекти пословних јединица (аеро, бункерисање, мазива)
Остали Downstream пројекти (Енергетика, Технички сервис)	<ul style="list-style-type: none"> замена опреме: универзални струг, једна вертикална бушилица набавка специјализованог софтвера за трговину електричном енергијом, гасом и управљање ризицима (ETRM)
Корпоративни центар	<ul style="list-style-type: none"> пројекти са компонентом информационе технологије (унапређење Cloud инфраструктуре, SAP success) замена система видео-надзора ССГ оснивање огранка „Мултифункционални заједнички сервисни центар“ аутоматизација финансијског извештавања (SAP BPC) пројекти пословних центара (адаптација радног простора, реконструкција мреже за одвод кондензата ПЦ Нови Сад)

Задуженост

На крају 2020. дуг према банкама је остао на нивоу дуга на крају 2019. године и износи 589,5 милиона евра. И поред ситуације са пандемијом корона-вируса, у току 2020. године извршена је додатна оптимизација показатеља кредитног портфеља у смислу снижења цене финансирања за око 8% у односу на крај 2019, уз истовремено одржавање просечне рочности на 3,02 године, на крају 2020. Реструктурирано је 281,9 милиона евра кредит-

ног портфеља (превремене отплате постојећих кредита уз повлачење нових по повољнијим условима и корекција услова постојећих кредита, у смислу снижења каматне стопе и/или продужење рочности, као и редовне отплате).

Осим тога, дуг према матичном друштву ЈАД „Га-спром њефт” је смањен и тренутно износи 116,3 милиона евра.

Кретање укупног дуга према банкама са рочном структуром*, у мил. EUR

Година	До 1 године	Преко 1 године	Укупно
31.12.'20.	53	537	590
31.12.'19.	3	587	590
31.12.'18.	3	572	575
31.12.'17.	3	547	549
31.12.'16.	176	453	629
31.12.'15.	140	467	607
31.12.'14.	75	417	492
31.12.'13.	197	133	330
31.12.'12.	36	270	305
31.12.'11.	22	323	345
31.12.'10.	207	252	459

● до 1 године ● преко 1 године

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Структура укупног дуга према банкама*, по валутама у %

Година	USD	EUR	Остало
31.12.'20.	0,2%	99,5%	0,3%
31.12.'19.	0,3%	99,3%	0,4%
31.12.'18.	0,5%	99,0%	0,4%
31.12.'17.	28%	72%	0,5%
31.12.'16.	51%	48%	1%
31.12.'15.	72%	27%	1%
31.12.'14.	85%	14%	1%
31.12.'13.	75%	23%	2%
31.12.'12.	56%	26%	18%
31.12.'11.	70%	25%	5%
31.12.'10.	74%	21%	5%

● USD ● EUR ● Остало

* Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања.

Кретање укупне задужености према банкама*, у мил. EUR

Година	Акредитиви	Кредити	Укупно
31.12.'20.	0	590	590
31.12.'19.	0	590	590
31.12.'18.	2	575	577
31.12.'17.	3	549	552
31.12.'16.	3	628	631
31.12.'15.	11	607	618
31.12.'14.	23	492	515
31.12.'13.	25	330	355
31.12.'12.	11	306	316
31.12.'11.	10	345	355
31.12.'10.	25	459	484

● Акредитиви ● Кредити

* Поред дуга према банкама по основу кредита и акредитива, НИС а.д. Нови Сад 31. децембра 2020. године има и издате банкарске гаранције у износу од 51,2 милиона евра корпоративне гаранције у износу од 73,1 милиона евра, банкарска писма о намерама у износу од 3,4 милиона евра и финансијски лизинг у износу од 20,7 милиона евра.

Порези и други јавни приходи¹

НИС а.д. Нови Сад	2020.	2019.	% ²
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,9	1,6	15%
Накнада за енергетску ефикасност ³	0,3	0,2	68%
Порез на добит правних лица	-0,2	2,8	-106%
Порез на додатну вредност	24,7	21,8	13%
Акцизе	122,6	127,3	-4%
Накнада за робне резерве	6,0	6,4	-6%
Царине	0,7	0,7	-6%
Рудна рента	0,9	1,4	-38%
Остали порези	0,8	1,4	-45%
Укупно	157,6	163,6	-4%
НИС-ова зависна друштва у Србији⁴			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,2	0,6	94%
Порез на добит правних лица	0,2	0,2	-4%
Порез на додатну вредност	1,8	1,1	60%
Акцизе	0,0	0,0	-
Царине	0,1	0,1	46%
Рудна рента	0,0	0,0	-
Остали порези	0,1	0,1	60%
Укупно	3,3	2,0	64%
Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији	160,8	165,6	-3%
НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,1	0,00	17%
Порез на добит правних лица	0,0	0,1	-66%
Порез на додатну вредност	1,0	1,5	-36%
Акцизе	12,4	14,0	-11%
Царине	6,7	7,0	-4%
Рудна рента	0,02	0,01	64%
Остали порези	0,1	0,0	-41%
Укупно	20,3	22,8	-11%
Одложена пореска средства (укупно за Групу)	-1,6	1,4	-213%
Укупно НИС Група⁵	179,5	189,8	-5%

1 У милијардама динара.

2 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде динара.

3 Обрачунава се од 01.07.2019. године.

4 Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд.

5 Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима, насталим из његове организационе структуре у Србији, треба да издвоји за 2020. годину је 160,8 милијарди динара.

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС Група треба да издвоји за 2020. годину је 179,5 милијарда динара, што је за 5% мање него у истом периоду 2019. године.

Рацио показатељи¹

Показатељи профитабилности	2020.	2019.
Стопа пословног добитка (ЕБИТДА маржа) ²	9%	16%
Стопа нето добитка ³	-4%	6%
Стопа приноса на укупна средства (ROA) ⁴	-2%	4%
Стопа приноса на капитал (ROE) ⁵	-3%	7%
Показатељи ликвидности		
Текући рацио ⁶	111%	149%
Брзи рацио ⁷	63%	76%
Рацио нето обртног фонда ⁸	2%	8%
Показатељи задужености		
Коефицијент задужености ⁹	34%	36%
Net Debt/ЕБИТДА ¹⁰	4,91	1,70

1 Показатељи су израчунати на основу података из консолидованих финансијских извештаја припремљених у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије који није у складу са МРС 1 – „Презентација финансијских извештаја”

2 ЕБИТДА/пословни приходи.

3 Нето добитак/пословни приходи.

4 Нето добитак/просечна вредност пословне имовине.

5 Нето добитак/просечна вредност капитала.

6 Обртна имовина/краткорочне обавезе.

7 (Обртна имовина – залихе)/краткорочне обавезе.

8 (Обртна имовина – краткорочне обавезе)/пословна имовина.

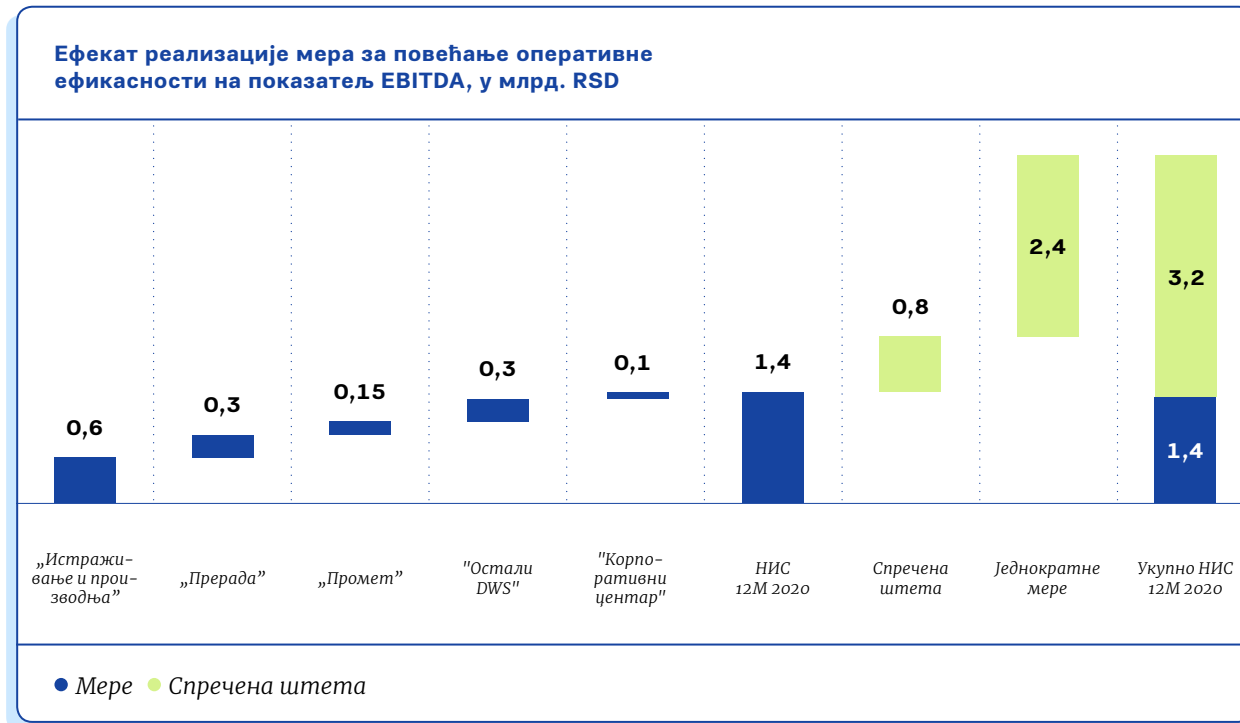
9 (Дугорочне обавезе + краткорочне обавезе)/пословна имовина.

10 (Дугорочне обавезе + краткорочне финансијске обавезе – готовина и готовински еквиваленти)/ЕБИТДА

Повећање оперативне ефикасности

И у 2020. години ефекти реализације мера за повећање оперативне ефикасности имали су позитиван утицај на остварене финансијске резултате.

Укупан ефекат мера за повећање оперативне ефикасности у 2020. на показатељ ЕБИТДА износи 1,4 милијарди динара.

Програм мотивације „Ја имам идеју“ омогућује сваком запосленом да предложи идеје које могу да побољшају пословање и тако директно утиче на повећање ефикасности. За одобрене и реализоване идеје предвиђене су награде, али је због рестрикција буџета исплата награда обустављена крајем марта 2020.

У току 2020. године покренуте су 222 идеје, а ефекат реализованих идеја је у износу од око 124 милиона динара.

1.08

OMS Еталон

Иновативни приступи и процес дигиталне трансформације НИС-а биће наш приоритет у времену које је пред нама, а нови дигитални алати наставиће да доприносе остварењу стратешких циљева НИС групе.

Програм OMS, који је у НИС-у започет 2017. године са циљем обезбеђивања максималне оперативне ефикасности кроз поузданост и безбедност по-

словних процеса и ангажовање свих запослених у процесу сталног побољшања, наставио је свој развој и у 2020. години.

Кључне активности у 2020. години биле су:

- Креирање еталонских објеката;
- Развој система и алата поузданости и интегритета опреме, приступа заснованих на ризику и пракси за побољшање културе производних процеса;
- Управљање извођачима и добављачима.

Развој система поузданости и интегритета опреме подразумева, с једне стране, успостављање пуноправног система који се састоји од методологија, процеса, организационе структуре и КПИ-јева и, са друге стране, примену алата на свим релевантним објектима компаније за повећање нивоа поузданости и смањење трошкова. Међу кључним алатима су класификација опреме по критичности и RCM („reliability centered maintenance”), структурни обиласци оператера и ефикасан процес примопредаје смене, студије за идентификацију и анализу ризика HAZID/HAZOP.

Одабир, опис, примена методика, обука особља

- *Формирана је политика Компаније у вези са управљањем поузданошћу и интегритетом*
- *Дефинисан је списак неопходних методологија, оне су описане, кадар је обучен
6 од 12*
- *За све методологије су припремљени планови у блоковима за максималну примену*

Одабир КПИ, дефинисање тренутних и циљних, разрада стратегије

- *Формиран је списак 10 најбоњих lead/lag КПИ, разрађени су детаљни пасоши КПИ*
 - *Дефинисани су текући показатељи и циљни*
УПС	НФС	РЕФ	ПРО	ТХС
- *Разрађене су стратегије за постизање циљних КПИ*
УПС	НФС	РЕФ	ПРО	ТХС
	2022	2021	2022	

Формирање и развој текућих пословних процеса управљања поузданошћу

- *Разрађена је и усаглашена корпоративна архитектура и модел*
 - *Разрађен је и усаглашен корпоративни - пословни процес поузданости*
 - *Разрађени су процеси на нивоу Блокова*
УПС	НФС	РЕФ	ПРО	ТХС

Формирање и развој текућих орг. структура поузданости у блоковима

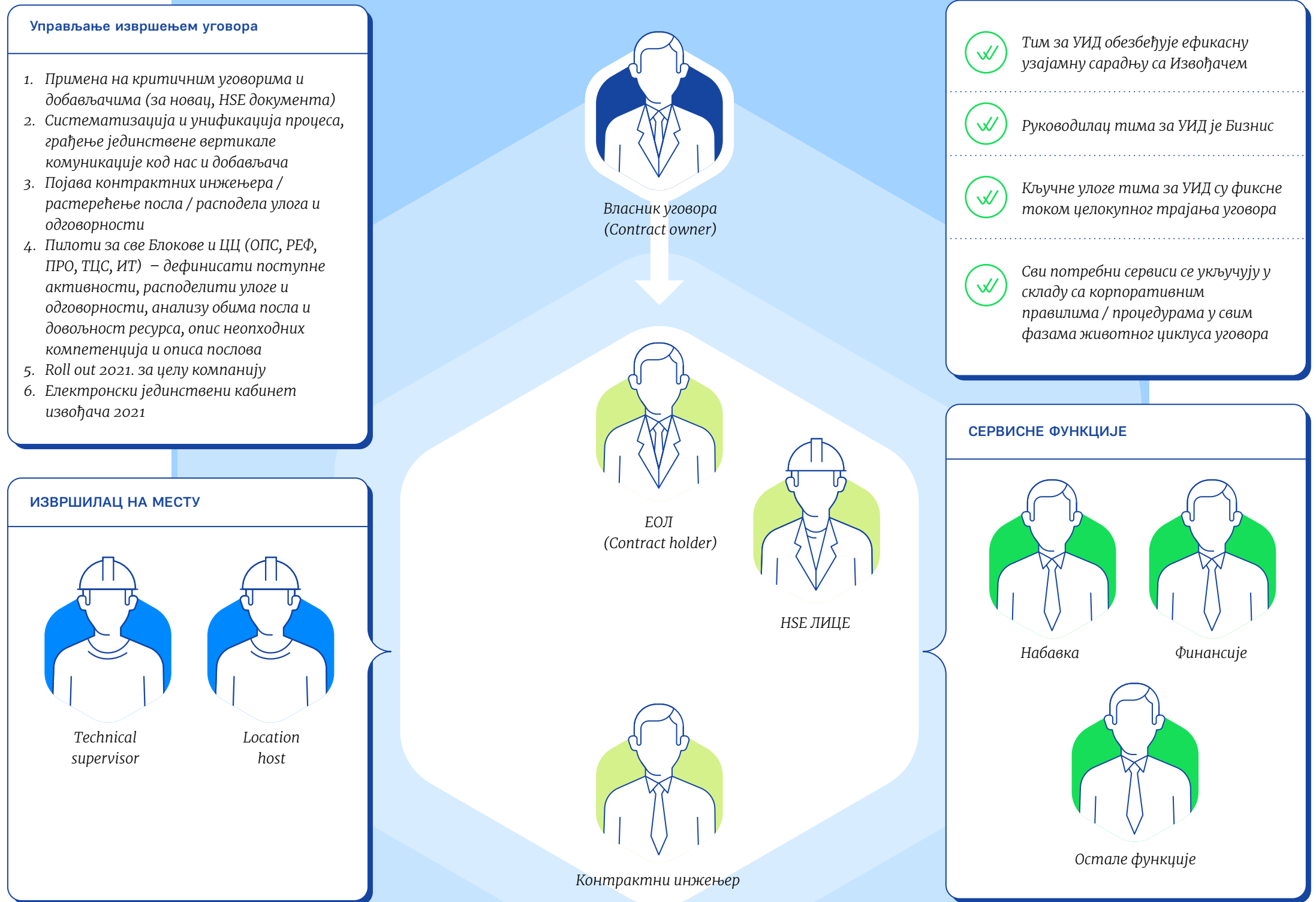
- *Формиране издвојене структуре у блоковима за поузданост и интегритет*
 - *Дефинисани су оптимална структура, број, описане су улоге, функционалност и потребне компетенције*
УПС	НФС	РЕФ	ПРО	ТХС
	2021		2021	

У 2020. години успели смо да:

- Повећамо постотак покривености производних погона у смислу примене пракси поузданости;
- Завршимо радове на стварању корпоративних и унакрсних процеса поузданости у свим Блоковима;
- Створимо посебну структуру поузданости у Блоку „Истраживање и производња”, као и да ажурирамо постојећу у Блоку „Прерада”;
- Оценимо тренутни ниво одабраних КПИ-а, као и да поставимо дугорочне циљне оријентире у Блоку „Истраживање и производња” и Блоку „Прерада”;
- Кроз систем CMMS обједињено повежемо дигиталне структурне обиласке, електронски дневник смене и електронску дозволу за рад (тренутно тест-верзија);
- Постигнемо значајно смањење броја хитних и непланираних радних налога;
- Смањимо број мањих догађаја и повећамо број потенцијалних.

Што се тиче управљања извођачима и добављачима, реализовани су следећи кључни задаци:

- Пробна примена нових приступа УИД-у (управљање реализацијом уговора) на одабраним критичним уговорима и извођачима сваког Блока и Матице;
- Формирање јединствене методологије оцене вредности извођача, узимајући у обзир захтеве пословања и HSE, као и примене приступа стратешког партнерства за даљи развој и мотивацију наших партнера;
- Оптимизација залиха и складишта Компаније кроз инструменте као што су RAM (reliability availability modeling) и ROP (reorder point).

- Одличан
97-100
- Дobar
89-96
- Потребно
побољшање
51-80
- Незадовољавајући
<50

● МОТИВАЦИЈА

За извођаче који се континуирано налазе у „зеленој“ зони – размотрити алате за мотивацију: повећана дужина уговора, скраћење валуте плаћања, подела профита итд

● ПРАЋЕЊЕ ТРЕНДОВА

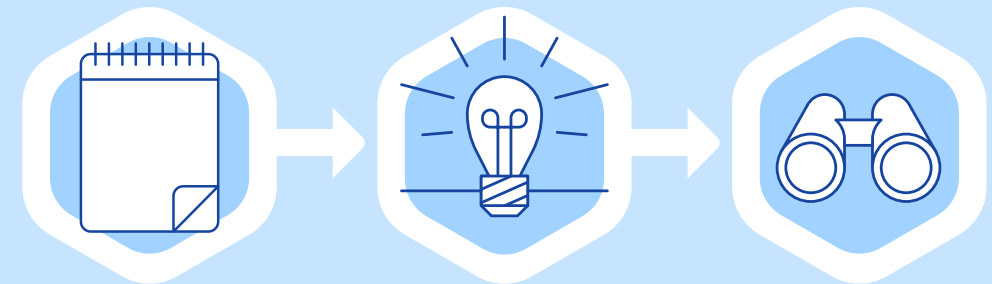
За извођаче у жутој зони пратити динамику и идентификовати подручја за унапређење. Транспарентно комуницирати користи од преласка у зелену зону

● ПЛАН КОРЕКТИВНИХ МЕРА

За извођаче у наранџастој зони – потребно је појачати надзор. Сачињавају се Планови Корективних Мера којима се формално дефинишу обавезе извођача да отклоне идентификоване недостатке и/или унапреде своје пословање у појединим сегментима

● РАСКИД УГОВОРА / КВАЛИФИКАЦИЈА ИЗВОЂАЧА

Црвена зона – раскид уговора. Додатно, на основу обрачунатих рејтинга и трендова у дужем временском периоду, могуће је израдити одговарајућу стратегију квалификације извођача, као и разрадити механизме утицаја рејтинга на критеријуме за избор

Сада

- Детерминистичко планирање потрошње (на нивоу РНП)
- Годишњи буџет за набавку МТР и резервних делова;
- Планирање 1 x годишње (корекције квартално), на основу искуства и предвиђених планова одржавања / ремонта;
- ЕРП САП израчунава План набавке као разлику између Плана потрошње и нивоа залиха
- Ризик: увећане залихе због наручивања већих количина РД од стварно потребних
- Ризик: Нефлексибилност и реаговање на ванредне ситуације

Предлог

- Reorder point (тачка поновног наручивања материјала)
- Дефинисање сигурносних, максималних и минималних залиха материјала (ROP)
- Аутоматска калкулација потреба се реализује након достизања обрачунатог нивоа залиха, имајући у виду lead time сваког МТР / РД
- ЕРП САП је прилагођен оваквом начину планирања
- Примењује се на МТР са стабилном потрошњом
- Предност: Квалитетније управљање залихама РД, потенцијално смањење трошкова

Рејтинг извођача

1. Методологија је усаглашена, НМД 2020. на основу пракси БП ГПН, Shell, Exxon
2. Технички и HSE критеријуми у пропорцији 65/35
3. Примена на све кључне услуге и уговоре
4. Јединствена годишња оцена квалитета рада извођача од стране набавки и HSE
5. Могућност анализе статистике, трендова и лојалности извођача
6. Могућност мотивисања извођача путем флексибилних процедура одабира и уговарања
7. Стремљење извођача за заузимањем што више позиције у рејтингу
8. Повезаност са пројектом стратешко партнерство
9. Могућност примене и за МТР/набавки опреме
10. Прва примена у Q1 2021. и на даље

Управљање залихама

1. Оптимизација процеса залиха и планирања потреба кроз концепцију Reorder point (ROP) и RAM анализа
2. Одабран је и завршен пилот ROP за 20 материјала РЕФ (4% залиха МТР, 55% ПП), ефекат смањења залиха 28 милиона динара (27% залиха). Финансијски ефекат 5-7 милиона динара (обртни капитал)
3. Завршена пилот RAM анализа (софтвер Aspentech) за DCU приликом формирања списка резервних делова за набавку
4. Могућност примене 2021. RAM на сва постројења, ROP на друге групе материјала, потенцијални ефекат око 100 милиона динара

Истраживање и производња

У току 2020. на три објекта Блока „Истраживање и производња” (СОС „Турија”, ОС КП, СМС „Турија”) реализован је комплексан приступ примене пракси и инструмената ОМС.

Ефекат од реализације мера повећања оперативне ефикасности (ПОЗ) у 2020. износи 771 милион динара.

На пет објеката Блока „Истраживање и производња” спроведена је процена ризика.

Завршени су пројекти: мапирање процеса Центар за управљање производњом, формирање система КПЕ (кључних показатеља ефикасности), упоредна анализа основних показатеља Блока „Истраживање и производња”.

Прерада

Основни фокуси ОМС еталона су били наставак унапређења и имплементација методологија по кључним елементима који су дефинисани у Блоку „Прерада”.

Основни правци наставак имплементације су били они у делу унапређења поузданости применом методологије RCM, који су повезани са информационом системом CMMS-а, затим у делу унапређења производних процеса увођењем дигиталних структурних обилазака, као и у унапређењу рада са добављачима и имплементацији сталног унапређења кроз радне групе. Као подршка процесу почетка функционисања DCU примењене су нове методологије Еталонских објеката.

У оквиру имплементације дигиталних структурних обилазака тестиране су руте и даља оптимизација и прилагођавање ефикаснијем процесу на терену, на чему ће бити акценат у 2021.

Израђен је план средњорочног развоја CMMS-а за период 2021–2023. на нивоу целе Дивизије „Downstream”, као и синхронизација активности између појединих организационих целина.

Пословни процес – оперативна поузданост је дефинисана као корпоративни процес. На основу њега, у оквиру Блока „Прерада” разрађен је предлог нове организационе структуре сектора.

Завршена је израда упутства за вибро-мониторинг, урађени су предлози алата и метода за анализу стања опреме са циљем упрошћавања стратегије одржавања засноване на временском интервалу.

Дефинисане су активности управљања прирубничким спојевима и успостављања контроле цурења на растављивим прирубничким спојевима, начин обрачуна КПИ из базе IBM Максимо за оперативну поузданост који се прате на корпоративном нивоу, као и пилот-пројекат за управљање залихама.

Стално унапређење – кроз радне групе у Блоку „Прерада” почело се са систематским фокусом на сталан рад и праћење спровођења иницијатива и нових идеја. Иницијативе и идеје које су усвојене дефинисале су потенцијалне економске ефекте за период 2020–2022.

Поред иницијатива и идеја, урађен је развој „СОП” (Стандардних Оперативних Процедура) и визуелизације на постројењима.

Промет

Током 2020. године реализовано је низ ОМС иницијатива у оквиру Блока „Промет”.

У оквиру Елемента „Управљање поузданошћу и интегритетом опреме”, сачињен је план и почела је реализација плана RCM анализа на складиштима Блока „Промет”. Током године је реализовано 36% плана који је предвиђен за период 2020–2022, што је у складу са планом. Поред тога, извршено је мапирање процеса „Управљање поузданошћу и интегритетом опреме” у Блоку „Промет”, као и SIPOC, где су дефинисани улази, излази и одговорности за сваки корак процеса.

Настављена је реализација и примена методологије за примопредају смене и методологије за реализацију структурних обилазака, на основу планова који су усвојени у 2019.

Реализоване су 3 HAZID сесијае: на складиштима „Смедерево” и „Ниш”, као и на складишту „Аеросервис Сурчин”. Сачињени су извештаји са предлогом мера за ублажавање постојећих ризика и управљање идентификованим ризицима.

Реализоване су две сесије на којима су запослени обучени за примену процедуре за „Управљање изменама” на објектима Блока „Промет” (складиште „Ниш” и бензинске станице).

Праћење остваривања Пројеката ОМС врши Пројектни Комитет Блока „Промет” где се износе, прате, вреднују и завршавају све наведене иницијативе.

1.09

Хартије од вредности

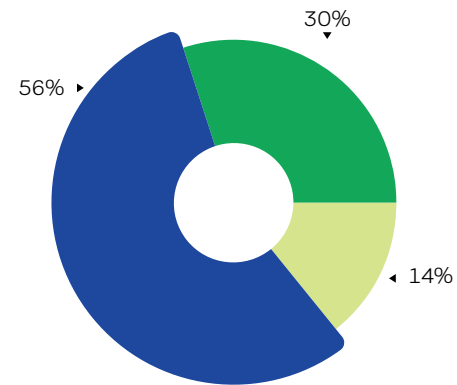
Структура акцијског капитала

Акцијски капитал НИС-а износи 81,53 милијарде динара и подељен је на укупно 163.060.400 акција номиналне вредности 500,00 динара. Све емитоване акције су обичне акције и дају својим власницима следећа права:

- Право учешћа и гласања на скупштини, тако да једна акција увек даје право на један глас;
- Право на исплату дивиденде у складу с важећом регулативом;

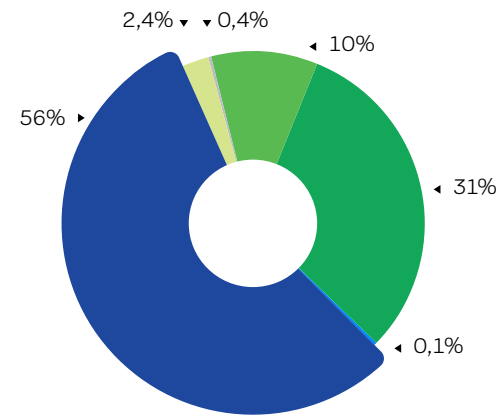
- Право учешћа у расподели ликвидационог остатка или стечајне масе у складу са законом којим се уређује стечај;
- Право пречег стицања обичних акција и других финансијских инструмената заменљивих за обичне акције, из нових емисија; и
- Друга права у складу са Законом о привредним друштвима и актима Друштва.

Структура акцијског капитала према учешћу у акцијском капиталу

- Гаспром њефт
- Република Србија
- Остали акционари

Структура акцијског капитала према типу лица

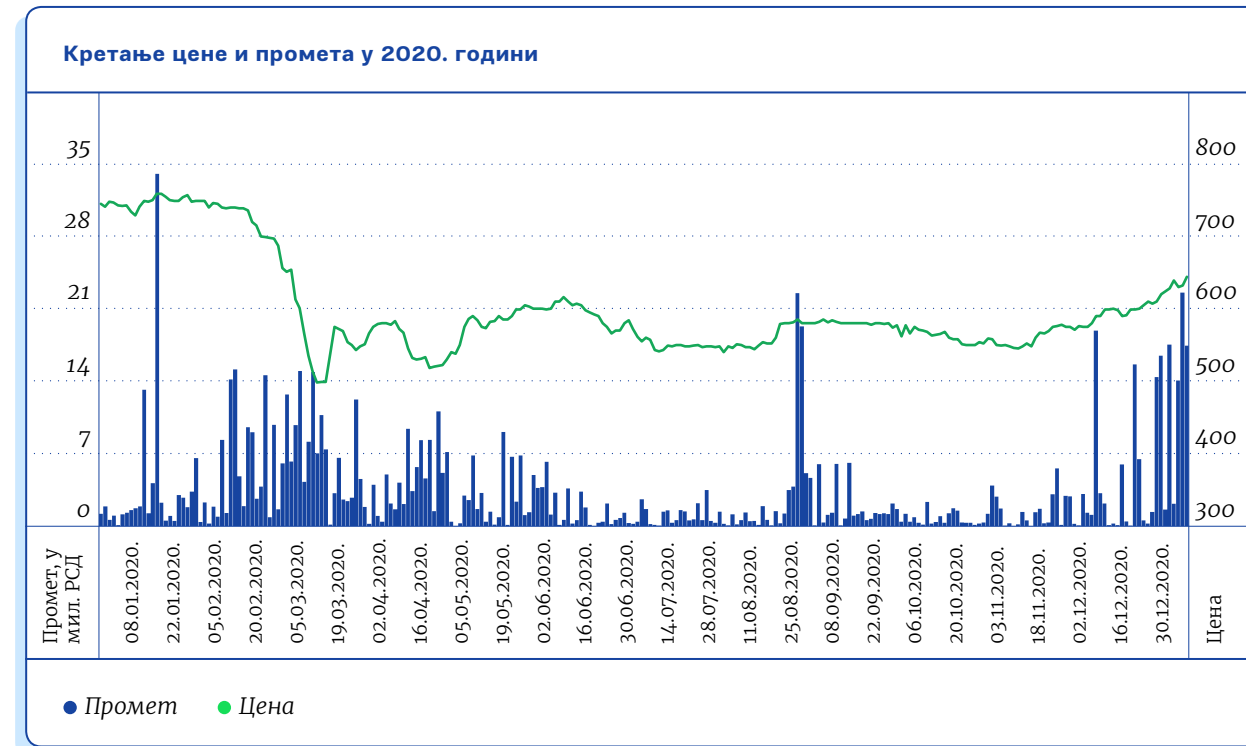
- Физичка домаћа лица
- Правна домаћа лица
- Физичка страна лица
- Правна страна лица
- Кастоди рачуни и фондови
- Збирни рачуни

Структура првих 10 акционара с највећим учешћем у акцијском капиталу приказана је у табели:

Акционар	Број акција	% учешћа у акцијском капиталу
ЈАД „Гаспром њефт”	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.149	29,87%
„ОТР” банка Србија – кастоди рачун – фонд	2.442.977	1,50%
„ОТР” банка Србија – кастоди рачун – фонд	973.539	0,60%
Компанија „Дунав осигурање” а.д.о.	394.229	0,24%
„Convest” а.д. Нови Сад – збирни рачун	227.208	0,14%
„Актив-фонд” д.о.о.	182.098	0,11%
„Global Macro Capital Opportunities”	179.231	0,11%
„Unicredit bank” Србија а.д. – кастоди рачун-КС	164.796	0,10%
„Raiffeisen” банка а.д. – кастоди рачун-КС	158.638	0,10%
Остали акционари	18.059.648	11,08%
Укупан број акционара на дан 31. децембар 2020. године:		2.068.265

Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на прајм листингу Београдске берзе а.д.

Преглед трговања акцијама НИС а.д. Нови Сад на Београдској берзи у 2020. години

Последња цена (31. децембар 2020.)	644 RSD
Највиша цена (28. јануар 2020.)	760 RSD
Најнижа цена (23. март 2020.)	490 RSD
Укупан промет	841.908.912 RSD
Укупан обим (број акција)	1.385.488 акција
Укупан број трансакција	6.959 трансакција
Тржишна капитализација на дан 31. децембар 2020.	105.010.897.600 RSD
EPS	-36,24
Консолидована EPS	-46,4
P/E ратио	-17,8
Консолидовани P/E ратио	-13,9
Књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2020.	1.533,8
Консолидована књиговодствена вредност на дан 31. децембар 2020.	1.488,8
P/BV ратио	0,42
Консолидовани P/BV ратио	0,43

Током 2020. године Друштво није стицало сопствене акције.

Дивиденде

Политика дивиденди НИС а.д. Нови Сад заснована је на избалансираном приступу који узима у обзир неопходност задржавања добити за потребе финансирања будућих инвестиција, као и стопу повраћаја на уложени капитал и износ исплате дивиденди. Дугорочна политика дивиденди предвиђа да се најмање 15% остварене нето добити исплати акционарима у облику дивиденде.

Приликом утврђивања предлога одлуке о расподели добити и исплати дивиденде, менаџмент Друштва узима у обзир низ фактора, укључујући финансијску ситуацију, планове за инвести-

ције, обавезе отплате кредита, макроекономско окружење и законске прописе. Сваки од ових фактора, засебно или у комбинацији, уколико је довољно значајан, може да утиче на предложену исплату дивиденде.

На одржаној XII редовној седници Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад, између осталог, донета је Одлука о расподели добити за 2019. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва. Дивиденда за 2019. годину је исплаћена акционарима 27.11.2020.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Нето добит (губитак), у млрд РСД ¹	-4,4	16,5 ³	40,6 ⁴	49,5	52,3	30,6	16,1	16,1	27,8	26,1	17,7
Укупан износ дивиденде, у млрд РСД	0	0	0	12,4	13,1	7,6	4,0	4,0	6,9	6,5	4,4
Ратио исплате	-	-	-	25%	25%	25%	25%	25%	25%	25%	25%
Зарада по акцији, у РСД	-	101,1	249,0	303,3	320,9	187,4	98,8	98,6	170,43	159,86	108,55
Дивиденда по акцији, бруто, у РСД	0	0	0	75,83	80,22	46,85	24,69	24,66	42,61	39,97	27,14
Цена акције на 31.12., у РСД	-	475	605	736	927	775	600	740	724	690	749
Дивидендни принос акционара, у % ²	-	-	-	10,3	8,7	6,0	4,1	3,3	5,9	5,8	3,6

¹ Нето добит НИС а.д. Нови Сад.

² Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године.

³ Нето добит искористићена за покриће акумулираних губитака.

⁴ Нето добит искористићена за покриће акумулираних губитака.

Односи са инвеститорима

Основни циљ НИС а.д. Нови Сад у односима са инвеститорима јесте успостављање и развијање дугорочног односа са инвестиционом јавношћу, који је заснован на поверењу кроз транспарентну објаву информација и двосмерну комуникацију. Друштво спроводи низ активности како би ова сарадња била што квалитетнија.

НИС а.д. Нови Сад редовно, по завршетку сваког квартала организује презентације остварених резултата. Ове године, узимајући у обзир поштовање мера за спречавање ширења корона вируса, по први пут је организовано одржавање презентације остварених резултата путем видео конференцијског позива, на којем су представници највишег нивоа менаџмента у директној комуникацији са представницима инвестиционе јавности детаљно анализирали пословање и остварене резултате. НИС а.д. Нови Сад учествују на инвеститорским конференцијама које организују „Ерсте” Група, Београдска берза и инвестициона компанија „WOOD&Co”. Врата Друштва су увек отворена за оне који желе да добију више информација на састанцима „један на један”.

НИС а.д. Нови Сад сваке године организује „Дан инвеститора”, који се одржава у просторијама Друштва и на коме увек представља важне и значајне пројекте. Ове године због поштовања прописаних мера у циљу сузбијања ширења епидемије коронавируса, није организован „Дан инвеститора”.

Значајан извор информација за све заинтересоване стране представља посебан део корпоративне интернет странице намењене инвеститорима и акционарима.

Овај део интернет странице редовно се ажурира и допуњава најновијим презентацијама о оствареним резултатима, финансијским извештајима, извештајима ревизора, финансијским календаром, али и другим презентацијама и садржајем.

Опис финансијских инструмената које користи Група

Услед изложености валутном ризику НИС Група користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

Као матично друштво за целу Групу „Гаспром њефт”, у оквиру које послује и НИС а.д. Нови Сад са својим зависним друштвима, ЈАД „Гаспром њефт” управља инструментима робног хеџинга на нивоу Групе „Гаспром њефт” и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (*commodity*) хеџинга.

2020. године, узимајући у обзир поштовање мера за спречавање ширења коронавируса, по први пут је организовано одржавање презентације остварених резултата путем видео конференцијског позива, на којем су представници највишег нивоа менаџмента у директној комуникацији са представницима инвестиционе јавности детаљно анализирали пословање и остварене резултате НИС Групе.

Рејтинг

Рејтинг доделио	Члан групе	Претходна оцена		Оцена рејтинга	
		Оцена	Датум	Оцена	Датум
Агенција за привредне регистре Републике Србије	-	ББ Веома добар бонитет	15.10.2019.	ББ Веома добар бонитет	26.11.2020.
„Bisnode” д.о.о. Београд, Србија	„Dun&Breadstreet”	5A1 Strong EVEN	8.1.2020.	5A1 Strong DOWN	8.1.2021.
„Bisnode” д.о.о. Београд, Србија	„Bisnode” АВ, Стокхолм, Шведска	A1	8.1.2020.	B1	8.1.2021.

ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА И НОВАЦИЈА БУДУЋНОСТИ

Дигитални пројекти и иновације за НИС су свакодневна пракса и алати којима јачамо конкурентност у свим бизнис сегментима и унапређујемо комуникацију са потрошачима.

Први смо у Србији омогућили брзо, једноставно и безбедно плаћање за гориво путем дигиталне апликације Drive. Go, поштујући време и потребе наших купаца.

Формирали смо дигиталну лабораторију у којој се наши стручњаци баве научно-истраживачким радовима у оквиру

ДИГИТАЛНИХ ПРОЈЕКТА

и настављамо да јачамо вештине наших запослених као кључ за даљи развој и примену иновација у свим областима пословања.

1.10

Корпоративно управљање

Изјава о примени кодекса корпоративног управљања

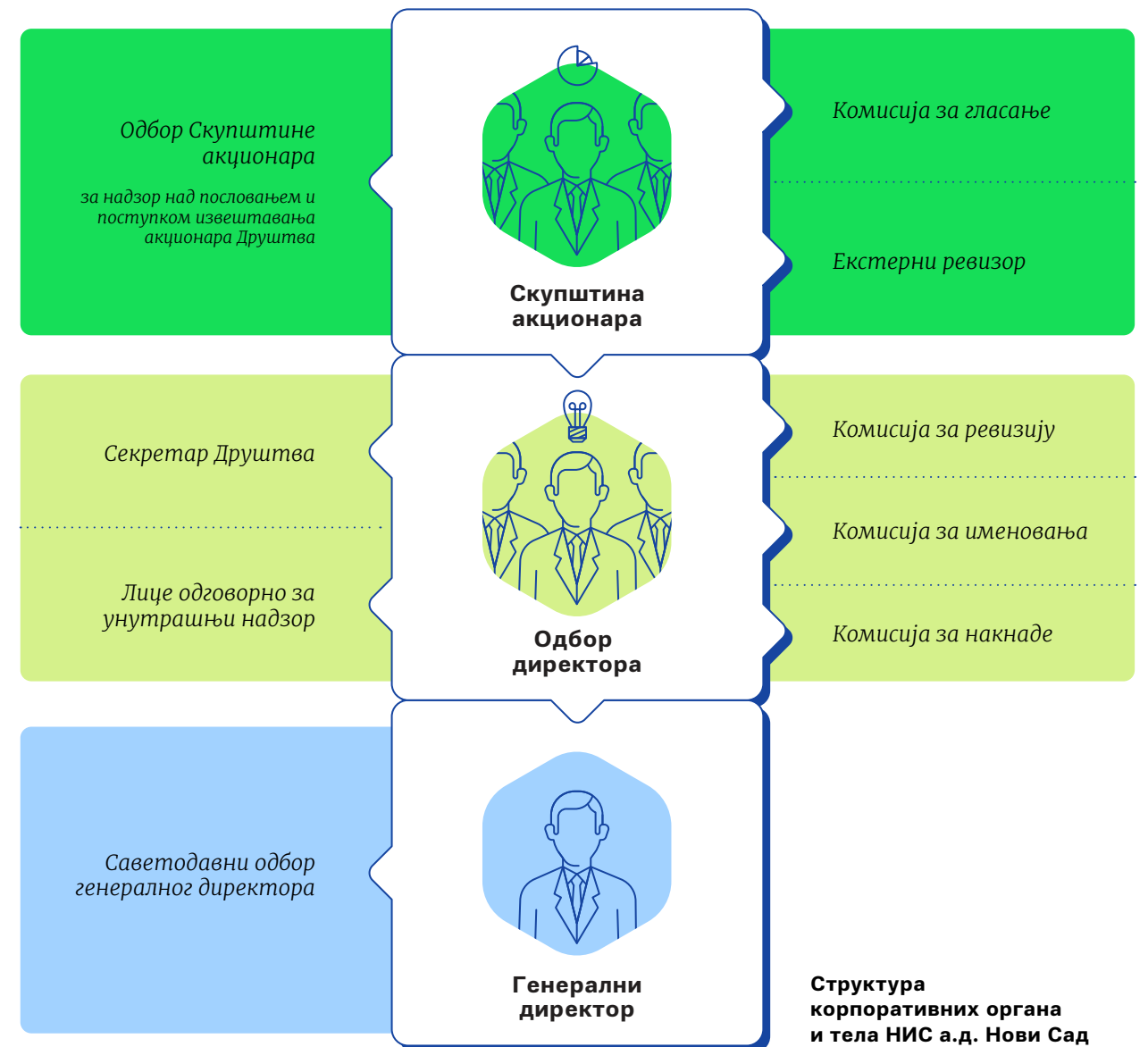
У складу са чланом 368. Закона о привредним друштвима (у даљем тексту „Закон”) и чланом 35. Закона о рачуноводству НИС а.д. Нови Сад изјављује да примењује Кодекс корпоративног управљања НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Кодекс”), који је доступан на интернет страници Друштва. Ова Изјава садржи детаљан и свеобухватан преглед, као и све релевантне информације о пракси корпоративног управљања које Друштво спроводи.

Кодекс представља допуну правила, садржаних у Закону и Статуту НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Статут”) у складу са којима треба да се понашају носиоци корпоративног управљања Друштва. Одбор директора Друштва се стара о примени кодексом успостављених принципа, прати његово спровођење и усклађеност организације и деловања Друштва са Кодексом и Законом.

Систем управљања Друшвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања, у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара.

Одредбама Статута је извршено потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у односу на делокруг послова Скупштине акционара, генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.

Скупштина акционара и права акционара

Скупштину акционара, као највиши орган Друштва, чине сви акционари. Све акције НИС а.д. Нови Сад су обичне акције, које власницима дају иста права, при чему свака акција даје право на један глас. Актима Друштва нису предвиђена ограничења, која би се односила на број акција или број гласова на седници Скупштине акционара, које може имати једно лице.

Седнице Скупштине акционара могу бити редовне и ванредне. Редовну седницу Скупштине акционара сазива Одбор директора, и она се одржава најкасније шест месеци након завршетка пословне године. Ванредне седнице сазива Одбор директора на основу своје одлуке или по захтеву акционара који поседују најмање 5 (пет)% акција Друштва.

Правила која се односе на начин сазивања седница, начин рада и одлучивања Скупштине акционара, а посебно питања везана за начин остваривања права акционара у вези са Скупштином акционара, унапред су прописана и обједињена у Пословнику Скупштине акционара Друштва, који је јавно објављен и доступан свим акционарима.

Обавештење о одлуци Одбора директора о сазивању седнице Скупштине акционара, са предложеним дневним редом, објављује се најкасније наредног радног дана након њеног доношења на интернет страници Друштва и интернет страници регулисаног тржишта (www.belex.rs). Позив за седницу Скупштине акционара упућује се објавом на интернет страници Друштва (www.nis.eu), а такође се објављује на интернет страници регистра привредних субјеката (www.apr.gov.rs),

интернет страници Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (www.crhov.rs) и интернет страници регулисаног тржишта (www.belex.rs). Позив се упућује најкасније 30 дана пре дана одржавања редовне, односно 21 дан пре дана одржавања ванредне седнице. Истовремено са објавом позива за седницу Скупштине акционара, на интернет страници Друштва објављују се и материјали за седницу Скупштине акционара, који су такође доступни на увид у седишту Друштва сваком акционару који то захтева или његовом пуномоћнику, до дана одржавања седнице.

Позив за седницу Скупштине, поред информација о месту и времену одржавања седнице и дневном реду, садржи и обавештење о начину на који су акционарима доступни материјали за седницу, објашњења о правима акционара, начину и роковима за њихово остваривање и о Дану акционара. Уз позив се, такође, објављују формулари за давање пуномоћја и формулари за гласање у одсуству, који су доступни и у седишту Друштва, као и формулари за гласање електронским путем.

Све усвојене одлуке Скупштине акционара објављују се на интернет-страници Друштва, заједно са извештајем Комисије за гласање о резултатима гласања, записником са седнице Скупштине акционара, као и списком учесника и позваних лица, те списком присутних и заступаних акционара Друштва.

Позив и материјали за седницу Скупштине акционара, као и усвојене одлуке и остали документи, објављени након одржавања седнице Скупштине акционара, доступни су на српском, руском и енглеском језику.

Посебна права акционара

Уговором о куповини и продаји акција НИС а.д. Нови Сад, који је закључен 24. децембра 2008. године између ЈАД „Гаспром њефт” и Републике Србије, предвиђено је да све док су уговорне стране акционари НИС а.д. Нови Сад, ни једна од страна неће продати, пренети или на други сличан начин располагати власништвом над пакетом акција, делимично или у целости, у корист било ког трећег лица, осим ако претходно не понуди другој страни да купи пакет акција под истим условима који буду понуђени од стране трећег лица.

У складу са чланом 4.4.1. истог уговора, све док је Република Србија акционар Друштва са најмање 10% учешћа у основном капиталу, иста ће имати право на онај број чланова Одбора директора, који је пропорционалан њеном учешћу у основном капиталу.

Право на учешће у раду Скупштине акционара

Право на учешће у раду и право гласа на седници Скупштине акционара имају сви акционари који су власници акција НИС а.д. Нови Сад на Дан акционара, који пада десетог дана пре датума одржавања седнице Скупштине акционара, на основу јединствене евиденције акционара коју води Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности.

Право учешћа у раду Скупштине акционара подразумева право акционара да гласају, право да учествују у расправи о питањима на дневном реду Скупштине акционара, укључујући и право на подношење предлога, постављање питања која се односе на дневни ред Скупштине акционара и добијање одговора, у складу са Законом, Статутом и Пословником Скупштине акционара, којим су прецизније утврђене процедуре за вршење ових права.

Према Статуту, право да лично учествује у раду Скупштине акционара има акционар Друштва са најмање 0,1% од укупног броја акција Друштва, односно пуномоћник који представља најмање 0,1% од укупног броја акција Друштва. Акционари Друштва који појединачно поседују мање од 0,1% од укупног броја акција Друштва, имају право да учествују у раду Скупштине акционара преко заједничког пуномоћника, да гласају у одсуству или да гласају електронским путем, без обзира на број акција које поседују, при чему сви наведени облици гласања имају једнако дејство. Постојање цензуса за лично учешће условљено је чињеницом да Друштво има изузетно велики број акционара (око 2,1 милиона) и да постојање цензуса у оваквим околностима представља нужност како се не би довели у питање ефикасност и рационалност у погледу планирања и одржавања седница Скупштине акционара.

Друштво је омогућило свим акционарима давање пуномоћја електронским путем и електронско гласање пре седнице, при чему пуномоћје, тј. формулар за гласање мора бити потписан квалификованим електронским потписом, у складу са законом којим се уређује електронски потпис.

Акционар Друштва који има право учешћа у раду седнице Скупштине акционара има право да гласа о сваком питању о коме се гласа на седници Скупштине акционара попуњавањем и упућивањем формулара за гласање путем директне предаје, курирске службе, путем препоручене поште или електронским путем, који мора бити примљен од стране НИС а.д. Нови Сад најкасније 3 (три) радна дана пре дана одржавања седнице Скупштине акционара.

Предлагање допуне дневног реда

У складу са Законом, један или више акционара Друштва, који поседују најмање 5 (пет)% акција са правом гласа, могу Одбору директора упути предлог који садржи додатне тачке за дневни ред седнице Скупштине акционара о којима предлажу да се расправља, додатне тачке о којима се предлаже да Скупштина акционара донесе одлуке и другачије одлуке по постојећим тачкама дневног реда, а под условом да свој предлог образложи и да доставе текст предложених одлука (уколико се предлаже доношење одлуке Скупштине акционара).

Право на постављање питања, добијање одговора и подношење предлога

Акционар Друштва, који има право учешћа у раду Скупштине акционара, може да постави питања која се односе на тачке дневног реда седнице Скупштине акционара, као и друга питања у вези са Друштвом, у мери у којој су одговори на та питања неопходни за правилну процену питања, која се односе на тачке дневног реда седнице Скупштине акционара. На постављена питања одговарају чланови Одбора директора.

Већина за одлучивање и измена статута

Одлуке Скупштине акционара се, по правилу, усвајају обичном већином гласова присутних акционара Друштва који имају право гласа по предметном питању, осим уколико Законом, Статутом или другим прописима за поједина питања није одређен већи број гласова.

Изузетак од овога, све док Република Србија буде имала најмање 10% учешћа у основном капиталу

Друштва, неопходан је потврдни глас Републике Србије за доношење одлука Скупштине акционара о следећим питањима: усвајање финансијских извештаја и извештаја ревизора, промене Статута, повећање и смањење основног капитала, статусне промене, стицање и располагање имовином Друштва велике вредности, промене претежне делатности и седишта Друштва и престанак рада Друштва.

Одлуку о изменама и допунама Статута доноси Скупштина акционара обичном већином гласова свих акционара са правом гласа, уз неопходан потврдан глас Републике Србије. У складу са Законом, Оснивачки акт друштва се не мења.

Активности Скупштине акционара у 2020. години

Током 2020. године одржане су XII редовна седница Скупштине акционара (30. јуна 2020. године) и 44. ванредна седница Скупштине акционара (15. априла 2020. године). Обе седнице одржане су у Београду, у згради Пословног центра НИС, ул. Милентија Поповића бр. 1.

На XII редовној седници Скупштина акционара је усвојила финансијске и консолидоване финансијске извештаје Друштва за 2019. годину са мишљењем ревизора и изабрала ревизора за 2020. годину (KPMG д.о.о. Београд). Усвојен је и Годишњи извештај Друштва за 2019. годину и Извештај о извршеној ревизији Годишњег извештаја, Извештај о анализи рада Одбора директора и комисија Одбора директора, Годишњи извештај Одбора директора о рачуноводственој пракси, пракси финансијског извештавања и усклађености пословања са законом о другим прописима, као и Извештај о раду Одбора Скупштине акционара. Скупштина акционара је усвојила и Изве-

штај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора потребама Друштва, као и Извештај о процени износа и структуре накнада за чланове Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, који су израђени уз помоћ екстерних експерата. Скупштина акционара је усвојила и Правилник о Програму дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања НИС а.д. Нови Сад, верзија број 4.

Поред претходно наведеног, Скупштина акционара је усвојила и Одлуку о расподели добити за 2019. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва, којом је утврђено да се за исплату дивиденде издваја 25% добити остварене у 2019. години, тј. одлучено је да акционарима Друштва буде исплаћено укупно 4,4 милијарди динара.

Скупштина акционара је такође именovala чланове Одбора директора, као и председника и чланове Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара за актуелни мандатни период.

Однос према акционарима и информисање акционара

Поред извештаја које НИС као јавно акционарско друштво објављује у складу са законским прописима и који су јавно доступни свим заинтересованим лицима, укључујући и извештаје о резултатима пословања који се представљају акционарима на седници Скупштине акционара, Друштво такође има развијену двосмерну комуникацију са акционарима и инвеститорима, који имају додатну могућност да током године добију све потребне информације о пословању Друштва и својим правима преко Канцеларија за послове са мањинским акционарима у Новом Саду и Београду, посебног

кол-центра, имејл сервиса, путем којег сваки акционар може постављати питања и добијати одговоре електронским путем, као и путем Услуга односа са инвеститорима.

—
Више информација о Односима са инвеститорима на страни 116

Друштво такође учествује на састанцима са представницима инвестиционе заједнице. На кварталним презентацијама резултата пословања, редовно су присутни и представници највишег руководства Друштва, а на овим презентацијама разматрају се како резултати у претходном периоду, тако и планови и стратегија Друштва.

НИС а. д. Нови Сад примењује највише стандарде у погледу информисања, поштујући принципе равноправног третмана свих корисника информација и обезбеђивања да објављене информације буду на једнак и једноставан начин доступне свим заинтересованим лицима у најкраћем могућем периоду, и у том циљу у великој мери користи своју интернет страницу. Посебан сегмент интернет-странице, који је намењен акци-

онарима и инвеститорима, садржи најважније вести, одлуке органа, одговоре на најчешћа питања акционара у претходном периоду, као и све потребне информације о акцијама, правима акционара и дивиденди. Све информације и документи на интернет страници доступни су на српском, руском и енглеском језику. Процес обавезног извештавања регулисан је посебним актима Друштва, који регулишу начин и поступак објаве информација и њихову доставу најважнијим институцијама.

У Друштву постоји механизам за спречавање и решавање потенцијалних конфликта између мањинских акционара и Друштва. Друштво има трочлану комисију за решавање по жалбама мањинских акционара, при чему су надлежности комисије, обраћање комисији и начин рада регулисани посебним интерним актом Друштва.

Информације намењене мањинским акционарима у вези с поступком пред комисијом доступне су на интернет страници Друштва.

Одбор директора чине стручњаци у својој области, где свако од њих својим искуством, компетенцијама, мотивацијама, амбицијама, визијама и личним доприносом чини да компанија од 11.000 запослених све време има један заједнички циљ ка којем стреми већ дуги низ година.

Одбор директора

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

Најзначајнија питања из надлежности Одбора директора обухватају: утврђивање пословне стратегије и пословних циљева Друштва, вођење послова Друштва и одређивање унутрашње организације Друштва, вршење унутрашњег надзора над пословањем Друштва, установљавање рачуноводствене политике Друштва и политике управљања ризицима, утврђивање периодичних финансијских извештаја и извештаја о пословању Друштва (кварталних и полугодишњих), утврђивање пословног (бизнис) плана Друштва и његових измена, извршавање одлука Скупштине акционара, именовање и разрешење Генералног директора и Председника одбора директора, доношење одлука о оснивању или ликвидирању друштва у којима Друштво има учешће у капиталу, о повећању капитала, куповини и продаји акција или удела у овим Друштвима.

Такође Одбор директора издаје одobreне акције ако је на то овлашћен одлуком Скупштине акционара и утврђује њихову емисиону цену, утврђује емисиону цену акција, заменљивих обвезница и вараната уколико је Скупштина акционара утврдила распон емисионе цене уз овлашћење Одбору директора да утврди емисиону цену у оквиру тог распона и утврђује тржишну вредност акција у складу са Законом. Одбор директора може донети и одлуку о стицању сопствених акција уколико је то неопходно да би се спречила већа и непосредна штета по друштво, у ком случају је обавезан да

на првој следећој седници Скупштине акционаре обавести о разлозима и начину стицања сопствених акција, њиховом броју и укупној номиналној вредности акција, њиховом учешћу у основном капиталу друштва као и укупном износу који је друштво за њих платило.

Именовање и састав Одбора директора

Чланове Одбора директора именује и разрешава Скупштина акционара обичном већином гласова присутних акционара који имају право гласа по овом питању. На XII редовној седници Скупштине акционара, одржаној 30. јуна 2020. године, именовано је 11 чланова Одбора директора. Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и Генералног директора су раздвојене. Чланови Одбора директора поседују адекватну комбинацију потребних знања, способности и искустава релевантних за врсту и обим делатности које обавља НИС а.д. Нови Сад.

Кандидате за чланове Одбора директора може предложити Комисија за именовања или акционари Друштва који појединачно или заједно поседују најмање 5% акција Друштва.

Одбор директора чине извршни и неизвршни директори. Одбор директора у свом саставу има једног извршног члана, док су сви остали чланови неизвршни, при чему су два неизвршна директора истовремено и независни чланови Одбора директора који испуњавају посебне услове прописане Законом.

Одбор директора има значајан број иностраних чланова који доносе међународно искуство, уз разумевање изазова с којима се Друштво суочава. Од 11 чланова Одбора директора, осморо су руски држављани, а троје су држављани Републике Србије.

Чланови Одбора директора морају испуњавати услове који су прописани Законом, као и посебне услове прописане Статутом, о чему дају изјаву на почетку мандата и имају обавезу да обавештавају Друштво о свим променама у свом статусу, а нарочито оним због којих евентуално више не испуњавају услове за чланство у Одбору директора, или које би могле значити постојање сукоба интереса односно кршење забране конкуренције.

Мандат чланова Одбора директора престаје на првој наредној редовној седници Скупштине акционара, осим у случају кооптације, када мандат кооптираних чланова Одбора директора траје до прве наредне седнице Скупштине акционара. По истеку мандата, сваки члан Одбора директора може бити поново именован, без ограничења броја мандата. Скупштина може разрешити члана Одбора директора и пре истека мандата на који је именован, а такође члан Одбора директора може у свако доба дати оставку писаним путем.

Промене у саставу Одбора директора у 2020. години

У марту 2020. године на основу оставке престало је чланство Сергеја Папенка у Одбору директора, те је истог месеца путем кооптације за члана Одбора директора именован Павел Одеров. На XII редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 30. јуна 2020. године, сви чланови Одбора директора којима је мандат трајао до дана одржавања наведене седнице су поново именовани. За чланове Одбора директора именовани су: Вадим Јаковљев, Кирил Тјурдењев, Даница Драшковић, Алексеј Јанкевич, Павел Одеров, Александар Крилов, Дејан Раденковић, Драгутин Матановић, Александар Чепурин, Анатолиј Чернер и Олга Висоцка.

Чланови Одбора директора на дан 31. децембар 2020. године

Вадим Јаковљев

председник Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
заменик председника Извршног одбора
ЈАД „Гаспром њефт”
заменик Генералног директора ЈАД „Гаспром њефт”
задужен за питања истраживања и производње,
укључујући и офшор производњу, стратешког
планирања, а такође и спајања и аквизиције

Рођен је 1970. године.

Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер Примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат *Chartered Association of Certified Accountants*. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД).

Од 1995. до 2000. године радио је у „Pricewaterhouse Coopers” на разним дужностима, од консултанта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године финансијски је директор „Југанскњептегаса” НК ЈУКОС. Од 2005. до 2006. године био је заменик генералног директора за економију и финансије „СИБУР-руске гуме”.

Од 2007. до 2010. био је заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2007. године је заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2010. до 2011. био је финансијски директор ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2011. године је био на позицији првог заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт”.

Од 2019. године се налази на позицији заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт” за истраживање и производњу.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године, а на функцију председника Одбора директора НИС а.д. Нови Сад 31.07.2009. године.

Кирил Тјурдењев

генерални директор НИС а.д. Нови Сад
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за именовања

Рођен је 1977. године.

С највишим успехом је дипломирао на Факултету за међународне односе (висока школска спрема са специјализацијом), и затим магистрирао у области међународног права (са специјализацијом) на Московском државном институту међународних односа (МГИМО). Такође је магистрирао у области права (LL.M) на Универзитету у Манчестеру. Стручно се усавршавао у оквиру програма executive education у међународној пословној школи INSEAD и Лондонској пословној школи.

Даница Драшковић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Од 2000. до 2004. године радио је у компанијама А.Т. Kearney и Unilever. Године 2004. почиње да ради у McKinsey & Co. Од 2007. до 2012. године радио је као заменик генералног директора за Стратегију и корпоративни развој у компанији „СИБУР – Минерална ђубрива”. Од 2012. године је извршни потпредседник и члан Извршног одбора АФК „Система”. Пре доласка у НИС, Кирил Тјурдењев је био на функцији председника и председавајућег Извршног одбора ОАО „Обједињена нафтно-хемијска компанија” која је у том тренутку улазила у групу компанија АФК „Система”, и на функцији председника Одбора директора компаније „Уфаоргсинтез”.

У априлу 2016. године почиње са радом у НИС-у, на позицији првог заменика генералног директора за прераду и промет.

За члана Одбора директора НИС-а именован је 8. децембра 2016. године. На функцију генералног директора НИС-а именован је 22. марта 2017. године.

Рођена је 1945. године.

На Правном факултету Универзитета у Београду је дипломирала 1968. године.

Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским пословима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. је основала издавачку кућу „Српска реч”, чији је и данас власник. Аутор је три књиге публицистике.

Од 01.04.2009. до 18.06.2013. године била је члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад. На ову функцију поново је именована 30.06.2014. године.

Алексеј Јанкевич

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
заменик генералног директора за економику и
финансије ЈАД „Гаспром њефт”

Рођен је 1973. године.

Године 1997. завршио је Државни електротехнички Универзитет у Санкт-Петербургу (ЛЕТИ), смер „оптички инструменти и системи”. Године 1998. је завршио Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт-Петербургу.

Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући „КАРАНА”. Од 2001. до 2005. је радио на по-

Павел Одеров

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
заменик генералног директора за спољноекономско
пословање ЈАД „Гаспром њефт”

Рођен је 1979. године.

2000. завршио Руски државни универзитет за нафту и гас „И.М.Губкин”, факултет „Економија”. 2002. завршио Руски државни универзитет за нафту и гас „И.М.Губкин”, факултет „Менаџмент”.

словима заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД „ЈУКОС РМ” (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „Certified Management Accountant” (СМА). Од 2005. до 2007. године је заменик финансијског директора „ЛЛК-Интернешнл” (бави се производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департмана за планирање и буџет, руководилац Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт”.

Од августа 2011. године је в.д. заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт” за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”, заменик генералног директора ЈАД „Гаспром њефт” за економику и финансије.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад је именован 18.06.2013. године.

Од октобра 2002. до јула 2007. радио је на следећим позицијама: водећи стручњак, начелник сектора, заменик начелника Управе у области маркетинга у компанији ЗАД „Лукоил-Нефтехим”.

Од септембра 2007. до фебруара 2020. је радио на руководећим позицијама у компанијама у оквиру „Гаспром” групе. Од 23.06.2017. године је председник Одбора директора South Stream Serbia AG.

Од фебруара 2020. је на позицији заменика генералног директора за спољноекономско пословање ЈАД „Гаспром њефт”. Од маја 2020. године члан је Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 25.03.2020. године.

Александар Крилов

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
директор Дирекције за регионалну продају ЈАД
„Гаспром њефт”

Рођен је 1971. године.

Године 1992. завршио је ЛМУ (град Лењинград), 2004. године – Правни факултет СпбГУ, а 2007. године Московску интернационалну вишу школу

за бизнис МИРБИС МБА, смер стратешки менаџмент и предузетништво.

Од 1994. до 2005. године радио је на руководећим радним местима у области промета некретнина (генерални директор, председник) у следећим компанијама: Руско-канадска СП „Петробилд” и ЗАД „Алпол”. У периоду од 2005. до 2007. године био је заменик руководиоца у Дирекцији за реализацију у ДОО „Сибур”. Од априла 2007. године до данас, руководио је Департмана за снабдевање нафтним дериватима, руководио је Департмана за регионалну продају и директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 29.11.2010. године.

Драгутин Матановић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
председник Комисије за именовања

Рођен је 1954. године.

Дипломирани инжењер електротехнике. Радио је као електроничар у Одељењу развоја у компанији „Лола рачунари”, Београд.

Био је директор компаније „Лола рачунари”, Београд.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 06.09.2019. године.

Дејан Раденковић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за ревизију

Рођен је 1971. године.

Основно и средње образовање стекао је у Приштини. Дипломирао је на Економском факултету у Приштини, а звање магистра економских наука стекао је на Универзитету ЕДУКОНС.

Своје радно искуство почео је у Предузећу за трговину и услуге „Балкан ауто” у Приштини, а након тога прешао је у ЈП ПТТ саобраћаја „Србија”. У „Орбита комуникације” д.о.о. Београд је

од 2005. године обављао послове директора, а од 2010. године је радио у Компанији „Ратко Митровић” а.д, у којој је обављао функцију генералног директора, а затим извршног директора и члана Управног одбора. Био је члан Управног одбора Економског факултета у Приштини, као и асистент генералног менаџера First Global Brokersa у Београду. Обављао је функцију председника Одбора за праћење пословања и члана Управног одбора „Дунав банке” а.д. Звечан, а једно време је вршио функцију председавајућег Управног одбора. Од 2013. године до 2017. године био је члан Надзорног одбора СП „Ласта” а.д. Београд. Тренутно је члан Одбора за праћење пословања „МТС банке” а.д. Београд.

За народног посланика у Народној скупштини Републике Србије биран је у сазивима 2008, 2012, 2014. и 2016. године.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 27. 06. 2019. године.

Александар Чепурин

независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за именованја

Рођен је 1952. године.

1975. године је завршио МГИМО МСП СССР. Од 1975. је радио у Министарству спољних послова СССР-а, а затим у Министарству спољних послова РФ.

1986-1992. је био руководилац економске групе Амбасаде СССР (Русије) у Италији. Од 1994. до 1996. је био директор Департамента за кадрове МСП РФ.

Од 1994. до 1997. године је био члан Комисије за међународну цивилну службу УН у Њујорку (ICSC). Од 1996. до 2000. године је био изванредни и опуномоћени амбасадор РФ у Данској. Од 2005. до 2012. године био је директор Департамента за сарадњу са дијаспором при МСП РФ.

Од 2012. до јуна 2019. – амбасадор Русије у Србији. Поседује ранг изванредног и опуномоћеног амбасадора, као и низ почасних државних одликовања и ордена.

Године 2009. је одбранио дисертацију и стекао звање доктора политичких наука. Од 2012. до 2019. се бавио питањима развоја односа водећих руских енергетских компанија и Републике Србије. Сарађивао је са руским и српским енергетским компанијама, бавећи се јачањем пословне сарадње.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Анатолиј Чернер

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
заменик председника Извршног одбора, заменик генералног директора за логистику, прераду и промет ЈАД „Гаспром њефт”
председник Комисије за накнаде

Рођен је 1954. године.

Године 1976. завршио је Нафтни институт у Грозном, смер хемијске технологије прераде нафте и гаса.

Од 1976. до 1993. године радио је у Рафинерији „Шерипов” у Грозном, где је прошао пут од оператера до директора Рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији „Славњефт”, на месту управника Одељења промета нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК „Славњефт”. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније „Сибњефт” (од јуна 2006. године – ЈАД „Гаспром њефт”) именован је у априлу 2006. године. Од децембра 2007. године се налази на позицији заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт” за логистику, прераду и промет.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.

Олга Висоцка

независни члан Одбора директора
НИС а.д. Нови Сад
председник Комисије за ревизију
члан Комисије за накнаде

Рођена је 1961. године.

Године 1984. завршила је са похвалама Лењинградски државни Универзитет, одсек за економску кибернетику, специјалност: економиста-математичар, а 1987. постдипломске студије из области математичке кибернетике на Институту за социјално-економске студије Академије наука СССР, Лењинградско одељење. 1998. године је стекла звање МВА Бристолског Универзитета. 2009. године је стекла диплому Професионалног независног директора Лондонског директорског института.

У периоду од 1988. до 1995. године радила је као председник Одбора директора (ОД), генерални директор и директор низа приватних компанија. Од 1995. године до 2003. ради на различитим партнерским позицијама у KPMG у Санкт Петербургу, Њујорку и Москви. Почев од 2003. до 2005. године је руководилац Управе интерне ревизије у компанији „Јукос”, а од 2005. до 2008. године извршни партнер у Deloitte&Touche. У периоду од 2006. до 2013. године налазила се на позицијама независног члана ОД, председника Комисије за ревизију, члана Комисије за стратегију и члана Комисије за накнаде у „ЕМ-алијанс” и „КИТ-Финанс”, као и независног члана Комисије за ревизију ЈАД „Балтика”. Од 2012. до 2013. била је партнер у PricewaterHouseCoopers (PwC), а од 2013. до 2014. године је независни члан ОД, председник Комисије за ревизију и Комисије за накнаде УК „НефтеТрансСервис”. Од 2013. године до данас је на позицији независног члана ОД ДОО „ИНК”, а од 2015. до 2018. године била је независни члан Одбора директора АД „СУЕК”.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именована је 21.06.2018. године.

Састав Одбора директора и комисија Одбора директора на дан 31. децембар 2020. године

Функција	Име и презиме	Датум првог именованја у састав ОД	Извршни директор	Неизвршни директор	Независни директор	Комисија за ревизију	Комисија за именованја	Комисија за накнаде	Држављанство
Председник ОД	Вадим Јаковљев	10.2.2009.		X					руско
Генерални директор	Кирил Тјурдењев	8.12.2016.	X				члан		руско
Члан ОД	Павел Одеров	25.03.2020.		X					руско
Члан ОД	Алексеј Јанкевич	18.6.2013.		X					руско
Члан ОД	Александар Крилов	29.11.2010.		X					руско
Члан ОД	Дејан Раденковић	27.6.2019.		X		члан			српско
Члан ОД	Даница Драшковић	1.4.2009 ¹		X					српско
Члан ОД	Александар Чепурин	27.6.2019.		X	X		члан		руско
Члан ОД	Анатолиј Чернер	10.2.2009.		X				председник	руско
Члан ОД	Олга Висоцка	21.6.2018.		X	X	председник		члан	руско
Члан ОД	Драгутин Матановић	6.9.2019.		X				председник	српско
Чланови комисија ОД који нису чланови ОД									
Члан Комисије за ревизију	Алексеј Урусов					члан			руско
Члан Комисије за накнаде	Зоран Грујичић							члан	српско

¹ Даница Драшковић је била члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад (раније Управни одбор) у периоду од 1. априла 2009. до 18. јуна 2013. године, а поново је именована за члана Одбора директора 30. јуна 2014. године.

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Вадим Јаковљев	<ul style="list-style-type: none"> ЈАД НГК „Славњевфт” Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (председник Надзорног одбора) ФГАОУ „Тјуменски државни универзитет” (члан Надзорног одбора) ДОО „УТ ИТ „Нова индустрија” (председник ОД)
Кирил Тјурдењев	-
Даница Драшковић	-
Алексеј Јанкевич	<ul style="list-style-type: none"> ЈАД НГК „Славњевфт” „Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА” (председник ОД)
Павел Одеров	<ul style="list-style-type: none"> South Stream Serbia AG (председник ОД) Overgaz Inc. AD Shtokman Development AG (председник ОД) South Stream Bulgaria АД (председник ОД) SOUTH STREAM GREECE NATURAL GAS PIPELINE S.A. (председник ОД) South Stream Hungary Ltd. (Заменик председника ОД) TÜRKAKIM GAZ TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ АД „Систем транзитних цевовода”, „ЕВРОПОЛ ГАЗ” (SGT EuRoPol GAZ s.a.)” АД „Фудбалски клуб „Зенит” ДОО „Кошаркашки клуб „Зенит”
Александар Крилов	<ul style="list-style-type: none"> Асоцијација Хокејашки клуб „Авангард” (председник ОД) ДОО „КХЛ”
Драгутин Матановић	-
Дејан Раденковић	-
Александар Чепурин	-
Анатолиј Чернер	<ul style="list-style-type: none"> ЈАД НГК „Славњевфт” ЈАД „Славњевфт-ЈАНОС” АД „Санктпетербуршка Међународна робно-сировинска берза” „Гаспром њефт Лубрикантс Италија СПА”
Олга Висоцка	<ul style="list-style-type: none"> Непрофитна организација „Сребрно време” (председник НО, директор) ДОО ИНК (независни члан ОД, председник Комисије за ревизију)

Активности Одбора директора у 2020. години

Одбор директора је одржао две седнице уз лично присуство чланова и 16 писаних седница. Свим седницама Одбора директора присуствовали су сви чланови, те је просек присуства максималан и износи 100%.

На дневном реду Одбора директора, поред редовних активности које се односе на разматрање годишњег извештаја НИС а.д. Нови Сад, финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2019. годину, усвајање периодичних (кварталних) извештаја Друштва у 2020. години, сазивање редовне седнице Скупштине акционара, усвајање бизнис-плана Друштва, одређивање дана, поступка и начина исплате дивиденди акционарима Друштва, донете су и одлуке о сазивању 44. ванредне седнице Скупштине акционара, продаји акција у Политика а.д. Београд, куповини додатних 34% удела у основном капиталу „Јадран-Нафтагас” д.о.о. Бања Лука и престанку својства члана НИС а.д. Нови Сад у „НИС-Светлост” д.о.о. Бујановац путем покретања стечајног поступка, и одобрењу измене рока отплате субординираних и финансијских зајмова између НИС а.д. Нови Сад и зависних друштава у иностранству (НИС ПЕТРОЛ Е.О.О.Д, Република Бугарска, NIS PETROL S.R.L. Румунија и NIS PETROL d.o.o. Ванја Лука), као и одобрење закључења додатних Уговора о субординираним и/или финансијским зајмовима између НИС а.д. Нови Сад и NIS PETROL S.R.L. Румунија, те анекса Уговора о интеркомпанијском зајму између НИС а.д. Нови Сад и зависних друштава у Републици Србији (НАФТАГАС–Нафтни Сервиси” д.о.о. Нови Сад и „НТЦ

НИС–Нафтагас” д.о.о. Нови Сад). Такође, Одбор директора је одобрио и измене услова финансирања по Уговору о финансирању и Кредитне линије између Друштва и „Banca Intesa” а.д. Београд и „Všeobecná úverová banka”, а.с. Република Словачка. Одбор директора је одобрио и предлог за разрешења са позиције и одобрење кандидатури на позицију директора зависног друштва НИС ПЕТРОЛ а.д. Београд, донео је одлуку о кооптацији члана Одбора директора и именовано је чланове комисија Одбора директора Друштва за ревизију, накнаде и именовања за актуелни мандатни период. За потребе остваривања пројектованих циљева Друштва, сагледавања перформанси Друштва и квалитета корпоративног управљања, Одбор директора је кроз кварталне извештаје разматрао анализе пословања у извештајном периоду са проценама пословања НИС а.д. Нови Сад до краја 2020. године, као и кроз извештај о постинвестиционом мониторингу пројеката НИС а.д. Нови Сад у Србији и иностранству. За потребе сагледавања сопствених перформанси, Одбор директора је анализирао и сопствени рад и с тим у вези поднео одговарајући Извештај за XII редовну седницу Скупштине акционара. Одбор је такође усвојио Политику: Управљање ризицима и интерним контролама НИС а.д. Нови Сад, верзија 1.0 и Рачуноводствене политике НИС а.д. Нови Сад, верзија 2.0.

Током 2020. године, Одбор директора је донео 64 одлуке, а контрола извршења донетих одлука прати се кроз периодичне извештаје о извршењу одлука и налога Одбора директора.

Присуство седницама Одбора директора и комисија Одбора директора у 2020. години

Члан ОД	Одбор директора		Комисија за ревизију		Комисија за накнаде		Комисија за именованја	
	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница
Вадим Јаковљев <i>председник ОД</i>	100%	18/18	-	-	-	-	-	-
Кирил Тјурдењев <i>генерални директор</i>	100%	18/18	-	-	-	-	100%	2/2
Алексеј Јанкевич	100%	18/18	-	-	-	-	-	-
Сергеј Папенко ¹	100%	3/3	-	-	-	-	-	-
Александар Крилов	100%	18/18	-	-	-	-	-	-
Павел Одеров ²	100%	14/14	-	-	-	-	-	-
Даница Драшковић	100%	18/18	-	-	-	-	-	-
Анатолиј Чернер	100%	18/18	100%	9/9	100%	3/3	-	-
Олга Висоцка	100%	18/18	100%	9/9	100%	3/3	-	-
Дејан Раденковић	100%	18/18	-	-	-	-	-	-
Александар Чепурин	100%	18/18	-	-	-	-	100%	2/2
Драгутин Матановић	100%	18/18	-	-	-	-	100%	2/2
Чланови комисија ОД који нису чланови ОД								
Зоран Грујичић	-	-	-	-	100%	3/3	-	-
Алексеј Урусов	-	-	100%	9/9	-	-	-	-

¹ Мандат члану Одбора директора престао дана 5. марта 2020. године по основу оставке.

² Члан Одбора директора од 25. марта 2020. године.

Пословник и седнице Одбора директора

Пословником о раду Одбора директора и комисија Одбора директора Друштва (у даљем тексту „Пословник о раду Одбора директора”) уређен је начин рада и доношења одлука Одбора директора и комисија Одбора директора Друштва, укључујући и поступак сазивања и одржавања седница.

За сваку пословну годину Одбор директора усваја план рада, који обухвата питања која се разматрају у складу са законским прописима, потребама пословања Друштва и којим су утврђени рокови за разматрање ових питања на седницама Одбора директора. Поред планираних питања, Одбор директора по потреби разматра и друга питања из своје надлежности.

Како би чланови Одбора директора били адекватно информисани пре доношења одлука и могли да прате активности Друштва, генерални директор и менаџмент Друштва старају се да чланови Одбора директора правовремено добију тачне, благовремене и потпуне информације о свим питањима која се разматрају на седницама и другим значајним питањима у вези са Друштвом. Седнице Одбора директора припремају се уз помоћ секретара Друштва и уз надзор председника Одбора директора, тако да сваки члан може да пружи одговарајући допринос раду Одбора директора.

Одбор директора доноси одлуке простом већином гласова од укупног броја чланова Одбора директора, осим одлуке о кооптацији, која се доноси простом већином присутних чланова и одлука за које је Законом и/или Статутом предвиђена друга већина. Сваки члан Одбора директора има по један глас.

Накнаде чланова Одбора директора и комисија

Политика накнада – Скупштина акционара је 2016. године усвојила актуелну Политику накнада члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора. Политиком је предвиђено да накнаде треба да буду примамљиве и конкурентне, да привуку и задрже лица у својству члана Одбора директора и комисија Одбора директора, која испуњавају стручне и друге критеријуме неопходне Друштву, а да истовремено не одступају значајно од накнада које се исплаћују члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора у другим друштвима исте или сличне делатности, величине и обима пословања.

Политиком накнада предвиђено је да се накнаде извршним директорима утврђују уговором о раду, односно уговором о ангажовању сваког од извршних директора у Друштву по другом основу, при чему они не добијају накнаде за чланство у Одбору директора и комисијама Одбора директора, осим у делу који се односи на компензацију трошкова и осигурање од одговорности у вези са чланством и радом у Одбору директора и комисијама Одбора директора.

Структура накнада – политиком накнада предвиђено је да се накнада састоји од:

- фиксног дела,
- компензације трошкова и
- осигурања од одговорности чланова Одбора директора и комисија Одбора директора.

Фиксни (стални) део накнаде члановима састоји се од годишњег фиксног дела накнаде за чланство у Одбору директора и годишњег фиксног дела накнаде за учешће у раду комисија Одбора директора. Овај вид накнаде представља накнаду

за време и труд члана Одбора директора тј. члана комисија Одбора директора у вези са његовом функцијом и има везе са припремом и активним учествовањем на седницама Одбора директора, тј. комисија Одбора директора, што од чланова захтева да унапред проуче садржину докумената, присуствују и активно учествују на седници.

Компензација трошкова – чланови Одбора директора и комисија Одбора директора имају право на накнаду за све трошкове који настају у вези са њиховим чланством у Одбору директора и/или учешћем у раду комисија Одбора директора, у границама норми, које се утврђују унутрашњим актима Друштва.

Осигурање од одговорности чланова Одбора директора – чланови Одбора директора и комисија Одбора директора имају право на осигурање од одговорности (*Directors & Officers Liability Insurance*) на терет Друштва у складу са унутрашњим актима Друштва.

Измене политике накнада – у циљу одржавања накнаде на примереном нивоу, предвиђено је да Политика накнада буде предмет периодичне оцене и анализе и усклађивања са потребама, могућностима и интересима Друштва, те променама других опредељујућих критеријума. У складу са препоруком Комисије за накна-

де. Скупштина акционара је 28. јуна 2016. године усвојила актуелну Политику накнада члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора, када је престала да важи њена претходна верзија.

Извештај Комисије за накнаде – Комисија за накнаде најмање једном годишње саставља извештај о оцени износа и структуре накнада за Скупштину акционара Друштва. Тако је и 2020. године Комисија за накнаде, у складу са својим надлежностима, извршила оцену адекватности износа и структуре накнада чланова Одбора директора у односу на принципе, оквире и критеријуме дефинисане важећом Политиком накнада, и с тим у вези утврдила одговарајући извештај који је усвојен на XII редовној седници Скупштине акционара, одржаној 30. јуна 2020. године. На бази приказаних резултата и извршене анализе тржишта накнада, у овом извештају дат је закључак да је годишњи износ фиксне накнаде за неизвршене чланове Одбора директора на нивоу одговарајуће референтне групе, да структура новчаних накнада за независне чланове Одбора директора одговара текућој пракси тржишта, те да износ и структура накнаде за чланове Одбора директора одговара принципима, оквирима и критеријумима, који су предвиђени важећом Политиком накнада члановима Одбора директора и члановима комисија Одбора директора.

Укупан износ исплаћен члановима ОД у 2020. години, нето у РСД

Чланови ОД	254.786.927 РСД
------------	-----------------

Програм дугорочног стимулисања

Програм дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања ближе је уређен посебним Правилником о програму дугорочног стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања који регулише основне принципе и параметре програма.

Програм представља један од кључних елемената система стимулисања неизвршних директора и чланова тела органа управљања Друштва, чији је циљ стварање подстицаја за неизвршене директоре и чланове тела органа управљања ради реализације дугорочних циљева Друштва.

Циљ програма дугорочног стимулисања јесте повезивање интереса учесника програма са дугорочним интересима Друштва и акционара Друштва, обезбеђивање стимулације за учеснике програма, која осигурава дугорочни одрживи развој Друштва и реализацију његових стратешких циљева, а која је адекватно усклађена са могућностима и потребама Друштва и повезивање стимулације за учеснике програма са позитивним резултатима Друштва током периода који је довољан како би се утврдило да је створена додатна вредност за акционаре Друштва.

Програм дугорочног стимулисања се дели на уза стопне циклусе. Параметри програма и начин укључивања у програм унапред су дефинисани Правилником.

Опис политике разноликости која се примењује у вези са органима управљања

Документи Политика равноправности, Кодекс корпоративног управљања НИС а.д. Нови Сад, као

и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора НИС а.д. Нови Сад потребама НИС а.д. који усваја Скупштина акционара НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту: Документи) дефинишу посвећеност компаније посматрању различитих аспеката разноликости у погледу заступљености у Одбору директора.

Родно специфични изрази у даљем тексту ће се сматрати неутралним и односе се на женски и на мушки пол.

Један од циљева Докумената јесте да обезбеди комплементарност и разноликост у Одбору директора, узимајући у обзир различите квалификације, искуство и знање и да на тај начин омогуће разборито и марљиво управљање и надзор компаније, реализацију стратешких циљева и осигуравање дугорочне вредности за све заинтересоване стране.

Верујемо да неговање разноликости поспешује пословање наше компаније на више нивоа – јача га разноврсним искуствима, обогаћује различитим културама, пружа разноликост идеја и погледа и осигурава конкурентност на тржишту. Овим Документима пружамо оквир за квалитетније спровођење стратегије, као и могућности за остварење максималног учинка и одрживог пословања, тако што свима дајемо једнаке шансе за запослење и одлучивање – без обзира на пол, старост, националност и било које друге личне карактеристике. Сврха сегмената Докумената који се тичу разноликости је промовисање различитости међу члановима Одбора директора, укључујући уравнотежену заступљеност оба пола у телима компаније. Оваквим приступом обезбеђујемо разноврсност у тимовима и осигуравамо постојање и размену различитих искустава, примену мање или више специфичних вештина, али и компетенција и особина лич-

ности које ће подстаћи нова учења и међусобни развој. Управо овај аспект чини кључну разлику у пословању сваке компаније и представља ослонац за даљи раст.

Дефинисани услови за одабир одговарајућих кандидата за чланство у Одбору директора постављају темеље за састав Одбора директора компаније и на такав начин омогућавају телу у целини да, поступајући у складу са дефинисаним правилима, поседује одговарајући скуп компетенција и вештина, стручности и искуства неопходних за дугорочно и одрживо пословање компаније.

Аспекти разноликости су сами по себи бројни, кључни се дефинишу у односу на бројне факторе – економско окружење, стратешко усмерење компаније, стратегију развоја талената, нових трендова у индустрији, али и многе друге. Међутим, издвојили бисмо неколико аспеката који су од кључне важности за наше пословање и који су дубоко utkани у нашу компанијску културу – родну и старосну различитост, професионалну различитост и разноврсност компетенција.

Родна различитост

Енергетски сектор карактерише ниска заступљеност жена на руководећим положајима. Равнотежа полова у управљачким и надзорним телима важан је аспект разноликости компаније. У тренутном саставу Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, 18% су жене (2 од 11).

Старосна различитост

Диверсификација у правцу спајања неколико различитих генерација, где свака оставља свој печат и доприноси снагама своје генерације. Преплићу

се искуство и знање, идеје и мисли, традиционални и модерни приступи, а све у савршеној синергији уз максимални могући резултат.

Професионална различитост и разноврсност компетенција

Одбор директора чине стручњаци у својој области, где свако од њих својим искуством, компетенцијама, мотивацијама, амбицијама, визијама и личним доприносом чини да компанија од 11.000 запослених све време има један заједнички циљ ка којем стреми већ дуги низ година.

Наш циљ је да у 2021. години донесемо и званични документ Политика разноликости, који ће успоставити правила у погледу заступљености у Одбору директора (професионалне квалификације, искуство, вештине, знање, компетенције, пол и старост) и дефинисати циљеве, реализаторе и начин примене, као и извештавање о резултатима Политике током извештајног периода.

Увођење у пословање, тренинзи и обуке чланова Одбора директора

Чланови Одбора директора се по именовану детаљније упознају са пословањем Друштва, чиме се омогућује бољи увид у начин пословања, стратегију и планове Друштва, кључне ризике с којима се Друштво суочава, као и њихово брже активно укључивање у рад Одбора директора. Ово подразумева, између осталог, упознавање с интерним актима Друштва, давање основних података о Друштву, управљању Друштвом, лицима именованим на руководеће положаје, подацима о пословању Друштва, пословној стратегији, пословном плану, циљевима, и другим подацима који су потребни за обављање њихових дужности.

Такође, у случају постојања потребе исказане од стране чланова Одбора директора, Друштво организује посебне програме додатног усавршавања, односно обезбеђује посебна средства за те намене.

Анализа рада Одбора директора

Одбор директора једном годишње спроводи анализу свог рада и рада комисија, у циљу утврђивања евентуалних проблема и предлагања мера за побољшање рада Одбора директора.

Анализа рада се спроводи на основу анкете коју попуњавају чланови Одбора директора и која садржи две групе кључних питања за процену рада Одбора директора. Прва група садржи критеријуме за оцену рада Одбора директора у погледу циљева, задатака и одговорности Одбора директора,

док друга група садржи критеријуме за оцену процедура које се примењују у раду Одбора директора.

Резултати процене, засновани на одговорима чланова Одбора директора који су добијени као резултат попуњавања анкете, представљају се Скупштини акционара путем посебног извештаја.

Стратешке седнице

Чланови Одбора директора разматрају стратешке циљеве приликом разматрања Бизнис плана Друштва за наредне године, а периодично учествују и на стратешким седницама које им омогућују бољи преглед пословања Друштва те да размотре и преиспитају приоритетне правце развоја и прогнозе кључних показатеља пословања и претпоставки за развој Друштва у дугорочној перспективи.

Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао три сталне комисије које представљају саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Одбор директора образовао је:

- Комисију за ревизију,
- Комисију за накнаде и
- Комисију за именована.

Одбор директора може по потреби да образује и друге сталне или *ad hoc* комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Свака од три комисије има по три члана које бира и разрешава Одбор директора, а Одбор једног од чланова именује за председника који руководи радом Комисије, припрема, сазива и председава њеним седницама и обавља друге послове потребне за извршавање делатности из њеног делокруга.

Већину чланова у свакој од комисија чине неизвршни директори, а најмање један члан мора бити независни директор Друштва. У састав комисија Одбор директора може именовати и лица која нису директори Друштва, а имају одговарајућа знања и радна искуства од значаја за рад комисије.

Улога, надлежности и одговорности комисија одређене су законом, као и Пословником о раду Одбора директора и комисија Одбора директора који такође уређује састав, услове за избор и број чланова, мандат, разрешење, начин рада, као и

остала релевантна питања везана за рад комисија Одбора директора.

Најмање једном годишње комисије Одбора директора састављају и Одбору директора достављају извештаје о питањима из свог делокруга, а Одбор директора може затражити достављање извештаја о свим или појединим питањима из њиховог делокруга и у краћим временским интервалима.

Одбор директора и комисије Одбора директора имају могућност да користе професионалне савете независних стручњака када је то потребно за успешно извршавање обавеза.

Комисија за ревизију

Поред општих услова, у вези са саставом комисија Одбора директора, председник Комисије за ревизију мора бити независни директор Друштва, док најмање један члан мора бити лице које је овлашћени ревизор или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија и рачуноводства, а независно је од Друштва.

Чланови Комисије за ревизију су:

- Олга Висоцка, председник Комисије за ревизију,
- Дејан Раденковић, члан Комисије за ревизију, и
- Алексеј Урусов, члан Комисије за ревизију.

Председник и чланови Комисије за ревизију су именовани одлуком Одбора директора од 6.8.2020. године, а сва три члана су обављала наведене функције у Комисији за ревизију и у претходном мандату.

У току 2020. године Комисија за ревизију је одржала две седнице уз лично присуство чланова и седам писаних седница. Комисија је између

осталог разматрала садржину Кварталног извештаја, Финансијског извештаја и Консолидованог финансијског извештаја за I, II и III квартал 2020. године и поводом истог дала одговарајуће препоруке Одбору директора. Комисија за ревизију такође је разматрала и Годишњи извештај за 2019. годину као и извештај независног ревизора „Pricewaterhouse Coopers” д.о.о. Београд о извршеној ревизији овог извештаја. Комисија је дала и мишљење о квалификованости и независности ревизора КРМГ д.о.о. Београд у односу на Друштво, као и сагласност на Уговор ревизора. Исто тако, Комисија за ревизију је утврдила Годишњи план о обављању интерне ревизије у НИС а.д. Нови Сад за 2020. годину, Рачуноводствене политике Друштва (верзија 2.0)

и Политику: Управљање ризицима и интерним контролама Друштва (верзија 1.0). Такође је разматрала ревизорске налазе и значајна питања ревизије за 2019. годину, те пратила статус имплементације препорука ревизора које су дате у Писму руководству (Management Letter Points) НИС а.д. Нови Сад за 2019. годину и са стањем на дан 31. август 2020. године. Комисија за ревизију разматрала је Извештај Функције за интерну ревизију са резултатима унутрашњег надзора пословања НИС а.д. Нови Сад за 2019. годину и три и шест месеци 2020. године, као и Извештај о извршеној ревизији реконструкције постројења МНС/ДНТ у оквиру пројекта Развоја рафинеријске прераде НИС а.д. Нови Сад.

Комисија за накнаде

Чланови Комисије за накнаде су:

- Анатолиј Чернер, председник Комисије за накнаде,
- Олга Висоцка, члан Комисије за накнаде и
- Зоран Грујичић, члан Комисије за накнаде.

Председник и чланови Комисије за накнаде су именовани одлуком Одбора директора од 6.8.2020. године, а сва три члана обављала су функције у Комисији за накнаде и у претходном мандатном периоду.

У току 2020. године, Комисија за накнаде је одржала једну седницу уз лично присуство чланова и две писане седнице. Комисија је разматрала резултате испуњења кључних показатеља за 2019. годину, као и систем оцењивања и показатеља за потребе награђивања за 2020. годину, а утврдила је и предлог накнаде за ревизора финансијских и консолидованих финансијских извештаја НИС а.д. Нови Сад за 2020. годину. Комисија за накнаде припремила је и Извештај о процени износа и структуре накнада за чланове Одбора директора НИС а. д. Нови Сад, који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 30. јуна 2020. године.

Комисија за именовања

Чланови Комисије за именовања су:

- Драгутин Матановић, председник Комисије за именовања,
- Александар Чепурин, члан Комисије за именовања и
- Кирил Тјурдењев, члан Комисије за именовања.

Председник и чланови Комисије за именовања су именовани одлуком Одбора директора од 6.8.2020. године, а сва три члана обављала су функције у Комисији за именовања и у претходном мандатном периоду.

У 2020. години, Комисија за именовања је одржала две писане седнице. Комисија је разматрала предлог за разрешења са позиције и одобрење кандидатуре на позицију директора зависног друштва НИС ПЕТРОЛ а.д. Београд, а припремила је и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора НИС а.д. Нови Сад потребама НИС а.д. Нови Сад који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 30.06.2020. године.

Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара“) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштини акционара која их именује и разрешава.

У складу с надлежностима предвиђеним Статутом, Одбор Скупштине акционара даје мишљења, између осталог, о извештавању Скупштине акционара о примени рачуноводствених пракси, пракси финансијског извештавања Друштва и његових повезаних друштава; о извештавању Скупштине акционара о веродостојности и потпуности извештавања акционара Друштва о битним чињеницама; о предложеним начинима за расподелу добити и других плаћања акционарима Друштва; о процедурама вршења независне ревизије финансијских извешта-

ја Друштва; о раду унутрашњег надзора у Друштву и оцењивању рада унутрашњег надзора у Друштву; о предлозима за оснивање или ликвидирање друштава у којима Друштво има учешће у капиталу, као и огранака Друштва; о предлозима за куповину и продају акција, удела и/или других учешћа која Друштво има у другим привредним Друштвима, и о оцењивању начина поступања Друштва по приговорима акционара Друштва.

Чланови Одбора Скупштине акционара на дан 31. децембар 2020. године

На XII редовној седници Скупштине акционара одржаној 30. јуна 2020. године, сви чланови Одбора Скупштине акционара којима је престао мандат су поново изабрани, тако да у 2020. години није било промене у саставу Одбора Скупштине акционара, те је састав следећи:

- Зоран Грујичић (председник),
- Драган Брачика (члан) и
- Алексеј Урусов (члан).

Зоран Грујићић

председник Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за накнаде

Рођен је 1955. године.

Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду.

Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја „Цер Чачак“. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године радио је као саветник генералног директора предузећа Интеркомерц, Београд. Од

фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа MNG Group d.o.o. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа Агрострој а.д. Чачак, директор Командитног друштва Леонардо, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад и то на пословима помоћника директора Дирекције логистике Југопетрола, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје, Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока Промет. Од 01.10.2012. године до јануара 2016. године био је запослен на радном месту саветника директора Блока Промет, а од фебруара 2016. године до октобра 2017. године на радном месту саветника директора Функције за спољне везе и односе са државним органима.

Био је члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад од 30.06.2014. године до 27.06.2019. године. На функцију председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Драган Брачика

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1982. године.

Завршио је Универзитет Унион, Факултет за пословно индустријски менаџмент, Београд, смер Индустријско економски менаџмент и стекао звање дипломирани менаџер.

Од 2013. до 2015. био је саветник генералног директора Новосадског сајма. Од 2016 – и даље, запослен на радном месту директор „Цептор“ АндРЕВЉЕ.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Алексеј Урусов

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад
директор Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“
члан Комисије за ревизију

Од 2006. до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији ТНК-ВР. Од 2002. до 2003. године је у Групи за мониторинг и контролу при Од ТНК, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици ТНК-ВР Украјина. Од 2009. до 2012. године радио је у НИС а.д. Нови Сад (Србија) на функцији финансијског директора. Од 2012. године до данас врши дужност директора Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 25.06.2012. године.

Рођен је 1974. године.

Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социолошких наука.

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Зоран Грујичић	-
Драган Брачика	<ul style="list-style-type: none"> Члан Управног одбора, Специјална болница за превенцију лечење и рехабилитацију неспецифичних плућних болести „Сокобања” Директор Центра за привредно-технолошки развој „Цептор”, Андруље
Алексеј Урусов	<ul style="list-style-type: none"> ДОО „Гаспром њефт – Каталитички системи” (члан ОД) ДОО „Гаспром њефт – Енергосервис” (члан ОД) ДОО „ГПН ЦР” (члан ОД) ДОО „ГПН ИТО” (члан ОД)

Укупан износ исплаћен члановима ОСА у 2020. години, нето у РСД

Чланови ОСА	17.375.824 РСД
-------------	----------------

Активности Одбора Скупштине акционара у 2020. години

У 2020. години Одбор Скупштине акционара је одржао две седнице уз лично присуство чланова и пет писаних седница. Одбор Скупштине акционара разматрао је годишње финансијске и консолидоване финансијске извештаје Друштва за 2019. годину, као и периодичне (кварталне), финансијске и консолидоване финансијске извештаје за I, II и III квартал 2020. године. Такође, Одбор Скупштине акционара је разматрао и извештаје независног ревизора о ревизији финансијских извештаја Друштва, предлог о избору и накнади ревизора за 2020. годину, као и начин расподеле добити Друштва и исплате дивиденди за 2019. годину, те је о свом раду поднео Извештај Скупштини акционара Друштва. Поред наведеног, Одбор Скупштине акционара је разматрао и предлоге за: продају акција у „По-

литика” а.д. Београд, куповину додатних 34% удела у основном капиталу „Јадран-Нафтагас” д.о.о. Бања Лука и престанак својства члана НИС а.д. Нови Сад у „НИС-Светлост” д.о.о. Бујановац путем покретања стечајног поступка, одобрење измене рока отплате субординираних и финансијских зајмова између НИС а.д. Нови Сад и зависних друштава у иностранству (NIS PETROL S.R.L. Румунија, NIS PETROL d.o.o. Вања Лука и НИС ПЕТРОЛ Е.О.О.Д, Република Бугарска), као и одобрење закључења додатних Уговора о субординираним и/или финансијским зајмовима између НИС а.д. Нови Сад и NIS PETROL S.R.L. Румунија, те анекса Уговора о интеркомпанијском зајму између НИС а.д. Нови Сад и зависних друштава у Републици Србији („НАФТАГАС – Нафтни Сервиси” д.о.о. Нови Сад и „НТЦ НИС-Нафтагас” д.о.о. Нови Сад). У 2020. години Одбор Скупштине акционара је донео 38 закључака.

Генерални директор

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а.

Саветодавни одбор генералног директора

Саветодавни одбор генералног директора је стручно тело које помаже генералном директору у раду и разматрању питања из његовог делокруга. Састав Саветодавног одбора утврђен је Одлуком генералног директора и чине га први заменик генералног директора – директор Дивизије „Downstream”, први заменик генералног директора-директор Блока „Истраживање и производња”, директори Блокова „Прерада” и „Промет”, директори функција, као и директор привредног друштва Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад. Осим надлежности која се односи на управљање пословањем Друштва, Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја, чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

Чланови Саветодавног одбора генералног директора

На дан 31.12.2020. године Саветодавни одбор генералног директора чинили су:

Антон Черепанов
заменик генералног директора,
директор Функције за
финансије, економику,
планирање и рачуноводство

Сергеј Фоминих
заменик генералног директора,
директор Функције за правна и
корпоративна питања

Наталија Биленок
заменик генералног
директора,
директор Функције за
организациона питања

Генадиј Љубин
први заменик
генералног директора,
директор Блока
„Истраживање
и производња”

Андреј Тучњин
први заменик
генералног директора,
директор дивизије
„Downstream”

Владимир Гагић
директор Блока „Прерада”

Вадим Смирнов
заменик генералног директора,
директор Функције за односе
са државним органима и
корпоративне комуникације

Милош Грбић
заменик генералног директора,
директор Функције за набавку

Јелена Попара
директор Функције
за интерну ревизију
и управљање ризицима

Алексеј Черников
директор Блока „Промет”

Вјачеслав Завгородниј
заменик генералног директора,
директор Функције за стратегију
и инвестиције

Игор Тарасов
заменик генералног
директора,
директор Функције за
корпоративну заштиту

Михаил Рјазанов
директор Функције за HSE

Валериј Проскурин
директор Нафтагас Нафтни
сервиси д.о.о. Нови Сад

Активности Саветодавног одбора у 2020. години

Током 2020. године одржано је 17 седница Саветодавног одбора на којима су чланови под руководством генералног директора разматрали:

- Извештаје о НСЕ догађајима и иницијативама из претходног периода;
- Извештаје о реализацији одлука и задатака делегираних на седницама;
- Извештаје у вези са оперативним и финансијским показатељима Блока „Истраживање и производња”;
- Извештаје у вези са оперативним и финансијским показатељима дивизије Downstream;
- Извештаје којима се представљају месечни финансијски резултати пословања и
- Извештаје о статусима најважнијих отворених питања у оквиру Функција.

Поред наведеног, члановима Саветодавног одбора генералног директора презентовани су извештаји у којима су приказани резултати пословања Друштва на кварталном нивоу, извештаји о раду различитих одбора Друштва, као и важно питање ажурирања корпоративне Стратегије развоја компаније. Функција за интерну ревизију представила је извештаје о реализацији препорука извршених ревизија, као и извештаје о реализацији активности за управљање кључним ризицима.

План сукцесије руководиоца Друштва

У циљу смањења потенцијалних ризика за Друштво и повећања ефикасности рада, у оквиру Друштва постоје посебни системи и процеси чији је циљ да се обезбеди попуњавање евентуалних упражњених радних места када се ради о нај-

вишем оперативном руководству Друштва. Ово подразумева реализацију специфичних програма обуке, тако да се кроз стално улагање у развој знања, способности и вештина дугорочно омогућује смањење потенцијалног ризика у вези с кључним руководећим позицијама у Друштву.

Такође се врши процена потенцијалних наследника и утврђују посебне листе наследника које укључују имена и презимена ових лица, њихове садашње позиције и планове за њихов развој.

Инсајдерске информације и стицање и располагање акцијама Друштва од стране руководиоца и са њима повезаних лица

Трговање акцијама уз коришћење инсајдерских информација строго је забрањено свим лицима под претњом казни које су предвиђене Законом о тржишту капитала. Зато Друштво захтева од свих лица, која стално или повремено имају приступ овим информацијама, да у потпуности поштују одредбе закона, подзаконских аката, као и аката Друштва које се односе на инсајдерске информације и поверљиве податке.

Критеријуми на основу којих одређена лица имају својство инсајдера, њихова права и обавезе, обавезе Друштва у циљу осигурања поверљивости инсајдерских информација, поступак објаве инсајдерских информација, као и правила која се односе на састављање, вођење и ажурирање списка инсајдера посебно су регулисана интерним актима Друштва.

У складу са чланом 84а Закона о тржишту капитала и интерним актима Друштва, свим лицима која обављају дужност руководиоца у Друштву

забрањено је да врше трансакције за сопствени рачун или за рачун трећег лица у вези с власничким или дужничким хартијама од вредности Друштва или другим повезаним финансијским инструментима током периода од 30 дана пре објаве годишњег, полугодишњег или кварталног финансијског извештаја. Посебна писана сагласност Друштва може се дати ради трговања током периода забране, ако постоје услови прописани законом и актима Комисије за хартије од вредности.

Поред тога, сва лица која обављају дужности руководиоца у Друштву, као и са њима повезана

лица (која су дефинисана наведеним законом), дужна су да у року од пет дана пријаве Комисији за хартије од вредности и Друштву свако стицање или отуђење за сопствени рачун акција Друштва, уколико појединачна стицања, односно отуђења прелазе износ од 100.000 динара, а такође и ако збир вредности појединачних стицања, односно отуђења у току једне календарске године пређе вредност од 500.000 динара.

У току 2020. године Друштво није било информисано о стицању или отуђењу акција Друштва од стране чланова органа или тела Друштва или са њима повезаних лица.

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Драган Брачика	5	0,000003066%

Свестан значаја ефикасног и одговорног корпоративног управљања, НИС је посвећен примени високих стандарда у овој области који се темеље на међународно прихваћеним начелима и искуствима најбоље светске праксе уз континуирани развој и унапређење система корпоративног управљања.

Послови унутрашњег надзора

Регулаторни оквир рада унутрашњег надзора, односно интерне ревизије у НИС а.д. Нови Сад ус- постављен је Законом о привредним друштвима, Повељом интерне ревизије, Стандардом интер- не ревизије и осталом релевантном законском и интерном регулативом.

Интерна ревизија пружа услуге независног, објективног уверавања, као и консултантску ак- тивност са циљем додавања вредности и побољ- шања пословања Друштва. Интерна ревизија по- маже Друштву да оствари своје циљеве уводећи систематичан, дисциплиновани приступ проце- њивању и побољшању ефективности управљања ризиком, контрола и корпоративног управљања.

Интерна ревизија Друштва послује у складу са међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије и Етичким кодексом глобалног Института интерних ревизора, што потврђује добијена оцена усаглашености од стра- не независног екстерног оценитеља.

Послови интерне ревизије нарочито обухватају:

- Испитивање и оцену адекватности и ефек- тивности корпоративног управљања, упра- вљања ризицима и интерних контрола;
- Контролу усклађености пословања друштва са законом, другим прописима и актима друштва;
- Надзор над спровођењем рачуноводствених политика и финансијским извештавањем;
- Проверу спровођења политике управљања ризицима;
- Праћење усклађености организације и дело- вања друштва са кодексом корпоративног управљања;
- Вредновање политика и процеса у Друштву, као и предлагање њиховог унапређења.

Послови интерне ревизије обављају се у оквиру Функције за интерну ревизију и управљање ри- зицима (у даљем тексту: ФИР). Организациона и функционална независност интерне ревизије обезбеђена је Повељом интерне ревизије. ФИР, преко лица надлежног за унутрашњи надзор по- словања, именованог од стране Одбора дирек- тора, функционално је подређена Комисији за ревизију, а линијски генералном директору Дру- штва. Лице надлежно за унутрашњи надзор по- словања, по правилу обавља послове директора ФИР. Повељом интерне ревизије дефинисане су мере заштите у циљу обезбеђења независности и објективности интерне ревизије у процесу упра- вљања ризицима у Друштву. ФИР четири пута го- дишње извештава Комисију за ревизију о резул- татима свог рада.

Комисија за ревизију, између осталог, надлежна је да:

- Одобрава Повељу интерне ревизије;
- Одобрава Годишњи план о обављању интерне ревизије;
- Предлаже именовање и разрешење лица на- длежног за унутрашњи надзор пословања Друштва, у складу са Законом о привредним друштвима, док Одбор директора Друштва доноси Одлуку о именовању и разрешењу на- веденог лица;
- Врши проверу евентуалног постојања огра- ничења приступу подацима (ограничења обухвата) или ограничења ресурса за обавља- ње послова интерне ревизије;
- Врши мониторинг постојећих ризика и мера које су предузете за управљање тим ризицима.

Систем интерних контрола и смањења ризика у вези са поступком финансијског извештавања

Систем за интерну контролу обухвата пет кључ- них компоненти:

- Контролна средина,
- Процена ризика,
- Контролне мере,
- Информације и комуникације,
- Мониторинг.

У Друштву су издвојена следећа интерна акта у вези са интерном контролом:

- РО-06.04.26 Корпоративна Политика НИС а.д. Нови Сад интерна контрола и финансије
- УР-06.04.00-011 Развој интерних контрола у области финансија и рачуноводства
- УР-06.04.00-013 Евидентирање финансиј- ских инцидентата на порталу SUFI

1. Контролна средина

Менаџмент ствара атмосферу, која се одликује схватањем важности контролних процедура од стране запослених, и такође обавештава запосле- не о очекивањима и о прецизним процедурама. Руководиоци и запослени у свом раду поштују и показују свој позитиван и доследан однос према захтевима интерне контроле.

Контролну средину, такође, чине поштење и по- штовање етичких вредности, обезбеђење ком- петентних и висококвалификованих кадрова, дефинисана организациона структура и јасна подела овлашћења и обавеза.

2. Процена ризика

На основу усаглашених циљева пословања откри- вају се и анализирају значајни ризици, који су по-

везани са остваривањем тих циљева. Организаци- оне јединице идентификују ризике у процесима и активностима које обављају, а који могу довести до грешака у финансијским извештајима.

3. Мере контроле

Мере контроле обухватају процедуре и активно- сти којима се управља дефинисаним ризицима у процесима кроз њихово смањење или елими- нацију. Оне подразумевају најразличитије мере, као што су: поштовање одговарајућих стандар- да и процедура, адекватно раздвајање дужности између учесника процеса, прецизно дефинисање задатака, провере постојања захтеваних одобре- ња и комплетности документације, контроле база података, различите врсте сравњења и про- вера билансних позиција и очуваност актива.

4. Информације и комуникације

У циљу ефикасне размене информација и кому- никације развијено је информисање путем ин- терног портала које је доступно свим запосле- нима на коме се објављују важне информације и усвојена интерна акта, а такође су имплемен- тирани информациони системи који обезбеђују размену информација и докумената и различите врсте извештавања који омогућавају добијање правовремених информација.

5. Мониторинг

Континуирано се прати ефикасност рада интер- них контрола, поштовање прописаних захте- ва интерним актима и по потреби се дефинишу мере за унапређење или за отклањање уочених неправилности како би се у будућности спречи- ло њихово понављање. Сагледавају се могућности унапређење процеса и њихове ефикасности кроз анализу процеса, сагледавања области за побољ- шање, проналажење могућих нових решења или технологија за реализацију процеса.

Екстерни ревизор

Ревизија финансијских извештаја

У складу са Законом и Статутом, ревизора Друштва именује Скупштина акционара на предлог Одбора директора. Ревизор Друштва се бира на свакој редовној седници Скупштине акционара, а према Закону о тржишту капитала, имајући у виду да је НИС а.д. Нови Сад јавно акционарско Друштво, правно лице које обавља ревизију може обавити највише пет узастопних ревизија годишњих финансијских извештаја.

Извештаји друштва за ревизију о извршеној ревизији финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2019. годину усвојени су 30. јуна 2020. године на XII редовној седници Скупштине акционара на којој је присуствовао и ревизор Друштва „Pricewaterhouse Coopers” д.о.о. Београд, који се у складу са Законом обавезно позива на редовну седницу Скупштине. С обзиром да је досадашњи ревизор друштва Друштва „Pricewaterhouse Coopers” д.о.о. Београд обављао послове ревизије у периоду 2015–2019. године (пет година узастопно), на истој седници Скупштина акционара је за вршење ревизије финансијских извештаја за 2020. годину изабрала ревизорско друштво „KPMG” д.о.о. Београд.

У складу са Законом, Комисији за ревизију је достављена изјава ревизора о независности којом ревизор потврђује своју независност у односу на Друштво и обавештава Комисију за ревизију о додатним услугама које је ревизор пружао Друштву. Наведена изјава била је део материјала за XII редовну седницу Скупштине акционара.

Интегрисани систем менаџмента

Друштво примењује све захтеве стандарда SRPS ISO 9001:2015, SRPS ISO 14001:2015, SRPS ISO 45001:2018 и SRPS EN ISO 50001:2018, као и SRPS EN ISO 22000:2018 или CAC/RCP 1 тамо где је то примењиво. Примењени системи менаџмента повезани су у интегрисани систем менаџмента (IMS) који је заснован на процесном приступу. Успостављени IMS се континуирано развија у складу са Стратегијом сертификације, чију реализацију надзире Одбор за IMS.

Елементи појединачних бизнис процеса (БП) и редослед одвијања активности у њима се утврђују у поступку мапирања БП. Сви идентификовани БП Друштва су класификовани и приказани у Класификатору бизнис процеса. За овако дефинисане бизнис процесе утврђују се и КРП (кључни индикатори перформанси).

Начин реализације активности из бизнис процеса се описује одговарајућим нормативно-методолошким документима у складу са Планом стандардизације.

Проверу усаглашености са примењеним националним и међународним стандардима спроводе акредитована сертификациона тела, која на основу извршене провере издају одговарајуће сертификате.

Поред екстерних провера, Друштво спроводи и интерне провере бизнис процеса и успостављених система менаџмента, у складу са годишњим програмом интерних провера. Резултати ових провера се формализују кроз извештаје, на основу којих власници бизнис процеса у Друштву дефинишу корективне мере и мере побољшања у циљу отклањања и спречавања понављања утврђених и спречавања актуелизације потенцијалних неусаглашености.

Послови са личним интересом и забрана конкуренције

Послови са личним интересом – Лице, које у складу са Законом има посебне дужности према Друштву, дужно је да без одлагања обавести Одбор директора о постојању личног интереса (или интереса са њим повезаног лица) у правном послу који Друштво закључује, односно правној радњи коју Друштво предузима.

Друштво идентификује правне послове и правне радње са повезаним лицима, како би се обезбедило да до њиховог закључивања дође само уколико они нису штетни по пословање Друштва. Правне послове и правне радње са повезаним лицима одобрава Одбор директора у складу са Законом.

Одбор директора подноси Скупштини акционара, на њеној првој наредној седници информацију о одобравању закључења послова у којима постоји лични интерес.

Друштво на својој интернет страници објављује битне информације о пословима и активностима у којима постоји лични интерес, у складу са критеријумима прописаним Законом.

Забрана конкуренције – У циљу праћења поштовања забране конкуренције, Друштво има праксу кварталног анкетирања чланова Одбора директора о тренутном ангажовању, као и о чланствима у одборима директора и надзорним одборима у другим друштвима. Подаци о чланству у органима управљања других друштава објављују се на интернет страници Друштва, и у оквиру годишњег и кварталних извештаја Друштва.

Чланови Одбора директора су, закључењем Уговора о регулисању међусобних права и обавеза са Друштвом, додатно упознати са обавезом обаве-

штавања Друштва у случају евентуалног закључења правног посла са Друштвом, као и са обавезом нечињења конкуренције Друштву и другим посебним дужностима чланова Одбора директора.

Трансакције са повезаним лицима

НИС Група је у току 2020. године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних деривата и електричне енергије. Преглед трансакција са повезаним друштвима је дат у напоменама уз финансијске извештаје.

Кодекс пословне етике

У савременим условима пословања, компаније које желе да се издвоје од конкуренције и заузму лидерску позицију на тржишту морају да, поред производа и услуга високог квалитета, партнерима и потрошачима понуде и најнапредније стандарде пословања. Како би градила углед компаније у пословном свету, неопходно је да се и компанија и њени запослени понашају у складу са етичким стандардима.

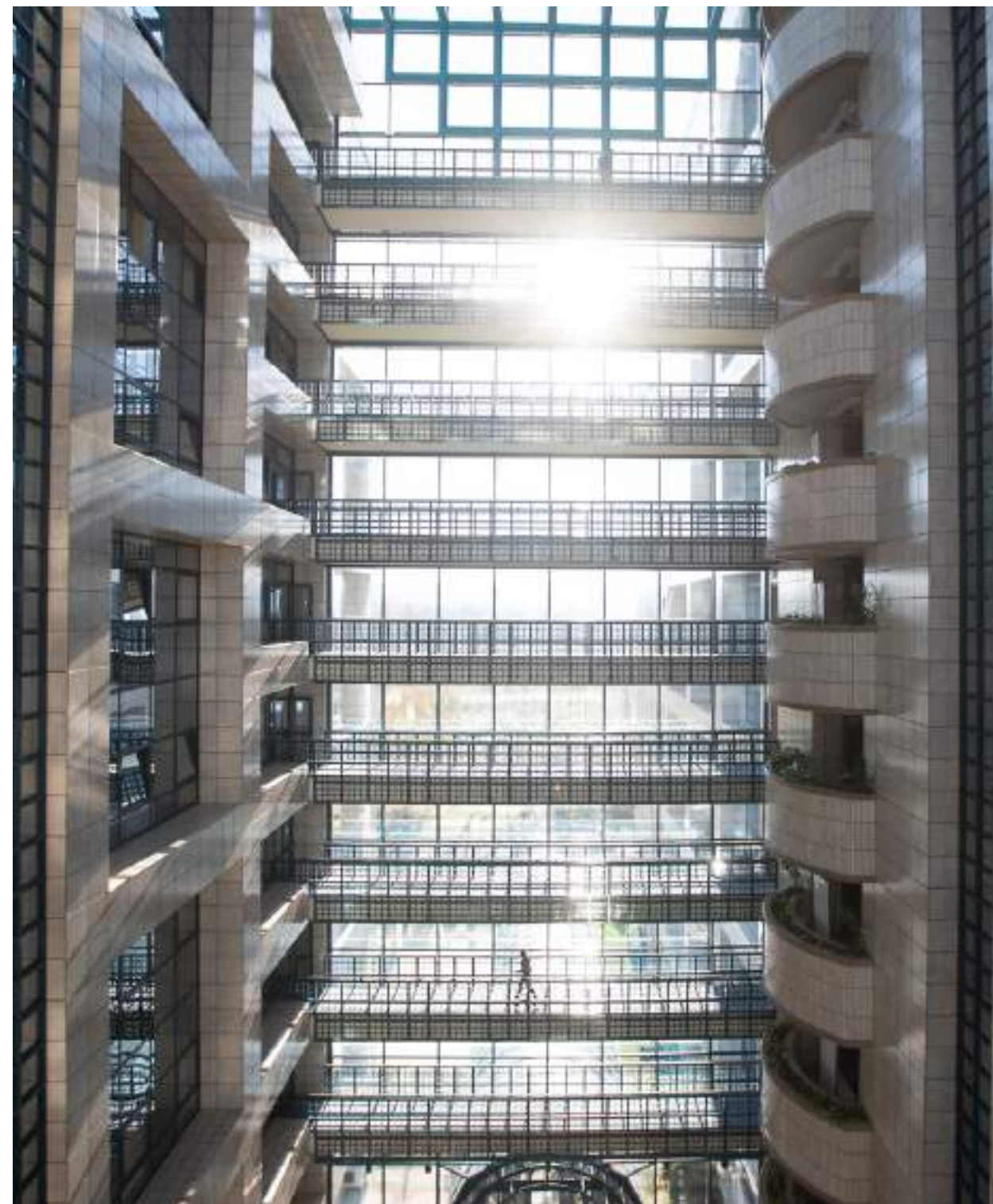
Кодекс пословне етике пре свега дефинише норме међуљудских односа унутар компаније, а потом и односе са пословним партнерима, потрошачима, органима државне власти, јавношћу и конкурентима. Правила и норме етичког понашања, садржани у овом кодексу, засновани су на корпоративним вредностима. Кодекс представља општи водич за сваког запосленог, са циљем да му помогне при доношењу одлука у свакодневном раду.

Политика у области борбе против корупције и превара

Друштво је усвојило Политику у области борбе против корупције и превара, у циљу спречавања и спровођења забране учествовања у било којем облику коруптивног понашања или преварних радњи.

Политиком су обезбеђени услови за благовремено откривање, спречавање и минимализацију ризика противправног, неетичног и коруптивног понашања, а на основу успостављеног јединственог стандарда понашања, вредности, принципа законитог пословања и основних правила борбе против корупције и превара.

Политика предвиђа обавезу свих лица да у случају појаве аргументованих сумњи, у вези са чињењем или припремом за чињење коруптивних, односно преварних радњи, као и у случају њиховог откривања, доставе одговарајуће информације путем унапред дефинисаних и заштићених канала комуникације, уз гарантовање поверљивости. Политиком су такође дефинисане мере заштите лица које је доставило ове информације и начин њихове примене, а њима обезбеђује да положај лица, које на овај начин укаже на коруптивне или преварне радње, не буде ни на који начин због тога угрожено.

ЉУДИ на
првом месту

У 2020. години НИС је проглашен за најпожељнијег послодавца у Србији према истраживању портала Infostud у којем је учествовало више од

10.000

испитаника.

Носити ово звање је велика част и одговорност, а добити га у години коју су обележиле промене и нестабилност, знак је да идемо у корак са временом и да бринемо о новим генерацијама.

Поузданост и континуитет

у раду, ослушкивање потреба запослених и рад на унапређењу њиховог задовољства и посвећености, остају приоритети HR пракси НИС-а.

1.11

Људски ресурси

Бити најбољи послодавац у години која је протекла у сталном прилагођавању новим условима живота и рада, представља изазов и тешко достижан циљ за сваку компанију. Без обзира на глобалну дестабилизацију тржишта изазвану корона вирусом и падом цене нафте, НИС је успео да остане стабилан и поуздан послодавац и тако осигура континуитет рада и пружи запосленима неопходне услове како би били посвећени и мотивисани у свом раду. Као резултат вишегодишњих напора да буде бољи послодавац и спремности за различите изазове, НИС је 2020. године добио награду за најбољег послодавца у Србији, према истраживању „Talent X” које је спровела компанија „Инфостуд”.

Дугорочни циљ НИС-а је да повећа посвећеност својих запослених и унапреди праксе из области људских ресурса, које ће запосленима у НИС-у пружити најбоље могуће искуство у раду. Због тога је компанија НИС 2020. године увела нову методологију мерења посвећености запо-

слених и покренула реализацију различитих активности, у складу са последњим истраживањем посвећености запослених и стратешких планова компаније. Покренута је и „Академија посвећености” која има за циљ да развија лидере у компанији како бисмо имали посвећене и мотивисане тимове.

Нова HR стратегија, нове компанијске вредности и вредносне пропозиције НИС-а као послодавца, донеле су преко 20 HR пројеката чијом реализацијом ће бити унапређено искуство кандидата и запослених у НИС-у, од регрутације до награђивања, компензације и бенефита за запослене.

У сусрет новим моделима рада, очекивањима кандидата и запослених, компанија је усвојила флексибилне модела рада. Ови модели пружају запосленима могућност рада од куће, постепено повратака са породичног одсуства на посао, да скупљају и искористе прековремене радне сате у оквиру „банке сати”, као и да раде у тзв. „со-

working” канцеларијама послодавца у свом месту становања, у случају да се њихово радно место налази у другом граду.

Један од највећих пројеката у 2020. био је промена бизнис модела који је од 1. марта 2020. омогућио да преко 96% запослених који су до тада радили преко агенција за запошљавање, буду запослени директно путем уговора о раду у НИС а.д. Нови Сад и у његовим зависним друштвима.

У 2020. години потписани су и нови колективни уговори, који су међу најбољима не само у Србији, већ и у региону, јер запосленима пружају услове за рад и погодности које су изнад прописаних Законом о раду.

Колективни уговори нису једини показатељ бриге НИС-а о запосленима. Наиме, током ванредно стања, компанија је уложила напоре да заштити посебне категорије запослених (хронични болесници, старији од 60 година, родитељи деце до 12

година...), тиме што им је омогућила плаћено одсуство, у висини од 100 одсто редовне зараде. Сви запослени који су оболели од коронавируса, задржали су ниво својих месечних примања, јер им је компанија доплатила разлику до пуне месечне зараде. У исто време, неке организационе јединице смањиле су обим пословних активности, те је због тога Компанија одређене запослене упућивала на плаћено одсуство, без умањења редовних месечних примања.

Професионални развој запослених

Упркос бројним изазовима „нове реалности” НИС је као компанија успео да одржи континуирани развој запослених у свим сегментима пословања. У овој години, били смо усредсређени на остварење првобитно планираних, законом обавезних обука, затим остварење реприоритизованих професионално-техничких обука и

осмишљавање алата за развој запослених коришћењем интерног „know-how”-а.

Велики изазов, како за компанију, тако и за екстерне партнере, био је у преласку на модалитет одржавања обука путем интернета. У том смислу, 2020. година је и те како била развојна за обе стране, те још једном показала да је стални развој запослених део сталног развоја компаније и читавог друштва.

У 2020. години, у сарадњи са екстерним провајдерима организовано је 2.305 обука, на којима је учествовало 3.366 полазника, односно 2.150 запослених. Укупан број сати обука износи 44.560, а укупан трошак је 89,5 милиона динара.

Подршку у проширивању професионалних знања наши запослени су добијали од водећих светских компанија (NExT Schlumberger, Arave Mare, Yokogawa, Aspentech, COTRUGLI Business School, Универзитет у Томску, Siemens), али и најбољих домаћих компанија: Институт за нуклеарне науке „Винча”, „Техпро”, Центар за управљање пројектима, „GI group”, „Omega Consulting”, „DCT” д.о.о. („Dale Carnegie Training”) и многих других. Обуке су поспешиле развој како професионалних и личних, тако и вештина које су неопходне за успешно руковођење тимовима.

Програм „Учења страних језика” је и ове године реализован кроз групну наставу руског језика за 376 запослених, која је била организована у пословним центрима Београд, Нови Сад, Шангај, Зрењанин и Панчево, а потом и путем интернета.

Током 2020. стално смо пружали подршку дигиталној трансформацији наше компаније. Сектор за тренинг и развој је у сарадњи са дигиталним тимом дефинисао модел дигиталних компетенција тима за дигитализацију, уврстио дигиталну ком-

петенцију у модел корпоративних компетенција за 2021. годину и дефинисао план едукације на тему дигитализације за запослене наше компаније.

У току године развијен је и концепт ротације радних места као развојни алат за запослене свих нивоа са примарним циљем развоја професионално-техничких знања и вештина запослених. Концепт обухвата неколико видова, а у свом основном облику подразумева упућивање запосленог на друго радно место иза којег постоји обједињена развојна и пословна потреба. Поред тога, вид ротације са далеко већом применом који подразумева упућивање запосленог на праћење рада свог колеге и из његовог угла сагледавање посла у краћим временским интервалима је конципиран као „job shadowing”. „Shadowing” се као развојни алат реализује са циљем унапређења крос-функционалне сарадње или развоја мултифункционалних чланова тимова, а ове године је доживео своје прве пилот-групе.

Корпоративни универзитет

Пратећи концепт сталног учења, Корпоративни универзитет је остварио пети циклус тренинг програма за своје запослене у нешто измењеним околностима и прилагођено „новој реалности”.

Током 2020. године која је донела бројне и нове изазове, у оквиру Корпоративног универзитета усмерили смо се на стварање и развој нових приступа учењу, пре свега кроз нове алате и методологије, највећим делом ослањајући се на унутрашње ресурсе са циљем да флексибилно и на одговарајући начин одговоримо на измењене потребе бизниса.

У околностима „нове реалности” покренули смо програм интерних тренера, стављајући посебан

акцент на унутрашње ресурсе Компаније, промовишући кроз улогу интерних тренера, наше стручњаке. Оваквим приступом оснажили смо и обогатили понуду корпоративних тренинг програма новим темама а пре свега снажно утицали на интерну размену знања, искустава и умрежавање колега. Посебан допринос програма интерних тренера, свакако представља оснаживање свести о значају културе учења („inside-out”). У складу са новим концептом интерних тренера, проширили смо програм тренинга са преко 20 нових тема. На тренинзима које је реализовало 17 нових интерних тренера, присуствовало је преко 400 колега. Интерни тренинг који би посебно издвојили је „Тренинг за тренера” које је спровео Сектор за тренинг и развој, намењен припреми колега за будућу улогу интерних тренера као важан део припреме будућих тренера у процесу интерне сертификације.

Посебну пажњу посветили смо реализацији „Академије посвећености” (Engagement Academy), намењене лидерима у НИС-у. Кроз различите интерне развојне активности, од улазног тренинга за све новозапослене, организације интерних радионица са менаџерима, укључивањем топ менаџера кроз организоване панеле посвећене покретачима посвећености, унапређујемо посвећеност на нивоу компаније. Једна од иницијатива програма унапређења посвећености запослених, био је и интерни тренинг на тему давања повратне информације запосленима. Тренингу је присуствовало преко 130 запослених на позицијама вишег и средњег менаџмента, а остварен је интерним ресурсима и са интерним тренерима Сектора за тренинг и развој.

У току 2020. године, у нашој компанији је по први пут спроведен пилот-програм „job shadowing”, који је поникао из конкретне потребе за унапређењем резултата међусекторске сарадње. У

овом програму је учествовало 12 колега из Блока „Прерада”, „Промет”, Дивизије „Downstream” и Функције за набавку, који су се нашли у улогама „shadowing” партнера, и заједно у активностима на радном месту током 18 сесија, за 36 дана, остварили су 288 радних сати.

Основне користи „job shadowinga”, произашле су након завршетка пројекта, тичу се унапређења пословања, начина пословања, ефикасности и ефективности, рађања различитих пословних иницијатива насталих након упознавања са пословним активностима колега из других организационих делова. Посебно снажан допринос представља интерни пренос знања и олакшана комуникација, а тиме и транспарентност унутар компаније и унапређење пословних процеса.

Професионални развој запослених у бизнис-блоковима

У Блоку „Прерада” је у току 2020. већина екстерних обука одржана путем интернета, пошто је услед нових околности велики изазов био организовати обуке. Упркос ситуацији остварена је веома важна обука на тренинг-симулатору процеса, непосредно пре стартовања новог и значајног постројења „Дубока прерада”.

Завршена је и интеграција постојећег система обука са e-learning платформом „Active Learner” за праћење компетенција која ће великом броју запослених омогућити боље искуство учења, а свим руководиоцима да стално могу да испрате развојни пут својих запослених. У првој фази унети су сви материјали, креирани су профили за део запослених који већ имају могућност да похађају e-курсе, али и да полагају завршне тестове.

Следећа фаза имплементације подразумева даљи развој платформе, укључивање већег броја запослених који ће имати могућност да користе овај алат, као и развој видео-упутства за коришћење платформе за све кориснике.

Са циљем да се унапреди ниво техничких компетенција, могућност раста и развоја запослених, али и да се поспешу култура учења, започето је унапређење процеса процене техничких компетенција, као и дефинисање активности за унапређење каријерног пута. Нови алати и дигитализација процеса, као и приступ који у средиште ставља запослене, омогућиће да брже и структураније достигнемо циљ.

Блок „Промет” има веома развијен систем интерних обука – од развојних тренинга за почетне позиције до Академије за менаџере у малопродаји.

Како би унапредили систем интерних обука и одговорили на промене настале пандемијом, већина материјала пребачена је у видео формат како би запослени несметано наставили са обукама путем интернета. Поред ове новине, креирани су и додатни интерни тренинзи на теме: тимски рад, вођење и унапређивање тимова, лидерство, комуникационе и презентационе вештине, организација времена, ефикасни састанци, као и тимско и појединачно тренирање, а све са циљем да запослени добију неопходно знање за даљи развој процеса и услуге, али и свој лични, каријерни развој.

Ослушкујући тимове и њихове потребе, препознали смо важност унапређења знања рада у програму „Excel”, због чега смо кренули смо са вршењем обуке под називом „Пословни Excel”.

У Новом Саду је од 17. до 20. августа, први пут у формату путем интернета, одржана III Научно-техничка конференција младих научника и специјалиста Блока „Истраживање и производња”, „НТЦ”-а и „Нафтних сервиса”. Учесници-излагачи радова (њих 49) су били млади специјалисти – до 30 година и млади научници – наше колеге, до 35 година. Конференција се одвијала на виртуелној платформи са више од 100 учесника (излагачи радова, ментори, чланови комисија у секцијама НТК).

Осамнаест наших победника из Блока „Истраживање и производња”, „НТЦ”-а и „Нафтагас-нафтних сервиса” је представило своје научне радове на завршној, X јубиларној НТК Блока „Истраживање и производња” „Гаспром њефта”, на којој су представници НИС-а освојили шест победничких награда у седам секција НТК „Истраживање и производња” компаније „Гаспром њефт”.

Поред наведеног такмичења у 2020. години, у најсавременијем тренинг-центру овог региона, отвореном прошле године за потребе обука нафташа Блока „Истраживање и производња”, одржано је 1.047 часова обуке из 60 области неопходних за категоризацију оператера на производњи, припреми и отпреми нафте и гаса, коју је успешно прошло 97 оператера. Обуку на категоризацији успешно су реализовали инструктори за техничке обуке, као и 33 експерата Блока Истраживање и производња. Поред поменуте обуке одржано је још десетак експертских обука за техничка лица из Блока „Истраживање и производња”, током којих је коришћена најсавременија опрема инсталирана у објекту.

Одржавана је и практична настава за ученике средње техничке школе Зрењанин, као и предавања за студенте Техничког факултета „Михајло Пупин”.

У Тренинг центру у Елемиру, одржано је и стручно такмичење „Најбољи у струци 2020”. На такмичењу је учествовало укупно 36 такмичара, а такмичење се одвијало у пет категорија: „Најбољи инжењер технолог”, „Најбољи оператер на производњи нафте и гаса”, „Најбољи оператер за припрему и отпрему нафте и гаса”, „Најбољи оператер на истраживању бушотина”, „Најбољи оператер производног комплекса у рафинерији гаса”. Колеге су имале могућност да кроз низ тестова и демонстрацију професионалних вештина на терену покажу знање, али и страст коју имају према свом послу.

Услед новонастале ситуације, овогодишње централно такмичење „Најбољи у струци” у „Гаспром њефту” се први пут одржава путем интернета, уз употребу најсавременијих технологија. Поред наших колега, на такмичењу су учествовали и победници из 13 зависних друштава „Гаспром њефта”, који се такмиче у десет категорија, а наши учесници постигли су завидне резултате. Иако се ове године такмичење одржава путем интернета, његова географија је била импозантна – од Београда до Томска, што је растојање веће од 4.000 километара.

Током 2020. године у Блоку „Истраживање и производња”, Служба за техничке обуке почела је са тестирањем стручности из области техничких знања и безбедности и заштите здравља на раду запослених на радним местима са повећаним ризиком. Очекује се да буде тестирано 541 запослени (тестирање је и даље у току) у Блоку „Истраживање и производња”, као и 531 запослени у „Нафтагас-нафтним сервисима”. Сви тестови су спроведени путем интернета коришћењем најсавременијих алата за анализе добијених резултата остварених у сарадњи са колегама из ПАО „Гаспром њефт”.

У септембру је у компанији „Нафтагас-нафтни сервис” организовано такмичење за најбољег у струци бравара и заваривача. Победници овог такмичења из Србије, Ненад Ђуричин и Горан Несторовић, представљали су „Нафтагас-нафтне сервисе” на првом „Гаспромском” такмичењу путем интернета, под називом „Најбољи у струци”.

Ненад Ђуричин је показао инванредну спремност и резултате током такмичења и освојио специјалну награду из области БЗР.

У компанији „Нафтагас-технички сервис” завршене су обуке за напредне методе ултразвучног испитивања РА („Phased Array”) и TOFD („Time of Flight Diffraction”) које у потпуности замењују радиографију, која је до сада била доминантан метод у дубинској контроли заварених спојева.

Обука и сертификација запослених за метод РА&TOFD ће омогућити „Нафтагас-техничким сервисима” акредитацију у Атестационом телу Србије за коришћење ових метода, чиме ће „Нафтагас-технички сервис” постати лидер у Србији у области испитивања заварених спојева, уз напомену да коришћење ових метода значајно смањује трошкове у односу на до сада коришћену радиографију.

Укупно је извршено 16 професионално-техничких обука за 70 запослених, које значајно доприносе подизању нивоу техничке стручности запослених у „Нафтагас-техничким сервисима”.

Започета је примена концепта техничких обука и техничких компетенција, припремљено је 82% књига обуке од постојећих 96 књига у којима су дефинисане 402 компетенције за нижа радна места у „Нафтагас-техничким сервисима”.

Развој талената

У циљу осигурања континуитета пословања и кадровске обезбеђености компаније путем идентификације и циљаног развоја талената и наследника за преузимање радних места битних за пословање, у компанији је током 2020. године развијена и имплементирана методологија поступка калибрација за више од 70 запослених на нивоу вишег менаџмента у Компанији. Кроз овај поступак омогућено је да се на објективнији, транспарентнији и ефикаснији начин идентификују таленти и наследници који ће преузети кључне позиције, као и да се индивидуално приступи развоју сваког запосленог кроз дефинисане индивидуалних планова развоја.

Након процене потенцијала и учинка, и одржаних сесија калибрација, учесници су имали прилику да добију структурирану повратну информацију од својих линијских руководиоца. Учесници су, такође, у сврху објективизације процене и индивидуализованог приступа њиховом развоју, али и у циљу подршке у лидерским изазовима са којима су се сусретали у години која је донела бројне промене, имали прилику да на основу резултата самопроцене од екстерних консултаната добију додатну повратну информацију о тенденцијама понашања у пословном контексту, као и упутства у вези са својим личним и професионалним развојем. Поступак калибрације резултирао је направљеним индивидуалним планом развоја (ИДП), личним развојним алатом који запосленом омогућава да системски унапреди ниво своје стручности и оствари каријерне циљеве, а на чијем ће испуњењу, уз подршку линијског руководиоца и одсека за људске ресурсе, запослени радити током наредне године. Приликом дефинисања развојних циљева запослени су се руководили принципом „70% – 20% – 10%” који подразумева спој учења и развој: 70% је развој током рада, 20%

је развој путем размене искустава и учења од других и 10% је развој путем формалних обука.

Поступак калибрације представља основу процеса управљања талентима, те ће у наредним годинама у калибрацијама учествовати и нижи нивои менаџмента, како би се кроз структуриран и објективан процес приступило дефинисању индивидуалних развојних потреба и опредељивању даљег каријерног развоја.

Још једна стратешка HR иницијатива реализована у овој години у циљу подстицања сталног развоја запослених јесте развој концепта Каријерног пута за средњи ниво менаџмента, који јасно приказује могућности и предуслове за каријерно напредовање сваког запосленог.

Крајем 2020. године, 8.134 наших запослених учествовали су у процесу годишњег оцењивања по компетенцијама који се редовно спроводи крајем године. У оквиру процеса сваки запослени је имао прилику да кроз годишњи разговор добије структурирану повратну информацију о свом раду у години која је са собом носила бројне изазове. Кроз овај процес, који има значајну улогу у промовисању културе и понашања у складу са компанијским вредностима и учвршћивању стратешког правца пословања компаније, омогућено је разликовање врлина од области за унапређење на индивидуалном и компанијском нивоу, као и дефинисање јасних развојних циљева за унапређење компетенција запослених у будућности.

Брига о социјалном статусу запослених

НИС својим запосленима обезбеђује висок степен социјалне заштите, који је регулисан Колективним уговором и интерним актима, а који је виши од одредби прописаних законом.

Погодности које су прописане Колективним уговором и интерним актима су:

- Посебна заштита за особе с инвалидитетом и у случају професионалних обољења;
- Превентивни опоравак запослених који обављају послове са повећаним ризиком и бенефицирани радни стаж, као и осталих запослених, у циљу спречавања професионалних обољења и инвалидитета;
- Солидарна помоћ, плаћање трошкова лечења и рефундација трошкова сахране запосленог и/или чланова уже породице;
- Једнократна помоћ за рођење трећег и сваког наредног детета;
- Накнада штете коју су запослени претрпели због уништења или оштећења стамбених објеката, услед елементарних непогода и других ванредних догађаја;
- Стипендије током редовног школовања за децу погинулих и умрлих радника;
- Колективно здравствено осигурање свих запослених у случају тежих болести и хируршких интервенција, као и у случају незгода;
- Колективно осигурање свих запослених у случају смрти услед незгоде и смрти услед болести;
- Решавање стамбених потреба запослених додељивањем субвенција за стамбене кредите;
- Добровољно пензијско осигурање.

Материјална и нематеријална мотивација

Мотивација запослених је кључна за постизање високих стандарда пословања, подстицање креативности, стваралаштва и иновативности, за професионални развој запослених као и за њихово задржавање у компанији. Као један од најпожељнијих послодаваца у региону, НИС својим запосленима обезбеђује услове за ефикаснији рад и добру радну атмосферу кроз више програма материјалне и нематеријалне мотивације.

Програми редовне материјалне мотивације су разврстани у три категорије по врстама радних места запослених: варијабилна зарада у производно-техничким организационим деловима, варијабилна зарада у продаји и варијабилна зарада и годишњи бонус у администрацији. Варијабилна зарада и бонуси запослених зависе од остварења колективних и индивидуалних циљева и запосленима пружају правац и повезивање личног рада са циљевима Компаније.

Ванредно, за посебна достигнућа, изван очекиваног понашања на радном месту, запосленима се исплаћују специјални бонуси и бонуси за успешно учешће у пројектима.

Поред материјалне мотивације, запослене можемо мотивисати и на други начин – циљ нематеријалне мотивације је да се кроз осећај самоостварења, поштовања и припадности колективу, запосленом укаже на његово социјално и професионално признање. Чињеница да други препознају рад запосленог и цене постигнути резултат представља један од главних мотивационих фактора.

Кључну улогу у развоју нематеријалне мотивације имају руководиоци у оквиру свог организацио-

ног дела, а у томе им помажу програми нематеријалне мотивације и награђивања запослених: „Браво награђивање”, „Систем попушта”, „Најбољи радник месеца/године”, „Најбољи руководилац/менаџер”, „Ја имам идеју”, и други.

Кроз програме нематеријалне мотивације запосленима се пружа могућност да активно учествују у битним сегментима пословања Друштва, развијају креативност и иницијативу, као и да освоје награде у циљу одржавања најбоље радне праксе и стварања нове вредности за Друштво.

Регрутација и селекција кандидата

Вођена слоганом „Будућност почиње са тобом”, компанија НИС верује да њена будућност почиње доласком сваког новог колеге или колегинице у тим који броји преко 11.000 запослених. Регрутација и селекција кандидата у НИС-у се заснива на принципима којима се гарантују једнаке могућности за све запослене и потенцијалне запослене без обзира на пол, веру, политичко мишљење, национално или социјално порекло, и отклањају могућности било ког вида дискриминације. Свака одлука о кандидату мора бити заснована на објективним и релевантним критеријумима, тј. способностима кандидата да задовољи захтеве и стандарде радног места. Тим Сектора за регрутацију и селекцију, током 2020. године је ангажовао око 400 кандидата различитих образовних профила.

НИС је и ове године наставио традицију организовања стручних пракси за најталентованије и најамбициозније студенте. Наставили смо са реализацијом програма сезонске праксе „NIS Calling” који студентима омогућава да стекну своја прва радна искуства током 320 сати праксе, уз флексибилно радно време које могу да ускладе са својим

обавезама на факултету. Због новонастале ситуације, у 2020. је реализована једна сезона за двадесеторо студената. Програм је био прилагођен новим мерама, те се пракса за већину студената обављала од куће. Међу одабраним студентима углавном су будући инжењери рударства и геологије, машинства, технологије, електротехнике, економисти, психолози и правници. Програм праксе се организује у нашој компанији од 2012. године у сарадњи са универзитетима, у циљу размене ресурса и знања те унапређења науке и истраживања. Циљ овог програма је да се студенти жељни знања и искуства мотивишу и упознају са најбољом светском праксом из ове области. Након завршетка треће сезоне овогодишњег програма „NIS Calling”, двоје практиканата за које се указала прилика засновало је радни однос у НИС-у.

Улагање у младе и пружање прилике за прво радно искуство један је од приоритета наше компаније, те смо у 2020. години, поред сезонског програма праксе, оформили и програм запошљавања младих дипломаца и студената мастер студија „NIS Energy”. „NIS Energy” је плаћени програм који траје 12 месеци, са циљем да младе дипломце и студенте мастер студија обучи за преузимање позиција специјалистичког/експертског нивоа у компанији. Сваке године двадесеторо младих прави своје прве каријерне кораке кроз овај програм, а радна места су утврђена у складу са потребама пословања – сва радна места су у бизнис-Блоквима. У току програма, поред практичног рада са додељеним ментором, сви полазници добијају могућност да се развијају кроз предавања о пословању, радионице меких вештина, обиласке терена, као и кроз рад на индивидуалном пројектном задатку. У 2020. направљен је концепт програма, створен је идентитет бренда и покренута је кампања. На конкурс се пријавило 1.560 кандида-

та, а почетак за њих 16 најбољих је предвиђен за фебруар 2021. године.

Током 2020. године покренута је и медијска кампања #НИСстесами која је, поред бизнис одговора, представљала одговор НИС-а као послодавца на ситуацију са корона вирусом. У кампањи је учествовало више од педесеторо колега из свих организационих делова компаније. Циљ кампање био је пре свега подизање свести о важности поштовања мера на радном месту, о важности запослених за послодавца, као и захвалност свим колегама које су, упркос ситуацији, наставиле да дају свој допринос и наставиле све процесе.

НИС је наставио са учвршћивањем своје позиције пожељног послодавца и кроз успешно учешће на

преко 30 онлајн сајмова запошљавања, конференција, радионица и форума у току године, као што су „ESTIEM Case Study Show”, „Оригинални разговори”, „Са компанијом на ти”, „HR Week 2020”, „Котруљи регионални панел”, „HR Enter”, „Serbian HR Community” панели и други. Поред тога, наставили смо сарадњу са организацијом AIESEC на пројекту „Hub знања”, у којем смо младима пружили прилику да за време забране кретања наставе да уче из текстова које су писали наши експерти.

Кроз постављање амбициозних циљева и непрестано унапређење искуства кандидата који пролазе кроз процес регрутације и селекције и запослених Друштва, остварујемо резултате који нас позиционирају међу најбоље, а наше добре праксе постају пример другим компанијама.

Број и структура запослених

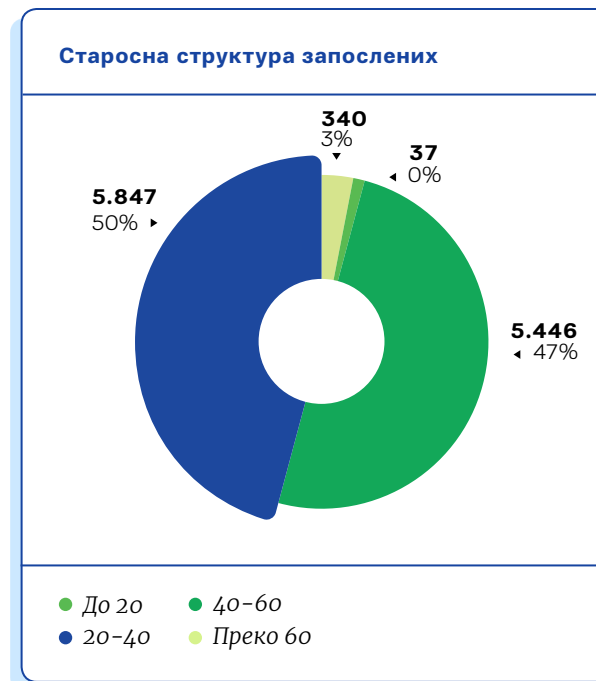
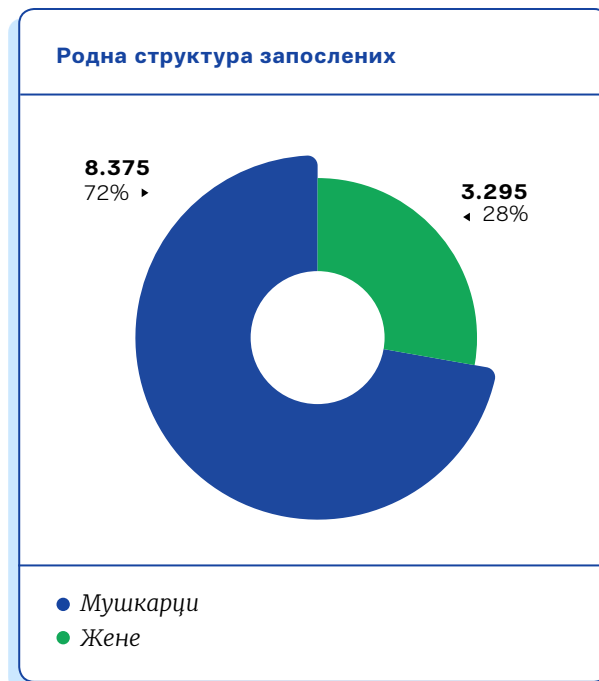
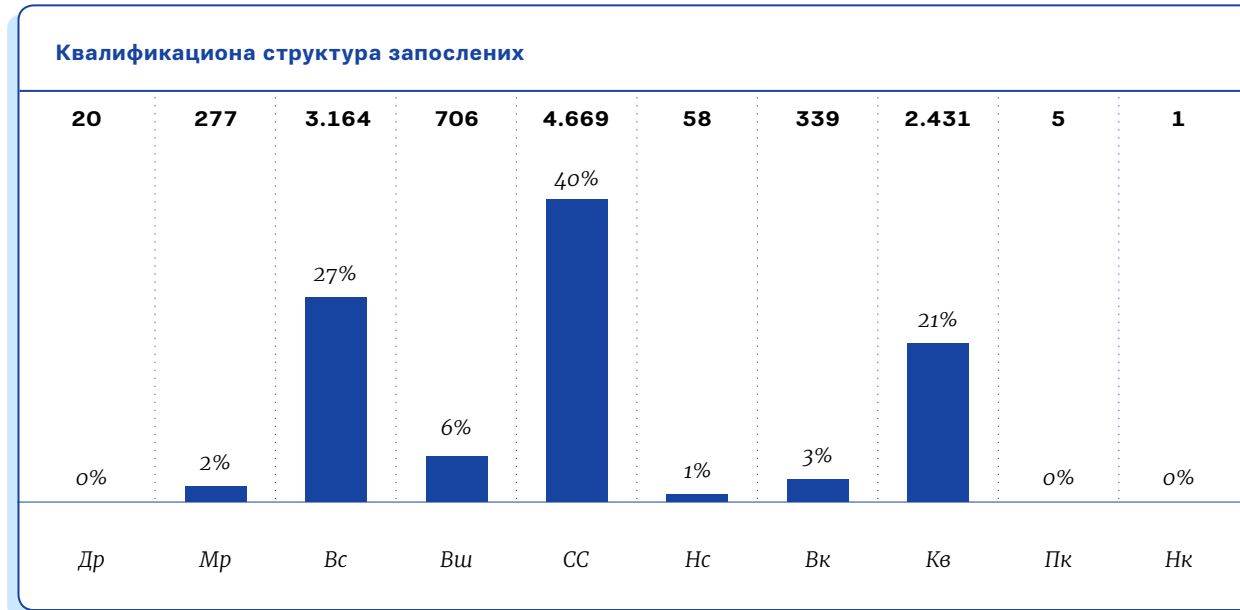
Организациони део	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Директно	Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
НИС а.д. Нови Сад	5.173	25	5.198	4.218	3.633	7.851
Блок „Истраживање и производња”	1.092	0	1.092	923	178	1.101
Дивизија „DOWNSTREAM”	2.542	25	2.567	2.110	3.096	5.206
Блок „Прерада”	978	0	978	936	17	953
Блок „Промет”	1.396	25	1.421	1.030	3.063	4.093
Дирекција „Енергетика”	40	0	40	37	4	41
остатак дивизије „DOWNSTREAM” ¹	128	0	128	107	12	119
Корпоративни центар	1.016	0	1.016	979	259	1.503
Мултифункционални заједнички сервисни центар ²	518	0	518	165	100	265
Представништва и огранци	5	0	5	41	0	41
Зависна друштва у земљи	5.832	0	5.832	1.756	1.485	3.241
„Нафтагас - нафтни сервиси” д.о.о. Нови Сад	1.879	0	1.879	1.112	1.013	2.125
„Нафтагас - технички сервиси” д.о.о. Зрењанин	391	0	391	213	121	334
„Нафтагас - транспорт” д.о.о. Нови Сад	368	0	368	83	321	404
НТЦ „НИС Нафтагас” д.о.о. Нови Сад	385	0	385	348	30	378
НИС Петрол а.д. Београд ³	2.809	0	2.809	-	-	-
Зависна друштва у иностранству	136	0	136	70	2	72
„НИС Петрол” е. о. о. д. Софија (Бугарска)	52	0	52	33	0	33
„НИС Петрол” с. р. л. Букурешт (Румунија)	74	0	74	29	0	29
„НИС Петрол” д. о. о. Бања Лука (БиХ)	4	0	4	5	0	5
„Јадран Нафтагас” д. о. о. Бања Лука (БиХ)	6	0	6	3	0	3
„Панон Нафтагас” к. ф. т. Будимпешта (Мађарска)	-	-	-	0	2	2
Остала зависна друштва која улазе у консолидацију	504	0	504	467	100	567
„О Зоне” а.д. Београд	-	-	-	4	100	104
„НИС Оверсиз” о. о. о. Санкт Петербург (Руска Федерација)	3	0	3	4	0	4
„НИС Светлост” д. о. о. Бујановац	-	-	-	0	0	0
„Г Петрол” д.о.о. Сарајево (Босна и Херцеговина)	501	0	501	459	0	459
УКУПНО:	11.645	25	11.670	6.511	5.220	11.731

1 У остатак Дивизије „Downstream” спадају: Канцеларија директора Дивизије, Сектор за сирову нафту, Департман за планирање, оптимизацију и анализу производње и комерцијале, Сектор за метрологију, Група за административно-документациону подршку, Департман за набавку „DWS” и Пројектни офис за реализацију програма нових пројеката „DWS”.

2 Крајем 2019. године почиње са формирањем Мултифункционалног заједничког сервисног центра, који је због специфичности посебно истакнут.

3 „О зоне” а.д. Београд мења пословно име у марту 2020. године и постаје „НИС Петрол” а.д. Београд. С обзиром да је део функционала Блока „Промет” из НИС а.д. (малопродаја) пребачен у „НИС Петрол” а.д. Београд, приказујемо га са осталим зависним друштвима у земљи.

Квалификациона, родна и старосна структура запослених¹

¹ Обухвата запослене у НИС а.д. Нови Сад (и директно запослене и запослене на лизинг) са представништвима и ограницима, зависним друштвима у земљи и иностранству, и осталих зависних друштава која улазе у консолидацију.

Престанци радног односа

Током 2020. године НИС¹ је напустило укупно 743 запослених: 84 њих је пензионисано, 137 запослених је споразумно напустило НИС, а за 522 радника

основ престанка радног односа био је друге природе (отказ уговора о раду, престанак радног односа на захтев запосленог, технолошки вишак, и слично).

Основ престанка радног односа	НИС а.д. Нови Сад ¹	Зависна друштва ²
Пензионисање	45	39
Споразумни прекид радног односа	88	49
Остало	156	366
Укупно	289	454

¹ Укључујући представништва и огранке. Од укупног броја престанка радног односа, 14 одлазака је из представништва и огранака.
² „Нафтагас – Нафтни сервиси” д.о.о. Нови Сад, „Нафтагас – Технички сервиси” д.о.о. Зрењанин, „Нафтагас – Транспорт” д.о.о. Нови Сад, НТЦ „НИС Нафтагас” д.о.о. Нови Сад и „НИС Петрол” а.д. Београд.

Дугорочни циљ НИС-а је да повећа посвећеност својих запослених и унапреди праксе из области људских ресурса, које ће запосленима у НИС-у пружити најбоље могуће искуство у раду.

¹ НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима „Нафтагас – Нафтни сервиси” д.о.о. Нови Сад, „Нафтагас – Технички сервиси” д.о.о. Зрењанин, „Нафтагас – Транспорт” д.о.о. Нови Сад, НТЦ „НИС Нафтагас” д.о.о. Нови Сад и „НИС Петрол” а.д. Београд.

Зелена. Демократија за БУДУЋНОСТ

Економски развој уз истовремено
унапређење заштите животне
средине – један је од наших
приоритета.

Свесни да чувамо земљу за своје
потомке и у 2020. години наставили
смо са одговорним односом према
природним ресурсима, као и са
реализацијом значајног броја

ЕКОЛОШКИХ ПРОЈЕКТА

у свим сегментима пословања.

У те сврхе смо у 2020. години уложили
више од

211

милиона динара и дали свој допринос
да Србија испуни међународне обавезе
у овој области.

1.12

Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду

Брига о безбедности и заштити здравља наших запослених, извођача, трећих лица, локалног становништва и животне средине представља приоритет за НИС. Здрав, безбедан, способан, спреман и мотивисан запослени није само индивидуални циљ, већ и циљ Друштва.

Током 2020. године, коју је обележила пандемија коронавируса приоритет активности био је на заштити здравља запослених и у том смислу превентивним активностима, које смо спроводили како би се очувало пословање Компаније у специфичним околностима.

Заштита животне средине

Током 2020. године настављено је са праксом праћења еколошких пројеката који за циљ имају отклањање, ублажавање, односно довођење високих и средњих еколошких ризика на прихватљив ниво. У претходној години, у реализацију еколошких пројеката у циљу унапређења стања у области заштите животне средине, уложено је 211,5 милиона РСД.

У 2020. је настављено са реализацијом еколошких пројеката: У Рафинерији нафте Панчево уградња Low NOx горионика на процесним пећима постројења „Битумена”, реконструкција два резервоара за складиштење бензинских компоненти, уградња утоварних руку за подни утовар бензо-

ла, бензина и толуена, уградња анализатора за H₂S на току стриповане воде, у Блоку „Промет”; уградња сепаратора за пречишћавање зауљених атмосферских вода и уградња вентила за поврат бензинских пара из подземних резервоара на ССГ, у Блоку „Истраживање и производња” настављено је са активностима на збрињавању историјског загађења (примарне исплачне јаме), а изграђен је и базен за одлагање отпадне исплаке на Депонији „Ново Милошево”.

Релизовани су Планови мониторинга стања животне средине у НИС а.д. У Рафинерији нафте Панчево применом Месечног плана потрошње горива на процесним постројењима и котловима, односно коришћењем природног гаса као доминантног горива, емисије загађујућих материја у ваздух (SO₂, NO_x и PM) доведене су у дозвољене граничне вредности.

Почетком рада постројења за Дубоку прераду у Рафинерији нафте Панчево, стекли су се услови за престанак производње мазута са високим садржајем сумпора, што ће допринети смањењу емисије SO₂ не само у Рафинерији, него и на територији Републике Србије. Реализацијом пројекта изградње постројења „Дубока прерада” испуњени су захтеви Директиве ЕУ 1999/32/ЕС о смањивању садржаја сумпора у мазуту.

Настављене су активности у циљу припреме за будуће обавезе из области климатских промена и трговине емисијама гасовима с ефектом стаклене баште (GHG). Израђена је „Студија дефинисања мера и активности потребних за квантитативно одређивање и прорачун емисија GHG и годишњи извештај о емисијама GHG, (тзв. „Carbon footprint”) за 2019. годину.

У оквиру сарадње са Министарством за заштиту животне средине и Министарством енергетике и рударства израђена су три Специфична плана за примену Директива ЕУ (DSIP-ovi): Смањење садржаја сумпора у горивима, квалитет горива и директива VOC Петрол (лакоиспарљиви угљоводоници).

У области управљања отпадом, склопљен је Кровни уговор за збрињавање отпада на нивоу НИС и ЗД за период од 2021. до 2023. године. Оваквим начином уговарања постижу се финансијске уштеде и убрзава се и поједностављује процес збрињавања отпада у НИС а.д. и ЗД.

У 2020. за трошкове законом прописаних и дефинисаних накнада и такси за заштиту и унапређење животне средине, као и накнада за воде издвојено је приближно 266,2 милиона динара.

Преглед накнада и трошкова у 2020.	Накнада за воде (мил. РСД)	Накнаде и таксе за заштиту животне средине (мил. РСД)	Укупно (мил. РСД)
НИС а.д. Нови Сад	70,5	191,6	262,1
Зависна друштва ¹	0,3	3,8	4,1
Укупно	70,8	195,4	266,2

¹ „Нафтагас – Нафтни сервиси” д.о.о. Нови Сад, „Нафтагас – Технички сервиси” д.о.о. Зрењанин, „Нафтагас – Транспорт” д.о.о. Нови Сад, НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд.

Заштита од пожара

Током 2020. године је услед измењеног режима рада и усредсређености на борбу против корона-вируса у области заштите од пожара вршено унапређење у обиму који је био сразмеран ситуацији.

Извршено је:

- Унапређење система за дојаву пожара у пословним центрима у Новом Саду и Београду чиме је унапређен технички део заштите од пожара,
- Опремање припадника ватрогасних јединица са новим оделима за интервенцију чиме је обезбеђен повећан ниво заштите припадника ватрогасних јединица током интервенција,
- Провера усклађености рада ватрогасних јединица са НМД Друштва.

Безбедност процеса

Безбедност процеса је дисциплинован оквир за управљање целовитошћу оперативног система и процеса руковања опасним материјама. То се постиже применом начела доброг пројектовања, инжењеринга и оперативног рада и одржавања. Ова област се бави превенцијом и контролом догађаја који имају потенцијал да ослободе опасне материје и енергију.

У оквиру безбедности процеса 2020. организован је низ радионица у којима су учествовали инжењери различитих профила са производних локација, на којима су рађене анализе ризика уз примену савремених алата као што су HAZID, HAZOP и Bow-Tie. Спроведене анализе ризика су нам омогућиле да преиспитамо постојеће радне активности и ниво ефикасности сигурносних баријера на нашим производним објектима и да

дефинишемо мере које ће утицати на спречавање настанка нежељених догађаја.

Ванредне ситуације

Систем приправности за реаговање у ванредним ситуацијама и цивилна заштита у Друштву је усредсређен на то да обезбеди способност Друштва да успешно реагује на ванредне догађаје и катастрофе – кризе. Прописане норме дефинисане су одредбама Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, другим законским и подзаконским актима, али и добром индустријском праксом, као и техничким стандардима Друштва. Спровођењем обавеза које проистичу из Одлуке о одређивању субјеката од посебног значаја за заштиту и спасавање у Републици Србији донетом од стране Владе Републике Србије, ојачавамо отпорност Друштва на ванредне догађаје и кризе, али и подижемо ниво безбедности запослених, животне средине и материјалних добара, како на нивоу Друштва, тако и локалне заједнице у оквиру које остварујемо пословне активности.

Током 2020. године, која је обележена пандемијом корона вируса активности из области ванредних ситуација су се огледале у израђивању планских докумената којим су дефинисане све активности у реализацији мера и задатака у случају проглашења ванредне ситуације, комуникације Тима за управљање катастрофама – кризама НИС а.д. Нови Сад и Тимова за приправност и реаговање на ванредне догађаје организационих делова НИС а.д. Нови Сад, као и начину комуникације са надлежним државним органима.

Поред оперативних активности које су спроведене поводом наведене кризне ситуације извршено је усклађивање система цивилне заштите

Друштва са новодонетим подзаконским актима који регулишу дату област, а што је додатно трајно ојачало систем отпорности Друштва на ванредне догађаје и кризе. Споменуто усклађивање огледа се у ревизији интерне обуке за поверенике

и заменике повереника цивилне заштите, као и измени одлука, односно именовању нових повереника и заменика повереника цивилне заштите, на нивоу свих ОД Друштва.

ЗДРАВЉЕ И БЕЗБЕДНОСТ пре свега

Здравље је приоритет сваке породице. Зато је брига о здрављу и безбедности запослених НИС-а и потрошача била наш најважнији задатак у години коју су обележили велики здравствени изазови.

Били смо међу првим компанијама у Србији које су оформиле кризни тим који је сарађивао са надлежним државним органима и спроводио препоруке здравствених стручњака.

Великом броју запослених НИС-а омогућен је рад од куће, док су на локацијама компаније спроведене све превентивне мере – од набавке заштитних средстава и термовизијских камера, дезинфекције и увођења мера за смањење контаката, до редовног праћења

здравственог
стања
запослених.

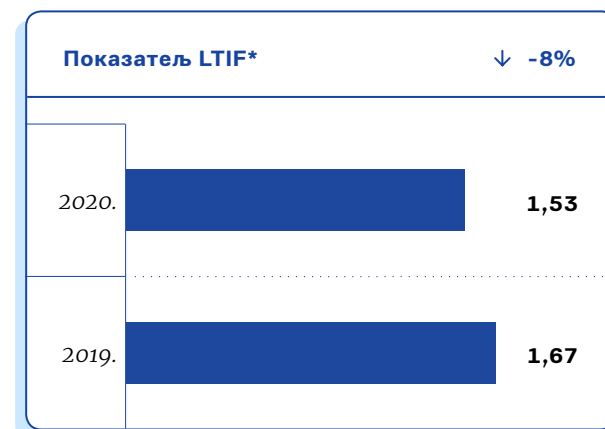
Значајан допринос у

борби против
епидемије

дат је и доследним поштовањем прописаних мера, као и квалитетном и правовременом комуникацијом са свим запосленима и екстерном јавношћу.

Безбедност на раду

У 2020. показатељ LTIF смањен је за 8% у односу на 2019. За 12 месеци 2019. године бележимо 33 LTI повреда, а за 12 месеци 2020. десило се 29 LTI повреда запослених у Друштву, што се сматра позитивним трендом.

* Однос броја повреда запослених са боловањем према укупном броју радних сати, помножен са милион (укупно НИС а. д. Нови Сад са зависним друштвима „Нафтагас – Технички сервиси” д.о.о. Зрењанин, „Нафтагас – Нафтни сервиси” д.о. Нови Сад, „Нафтагас – Транспорт” д.о.о. Нови Сад, „НТЦ НИС-Нафтагас” д.о.о. Нови Сад).

Управљање ризицима у области безбедности на раду

Током 2020. настављен је поступак измене и допуне Акта о процени ризика на радном месту и у радној околини у НИС а.д. и зависним друштвима. Измене обухватају нови приступ и концепт процене ризика, а све у складу са захтевима законодавства Републике Србије у области безбедности и здравља на раду који радно место дефинише као простор намењен за обављање послова уз примену нове методе за процену ризика.

- Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду

Покренут је поступак усклађивања процеса обезбеђивања запослених личном заштитном опремом у НИС а.д. са Гаспром њефтом.

Почетком године је спроведен прелазак система за управљање БЗР са OHSAS 18001 на ISO 45001 и извршена екстерна провера од стране Bureau Veritas. Добијен је сертификат о усаглашености са захтевима ISO 45001.

Поред тога, настављен је рад на даљем унапређењу постојећих алата за процену ризика, увођење нових (као што је Bow Tie, HAZID) и ревизија система дозвола за рад, како би се омогућило ефикасно управљање ризицима приликом обављања високо ризичних радних активности.

Управљање HSE догађајима

Процес Управљање HSE догађајима подразумева транспарентно обавештавање и извештавање о HSE догађајима, истраживање узрока HSE догађаја, праћење финансијских утицаја, као и делење лекција, односно учење из HSE догађаја.

Под HSE догађајима подразумевамо догађаје који имају последице као што су повреде на раду, пожаре, саобраћајне незгоде, отказе опреме који могу да угрозе безбедност људи и/или да имају негативне утицаје на животну средину. У складу са наведеним, основни циљеви управљања HSE догађајима су да:

- Правовремено реагујемо и ублажимо последице, односно управљамо HSE догађајима;
- Превентивно делујемо, односно применимо мере које ће спречити понављање сличних догађаја;
- Унапређујемо систем управљања HSE-ом;
- Учимо и делимо поуке из догађаја са нашим запосленима и извођачима.

У складу са Класификатором HSE догађаја сви догађаји из области HSE деле на велике, средње, мале и потенцијалне („Near Miss”). Сваки HSE догађај може бити евидентиран и као HiPo догађај – (високопотенцијални догађај) – то су догађаји који имају потенцијал, да под другачијим околностима, резултирају са једним или више смртних случајева или прерасту у HSE догађај високог ризика у складу са НИС РАМ матрицом.

На слици испод представљена је пирамида транспарентности која приказује број HSE догађаја у Друштву током 2020. године:

Пројекат „Штит безбедности – Каркас”

Пројекат је настао у „Гаспром њефту” са циљем елиминисања повреда, незгода, инцидената и штетних утицаја по животну средину, повећања нивоа HSE културе, спречавања смртних и других повреда запослених и извођача, смањења финансијских губитака узрокованих инцидентима и акцидентима.

Током 2020. године започета је реализација и имплементација Програма „Штит безбедности – Каркас”, на основу спроведене дијагностике. Спровођење мера је започето у области електро-безбедност, високо ризичне радне активности и радови на висини, док се спровођење мера из осталих области планира у наредне четири године.

Такође, у току је припрема за дијагностику за „Каркас 2” и „Каркас 3” која ће бити спроведена током 2021. године.

Управљање извођачима и трећим лицима

Фокус компаније НИС а.д. јесте побољшање сарадње са извођачима, унапређење извођача, подизање свести о HSE култури, као и безбедно извођење радова.

И у 2020. НИС а.д. је стално радио на унапређењу процеса управљања извођачима. Наша компанија већ седму годину заредом успешно управља извођачима кроз процес у циљу побољшања праксе у области БЗР (Безбедности и здравља на раду), ЗЖС (Заштита животне средине) и ЗОП (Заштита од пожара).

Током 2020. године извршене су додатне обуке за кључна одговорна лица у процесу CSM („Contractors System Management”), дефинисан је нови концепт оцењивања/рејтинга извођача и у наредном периоду се планира његова имплементација.

Здравствена заштита запослених

Година 2020. је обележена пандемијом Корона вирусне инфекције COVID-19 (SARS-CoV2 virus) те је била врло изазовна на свим пољима.

Новонастала ситуација је променила и приоритете у редовним активностима са акцентом на мере сузбијања ширења инфекције међу запосленима, заштиту физичког и психичког здравља радника, спречавање негативног деловања насталих промена на ментално здравље запослених, као и заштиту „осетљивих група” запослених и запослених на кључним радним местима да би се обезбедио наставак функционисања бизнис процеса.

Успостављена је добра сарадња са медицинским установама као што су Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, Институт за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак”, Завод за биоциде и медицинску екологију Београд,

Завод за јавно здравље Војводине и др. у којима су вршена тестирања на присуство вируса SARS-CoV2. У циљу сузбијање ширења инфекције, а готово почетком пандемије, уз помоћ стручњака-епидемиолога су разрађене мере и алгоритми поступака. Са колегама из Департмана за дигиталну трансформацију и ИТ је креирана и имплементирана апликација за праћење здравственог стања запослених, што је омогућило бољу контролу и очување здравља радника. Ради обезбеђивања довољних количина средстава за дезинфекцију у околностима ванредног стања, колеге из Департмана за мазива у Блоку Промет успешно су увели производњу сопственог дезинфекционог средства NISOTEC Antiseptol, чиме су покривене потребе Компаније.

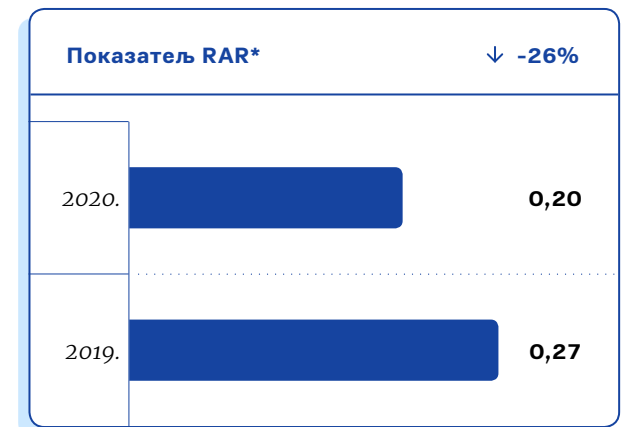
Ради заштите осетљиве/ризичне групе – запослених са хроничним обољењима и старијих од 60 година, организовани су циљани систематски прегледи, те су колеге добиле медицинске препоруке за унапређење и очување здравља током трајања пандемије, као и препоруку за наставак рада у режиму рада од куће или додатне мере заштите за оне запослене који раде на оперативним радним местима која су кључна за бизнис, а морали су да наставе са радом у просторијама Послодавца.

Безбедност саобраћаја

Запослени у НИС-у пређу годишње у просеку око 40 милиона километара годишње, услед чега су изложени великом броју ризика у саобраћају. Како би се ризици свели на минимум, компанија поклања велику пажњу безбедности својих запослених у саобраћају (практичне и теоријске обуке, стални мониторинг возила и стила вожње IVMS – „In Vehicle Monitoring System”, организовање рада саветника за безбедност транспорта опасне робе, награђивање најбољих возача, кампање и информисање запослених о ризицима,

опасностима и саветима за безбедно понашање у саобраћају, информисање руководства, израда нормативних докумената и др.).

RAR („Road Accident Rate”) представља коефицијент саобраћајних незгода. У 2020. коефицијент RAR је смањен за 26% у односу на 2019. За 12 месеци 2019. десило се 11 RAR догађаја, а за 12 месеци 2020. бележимо седам RAR догађаја у Друштву, што се сматра позитивним трендом.

* Однос броја саобраћајних незгода према пређеним километрима пута, помножено с милион.

- Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду

Унапређење HSE културе

Доношењем HSE стратегије НИС-а за период 2017–2030. године, унапређење HSE културе се ставља у фокус HSE менаџмент система, а почетком 2018. покренута је реализација Програма унапређења HSE културе.

Пошто је, у сарадњи са компанијом „Декра“ из Велике Британије, током 2018. и 2019. организовано 112 радионица за лидере и оператере, почетком 2020. су окончане планиране активности обуке, којима је било обухваћено укупно око 250 лидера, укључујући највиши менаџмент НИС-а. Такође је завршено и са обукама 71 одабраног шампиона.

Након избијања пандемије у марту 2020. године, у условима који отежавају комуникацију и лични контакт, настављено је са остваривањем

Програма коришћењем искључиво интерних ресурса. Организоване су сесије развоја садашњих шампиона, одабран су и обучени нови (њих 5), а одржана је и прва конференција ове „коалиције вољних“, која је покренула међусобне везе и контакте учесника из свих организационих делова.

HSE оспособљавање, развој HSE компетенција и свести запослених

У 2020. години прави изазов за HSE оспособљавање био је да се одржи континуитет обука у складу са мерама превенције. Акцент је због тога био на законом обавезним HSE обукама које су спроведене путем интернета или платформе за е-учење. Обучено је 32.860 учесника, односно утрошено је 155.690 сати на HSE обуке.

HSE мотивација

Број награђених радника кроз HSE мотивацију у току првог квартала 2020. године је био 368. Услед пандемије коронавируса и увођења ванредног стања у Републици Србији, дошло је до заустављања свих програма HSE мотивације до даљњег због кризног сценарија. У току последња

три квартала 2020. године дошло је до измене Система додатне мотивације запослених где спада и HSE мотивација. У току је измена НМД – Упутства HSE мотивација и измена апликације у складу са новим концептом.

HSE инспекцијски надзор

Системско праћење инспекцијског надзора надлежних државних органа у свим HSE областима показало је да је, током 2020. године, због ситуације са епидемијом корона вируса, број надзора на нашим локацијама био најмањи у последњих осам година, а број наложених мера смањен је за 22% у односу на претходну годину.

HSE индикатори

HSE индикатори	2019.	2020.	% промена
Повреде	112	86	23%
Повреде са изгубљеним данима	33	29	12%
Пожари	32	20	38%
Број саобраћајних незгода	11	7	36%
Загађење ЖС	14	5	64%
Коефицијент инспекцијских посета	0,17	0,22	29%
Посете инспекцијских органа	1.029	637	38%
Мере наложене током инспекцијских посета	178	138	22%

Током 2020. године, коју је обележила пандемија корона вируса приоритет активности био је на заштити здравља запослених и у том смислу превентивним активностима, које смо спроводили како би се очувало пословање Компаније у специфичним околностима.

ОДГОВОРНО ТРЕМА ЗАЈЕДНИЦИ

Волонтери НИС-а су у 2020. години реализовали 2.000 волонтерских сати у хуманитарним акцијама, што значи да су се више од 83 дана ангажовали за добробит заједнице.

У години у којој су

емпатија и сарадња

биле од кључног значаја, НИС је наставио са одлучном подршком здравственим и образовним установама, младим талентованим појединцима, онима којима је помоћ најпотребнија.

У друштвено одговорне пројекте уложили смо више од

290

милиона динара и настављамо да градимо будућност заједно са нашим пријатељима широм Србије.

1.13

Друштвена одговорност

Друштвена одговорност и развој локалне заједнице

У години у којој су солидарност, разумевање и сарадња били од кључног значаја за успешно превазилажење изазова, приоритет НИС-а у области друштвено одговорног пословања била је подршка здравственом систему Србије и помоћ заједници, посебно најосетљивијим категоријама становништва.

Наша реакција је била брза и у складу са новонасталом ситуацијом – одмах након проглашења ванредног стања у Републици Србији услед епидемије новог корона вируса, НИС је обезбедио 270 тона авио горива за националног авио превозника Air Serbia. На овај начин смо подржали летове којима су у нашу земљу допремани потреб-

на медицинска опрема и апарати и превозени грађани који су се у том тренутку затекли ван граница Србије. Поред тога, већински акционар НИС-а, компанија „Гаспром њефт“ донирала је 1.500 тона горива за потребе јавних служби Републике Србије (МУП Србије, Војска Србије, возила хитне помоћи и ватрогасне службе).

Такође, НИС је у сарадњи са УНИЦЕФ-ом болницама у Београду обезбедио 56 кисеоничких протомера који се користе у терапији оболелих од болести COVID-19. У жељи да захвали лекари-ма и другом медицинском особљу на напорима које улажу како би помогли пацијентима, НИС је Клиничком центру Србије и новој болници у

Батајници поклонио 500 комплекта хируршких униформи. За Институт за вирусологију, серуме и вакцине „Торлак“ и Општу болницу у Чачку су обезбеђене вредне донације за набавку неопходне опреме за дијагностику вируса SARS-Cov-2, односно рачунарске опреме за рад запослених. Поред тога, Клиничком центру Војводине уступљено је путничко возило за превоз породиља и беба до здравствених установа. НИС је обезбедио негазирану пијаћу воду „Јазак“ за све пацијенте и запослене у Клиничком центру Србије, КБЦ „Звездара“, КБЦ „Бежанијска коса“, КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, Специјалној болници за плућне болести „Др Васа Савић“ из Зрењанина и привременој болници у београдској „Арени“.

У подршку здравственим установама, као и целој заједници, укључили су се и чланови Клуба волонтера НИС-а који на крају 2020. године броји више од 1.647 запослених. Они су у 2020. години реализовали преко 2.000 волонтерских сати, током којих су, између осталог, обишли здравствене установе у партнерским општинама и градовима које је НИС подржао кроз програм „Заједници заједно 2019“ и уредили и улепшали њихове просторије и окружење. Акције Клуба волонтера НИС-а такође су биле усмерене на подршку најугроженијим категоријама становништва, односно особама старијим од 65 година, којима су чланови Клуба помагали у набавци намирница, лекова и реализацији других потреба.

Волонтери су, поред тога, израђивали памучне маске, док су за медицинске раднике правили визире. Како би вода „Јазак” била што пре допремљена у здравствене установе, организована је волонтерска акција паковања воде. Припадници Ватрогасне бригаде НИС-а из Кикинде прикључени су акцији дезинфекције јавних површина у овом граду. Волонтерске активности биле су организоване и интерно, и биле су усмерене на очување узајамне подршке и солидарности међу запосленима компаније. Наиме, сви су имали могућност да путем електронске поште, Скајпа или телефона контактирају чланове Клуба волонтера са којима су могли разменити знања, вештине, препоруке и савете о активностима за време ванредног стања. Чланови Клуба волонтера учествовали су и у уређивању дечјег игралишта у Лесковцу, као и у паковању воде „Јазак” коју је компанија обезбедила за грађане Блаца и Ивањице који су претрпели штету у поплавама.

Иако је већина активности била усмерена на подршку у сузбијању епидемије, НИС је био ангажован и на другим пољима када је реч о подршци заједници. Упркос нимало лаким макро-економским околностима НИС је у сарадњи са Министарством унутрашњих послова и Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије спровео конкурс „Заједници заједно 2020” на ком су изабрана 72 пројекта у 12 партнерских локалних самоуправа. На овај начин НИС улаже 114,5 милиона динара у реализацију пројекта којима ће бити унапређена дигитализација наставе и повећана безбедност деце и наставника у школама широм Србије. Важност и исправност одлуке НИС-а да се подржи дигитализација у образовању доказана је и током епидемије корона вируса, јер је велики број ученика наставу похађао „на даљину”, односно путем дигиталних платформи, за шта је добра опремљеност домаћих школа од виталног значаја.

НИС је и у тешким временима остао поуздан партнер својим дугогодишњим сарадницима. Тако је и у 2020. години настављена сарадња са Кошаркашким клубом „Партизан”, а компанија је поново подржала јединствену међународну културну манифестацију – Београдски фестивал игре, као и Фестивал науке у Београду који је због епидемиолошке ситуације одржан на дигиталним платформама.

На крају године, НИС и његови запослени су наставили дугогодишњу праксу – да усреће децу широм Србије. Овај пут, персонализовани поклони су уручени штићеницима прихватилишта у Београду, Новом Саду и Крагујевцу, као и школама за децу са развојним сметњама у Београду, Панчеву и Нишу.

У 2020. години, НИС је обележио значајан јубилеј – 10 година извештавања о одрживом развоју по највишим међународним стандардима. Објављивање верификованог извештаја упркос свим изазовима представља нови велики успех НИС-а у овој области. Овим поводом је на екстерном сајту НИС-а објављена интерактивна верзија Извештаја о одрживом развоју за 2019. годину. НИС у Извештају препознаје 12 циљева одрживог развоја Уједињених нација чијем испуњењу доприноси својим пословањем. Такође, НИС у овом документу на транспарентан начин представља свим заинтересованим странама своје пословне успехе, начин на који их остварује, као и напоре да се оснажи заједница у којој компанија послује. И у будућем раду циљеви одрживог развоја УН биће водиља и инспирација за НИС у напорима да се додатно оснажи заједница и допринесе општем бољитку.

И у 2020. години смо наставили да спроводимо програм „Енергија знања” путем ког НИС сарађује како са еминентним образовним и научним

институцијама у земљи и иностранству, тако и са талентованим ученицима и студентима природних и друштвених наука. Оваква разноврсна сарадња обезбеђује правовремени избор будућих стручњака и улагање у дугорочни развој Друштва.

Током 2020. године НИС је потписао Меморандуме о сарадњи са Електротехничким факултетом у Београду и Факултетом техничких наука у Новом Саду. Меморандумима је предвиђена размена знања и искустава, реализација обука и тренинга, стручна саветовања и консултације, учешће у заједничким пројектима, организација гостујућих предавања стручњака НИС-а и професора са факултета, као и других видова комуникације.

У септембру 2020. године отворен је заједнички радни простор (co-working зона) на Електронском факултету у Нишу, чије опремање је финансирао НИС. Овај простор је намењен реализацији заједничких пројеката на пољу дигитализације и нових технологија. У оквиру ове сарадње су одржана четири стручна гостујућа предавања за студенте завршних година основних студија и мастер студенте.

У току 2020. године успостављена је сарадња између Факултета техничких наука и НИС-а са циљем реализације пројекта израде прототипа софтвера „Chat Bot”. Такође, са Електронским факултетом у Нишу започета је сарадња на тему употребе „computer vision” технологије, као и на реализацији уговора на развоју прототипа супервизорског система за сеизмичка истраживања. Одржано је преко 35 гостујућих предавања стручњака НИС-а на партнерским факултетима београдског и новосадског универзитета. Због ситуације изазване пандемијом COVID-19, предавања су организована путем Скајпа, а подршку овој идеји пружило је и Министарство просвете, науке и технолошког развоја Репу-

блике Србије. Укупно је више од 500 студената и запослених НИС-а пратило предавања током 2020. године.

У оквиру популаризације руског језика настављена је подршка реализацији двојезичне наставе у ОШ „Јован Поповић” и Гимназији „Ј. Ј. Змај” у Новом Саду и у Алексиначкој гимназији. Од школске 2020/2021. године у реализацију двојезичне српско-руске наставе у овим образовним институцијама укључени су предавачи из Руске Федерације. Кроз овај пројекат министарства просвете РФ и РС проширена је сарадња у области изучавања српског и руског језика на реципрочном основи.

У 2020. години је израђен јединствени уџбеник за учење почетног учења руског језика за одрасле под називом „Ни пуха ни пера”, први ове врсте у Србији. Уџбеник је проистекао из заједничке сарадње Центра Руског географског друштва у Србији и НИС-а, а у изради овог уџбеника учествовали су вишегодишњи партнери компаније: професори Филолошког факултета у Београду, Филозофског факултета и Академије уметности на Универзитету у Новом Саду и новосадских гимназија „Јован Јовановић Змај” и „Лаза Костић”. Лектуру уџбеника је извршио Институт „Пушкин” у Москви.

Током 2020. године, програм „Енергија знања” је координирао сарадњу Научно-технолошког центра НИС-а и Агенције за квалификације која је резултирала регистрацијом две обуке НТЦ-а, који је добио статус јавно признатог организатора активности за образовање одраслих.

НИС је у 2020. години кроз различите друштвено одговорне пројекте уложио преко 290 милиона динара, а подршка заједници ће и убудуће бити један од приоритета деловања компаније.

ХУМАНОСТ НА ДЕЛУ

У 2020. години НИС је предузео одлучне кораке како би подржао заједницу и здравствене раднике у условима епидемије COVID-19. У том циљу, обезбедили смо 270 тона авио горива за хуманитарне летове Air Serbia, док је већински акционар компаније, „Гаспром њефт“, донирао 1.500 тона горива за службе Владе Републике Србије.

У заједничкој акцији са UNICEF-ом набављено је 56 кисеоничких протокомера за здравствене установе у Београду, док је Клиничком центру Србије и болници у Батајници НИС поклатио 500 комплета хируршких униформи.

Обезбеђене су и вредне донације Институту „Торлак“ за набавку опреме за дијагностику вируса SARS-Cov-2, као и рачуарска опрема за Општу болницу у Чачку. У знак подршке оболелима и здравственим радницима НИС је болницама у Србији донирао око

60.000

литара пијаће воде „Јазак“, док су ватрогасци компаније у Кикинди укључени у дезинфекцију јавних површина у том граду.

Волонтери НИС-а

ангажовани су у бројним хуманитарним акцијама подршке суграђанима. Овакве активности остаће у фокусу друштвено одговорних пројеката НИС-а и у наредном периоду, јер само заједничким напорима, када подржавамо једни друге, можемо да превазиђемо све изазове.

1.14

Комуникација

Односи са јавношћу

Правовремено и транспарентно обавештавање јавности о активностима НИС групе било је од посебне важности у изазовној 2020. години, када су потрошачи брзо и преко више канала комуникације обавештавани о стању на тржишту и изменама у половању малопродајних објеката НИС-а. Од великог значаја било је и настојање Прес службе НИС-а да са свим заинтересованим странама оствари двосмерну комуникацију и правовремено одговори на све упите потрошача и осталих грађана. У складу са тим приоритетима, НИС је најширу јавност обавештавао о најважнијим пословним активностима и предузетим мерама заштите у условима епидемије COVID-19 путем екстерног сајта www.nis.eu, великог броја саопштења за медије, интервјуа топ менаџера компаније и стручних чланака. Поред тога, посетиоцима корпоративног веб сајта су такође

—
 Више информација о Односима са инвеститорима на страни 116

доступне информације за инвеститоре, подаци о најважнијим развојним пројектима и могућностима развоја каријере у НИС-у, као и информације о отвореним тендерима и процедурама набавке. На сајту, који је прилагођен коришћењу на свим уређајима, налазе се и електронске верзије годишњих извештаја и извештаја о одрживом развоју, као и платформа „Магазин”, која нуди садржаје из области културе, образовања, заштите животне средине и одрживог развоја. Од посебне важности за неговање двосмерне комуникације са свим заинтересованим странама су и друштвене мреже због чега НИС стално јача своје присуство на овим платформама. НИС има своје профиле на свим релевантним друштвеним мрежама путем којих својим потрошачима и другим заинтересованим лицима нуди најновије информације о активностима компаније и представља рад компаније из другачијег угла, уз настојања да се на све упите одговори у најкраћем могућем року.

Информисање запослених

Информисаност запослених је један од кључних фактора за повећање посвећености запослених и достизање пословних циљева компаније. Водећи се тиме, основни циљ Департамента за интерне комуникације НИС-а је правовремено и тачно информисање запослених о свим актуелним темама у компанији. Веродостојне и правовремене информације, транспарентност и активна двосмерна комуникација кључни су за развој поверења и осећај припадности међу запосленима. То директно утиче на посвећеност тј. укљученост запослених и њихов активни допринос раду и развоју Компаније.

Пандемија вируса корона током 2020. године значајно је утицала на интензитет комуникације са запосленима. Акцент је био на дигиталним, брзим каналима комуникације, пра-

вовременом и јасном информисању запослених о променама, мерама заштите и начину рада. Током овог периода препозната је потреба за појачањем канала комуникације који ће бити доступан свим запосленима и започет је развој мобилне верзије компанијског Интранет портала – мПортал, која ће омогућити бржи приступ информацијама.

У фокусу су, током протекле године, биле промене које је пандемија донела, па су комуникацијске активности, пре свега, обухватале информисање запослених о мерама превенције, правилима понашања, новој организацији рада и преласку на рад од куће, саветима за спречавање ширења вируса корона и другим променама у свакодневном раду. Подршка запосленима стављена је под кровну кампању #НИСстесами, са циљем да их мотивише да остану безбедни и посвећени и у кризним временима.

Односи са државним органима

Сарадња са пословним удружењима

НИС је током године активно сарађивао са Саветом страних инвеститора (FIC), Америчком привредном комором у Србији (АМСНАМ) и Привредном комором Србије (ПКС), као и струковним удружењем Национални нафтни комитет Србије – Светског нафтног савеза (ННКС-WPC).

Прошлу годину је обележила неповољна епидемиолошка ситуација услед пандемије коронавируса, која је изазвала значајне здравствене, друштвене и економске поремећаје у земљи и свету. Имајући у виду новонасталу ситуацију, сарадња са пословним удружењима у Републици Србији је била од изузетне важности у циљу сагледавања и предлагања одговарајућих мера и механизма за превазилажење кризне ситуације.

НИС је у оквиру пословних удружења интензивирао сарадњу са другим компанијама које послују у Србији, у циљу размене информација о епидемиолошким мерама ради заштите запослених и одржања пословних процеса, о променама у режиму транспорта у Србији, региону и Европској унији, као и о свакодневном стању на граничним прелазима. Прилагођавајући се новим околностима, пословна удружења су активно пратила измену прописа и ажурно

обавештавала своје чланице. Током ванредног стања, од велике важности је било и усвајање апела пословних удружења да радни налози које издају надлежни државни органи важе 7 дана, као прихватање предлога удружења за убрзање прекограничног транспорта робе по угледу на Европску унију, усвајањем предлога „Зелених коридора” на граничним прелазима од стране СЕФТА-е. Такође, удружења су учествовала и у припреми предлога економских мера за подршку привреди ради смањења негативних ефеката пандемије.

Пословна удружења су наставила и своје редовне активности кроз рад интерних радних група и одбора на унапређењу пословног окружења, у чему су представници НИС-а активно учествовали.

Сузбијање сивог тржишта

НИС подржава активности државе у континуираној борби против сивог тржишта у земљи и активно учествује у раду пословних удружења на анализи и предлагању мера за сузбијање нелегалне трговине.

Као значајну меру за сузбијање сивог тржишта, посебно указујемо на важност усвајања новог Закона о фискализацији који уводи новим систем фискализације и ствара услове за ефикаснију контролу Пореске управе.

1.15

Истраживање и развој

НИС је у свим сегментима пословања посвећен сталном технолошком развоју и увођењу иновација у пословање.

НТЦ „НИС Нафтагас” д.о.о. Нови Сад, зависно друштво у којем НИС има 100% учешћа, својој матичној компанији пружа научно-техничку и иновациону подршку у области истраживања и производње нафте и гаса. Истраживачко-развојна делатност у НТЦ „НИС Нафтагас” има двојаку улогу – овај центар је и координатор и извршилац научно-истраживачких радова.

Имплементација и разрада нових технологија, научно-истраживачка делатност и повећање ефикасности истраживања, производње и прераде нафте и гаса су у сталном фокусу менаџмента и запослених НТЦ-а. Она је организована у више праваца.

У делатности геолошких истраживања у 2020. години фокус је био на тражењу нових резерви нафте и гаса реализацијом пројекта „Фундамент у стенама подлоге неогена”, пројекта „АВАЗ” који ће, када се потпуно развије, омогућити сигурнију интерпретацију природно фрактурних колекторских стена, какве су управо у подлози неогена, као и пројекта за „Неструктурне или скривене замке у стенама неогена”, односно њихово лоцирање, процена ризика и припрема за бушење.

У делатности разраде лежишта и производње нафте и гаса ради се на дефинисању оптималног решења за спречавање изношења песка из слабо-везаних колектор стена. Урађен је албум таквих колектора за нафтно-гасна поља Кикинда, Кикинда варош, Велебит и Јерменовци. За ова поља је разрађена и тестирана методологија одабира засипа, као и софтвера за дизајнирање Gravel-rack на основу стварних геолошких параметара. У току је тестирање сопствених средстава за хемизацију која се користе у процесу производње и припреме нафте за транспорт. Примена сопствених хемикалија ће смањити предметне трошкове за 10%. Осим наведених пројеката специјалисти НТЦ-а настављају са истраживањем оптималних технологија за повећање коефицијента искоришћења нафтних лежишта (такозване EOR методе). У 2019. години био је разрађен пројекат утискивања полимерног раствора на пољу Јерменовци. Због тренутне ситуације и глобалних макроекономских параметара реализација пројекта је у 2020. привремено заустављена. У разматрању је и пројекат примене сурфактаната на пољу Велебит у циљу повећања исцрпка нафте. Лабораторија редовно уводи и акредитује нове методе за контролу деривата према стандардима ЕУ. Такође, припремила се, набавила опрему и обучила запослене за примену потпуно нових метода за испитивање производа дубоке прераде и потпуно спремна дочекала старт дубоке

прераде. Дигитална трансформација пословања је постала не само светска мода него обавезан захтев тржишта. НТЦ пружа пун обим компетенција за дигитализацију свих праваца пословања НИС-а. У 2020. години у НТЦ-у је отворена Дигитална лабораторија. Основни задатак ове лабораторије је креирање и развој дигиталних производа који ће омогућити унапређење операционих процеса рада. У портфолио је ушло више од 20 дигиталних пројеката који, између осталог, обухватају примену дрона, моделе машинског учења и технологије препознава-

ња слика за побољшање процеса истраживања нових геолошких локалитета, коришћење неуронских мрежа за решавање задатака оптимизације производње нафте, као и примену виртуелне реалности за обуку запослених који раде на високо ризичним пословима.

Реализација ових активности је омогућена константним унапређивањем стручних компетенција запослених и улагањем у информационе технологије, што представља кључне предуслове за развој компаније НИС а.д.

1.16

Даљи развој

Блок истраживање и производња

Истраживање и производња

- Реализација програма истражног и разрадног бушења у Србији и Румунији
- Одржавање високог интензитета ГТА у Србије за подршку нивоа производње
- Комплетна примена сопствене технологије РИР, ширење активности РИР на поља Бока, Елемир, Палић, Кикинда
- Реализација 2D пројекта за сеизмичке радове у БиХ
- Потенцијални наставак сарадње са турском националном компанијом на сеизмичким истраживањима
- Наставак радова на капиталним реконструкцијама објеката за производњу и транспорт нафте и гаса
- Развој поља „Теремија Север” у Румунији
- Реализација пројекта „Smart Asset”

Дивизија Downstream

Блок Прерада

Током 2021. године је планиран непрекидан рад постројења DCU уз повећање дубине прераде и излаза белих нафтних деривата.

У марту 2021. године планирана је планска обуштава постројења у циљу чистења и ревизије

је опреме, регенерације и замене катализатора, замене котла ВФ-44501 и ремонта ватроотпорне облоге циклона реакторске секције FCC.

Очекује се и реализација планираних пројеката и мера у циљу повећања оперативне ефикасности.

У оквиру инвестиционих пројеката, у 2021. години фокус ће бити на пројекту „Реконструкција постројења FCC и изградња новог постројења ЕТВЕ”. Активности ће бити у делу израде пројектне документације:

- Израда FEED (проширени базни пројекат)
- Израда LAD (прилагођавање пројектне документације локалним законима)

Блок Промет

За 2021. годину у Блоку „Промет” је планирано следеће:

- Амбициозни циљеви модернизације мало-продајне мреже за период 2021-2023. године:
 - Завршетак прве фазе програма „Аутопут” – изградња ССГ „Соколићи 1” брэнда GAZPROM
 - Изградња 3 нове ССГ брэнда NIS Petrol
 - Потпуна реконструкција 6 објеката: 5 ССГ формата А и 1 ССГ брэнда GAZPROM
- Модернизација мреже инсталација – Реконструкција нафтне базе Ниш у Србији: прва фаза реализације инвестиционог пројекта обухвата замену и реконструкцију постојеће

опреме и инсталација, као и пратеће радове који се тичу законских обавеза

- Развој велепродајних регионалних канала продаје моторних горива као алтернатива извоза нафтних деривата
- Развој продаје новог производа нафтног кокса
- Даљи развој ДАС – нови пројекти који покривају остале услуге у Србији и региону директно утичу на повећање марже (пакетомати, уређаји за пуњење електричних аутомобила, изнајмљивање аутоперионица, итд.)
- Разрада и развој функционалности мобилне апликације DRIVE.GO, која је уведена 2020. године: правила за попусте и акције за кориснике апликације, припејд модел плаћања, плаћање кафе

- Развој предиктивне аналитике General offer у оквиру HOS DM – следећа најбоља понуда, препорука система
- Увођење концепта Интернет продавнице – продаја додатног асортимана
- Омогућавање плаћања рачуна грађана на нашим ССГ читавањем QR кода
- Развој веб-портала Департмана за регионалну велепродају
- Аутоматизација процеса пријема робе на ССГ (мобилни PDA уређаји)
- НИС корпоративни спорт у 2021. години: Наставак пружања подршке очувању и унапређењу здравља и тимског духа запослених кроз организацију дневних рекреативних, тимских и турнирских активности.

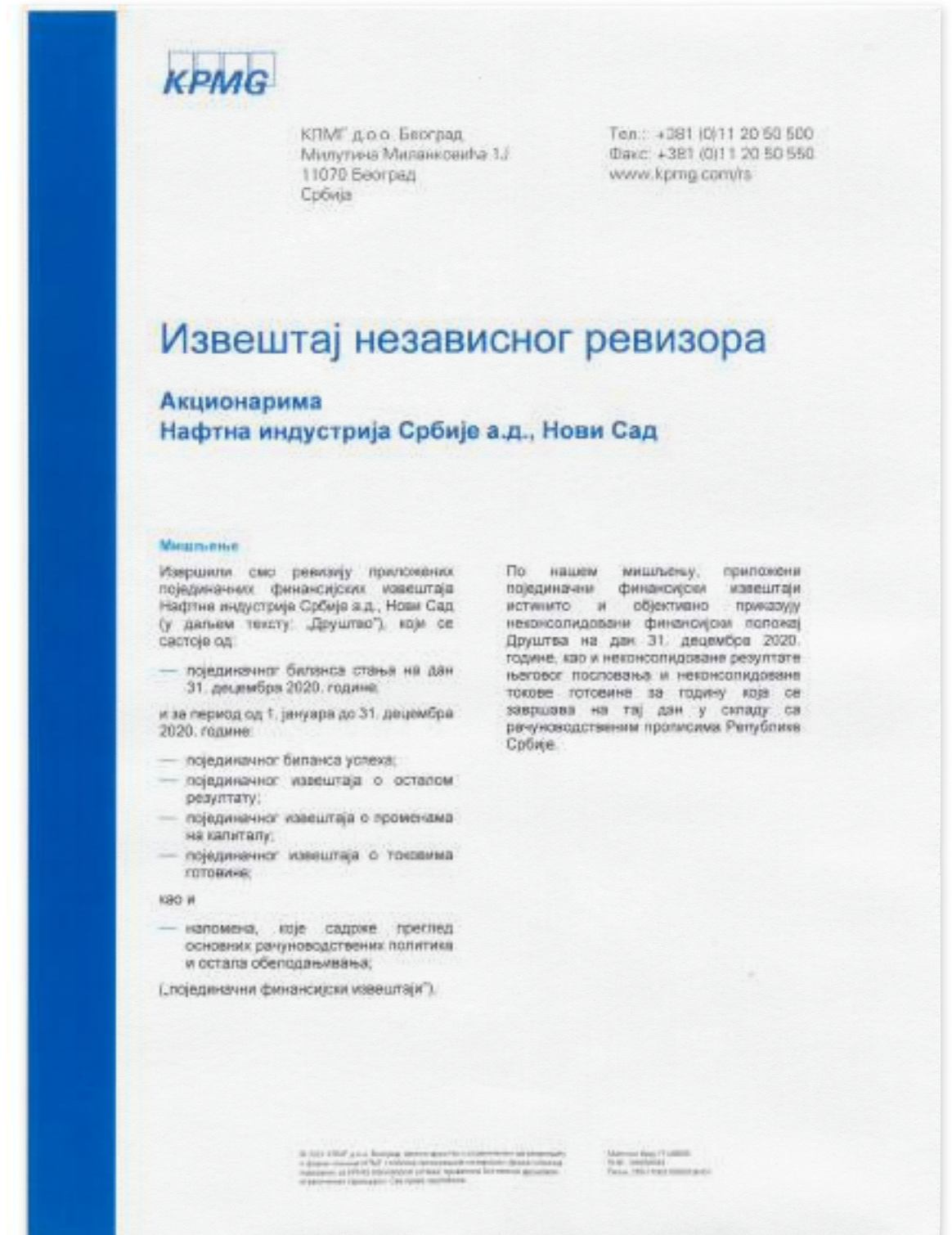
2

ФИНАНСИЈСКИ
Узбекистанда

2.01

Појединачни
финансијски
извештаји

Извештај независног ревизора о појединачним финансијским извештајима

Осној за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији и Законом о рачуноводству Републике Србије и стандардима ревизије применљивим у Републици Србији. Наша одговорност у складу са тим стандардима је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију појединачних финансијских извештаја. Ми смо независни у односу на Друштво у складу са Међународним кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне етичке стандарде за

рачуновође (укључујући Међународне стандарде независности) (IESBA Кодекс) заједно са етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију појединачних финансијских извештаја у Републици Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима и IESBA Кодексом. Сматрамо да су ревизорски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да пружају осној за изражавање нашег мишљења.

Кључна ревизорска питања

Кључна ревизорска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у ревизији појединачних финансијских извештаја за текући период. Она представљају најзначајније процњене ризице од материјално значајних грешака, укључујући и оне настале због проневере, а која су описана доле у наставку и опрвени

смо одговарајуће ревизорске процедуре за разматрање тих питања. Кључна ревизорска питања су разматрана у контексту ревизије појединачних финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења ми смо резимирали наш одговор на наведене ризице. Не изражавамо одвојено мишљење о тим питањима. Утврдили смо следећа кључна ревизорска питања:

Резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса

Рачуноводствене политике и финансијска обелодањивања у вези са резервисањима за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса обелодањена су у напоменама 2.17, 3.5, 23, 27, 35 и 37 уз појединачне финансијске извештаје.

Књиговодствена вредност резервисања за демонтажу постројења и обнављања природних ресурса на дан 31. децембра 2020. године износи РСД 10.338.464 хиљада. Нова резервисања и корекција процене резервисања износе РСД 345.084 хиљада за 2020. годину. Ефекти временске вредности дисконтовани формираних резервисања за 2020. годину износе РСД 66.078 хиљада. Приходи од укидања резервисања за 2020. годину износе РСД 695.704 хиљада.

Кључно ревизорско питање	Наш одговор
Резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса представљају процњене трошкове уклањања ставки некретности, постројења и опреме на крају њиховог корисног века трајања и довођења локације у пребитно стање (имовина која се повлачи из употребе). Обавеза уклањања имовине и обнављања локације настаје приликом уградње опреме за екстракцију. Имовина која се повлачи из употребе се евидентира у износу који је једнак прошленом резервисању и амортизује се у складу са усвојеном рачуноводственом политиком. Све промене у резервисањима за повлачење имовине из употребе, осим промена које се односе на ефекте временске вредности дисконтовања	<p>За ову област наши поступци су обухватили, између осталог, следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Стицање разумевања правног оквира у вези са повлачењем имовине из употребе и заштитом животне средине, као и његовог утицаја на законску или изведену обавезу Друштва за повлачење имовине из употребе и довођење локације у пребитно стање; — Процњу прикладности усвојених рачуноводствених политика у односу на захтеве релевантног оквира за извештавање и праксу у индустрији; — Тестирање дизајна и имплементације релевантних интерних контрола за идентификовање пословне процјес

формираних резервисања која се израва на терет биланса успеха, додају се или одузимају од набавне вредности односно имовине која се повлачи из употребе у текућем периоду. Када је ставка некретности, постројења и опреме у потпуности амортизована и њена садашња вредност (књиговодствена вредност умањена за акумулирану амортизацију) једнака нули у билансу стања, све даље промене у припадајућем резервисању за повлачење имовине из употребе признају се у билансу успеха.

Друштво подрише ревидира резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса. То ревидирање обухвата ефекте свих измена локалних прописа, планова руководства у вези повлачења имовине из употребе и обнављања природних ресурса, укључујући очекивану динамичку стопу, процену трошкова и дисконтну стопу.

Утврђивање резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса је сложена област која захтева доношење одређених претпоставки и просуђивања, посебно у вези са процњеним трошковима и тренутном стањем активности на демонтажи постројења и обнављању природних ресурса, као и у вези са утврђивањем дисконтне стопе. Додатно, због великог броја буџетина сам процес процене је изузетно временски захтеван и склоп грешкама.

Због горе наведеног, процња мере у којој су та резервисања одговарајућа је захтевала већу пажњу у току наше ревизије. Као резултат тога, сматрали смо да ова област представља кључно ревизорско питање.

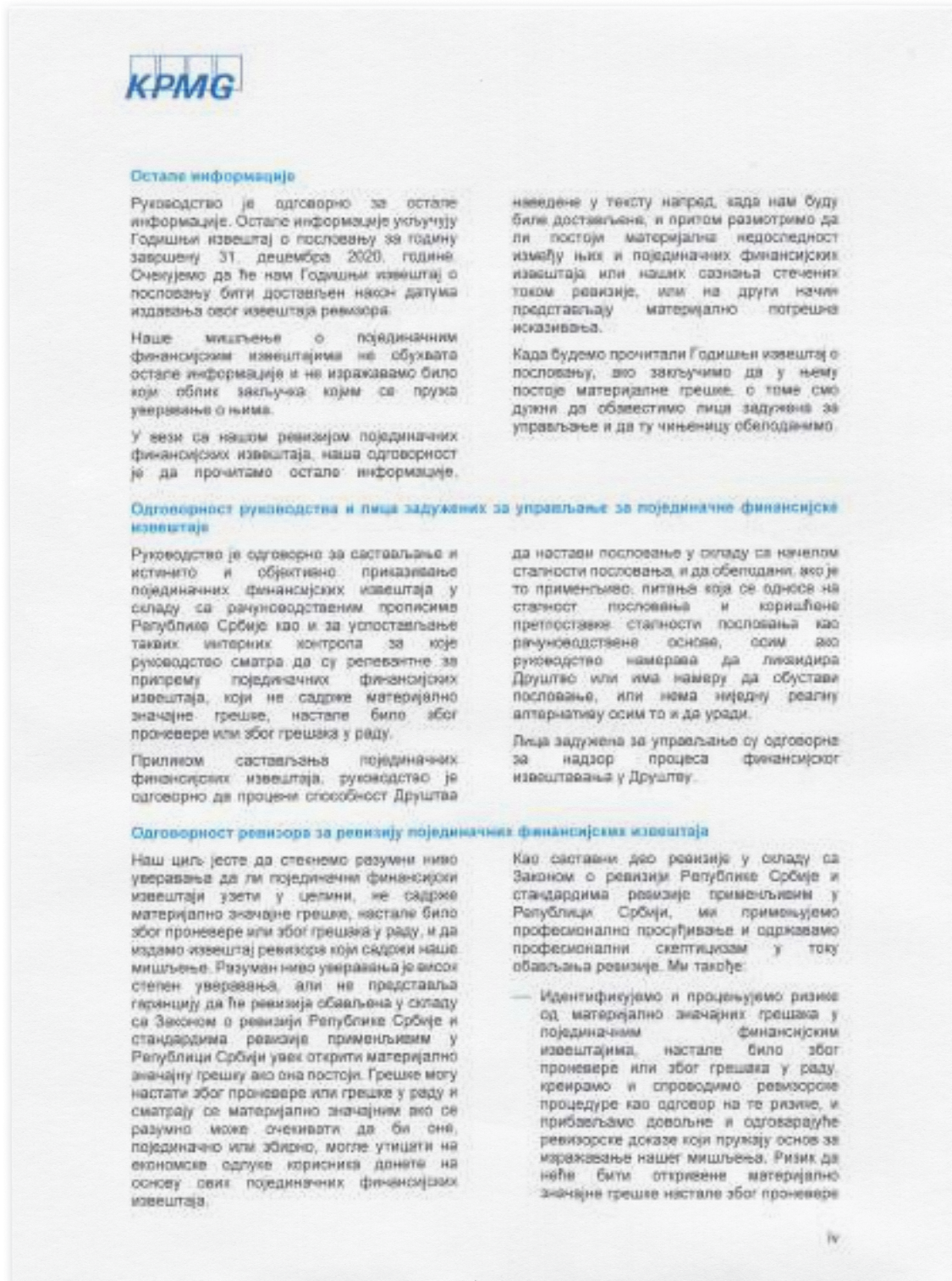
Остала питања

Ревизију појединачних финансијских извештаја Друштва на дан и за годину која се завршила 31. децембра 2019. године,

који се односе на утврђивање обавезујућих догађаја, одмеравање и признавање резервисања, као и накнадних измена у признатим резервисањима и коришћењу резервисања;

- Оцењивање модела Друштва за дисконтовање новчаних токова у односу на релевантне стандарде финансијског извештавања, тржишну праксу и интерну постојаност;
- Тестирање на основу узорка тачности података у вези са садашњим статусом и дубински нафтних буџетина укључених у обрачун резервисања поређењем са изворном техничком документацијом;
- Процењивање прикладности претпостављене динамичке активности уклањања имовине и обнављања природних ресурса, поређењем са подацима о документованим нафтним резервама и одобреним плановима производње;
- Испитивање прикладности дисконтне стопе, путем поређења са јавно доступним тржишним подацима;
- Анализирање осетљивости процене Друштва на измене у дисконтној стопи и оцењивање да ли њан имао одражава пристрасност руководства;
- Испитали смо у којој мери обелодањивања Друштва у појединачним финансијским извештајима на одговарајући начин обухватају и описују релевантне квантитативне и квалитативне информације које су захтеване примењеним оквиром за финансијско извештавање.

извршио је други ревизор који је 26. фебруара 2020. године изразио позитивно мишљење на те финансијске извештаје.

Биланс стања

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
A. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		321.970.723	320.839.098
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	8	16.678.505	17.158.823
1. Улагања у развој		11.770.445	11.439.830
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права		1.916.569	1.789.031
3. Гудвил		-	-
4. Остала нематеријална имовина		816.102	828.521
5. Нематеријална имовина у припреми		2.175.389	3.101.441
6. Аванси за нематеријалну имовину		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	9	266.141.584	264.872.407
1. Земљиште		10.289.180	10.340.860
2. Грађевински објекти		150.825.845	141.926.803
3. Постројења и опрема		88.940.438	57.184.859
4. Инвестиционе некретнине		1.688.837	1.694.307
5. Остале некретнине, постројења и опрема		81.695	77.617
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		13.934.934	53.175.055
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		130.679	135.718
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему		249.976	337.188
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади		-	-
2. Основно стадо		-	-
3. Биолошка средства у припреми		-	-
4. Аванси за биолошка средства		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ		39.065.482	38.573.684
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	10	13.425.627	13.425.586
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	11	1.038.800	1.038.800
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		95.316	95.662
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	12	22.911.248	23.205.187
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи		-	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани	13	1.594.491	808.449
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА		85.152	234.184
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица		-	-

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
2. Потраживања од осталих повезаних лица		-	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу		9.515	9.515
5. Потраживања по основу јемства		-	-
6. Спорна и сумњива потраживања		-	-
7. Остала дугорочна потраживања		75.637	224.669
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	14	2.565.957	962.195
Г. ОБРТНА ИМОВИНА		67.173.010	98.006.123
I. ЗАЛИХЕ	15	24.123.563	44.495.986
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		10.772.971	27.586.180
2. Недовршена производња и недовршене услуге		4.130.289	4.859.254
3. Готови производи		7.391.813	9.636.535
4. Роба		1.527.975	2.010.350
5. Стална средства намењена продаји		42.631	91.901
6. Плаћени аванси за робу и услуге		257.884	311.766
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	16	22.531.568	28.372.063
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица		393.139	378.770
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица		3.032.362	4.092.863
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица		1.532.404	1.184.469
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица		50.030	96.193
5. Купци у земљи		17.091.064	21.663.394
6. Купци у иностранству		432.569	956.374
7. Остала потраживања по основу продаје		-	-
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА		255.870	266.456
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	17	2.456.611	1.934.027
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		-	-
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	18	5.342.977	5.433.722
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица		167.941	48.185
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		-	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		-	-
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		5.175.036	5.385.537
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	19	7.949.785	13.501.827
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		-	-
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	20	4.512.636	4.002.042
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		391.709.690	419.807.416
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	21	117.990.463	114.298.524

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
A. КАПИТАЛ		250.108.611	260.463.602
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ		81.530.200	81.530.200
1. Акцијски капитал	22	81.530.200	81.530.200
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу		-	-
3. Улози		-	-
4. Државни капитал		-	-
5. Друштвени капитал		-	-
6. Задружни удели		-	-
7. Емисиона премија		-	-
8. Остали основни капитал		-	-
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		-	-
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ		-	-
IV. РЕЗЕРВЕ		-	-
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ		152.143	152.143
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		96.435	117.174
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		58.478	58.183
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		174.296.809	178.722.268
1. Нераспоређени добитак ранијих година		174.296.809	161.022.203
2. Нераспоређени добитак текуће године		-	17.700.065
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ		-	-
X. ГУБИТАК		5.908.498	-
1. Губитак ранијих година		-	-
2. Губитак текуће године		5.908.498	-
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		83.208.132	94.487.675
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	23	10.132.664	11.251.613
1. Резервисања за трошкове у гарантном року		-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		9.541.537	9.862.043
3. Резервисања за трошкове реструктурирања		-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		389.708	1.135.761
5. Резервисања за трошкове судских спорова		201.419	253.809
6. Остала дугорочна резервисања		-	-
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	24	73.075.468	83.236.062
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал		-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима		8.203.270	13.673.582
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима		-	-

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана		-	-
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи		45.862.068	46.581.100
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству		17.130.643	22.329.288
7. Обавезе по основу финансијског лизинга		1.037.640	652.092
8. Остале дугорочне обавезе		841.847	-
V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	14	-	-
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		58.392.947	64.856.139
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	25	13.663.179	7.519.940
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица		1.756.035	1.594.071
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		-	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		-	-
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји		-	-
6. Остале краткорочне финансијске обавезе		11.907.144	5.925.869
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ		4.051.170	2.040.024
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	26	20.653.938	36.720.956
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи		3.452.310	4.389.956
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству		3.214.518	10.596.754
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи		957.606	1.208.375
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству		158.061	503.451
5. Добављачи у земљи		4.871.113	6.496.104
6. Добављачи у иностранству		7.833.988	13.449.126
7. Остале обавезе из пословања		166.342	77.190
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	27	8.258.498	7.589.108
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		1.952.868	935.984
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	28	6.373.259	6.979.573
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	29	3.440.035	3.070.554
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА		-	-
Ђ. УКУПНА ПАСИВА		391.709.690	419.807.416
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	21	117.990.463	114.298.524

у хиљадама РСД

Биланс успеха

		Година која се завршила 31. децембра		
Напомена		2020.	2019.	
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
A.	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	7	169.802.824	245.288.826
I.	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ		8.668.186	29.317.171
1.	Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		5.134	227.251
2.	Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту		84.979	142.551
3.	Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		4.015	1.283
4.	Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту		1.845	187.210
5.	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		8.505.669	27.314.442
6.	Приходи од продаје робе на иностраном тржишту		66.544	1.444.434
II.	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА		160.806.365	215.587.750
1.	Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		911.848	838.470
2.	Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту		12.136.646	18.431.398
3.	Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		17.016.963	19.071.606
4.	Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту		147.612	385.054
5.	Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		110.615.468	150.161.146
6.	Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		19.977.828	26.700.076
III.	ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.		-	-
IV.	ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		328.273	383.905
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
B.	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		176.878.956	222.587.880
I.	НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ		7.417.948	25.965.473
II.	ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ		1.511.825	2.343.286
III.	ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА		-	-
IV.	СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА		2.973.687	3.470.567
V.	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	30	103.099.166	130.509.980
VI.	ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ		3.636.226	3.139.822
VII.	ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	31	17.074.338	15.593.065

		Година која се завршила 31. децембра		
Напомена		2020.	2019.	
VIII.	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	32	13.295.670	15.108.734
IX.	ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	8,9	20.866.040	19.005.884
X.	ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА		210.016	604.750
XI.	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	33	9.817.690	11.532.891
B.	ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		-	22.700.946
Г.	ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		7.076.132	-
Д.	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	34	3.243.326	3.083.292
I.	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		1.690.272	1.774.064
1.	Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		1.685.343	1.756.956
2.	Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица		513	5.522
3.	Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана		-	-
4.	Остали финансијски приходи		4.416	11.586
II.	ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		292.710	478.114
III.	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.260.344	831.114
Ђ.	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	35	4.122.889	3.527.458
I.	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		1.496.760	1.636.926
1.	Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		1.468.999	1.610.891
2.	Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		627	4.728
3.	Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања		-	-
4.	Остали финансијски расходи		27.134	21.307
II.	РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.491.628	1.446.602
III.	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.134.501	443.930
Е.	ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		-	-
Ж.	ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		879.563	444.166
З.	ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	36	251.975	293.218
И.	РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		156.111	224.925
Ј.	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	37	2.075.870	1.141.058
К.	ОСТАЛИ РАСХОДИ	38	1.839.475	1.452.124

		Година која се завршила 31. децембра	
Напомена		2020.	2019.
Л.	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-	22.014.007
Љ.	ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	7.623.436	-
М.	НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	-	-
Н.	НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	-	-
Њ.	ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-	22.014.007
О.	ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	7.623.436	-
П.	ПОРЕЗ НА ДОБИТАК		
I.	ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	39	(111.229)
II.	ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	39	-
III.	ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	39	1.603.709
Р.	ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	-	-
С.	НЕТО ДОБИТАК		17.700.065
Т.	НЕТО ГУБИТАК	5.908.498	-
I.	НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	-	-
II.	НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	-	17.700.065
III.	НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	-	-
IV.	НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	5.908.498	-
V.	ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ		
1.	Основна зарада по акцији	(0,036)	0,109
2.	Умањена (разводњена) зарада по акцији	-	-

у хиљадама РСД

Извештај о осталом резултату

		Година која се завршила 31. децембра	
Напомена		2020.	2019.
А.	НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
I.	НЕТО ДОБИТАК	-	17.700.065
II.	НЕТО ГУБИТАК	5.908.498	-
Б.	ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
а)	Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1.	Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		
	а) повећање ревалоризационих резерви	-	-
	б) смањење ревалоризационих резерви	-	-
2.	Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања		
	а) добици	-	-
	б) губици	20.739	29.837
3.	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		
	а) добици	-	-
	б) губици	-	-
4.	Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава		
	а) добици	-	-
	б) губици	-	-
б)	Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1.	Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		
	а) добици	-	-
	б) губици	-	-
2.	Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		
	а) добици	-	-
	б) губици	-	-
3.	Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока		
	а) добици	-	-
	б) губици	-	-
4.	Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		
	а) добици	-	7.267

	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2020.	2019.
б) губици		295	-
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		-	-
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		21.034	22.570
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		-	-
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		21.034	22.570
B. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		-	17.677.495
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		5.929.532	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		5.929.532	17.677.495
1. Приписан већинским власницима капитала		5.929.532	17.677.495
2. Приписан власницима који немају контролу		-	-

у хиљадама РСД

Извештај о токовима готовине

	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2020.	2019.
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности		363.097.125	458.104.310
1. Продаја и примљени аванси		362.320.551	456.750.061
2. Примљене камате из пословних активности		448.301	970.344
3. Остали приливи из редовног пословања		328.273	383.905
II. Одливи готовине из пословних активности		334.114.963	404.562.970
1. Исплате добављачима и дати аванси		143.767.421	195.327.034
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи		15.694.561	14.281.098
3. Плаћене камате		1.695.706	1.748.635
4. Порез на добитак		1.162.365	4.060.442
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода		171.794.910	189.145.761
III. Нето прилив готовине из пословних активности		28.982.162	53.541.340
IV. Нето одлив готовине из пословних активности		-	-
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања		968.195	486.221
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		-	26.968
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		488.186	391.938
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)		475.735	58.858
4. Примљене камате из активности инвестирања		-	-
5. Примљене дивиденде		4.274	8.457

	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2020.	2019.
II. Одливи готовине из активности инвестирања		25.557.981	41.820.136
1. Куповина акција и удела (нето одливи)		41	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		25.557.940	41.820.136
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		-	-
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања		24.589.786	41.333.915
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања		161.966	-
1. Увећање основног капитала		-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	24	-	-
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	24	161.966	-
4. Остале дугорочне обавезе		-	-
5. Остале краткорочне обавезе		-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања		10.185.885	10.968.984
1. Откуп сопствених акција и удела		-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	24	5.480.423	3.700.130
3. Краткорочни кредити (нето одливи)	24	-	624.306
4. Остале обавезе (нето одливи)		-	-
5. Финансијски лизинг	24	280.003	127.024
6. Исплаћене дивиденде	22	4.425.459	6.517.524
III. Нето прилив готовине из активности финансирања		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања		10.023.919	10.968.984
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		364.227.286	458.590.531
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		369.858.829	457.352.090
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		-	1.238.441
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		5.631.543	-
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		13.501.827	12.222.578
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		309.535	256.962
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		230.034	216.154
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		7.949.785	13.501.827

у хиљадама РСД

Извештај о променама на капиталу

	Компоненте капитала				Компоненте осталог резултата			УКУПАН КАПИТАЛ
	Основни капитал	Резерве	Губитак	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици или губици	Губици или добици по основу ХоВ расположивих за продају	
Почетно стање на дан 01.01.2019. године								
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	60.082	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	167.534.359	152.143	147.011	-	249.303.631
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2019.								
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	60.082	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	167.534.359	152.143	147.011	-	249.303.631
Промене у претходној 2019. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	-	-	-	6.512.156	-	29.837	-	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	17.700.065	-	-	1.899	11.159.971
Стање на крају претходне године 31.12.2019.								
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	58.183	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	178.722.268	152.143	117.174	-	260.463.602
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2020. године								
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	58.153	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	178.722.268	152.143	117.174	-	260.463.602
Промене у текућој 2020. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	-	-	5.908.498	4.425.459	-	20.739	295	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	(10.354.991)
Стање на крају текуће године 31.12.2020.								
а) дуговни салдо рачуна	-	-	5.908.498	-	-	-	58.478	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	174.296.809	152.143	96.435	-	250.108.611

у хиљадама РСД

Напомене уз појединачне финансијске извештаје¹

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Групе је Руска Федерација.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Ови финансијски извештаји су појединачни финансијски извештаји Друштва. Друштво саставља и консолидоване финансијске извештаје.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2020. године састављени су у складу са релевантним Законом о рачуноводству, који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Превод МСФИ, који је потврдило и објавило

Министарство финансија, састоји се од основних текстова МРС и МСФИ које је објавио Одбор за међународне рачуноводствене стандарде, укључујући тумачења која је издао Међународни комитет за тумачење финансијског извештавања у облику у којем су објављени и који не укључују основу за закључке, илустративне примере, смернице, коментаре, супротстављена мишљења, развијене примере и друге додатне материјале са објашњењима који се могу усвојити у погледу стандарда или тумачења, осим ако није изричито наведено да су они саставни део стандарда или тумачење. Такође, Законом о рачуноводству динар (РСД) је утврђен као званична извештајна валута (функционална и презентациона валута). Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима

претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

Финансијски извештаји припремљени су у складу са принципом сталности пословања који се заснива на претпоставци да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности. У циљу утврђивања оправданости ове претпоставке руководство анализира планове будућих новчаних прилива. На основу поменутих анализа руководство сматра да је Друштво способно да настави са пословним активностима у складу са принципом сталности пословања (видети напомену 3.1. Наставак пословања и утицај Ковид-19) и да овај принцип треба да буде примењен у припреми ових консолидованих финансијских извештаја.

На дан потписивања финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2020. године порасла је са 50,485 УСД/ббл на 68,735 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

2.2. Основе за припрему

Приложени финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Од-

¹ Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено.

бор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Друштво као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке које су укључене у финансијске извештаје Друштва се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима ентитет послује („функционална валута“). Финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

б) Трансакције и стања

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у билансу успеха у

оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски (расходи)“.

2.6. Нематеријална средства

а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе (просечан век употребе је 5 година).

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

б) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.7. Средства за производњу нафте и гаса

а) Средства за истраживање и процењивање

Друштво користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (the successful efforts method) за потребе рачуноводственог обу-

хватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (successful efforts method) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

б) *Развој основних и нематеријалних средстава*

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које „доносе” утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

в) *Средства за производњу нафте и гаса*

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

г) *Амортизација*

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на из-

лазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

д) *Обезвређивање – Средства за истраживање и процену*

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

е) *Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса*

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.8. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове

који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процененог века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	2 - 35
- Намештај	3 - 10
- Возила	5 - 25
- Рачунари	3 - 10
Остало	3 - 20

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је

књиговодствена вредност већа од његове проценене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру Осталих прихода/(расхода) (напомене 37 и 38).

2.9. Закупи

Друштво закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средстава и коресподентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Друштва. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средстава се амортизује током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да

ће Друштво искористити могућност куповине, право коришћења амортизује се током века трајања средстава. Амортизација средстава рачуна се линеарном методом током процењеног века трајања на следећи начин:

	Век трајања у годинама
Земљиште	25
Некретнине	2 - 22
Постројења и опрема	3 - 15
Возила	2 - 10

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупца у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупца извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца,

односно стопа коју би закупца морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупу
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем 12 месеци или мање. Имовину мале вредности чини рачунарска опрема и мањи канцеларијски намештај.

2.10. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде

одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.11. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у оквиру Осталих прихода/расхода. (напомена 37 и 38).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.12. Финансијски инструменти

а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају

финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

б) Класификација и одмеравање

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Друштво одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која

се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узрокујући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмената Друштва зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Друштво управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Друштва: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Друштво разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Друштво процењује да ли новчани

токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Друштво разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

Друштво класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз остали укупни резултат (ОУР): Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се

признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијских средстава се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.

- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признају се у билансу успеха и представљају у нето вредности у оквиру осталих добитака/(губитака) у периоду у коме су настали.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухва-

ћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Друштво накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Друштва одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитка и губитка по основу фер вредновања у биланс успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се уставни право Друштва да прими исплату.

в) Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целисти или делимично, када Друштво искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Друштво може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Друштво покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

г) Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Друштво обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Друштво преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Друштва и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези се истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

д) Модификација

Друштво понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Друштво процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Друштво престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

е) Обезвређење финансијских средстава

Друштво унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује проценом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у билансу стања умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Друштво примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико Друштво идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје („ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико Друштво утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни

губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Друштво примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

Друштво признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обзвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Друштво примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Друштво користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Друштво користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване

кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру продајних, општих и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

2.13. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обраде трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 38).

2.14. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.15. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.16. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

2.17. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет биланса успеха Друштва.

2.18. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачу-

новодствено ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.19. Примања запослених

а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови

наведених накнада се разграничавају током периода запослења.

Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

в) Бонуси запослених

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

Крајем 2017. године, Друштво је започело нови трогодишњи (2018–2020) програм подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 23).

2.20. Признавање прихода од уговора са купцима

Друштво признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услуга-

ма. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Друштво очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за повраћаје, рабате и попусте.

Порези и накнаде по основу продаје

Приходи не укључују износе прикупљене у име пореских власти - порези на додату вредност (ПДВ), акцизе и други порези на промет (накнада за побољшање енергетске ефикасности).

Обрачун акциза заснива се на процени Друштва да ли је првенствено обавезна за плаћање акциза или наплаћује износ од купца у име пореских власти.

Акцизе укључене током поступка набавке залиха укључују се у набавну вредност, приход се утврђује на бруто основи, а плаћене акцизе такође се укључују трошкове коштања продате робе.

Акцизе настале у производњи и продаји производа процењују се као део износа прикупљених у име пореских власти и обрачунавају се на нето основи.

а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво прене-се контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик за-старевања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину одобрену купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом.

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

б) Приход од продаје робе – малопродаја

Друштво послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Друштво нуди купцу подстицаје превасходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г).

в) Приход од електричне енергије

Друштво продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом („ЕФЕТ“). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

У складу са уговореним условима, уколико Друштво очекује да физички испоручи уговорену количину, приход од електричне енергије се у финансијским извештајима признаје на бруто основи. Генерално, испорука електричне енергије представља пренос низа различитих добара који су у основи исти и који имају исти образац преноса до купца током времена. Сходно томе, испорука електричне енергије третира се као једна обавеза извршења којој се додељује трансакциона цена. Приход се признаје применом јединствене мере напретка на идентификовану јединствену обавезу извршења.

г) Програм лојалности купаца

Друштво нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне ку-

повине. Приход од наградних поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напмени 29.

д) Приход од камата

Приход од камате се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Друштво прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет

погоршан (Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

2.21. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

2.22. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Друштва. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза, биће речи у даљем тексту.

3.1. Наставак пословања и утицај Ковид-19

Ширење пандемије корона вируса (Ковид-19) и превентивне мере које су довеле до смањења економске активности учесника на тржишту током 2020. године, као и значајна нестабилност тржишта роба од марта 2020. године имале су негативан утицај на резултат Друштва у извештајном периоду. Овакав развој догађаја резултирао је губитком у износу од РСД 5.908.498 хиљада и падом ЕБИТДА обелодањених у напомени 7. Док са друге стране, динар је одржавао релативно стабилан однос према америчком долару и евр (напомена 6).

С обзиром на недавну нестабилност на глобалном тржишту цена нафте и сировина и потенцијални утицај вируса Ковид-19 на потражњу, руководство Друштва је разматрало утицај вируса Ковид-19 на будућу продају и посебно на новчани ток Друштва. Вирус може проузроковати одрживу ниску цену нафте која може утицати на цену нафтних деривата као и краткорочни пад потражње од купаца што ће имати негативан утицај на будуће новчане приливе.

Активности које је руководство предузело како би утврдило да не постоји материјално значајна неизвесност која би могла да утиче на способност ентитета да настави са пословањем су:

- Процена о начелу сталности пословања заснива се на пројекцијама новчаног тока и пословним плановима. Пројекција новчаног тока анализирана је у оквиру напомене 6 – део ризик ликвидности;
- Усаглашеност са ковенантама (напомена 6 – ризик ликвидности);
- Способност очувања финансирања; И поред ситуације са пандемијом COVID 19, у току

2020. године извршена је додатна оптимизација показатеља кредитног портфела у смислу снижења цене финансирања за око 8% у односу на крај 2019. године, уз истовремено одржавање просечне рочности на 3,02 године, на крају 2020. године. Извршено је реструктурирање значајног дела кредитног портфела (превремене отплате постојећих кредита уз повлачење нових по повољнијим условима и корекција услова постојећих кредита, у смислу снижења каматне стопе и/или продужење рочности, као и редовне отплате);

- Руководство је приликом предвиђања новчаног тока извршило анализу осетљивости фактора на пад цена нафте и производње, а као резултат утицаја вируса Ковид-19 на глобалну економију;
- Током 2020. године руководство је успешно спровело оптимизацију оперативних трошкова и приоритетизација инвестиционих улагања.

3.2. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Друштво процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу

показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.3. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2020. године биће већа/мања за РСД 1.886.343 хиљаде (2019: РСД 1.735.354 хиљаде).

3.4. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконт-

не стопе, Друштво узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавеза за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 5,30% (уместо коришћене 4,30%), садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 7,04%, односно 5,0% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 8,4%.

3.5. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у првобитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана опе-

ративна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 5,30% (уместо коришћене 4,30%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 721.372 хиљаде (31. децембра 2019: 5,40% (уместо коришћене 4,40%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 419.182 хиљаде.

3.6. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових финансијских извештаја постоје одређене околности које Друштву могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључено Друштво, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Друштво након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у помнутим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у финансијским извештајима Друштва. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак

није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Друштво може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 40).

3.7. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Друштва је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Друштва. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

Руководство је укључило спољне и интерне изворе информација за процену потенцијалних показатеља умањења вредности, као што су промене у пословним плановима Друштва, промене цена нафте и роба које доводе до трајних

негативних перформанси, ниску искоришћеност постројења, доказе о физичком оштећењу, промене тржишних каматних стопа, погоршање перформанси одређене имовине или, за средства за производњу нафте и гаса, значајне ревизије наниже процењених резерви или повећања процењених будућих трошкова развоја или обнављања природних ресурса. Друштво је у текућој години остварило ЕБИТДА у износу од РСД 14,1 милијарде (2019: РСД 42,0 милијарде) и нето губитак у износу од РСД 5,9 милијарди. На нето губитак у текућој години утицале су импликације ковид-19 које су првенствено утицале на прву половину 2020. године када је остварен нето губитак у износу од РСД 9,0 милијарде, док је опоравак пословног резултата обновљен у другој половини 2020. године. када је Друштво исказало нето добит у износу од РСД 3,1 милијарде. Пословни план Друштва за 2021. годину предвиђа профитабилне операције и враћање ЕБИТДА на историјски ниво са даљом стабилизацијом на том нивоу у периоду 2022-2023. године. Цена нафте значајно је порасла до краја године (31. децембра 2020.) и након тог датума, тренутно премашујући све средње прогнозиране пројекције за период 2020-2025. Поред тога, Друштво је завршило главни пројекат изградње током последњег квартала 2020. године, који ће значајно повећати искоришћење рафинерије нафте и повећати ефикасност у наредним периодима. Детаљи о томе, признати губици од умањења вредности и резултат процене показатеља обезвређења представљени су у напмени 9.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности РСД 57,2 млрд. (31. децембра 2019.: РСД 46,5 млрд.).

Цена нафте заснива се на доступним прогнозама светски признатих истраживачких институција као што су Wood Mackenzie, Platts/PIRA, Energy Group и остали.

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Друштва, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Следеће измене постојећих стандарда, које су ступиле на снагу, нису имале материјално значајан утицај на финансијске извештаје:

- Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Реформа рејтинга каматне стопе – измене и допуне МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 (објављене септембра 2019. године и на снази за годишње периоде које почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Погодности одобрене закупцима услед КО-ВИД 19 пандемије – измене и допуне МСФИ 16 (објављене маја 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јуна 2020. године);

- Подстицаји закупу – измене и допуне Илустративног примера 13 уз МСФИ 16 (објављене маја 2020. године).

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

За следеће нове стандарде и допуне постојећих стандарда се не очекује да ће имати материјално значајан утицај на финансијске извештаје када се усвоје:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и измењен у јуну 2020. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023.);
- Класификација обавеза на текуће или дугорочне – Измене и допуне МРС 1 (објављене у јануару 2020. године и ревидиране јула 2020. године а на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године);
- Штетни уговори – трошкови испуњења уговора – измене МРС 37 (објављен у мају 2020. године и на снази за годишње периде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Некретнине, постројења и опрема: приноси настали пре намеравање употребе – измене МРС 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Ажурирање референци на Концептуални оквир – Измене МСФИ 3 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња побољшања МСФИ стандарда циклуса 2018.-2020. године (објављена у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);

- Накнаде у 10% тесту за престанак признавања финансијских обавеза – измене МСФИ 9
- Зависно друштво као ентитет који први пут примењује МСФИ – допуна МСФИ 1
- Опорезивање у одмеравањима фер вредности – допуна МРС 41
- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 and МСФИ 16 (објављен у августу 2020 и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).
- Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког подухвата – измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (издатих септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума који ће бити дефинисан од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB)).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за финансије, економику, планирање и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

У току свог редовног пословања Друштво је изложено следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик промене цена робе);
- б) кредитни ризик и
- в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Друштво је изложено тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама, в) ценама

робе, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Друштво послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Друштва је установило политику за управљање валутним ризицима. Да би управљало валутним ризицима који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Валутни ризик настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Друштва.

Друштво има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР које превасходно излажу Друштво валутном ризику. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Друштва у укупном кредитном портфолију.

Књиговодствена вредност финансијских инструмената (нето од исправке вредности) Друштва по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2020. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	95.316	-	-	-	95.316
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	-	22.911.248	-	-	22.911.248
Остали дугорочни финансијски пласмани	84.336	1.504.415	5.740	-	1.594.491
Дугорочна потраживања	9.374	75.778	-	-	85.152
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	18.627.387	3.808.757	95.424	-	22.531.568
Потраживања из специфичних послова	63.062	42.855	149.953	-	255.870
Друга потраживања	1.182.894	1.270.570	2.855	292	2.456.611
Краткорочни финансијски пласмани	179.617	5.163.360	-	-	5.342.977
Готовина и готовински еквиваленти	4.526.215	3.173.675	243.184	6.711	7.949.785
Финансијске обавезе					
Дугорочна резервисања и обавезе					
Дугорочне обавезе	(14.199)	(72.780.867)	(120.107)	(160.295)	(73.075.468)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(1.770.865)	(11.801.674)	(37.751)	(52.889)	(13.663.179)
Обавезе из пословања	(9.462.425)	(7.834.253)	(3.324.991)	(32.269)	(20.653.938)
Остале краткорочне обавезе	(8.024.143)	(79.851)	(152.390)	(2.114)	(8.258.498)
Нето изложеност	5.496.569	(54.545.987)	(3.138.083)	(240.564)	(52.428.065)

На дан 31. децембра 2019. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	95.662	-	-	-	95.662
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	-	23.205.187	-	-	23.205.187
Остали дугорочни финансијски пласмани	73.592	729.893	4.964	-	808.449
Дугорочна потраживања	6.825	227.359	-	-	234.184
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	23.075.088	5.168.855	128.120	-	28.372.063
Потраживања из специфичних послова	59.001	42.976	164.460	19	266.456
Друга потраживања	837.217	1.093.045	3.215	550	1.934.027
Краткорочни финансијски пласмани	49.444	5.384.278	-	-	5.433.722
Готовина и готовински еквиваленти	6.084.928	5.267.369	2.141.426	8.104	13.501.827
Финансијске обавезе					
Дугорочна резервисања и обавезе					
Дугорочне обавезе	(12.490)	(82.824.750)	(173.130)	(225.692)	(83.236.062)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(1.609.631)	(5.810.904)	(36.162)	(63.243)	(7.519.940)
Обавезе из пословања	(12.588.893)	(7.832.250)	(16.266.990)	(32.823)	(36.720.956)
Остале краткорочне обавезе	(7.319.417)	(87.658)	(167.593)	(14.440)	(7.589.108)
Нето изложеност	8.751.326	(55.436.600)	(14.201.690)	(327.525)	(61.214.489)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
ЕУР	117,5802	117,5928
УСД	95,6637	104,9186

Анализа осетљивости

Друштво је одлучило да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на финансијске извештаје Друштва и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолија улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2020. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за РСД 2.727.299 хиљада (2019: РСД 2.771.830 хиљада), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминираним у ЕУР.

На дан 31. децембра 2020. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за РСД 313.808 хиљада (2019: РСД 1.420.169 хиљада), углавном због позитивних и

негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза према добављачима деноминираним у УСД.

Ризик цена робе

Финансијске перформансе Друштва директно су везане за цене сирове нафте и нафтних деривата. Друштво није у могућности да у потпуности контролише цене ових производа, који зависе од равнотеже понуде и потражње на светском и домаћем тржишту сирове нафте и нафтних деривата као и од поступака контролних агенција.

Систем планирања Друштва припрема различите сценарије за кључне факторе у зависности од цена нафте на глобалном тржишту. Овај приступ омогућава менаџменту да прилагоди трошкове смањењем или репорограмирањем инвестиционих програма и других механизма. Такве активности помажу да се ризик смањи на прихватљив ниво.

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има

пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2020. години био би РСД 667.008 хиљада (2019: РСД 718.111 хиљада) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Друштво се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат задужења Друштва и других трансакција са сауговарачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

Максимална изложеност кредитном ризику Друштва по врсти средстава исказана у садашњим вредностима финансијских средстава у билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра	
	2020	2019
Финансијски инструменти кроз ОУР	95.316	95.662
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	22.911.248	23.205.187
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.594.491	808.449
Дугорочна потраживања	85.152	234.184
Потраживања по основу продаје	22.531.568	28.372.063
Потраживања из специфичних послова	255.870	266.456
Друга потраживања	2.456.611	1.934.027
Краткорочни финансијски пласмани	5.342.977	5.433.722
Готовински еквиваленти и готовина	7.949.785	13.501.827
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	63.223.018	73.851.577

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик половања Друштва; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

Лимити. Друштво дефинише нивое кредитних ризика које преузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји сауговарача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&B извештаја;
- Количина уписаних залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Друштвом;
- Планирани обим продаје;
- Дужина сарадње са Друштвом, укључујући старосну структуру, доспеће и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања од продаје, специфична и друга потраживања

На изложеност Друштва кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Друштво примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања од купаца, специфичних и других потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима плаћања по основу продаје у периоду од 60 месеци пре 31. децембра 2020. године, као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима од купаца по основу продаје, специфичним и другим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку.

На дан 31. децембра 2020 године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и друга потраживања:				
- недоспела	0,03%	22.136.726	(5.769)	22.130.957
- доспела до 30 дана	0,17%	1.267.322	(2.175)	1.265.147
- доспела од 31 до 90 дана	0,88%	304.903	(2.698)	302.205
- доспела од 91 до 270 дана	3,69%	319.980	(11.792)	308.188
- доспела преко 270 дана	93,14%	18.040.589	(16.803.037)	1.237.552
Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања		42.069.520	(16.825.471)	25.244.049

На дан 31. децембра 2019 године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и друга потраживања:				
- недоспела	0,05%	28.101.985	(13.606)	28.088.379
- доспела до 30 дана	0,18%	1.207.976	(2.179)	1.205.797
- доспела од 31 до 90 дана	1,10%	117.107	(1.292)	115.815
- доспела од 91 до 270 дана	2,58%	173.681	(4.479)	169.202
- доспела преко 270 дана	94,64%	18.540.231	(17.546.878)	993.353
Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања		48.140.980	(17.568.434)	30.572.546

По правилу, потраживања која превазилазе одобрен кредитни лимит обезбеђена су или банкарском гаранцијом, авансним плаћањем или неком другом врстом обезбеђења.

Руководство Друштва редовно оцењује кредитни квалитет потраживања од продаје, специфичних и других потраживања узимајући у обзир анализу старосне структуре потражива-

ња и дужину трајања пословног односа са Друштвом.

Руководство верује да су необезвређена потраживања од продаје, специфична и друга потраживања у потпуности наплатива.

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и потраживања за закуп су:

	Потраживања по основу продаје		Потраживања за закуп	Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка		
На дан 1. јануара 2019. године	2.442.854	3.539.446	59.609	6.041.909
Резервисања за обезвређење потраживања	-	74.646	2.321	76.967
Укидање резервисања (напомена 36)	-	(73.383)	(7.867)	(81.250)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(262.377)	(1.232)	(263.609)
Остало	-	(1.806)	-	(1.806)
На дан 31. децембра 2019. године	2.442.854	3.276.526	52.831	5.772.211
Резервисања за обезвређење потраживања	-	90.356	5.126	95.482
Укидање резервисања (напомена 36)	-	(112.728)	(11.634)	(124.362)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(609.621)	(285)	(609.906)
Остало	-	4	-	4
На дан 31. децембра 2020. године	2.442.854	2.644.537	46.038	5.133.429

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз

биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

На дан 31. децембра 2020. потраживања из специфичних послова у износу од РСД 2.177.080 хиљада (31. децембра. 2019. године у износу од РСД 2.213.511 хиљада) су у највећем делу обезвређена у вредности РСД 1.921.210 хиљада (31. децембра 2019. године РСД 1.947.055 хиљада). 99,7% ових потраживања су старија од 5 година.

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Камата на дугорочне пласмане (краткорочни део)	Потраживања за друге камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	430.715	2.131.095	7.400.617	9.962.427
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	-	4.802	9.342	14.144
Укидање резервисања (напомена 36)	(5.951)	(12.914)	(1.088)	(19.953)
Пренос на краткорочни део	(40.320)	-	-	(40.320)
Курсне разлике	(2.226)	-	-	(2.226)
Потраживања отписана током године као ненаплатива и остало	-	(57.932)	(6.971)	(64.903)
На дан 31. децембра 2019. године	382.218	2.065.051	7.401.900	9.849.169
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	-	8.165	2.006	10.171
Укидање резервисања (напомена 36)	-	(38.415)	(369)	(38.784)
Пренос на краткорочни део	(2.365)	-	-	(2.365)
Курсне разлике	(42)	-	-	(42)
Потраживања отписана током године као ненаплатива и остало	-	(46.480)	(837)	(47.317)
На дан 31. децембра 2020. године	379.811	1.988.321	7.402.700	9.770.832

Остала финансијска средства по амортизованој вредности

Промене на исправци вредности дугорочних пласмана зависним правним лицима су:

	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	4.043.046
Одмеравање очекиваних губитака	94.891
Пренос на краткорочни део	(1.822.844)
Курсне разлике	(14.939)
На дан 31. децембра 2019. године	2.300.154
На дан 1. јануара 2020. године	2.300.154
Одмеравање очекиваних губитака	-
Пренос на краткорочни део	1.359.610
Курсне разлике	(344)
На дан 31. децембра 2020. године	3.659.420

Промене на исправци вредности краткорочних пласмана су:

	Краткорочни кредити зависним правним лицима	Краткорочни кредити у земљи	Текућа доспећа дугорочних кредита	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	-	2.019	5.686.160	5.688.179
Одмеравање очекиваних губитака	-	-	5.000	5.000
Укидање резервисања	-	-	(172.425)	(172.425)
Пренос са дугорочног дела	-	-	1.863.164	1.863.164
Курсне разлике	-	-	(34.393)	(34.393)
На дан 31. децембра 2019. године	-	2.019	7.347.506	7.349.525
Одмеравање очекиваних губитака	-	-	17.822	17.822
Укидање резервисања	-	-	-	-
Пренос са дугорочног дела	-	-	(1.357.245)	(1.357.245)
Курсне разлике	-	-	(685)	(685)
На дан 31. децембра 2020. године	-	2.019	6.007.398	6.009.417

Кредитни квалитет финансијске имовине

Кредитни квалитет финансијске имовине која није доспела нити обезвређена може се процени-

ти позивањем на спољне кредитне рејтинге (ако су доступни) или на историјске информације о стопама неплаћања друге уговорне стране:

	БББ и више	Мање од БББ	Без рејтинга	Укупно
На дан 31. децембра 2020. године				
Готовина и готовински еквиваленти	2.310.366	3.888.729	1.750.690	7.949.785
На дан 31. децембра 2019. године				
Готовина и готовински еквиваленти	3.926.559	5.109.275	4.465.993	13.501.827

На дан 31.12.2020. и 31.12.2019. године није било депозита са доспећем преко три месеца.

Очекивани кредитни губици за већину финансијских средстава се одмеравају узимајући у обзир очекиване кредитне губитке током века трајања финансијског средства.

На дан 31. децембра 2020. и 2019. године није било значајних кредитних губитака од умањења вредности признате имовине.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из

уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве као што су на пример валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Друштва које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

	Садашња вредност	Уговорени новчани токови	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
На дан 31. децембра 2020.					
Финансијске обавезе (кредити + лизинг)	85.896.800	90.216.843	15.008.689	62.413.869	12.794.285
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	24.438.955	24.438.955	24.438.955	-	-
	110.335.755	114.655.798	39.447.644	62.413.869	12.794.285
На дан 31. децембра 2019.					
Финансијске обавезе (кредити + лизинг)	90.756.002	95.865.051	9.052.606	82.868.103	3.944.342
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	40.501.648	40.501.648	40.501.648	-	-
	131.257.650	136.366.699	49.554.254	82.868.103	3.944.342

6.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Обавезе по кредитима – укупно	86.738.647	90.756.002
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 19)	(7.949.785)	(13.501.827)
Нето дуговања	78.788.862	77.254.175
ЕБИТДА	14.110.653	42.093.360
Коефицијент задужености	5,58	1,84

Друштво се обавезало (на нивоу Гаспром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Друштво константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос

покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

6.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања, и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних финансијских средстава и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за године које се завршавају 31. децембра 2020. и 2019. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2020. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	29.495.217	169.879.540	(29.571.933)	169.802.824
Интерсегментни	29.007.674	564.259	(29.571.933)	-
Екстерни	487.543	169.315.281		169.802.824
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	15.334.689	(1.224.036)	-	14.110.653
Амортизација	(11.455.129)	(9.410.911)	-	(20.866.040)
Добици (губици) због обезвређења (напомена 37 и 38)	331	(721.373)	-	(721.042)
Отпис улагања у истраживање (напомена 9)	(136.994)	-	-	(136.994)
Финансијски расходи, нето	(79.509)	(800.054)	-	(879.563)
Порез на добит	(50.469)	1.765.407	-	1.714.938
Сегментни добитак (губитак)	4.415.459	(10.323.957)	-	(5.908.498)

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	47.931.163	245.511.573	(48.153.910)	245.288.826
Интерсегментни	47.212.926	940.984	(48.153.910)	-
Екстерни	718.237	244.570.589	-	245.288.826
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	33.009.472	9.083.888	-	42.093.360
Амортизација	(10.446.800)	(8.559.084)	-	(19.005.884)
Губици због обезвређења (напомена 37 и 38)	(17.482)	339.903	-	322.421
Отпис улагања у истраживање (напомена 9)	(377.207)	-	-	(377.207)
Финансијски расходи, нето	(145.912)	(298.254)	-	(444.166)
Порез на добит	(74.711)	(4.239.231)	-	(4.313.942)
Сегментни добитак (губитак)	22.249.370	(4.549.305)	-	17.700.065

Коригована ЕБИТДА за downstream сегмент укључује ЕБИТДА-у корпоративног центра у негативном износу од РСД 6.150.081 хиљада за годину која се завршила 31. децембра 2020. године (31 децембра 2019.

године: негативна ЕБИТДА у износу од РСД 6.679.539 хиљада). Коригована ЕБИТДА за Downstream сегмент пре алокације корпоративног центра ЕБИТДА је приказана у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Коригована ЕБИТДА после алокације Корпоративног центра	(1.224.036)	9.083.888
ЕБИТДА Корпоративног центра	(6.150.081)	(6.679.539)
Коригована ЕБИТДА пре алокације Корпоративног центра	4.926.045	15.763.427

Коригована ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2020. и 2019. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020.	2019.
Нето добит (губитак)	(5.908.498)	17.700.065
Порез на добит	(1.714.938)	4.313.942
Остали расходи	1.839.475	1.452.124
Остали приходи	(2.075.870)	(1.141.058)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	156.111	224.925
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(251.975)	(293.218)
Финансијски расходи	4.122.889	3.527.458
Финансијски приходи	(3.243.326)	(3.083.292)
Трошкови амортизације	20.866.040	19.005.884
Остали неоперативни трошкови, нето*	320.745	386.530
ЕБИТДА	14.110.653	42.093.360

*Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на трошак резервисања, укидање резервисања, исправку вредности потраживања, приходе од укидања потраживања и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2020.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	445.567	445.567
Продаја природног гаса	375.908	-	375.908
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	375.908	-	375.908
Продаја нафтних деривата	127.562.408	31.581.906	159.144.314
Малопродаја	49.100.165	-	49.100.165
Велепродаја	78.462.243	31.581.906	110.044.149
Приходи од закупа	312.087	4.642	316.729
Продаја електричне енергије	1.160.202	80.034	1.240.236
Остала продаја	7.976.765	303.305	8.280.070
Продаја укупно	137.387.370	32.415.454	169.802.824

Година која се завршила 31. децембра 2019.			
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	824.056	665.186	1.489.242
Продаја природног гаса	1.408.299	-	1.408.299
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.408.299	-	1.408.299
Продаја нафтних деривата	187.113.944	46.228.751	233.342.695
Малопродаја	66.171.840	-	66.171.840
Велепродаја	120.942.104	46.228.751	167.170.855
Приходи од закупа	374.599	1.967	376.566
Продаја електричне енергије	782.645	205.143	987.788
Остала продаја	7.494.560	189.676	7.684.236
Продаја укупно	197.998.103	47.290.723	245.288.826

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 110.044.149 хиљада (2019: РСД 167.170.855 хиљада) приходи у износу од РСД 16.743.010 хиљада (2019: РСД 19.070.224 хиљаде) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Network for trading д.о.о. Београд у износу од РСД 504.652 хиљаде (2019: Network for trading у износу од РСД 309.224 хиљаде).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 137.387.370 хиљада (2019: РСД 197.998.103 хиљаде) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 32.415.454 хиљаде (2019: РСД 47.290.723 хиљаде).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Продаја сирове нафте	445.567	665.186
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Босна и Херцеговина	10.627.713	16.294.267
Бугарска	6.741.459	7.793.206
Румунија	4.398.452	6.018.001
Хрватска	1.656.265	2.431.173
Велика Британија	903.215	1.063.213
Северна Македонија	790.710	1.343.723
Мађарска	779.414	1.610.845
Швајцарска	453.057	1.888.635
Остала тржишта	5.231.621	7.785.688
	31.581.906	46.228.751
Приходи од закупа	4.642	1.967
Продаја електричне енергије	80.034	205.143
Остали приходи	303.305	189.676
	32.415.454	47.290.723

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Презентација акцизе

У табели испод приказан је остварени приход од продаје и обрачунате акцизе за 2020. и 2019. годину:

	2020	2019
Приход од продаје	297.313.937	383.367.247
Акциза	(127.511.113)	(138.078.421)
Нето приход од продаје	169.802.824	245.288.826

У Републици Србији акцизе постају плативе када производи који су предмет акцизе излазе из акцизног складишта. То настаје када се роба утовари за транспорт, за директну продају купцима (велепродаја) или за транспорт до сопствене малопродајне мреже. Рок плаћања за обрачунате акцизе је 15 дана. Друштво је проценила да акцизе наплаћене у велепродаји не садрже ризик залиха

нити значајан кредитни ризик. У продаји на мало, Друштво процењује да је просечан промет залиха приближно једнал периоду плаћања акцизе и да нема значајних ризика залиха или кредитног ризика. Сходно томе, с обзиром да Друштво не сноси значајне ризике у оба случаја, акцизе се наплаћују у име пореског органа и сходно томе одбијају од прихода.

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2019.					
Набавна вредност	11.630.139	8.301.639	968.089	4.951.217	25.851.084
Исправка вредности и обезвређење	(2.323.773)	(6.823.199)	(119.180)	(45.506)	(9.311.658)
Неотписана вредност	9.306.366	1.478.440	848.909	4.905.711	16.539.426
Година завршена дана 31. децембра 2019.					
Повећања	-	-	-	2.232.327	2.232.327
Активација	3.139.293	795.980	-	(3.935.273)	-
Амортизација	(1.005.829)	(485.018)	(20.388)	-	(1.511.235)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	(47.459)	(47.459)
Отуђења и отписи	-	(371)	-	(53.865)	(54.236)
Неотписана вредност	11.439.830	1.789.031	828.521	3.101.441	17.158.823
На дан 31. децембра 2019.					
Набавна вредност	14.769.431	9.013.191	967.444	3.125.788	27.875.854
Исправка вредности и обезвређење	(3.329.601)	(7.224.160)	(138.923)	(24.347)	(10.717.031)
Неотписана вредност	11.439.830	1.789.031	828.521	3.101.441	17.158.823
На дан 1. јануара 2020.					
Набавна вредност	14.769.431	9.013.191	967.444	3.125.788	27.875.854
Исправка вредности и обезвређење	(3.329.601)	(7.224.160)	(138.923)	(24.347)	(10.717.031)
Неотписана вредност	11.439.830	1.789.031	828.521	3.101.441	17.158.823
Година завршена дана 31. децембра 2020.					
Повећања	-	-	-	1.095.013	1.095.013
Активација	1.474.226	655.092	6.635	(2.135.953)	-
Амортизација	(1.143.611)	(527.554)	(19.054)	-	(1.690.219)
Обезвређење (напомена 38)	-	-	-	(58.941)	(58.941)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	173.829	173.829
Неотписана вредност	11.770.445	1.916.569	816.102	2.175.389	16.678.505
На дан 31. децембра 2020.					
Набавна вредност	16.243.658	9.664.728	973.761	2.258.677	29.140.824
Исправка вредности и обезвређење	(4.473.213)	(7.748.159)	(157.659)	(83.288)	(12.462.319)
Неотписана вредност	11.770.445	1.916.569	816.102	2.175.389	16.678.505

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 2.175.389 хиљада (2019: РСД 3.101.441 хиљада) се највећим делом односе на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 1.887.368 хиљада (2019: РСД 2.841.508 хиљада).

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2019.								
Набавна вредност	10.660.018	198.580.407	117.308.009	41.282.441	77.653	496.173	790.744	369.195.445
Исправка вредности и обезвређење	(298.333)	(63.339.863)	(58.178.109)	(2.000.174)	(1.117)	(296.369)	(32.576)	(124.146.541)
Неотписана вредност	10.361.685	135.240.544	59.129.900	39.282.267	76.536	199.804	758.168	245.048.904
Година завршена дана 31. децембра 2019.								
Повећања	-	777.397	-	36.110.411	-	-	2.047.039	38.934.847
Активација	35.821	16.004.521	5.470.872	(21.512.305)	1.091	-	-	-
Обезвређење (напомена 38)	-	(98.929)	-	(141.530)	-	-	-	(240.459)
Амортизација	-	(9.949.991)	(7.339.460)	-	-	(64.086)	-	(17.353.537)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	47.459	-	-	-	47.459
Пренос на средства намењена продаји	(56.573)	(18.619)	(30.607)	-	-	-	-	(105.799)
Отуђења и отписи	(73)	(61.976)	(136.427)	(611.234)	(10)	-	(2.468.019)	(3.277.739)
Пренос на права коришћења	-	(456.413)	(362.992)	-	-	-	-	(819.405)
Остали трансфери	-	970	(963)	(13)	-	-	-	(6)
Неотписана вредност	10.340.860	141.437.504	56.730.323	53.175.055	77.617	135.718	337.188	262.234.265
На дан 31. децембра 2019.								
Набавна вредност	10.639.193	213.989.196	121.515.375	55.160.985	78.734	496.173	358.551	402.238.207
Исправка вредности и обезвређење	(298.333)	(72.551.692)	(64.785.052)	(1.985.930)	(1.117)	(360.455)	(21.363)	(140.003.942)
Неотписана вредност	10.340.860	141.437.504	56.730.323	53.175.055	77.617	135.718	337.188	262.234.265
Година завршена дана 31. децембра 2020.								
Повећања	-	345.084	-	20.756.791	-	-	1.010.635	22.112.510
Активација	17.882	19.093.734	39.789.691	(58.915.497)	4.090	10.100	-	-
Обезвређење (напомена 38)	-	(3.025)	-	(655.359)	-	-	-	(658.384)
Амортизација	-	(10.695.994)	(8.152.301)	-	-	(15.139)	-	(18.863.434)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	(173.829)	-	-	-	(173.829)
Пренос на средства намењена продаји	(77.770)	(1.284)	(70.190)	-	-	-	-	(149.244)
Отуђења и отписи	(1.205)	(32.944)	(87.776)	(252.227)	(12)	-	(1.097.847)	(1.472.011)
Остали трансфери	4.407	163.089	(167.496)	-	-	-	-	-
Неотписана вредност	10.284.174	150.306.164	88.042.251	13.934.934	81.695	130.679	249.976	263.029.873
На дан 31. децембра 2020.								
Набавна вредност	10.578.355	233.341.485	159.941.116	16.442.597	82.811	506.273	271.339	421.163.976
Исправка вредности и обезвређење	(294.181)	(83.035.321)	(71.898.865)	(2.507.663)	(1.116)	(375.594)	(21.363)	(158.134.103)
Неотписана вредност	10.284.174	150.306.164	88.042.251	13.934.934	81.695	130.679	249.976	263.029.873
Инвестиционе некретнине (напомена 9в)	-	1.688.837	-	-	-	-	-	1.688.837
Право коришћења средстава (напомена 9б)	5.006	519.681	898.187	-	-	-	-	1.422.874
Укупно	10.289.180	152.514.682	88.940.438	13.934.934	81.695	130.679	249.976	266.141.584

Друштво је у пословној 2020. години капитализовало трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 118.773 хиљаде (2019: РСД 160.017 хиљада).

Од укупног износа активација у 2020. години у износу од РСД 58.915.497 хиљада најзначајнији део односи се на завршетак и пуштање у рад пројекта Дубока Прерада у рафинерији Пачево у износу од РСД 38.844.486 хиљада. Пројекат Дубока Прерада омогућава оптимално искоришћење капацитета рафинерије нафте у Панчеву и повећање дубине прераде до 99,2 одсто (са 86 одсто у 2017. години). То омогућава повећану производњу високо квалитетних горива – дизела, бензина и теченог нафтног гаса, као и почетак производње нафтног кокса. Ово ће Друштву дати конкурентску предност на тржишту и покренути њен даљи раст.

На дан сваког биланса стања Руководство Друштва процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2020. године извршило процену индикатора обезвређења имовине. Додатно, Друштво је узело у обзир вредност у употреби јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") груписаних на нивоу сегмента (upstream

и downstream). На основу пројекција новчаног тока за период од 20 година (2021–2040), Друштво је утврдила да је надокнадиви износ ЈГГ који припадају upstream и downstream већи од његове књиговодствене вредности на дан 31. децембра 2020. године Пројекције новчаног тока су засноване на стварним условима, номинални WACC од 7,97% коришћен као дисконтна стопа смањен је на 5,7%. Сходно томе, на основу овога и на основу других фактора разматраних у напомени 3.7. Друштво је дошло до закључка да на датум извештаја не постоје индикатори умањења вредности који би захтевали детаљна испитивања умањења вредности некретнина, постројења и опреме. – за детаље видети напомену 3.7. Додатно, Друштво је извршило процену и признала обезвређење у износу од РСД 658.384 хиљада (2019: РСД 240.459 хиљаде) за технолошки и физички застарела средства и физички оштећена средства, као и средства у припреми за које постоје индикатори да њихова надокнадива вредност не прелази књиговодствену вредност. Најзначајнији износи односе се на делимично обезвређење привремено обустављеног пројекта базна уља у рафинерији Нови Сад у износу од РСД 683.196 хиљада од чега се РСД 58.941 хиљада односи на обезвређење нематеријалних улагања (на дан 31. децембра 2020. године вредност пројекта износи РСД 731.532 хиљаде). Одлуке о перспективи пројекта очекују се током 2021. године.

б) Право коришћења средстава

	Земљиште	Некретнине	Постројења и опрема	Возила	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	-	-	-	-	-
Промена почетног стања	-	540.388	324.713	54.331	919.432
Повећања	-	30	48.222	116.789	165.041
Амортизација	-	(51.593)	(78.398)	(11.121)	(141.112)
Преноси	-	-	(19.911)	19.911	-
Ефекти модификације уговора	-	474	-	-	474
На дан 31. децембра 2019. године	-	489.299	274.626	179.910	943.835
На дан 1. јануара 2020. године	-	489.299	274.626	179.910	943.835
Повећања	7.509	83.270	215.988	495.615	802.382
Амортизација	(2.503)	(51.532)	(99.763)	(158.589)	(312.387)
Преноси	-	-	(223.326)	223.326	-
Ефекти модификације уговора	-	(1.356)	-	(9.600)	(10.956)
На дан 31. децембра 2020. године	5.006	519.681	167.525	730.662	1.422.874

в) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2020	2019
На дан 1. јануара	1.694.307	1.730.100
Губици по основу фер вредновања (напомена 38)	-	(8.290)
Отуђења	(5.470)	(27.503)
На дан 31. децембра	1.688.837	1.694.307

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 1.688.837 хиљада (31. децембра 2019. године: РСД 1.694.307 хиљада) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2020. односно 2019. године. Негативан ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих расхода (напомена 38).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2020. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	953.396	-
- Бензинске станице	-	-	735.442
Укупно	-	953.396	735.442

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2019. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	958.865	-
- Бензинске станице	-	-	735.442
Укупно	-	958.865	735.442

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из

методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Друштва на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредновање методом употребних вредности:

	2020	2019
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2020	2019
Стање на почетку године	735.442	743.682
Промена у фер вредности:		
Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	-	(8.290)
Остало	-	50
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	-	(8.240)
Стање на крају године	735.442	743.682

а) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.7).

Средства за производњу нафте и гаса представљена су у билансу стања у оквиру некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања, као што је приказано у наставку:

	31. Децембар 2020			31. Децембар 2019		
	Средства за производњу нафте и гаса	Остала средства	Укупно	Средства за производњу нафте и гаса	Остала средства	Укупно
Нематеријална улагања (напомена 8)						
Улагања у развој	11.770.445	-	11.770.445	11.439.830	-	11.439.830
Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	54.115	1.862.454	1.916.569	65.923	1.723.108	1.789.031
Остала нематеријална улагања	-	816.102	816.102	-	828.521	828.521
Нематеријална улагања у припреми	1.887.368	288.021	2.175.389	2.841.508	259.933	3.101.441
	13.711.928	2.966.577	16.678.505	14.347.261	2.811.562	17.158.823
Некретнине, постројења и опрема (напомена 9а)						
Земљиште	535.628	9.753.552	10.289.180	530.843	9.810.017	10.340.860
Грађевински објекти	100.887.246	49.938.599	150.825.845	96.845.396	45.081.407	141.926.803
Машине и опрема	12.586.996	76.353.442	88.940.438	13.067.383	44.117.476	57.184.859
Инвестиционе некретнине	-	1.688.837	1.688.837	-	1.694.307	1.694.307
Остале некретнине, постојења и опрема	4.413	77.282	81.695	4.030	73.587	77.617
Некретнине, постројења и опрема у припреми	9.346.244	4.588.690	13.934.934	12.438.926	40.736.129	53.175.055
Улагања у туђе некретнине, постројења и опрему	-	130.679	130.679	-	135.718	135.718
Аванси за основна средства	-	249.976	249.976	-	337.188	337.188
	123.360.527	142.781.057	266.141.584	122.886.578	141.985.829	264.872.407
Нето вредност средстава	137.072.455	145.747.634	282.820.089	137.233.839	144.797.391	282.031.230

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2019.						
Набавна вредност	14.401.241	1.103.654	15.504.895	156.367.336	22.742	171.894.973
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.428)	(2.428)	(42.496.555)	(20.321)	(42.519.304)
Неотписана вредност	14.401.241	1.101.226	15.502.467	113.870.781	2.421	129.375.669
Година завршена 31. децембра 2019.						
Повећања	4.496.878	13.559.151	18.056.029	777.397	-	18.833.426
Пренос са инвестиција у току	(6.747.789)	(11.223.519)	(17.971.308)	17.971.308	-	-
Остали преноси	120.288	102.175	222.463	(173.746)	1.620	50.337
Обезвређење	-	-	-	(17.482)	-	(17.482)
Амортизација	-	-	-	(10.376.256)	-	(10.376.256)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(377.207)	-	(377.207)	-	-	(377.207)
Отуђења и отписи	(151.518)	(491)	(152.009)	(102.629)	(10)	(254.648)
	11.741.893	3.538.542	15.280.435	121.949.373	4.031	137.233.839
На дан 31. децембра 2019.						
Набавна вредност	11.741.893	3.538.542	15.280.435	174.428.161	24.376	189.732.972
Исправка вредности и обезвређење	-	-	-	(52.478.788)	(20.345)	(52.499.133)
Неотписана вредност	11.741.893	3.538.542	15.280.435	121.949.373	4.031	137.233.839
Година завршена 31. децембра 2020.						
Повећања	1.351.329	9.462.898	10.814.227	345.084	-	11.159.311
Пренос са инвестиција у току	(2.772.074)	(12.233.741)	(15.005.815)	15.005.815	-	-
Остали преноси	30.446	290.724	321.170	(44.287)	382	277.265
Обезвређење	-	(431)	(431)	-	-	(431)
Амортизација	-	-	-	(11.331.021)	-	(11.331.021)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(136.994)	-	(136.994)	-	-	(136.994)
Отуђења и отписи	(32.469)	(6.511)	(38.980)	(90.534)	-	(129.514)
	10.182.131	1.051.481	11.233.612	125.834.430	4.413	137.072.455
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	10.182.131	1.051.481	11.233.612	189.297.948	24.761	200.556.321
Исправка вредности и обезвређење	-	-	-	(63.463.518)	(20.348)	(63.483.866)
Неотписана вредност	10.182.131	1.051.481	11.233.612	125.834.430	4.413	137.072.455

Обезвређење истраживања у износу од РСД 136.994 хиљаде (2019: РСД 377.207 хиљада) највећим делом бији због неизвесне одрживости комерцијалне производње. односи се на отпис средстава за производњу у Ср-

10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Учешћа у капиталу зависних правних лица:		
- У акцијама	3.457.576	3.457.576
- У уделима	11.157.359	13.389.990
	14.614.935	16.847.566
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(1.189.308)	(3.421.980)
	13.425.627	13.425.586

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2020. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће у %	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност
НИС Петрол а.д., Београд, Србија	100%	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	100%	28.938	-	28.938
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	100%	997	-	997
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	100%	1.030	-	1.030
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	905.000	-	905.000
Нафтагас-Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Србија	100%	1.177.032	-	1.177.032
Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад, Србија	100%	7.300.000	-	7.300.000
Нафтагас-Транспорт д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	1.717.349	-	1.717.349
НИС Оверсиз, Москва, Русија	100%	9.856	-	9.856
Јадран-Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	100%	112	-	112
Светлост, Бујановац, Србија	51%	17.045	(17.045)	-
		14.614.935	(1.189.308)	13.425.627

У току 2020. године зависно правно лице Pannon Naftagas Kft, Будимпешта је ликвидирано. Такође, у 2020. години Друштво је стекло додатних 34% учешћа у Јадран-Нафтагасу.

11. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ ЕНТИТЕТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА

Књиговодствена вредност учешћа у капиталу придружених ентитета и заједничким подухватима на дан 31. децембра 2020. и 2019. године приказана је у табели испод:

	Процент учешћа	31. децембар 2020	31. децембар 2019	
Газпром Енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	Заједничко улагање	49%	1.038.800	1.038.800
ХИП Петрохемија	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус: исправка вредности</i>			(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције			1.038.800	1.038.800

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања и придружених ентитета је територија Републике Србије. Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Друштва у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Друштво и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Газпром Енергохолдинг кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Гаспром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година и кредитом Центренергохолдинга у износу од 41 мил. ЕУР. Завршетак радова на термоелектрани

ТЕ-ТО Панчево очекује се током 2021. године. Анализа утицаја пандемије (Ковид 19) на завршетак пројекта је у току. Не очекују се значајна кашњења.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је Друштво повећало своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, Друштво има своје представнике у Одбору директора и Надзорном одбору остварујући на тај начин значајан утицај.

Сажете финансијске информације за заједничка улагања на дан 31. децембра 2020. и 2019. године и за године које су се завршиле дана 31. децембра 2020. и 2019. приказане су у табели испод:

Газпром Енергоходлинг Србија

31. децембра 2020. године

Обртна имовина	399.874
Стална имовина	16.016.723
Краткорочне обавезе	211.951
Дугорочне обавезе	14.563.190
Приходи	17.193
Губитак за период	(149.762)

31. децембра 2019. године

Обртна имовина	698.256
Стална имовина	12.154.427
Краткорочне обавезе	71.219
Дугорочне обавезе	10.963.037
Приходи	44.430
Губитак за период	(146.948)

12. ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНИМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни пласмани зависним лицима у земљи	79.697	79.077
Дугорочни пласмани зависним лицима у иностранству	26.490.971	25.426.264
	26.570.668	25.505.341
<i>Минус: Обезвређење</i>	(3.659.420)	(2.300.154)
	22.911.248	23.205.187

Дугорочни пласмани зависним правним лицима исказани у РСД односе се на:

	Валута	31. децембар 2020	31. децембар 2019
<i>У земљи</i>			
НИС Петрол а.д. Београд, Србија	ЕУР	79.697	79.077
		79.697	79.077
<i>У иностранству</i>			
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	ЕУР	5.794.933	5.806.390
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	ЕУР	17.896.740	16.798.944
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	2.681.713	2.703.332
Јадран-Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	117.585	117.598
		26.490.971	25.426.264
		26.570.668	25.505.341

Дугорочни кредити зависним правним лицима у иностранству су одобрени са фиксном каматном стопом (2,1% годишње) на период од 7 до 11 година од тренутка исплате последње транше. Дугорочни кредит зависном правном лицу у зе-

мљи НИС Петрол а.д. Београд одобрен је са варијабилном каматном стопом (3М Еурибор + 1,15%) на период од 3 године. Исказана књиговодствена вредност дугорочних пласмана одговара њиховој фер вредности.

13. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Остали дугорочни пласмани	8.621	9.176
Дугорочни кредити дати запосленима	1.126.857	1.153.957
Остали дугорочни пласмани по фер вредности	841.847	-
<i>Минус: Обезвређење</i>	(382.834)	(354.684)
	1.594.491	808.449

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 1.126.857 хиљада (31. децембра 2019: РСД 1.153.957 хиљада) се односе на бескаматне кредите односно кредите

по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама. Наведени кредити су обезвређени у износу од РСД 382.775 хиљада.

Остали дугорочни пласмани по фер вредности у износу од 841.847 хиљада (31. Децембра 2019: РСД 0 хиљада) признати су у складу са У складу са Но-

вацион споразумом и споразумом о преносу закљученим између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а (напомена 24).

14. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Одложена пореска средства :		
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	2.606.230	2.783.455
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду до годину дана	-	-
	2.606.230	2.783.455
Одложене пореске обавезе:		
- Одложене пореске обавеза које ће бити признате у периоду дужем од годину дана	(40.273)	(1.821.259)
	(40.273)	(1.821.259)
Одложена пореска средства (нето)	2.565.957	962.196

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2020	2019
Стање на дан 1. јануара	962.196	2.405.175
Ефекат на укупни резултат (напомена 39)	1.603.709	(1.442.979)
Ефекат на остали укупни резултат	52	-
Стање на дан 31. децембра	2.565.957	962.196

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске основице	Ревалоризационе резерве	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>			
Стање 1. јануара 2019.	(2.111.733)	(26.848)	(2.138.581)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 39)	317.322	-	317.322
Стање на дан 31. децембра 2019.	(1.794.411)	(26.848)	(1.821.259)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 39)	1.780.986	-	1.780.986
Стање на дан 31. децембра 2020.	(13.425)	(26.848)	(40.273)

	Резервисања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Порески губици	Фер вредно-вање	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>						
Стање 1. јануара 2019.	921.476	2.515.217	1.096.461	-	10.602	4.543.756
- ефекат на укупни резултат (напомена 39)	(6.637)	(657.203)	(1.096.461)	-	-	(1.760.301)
Стање на дан 31. децембра 2019.	914.839	1.858.014	-	-	10.602	2.783.455
- ефекат на укупни резултат (напомена 39)	(12.580)	(653.180)	-	488.483	-	(177.277)
- ефекат на укупни остали резултат	-	-	-	-	52	52
Стање на дан 31. децембра 2020.	902.259	1.204.834	-	488.483	10.654	2.606.230

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Друштво је признало одложена пореска средства по основу неискоришћених пореских губитака у износу од РСД 488.483 хиљаде који су доступни су за умањење будућих опорезивих добитака.

15. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	15.401.060	32.249.441
Недовршена производња	4.130.289	4.859.254
Готови производи	7.391.813	9.636.535
Роба	1.560.961	2.017.721
Дати аванси	407.864	461.016
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	(4.661.075)	(4.670.632)
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	(149.980)	(149.250)
	24.080.932	44.404.085
Стална средства намењена продаји	80.625	135.670
<i>Минус: исправка вредности средстава намењених продаји</i>	(37.994)	(43.769)
	24.123.563	44.495.986

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности средстава намењених продаји	Укупно
На дан 1. јануара 2019.	4.830.527	217.327	5.823	5.053.677
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 38)	287	543	-	830
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 37)	(117.575)	(51)	-	(117.626)
Отписи и остало	(42.607)	(68.569)	37.946	(73.230)
На дан 31. децембра 2019.	4.670.632	149.250	43.769	4.863.651
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 38)	55.080	3.453	-	58.533
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 37)	(36.147)	(31)	-	(36.178)
Отписи и остало	(28.490)	(2.692)	(5.775)	(36.957)
На дан 31. децембра 2020.	4.661.075	149.980	37.994	4.849.049

16. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Матична и зависна правна лица у земљи	396.649	382.280
Матична и зависна правна лица у иностранству	3.032.362	4.092.863
Остале повезана правна лица у земљи	1.563.227	1.215.292
Остале повезана правна лица у иностранству	50.030	96.193
Потраживања од трећих лица у земљи	22.171.216	27.383.247
Потраживања од трећих лица у иностранству	451.513	974.399
	27.664.997	34.144.274
<i>Минус: исправка вредности</i>	(5.133.429)	(5.772.211)
	22.531.568	28.372.063

17. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Потраживања за камате	3.631.461	3.547.652
Потраживања од запослених	75.712	78.384
Потраживања за више плаћени порез на добит	1.034.617	647.660
Остала потраживања	7.485.653	7.509.500
<i>Минус: исправка вредности</i>	(9.770.832)	(9.849.169)
	2.456.611	1.934.027

18. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Краткорочни финансијски пласмани матичним и зависним правним лицима	167.941	48.185
Краткорочни финансијски пласмани у земљи	2.019	2.019
Текућа доспећа дугорочних пласмана зависним правним лицима	11.105.589	12.656.088
Остали краткорочни финансијски пласмани	76.845	76.955
<i>Минус: Обезвређење</i>	(6.009.417)	(7.349.525)
	5.342.977	5.433.722

19. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Готовина у банци и благајни	5.151.570	9.730.067
Депозити са доспећем до 3 месеца	2.530.000	3.493.536
Новчана средства са ограниченим коришћењем	8.071	13.716
Остала новчана средства	260.144	264.508
	7.949.785	13.501.827

20. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Разграничени порез на додату вредност	1.823.813	1.713.617
Унапред плаћени трошкови	186.100	222.038
Унапред обрачунати приходи	44.896	37.062
Унапред плаћена акциза	2.188.620	1.701.028
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	269.207	328.297
	4.512.636	4.002.042

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 1.823.813 хиљаде (31. децембра 2019: РСД 1.713.617 хиљада) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 2.188.620 хиљада (31. децембар 2019: РСД 1.701.028 хиљада) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

21. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Издате менице и гаранције	79.165.987	74.704.889
Примљене менице и гаранције	14.817.223	15.078.163
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.687	5.357.689
Потраживања (из бивших република Југославије)	5.873.647	6.441.861
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	9.302.871	9.749.090
Средства за затварање поља у Анголи	1.361.966	1.361.966
Примљене хипотеке и залогe	1.880.676	1.398.288
Остала ванбилансна актива и пасива	230.406	206.578
	117.990.463	114.298.524

22. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2019. износи РСД 4.425.459 хиљада односно, РСД 27,14 по акцији (31. децембра 2018: РСД 6.517.524 хиљаде односно, 39,97 РСД по акцији). Расподела дивиденде је одобрена од стране Скупштине акционара дана 30. јуна 2020. године и исплаћена 27. Новембра 2020. године.

Обрачун основне зараде по акцији приказан је у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Добит (губитак) који припада већинском власнику	(5.908.498)	17.700.065
Просечан пондерисан број обичних акција	163.060.400	163.060.400
Зарада по акцији (у РСД 000)	(0,036)	0,109

Друштво нема конвертибилне инструменте, опције или гаранције и у складу с тим, смањена зарада по акцији једнака је основној заради по акцији како је наведено у табели изнад.

23. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2019. године	10.041.518	637.414	334.935	494.021	499.633	12.007.521
На терет биланса успеха	147.500	197.704	80.118	294.414	32.514	752.250
Повећања и корекција процене резервисања	777.397	-	-	-	-	777.397
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	29.837	-	-	29.837
Измирење обавеза и остало	(294.701)	(346.260)	(47.957)	-	(53.931)	(742.849)
Стање на дан 31. децембра 2019. године	10.671.714	488.858	396.933	788.435	478.216	12.824.156
Стање 1. јануара 2020. године	10.671.714	488.858	396.933	788.435	478.216	12.824.156
На терет биланса успеха	88.078	-	84.032	125.984	-	298.094
Повећања и корекција процене резервисања	345.084	-	-	-	-	345.084
Укинута у току године (напомена 37)	(695.704)	-	-	-	(1.582)	(697.286)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	20.739	-	-	20.739
Измирење обавеза и остало	(70.708)	(80.317)	(58.783)	-	(99.019)	(308.827)
Стање на дан 31. децембра 2020. године	10.338.464	408.541	442.921	914.419	377.615	12.481.960

Анализа резервисања:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочна	10.132.664	11.251.613
Краткорочна	2.349.296	1.572.543
	12.481.960	12.824.156

а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Друштва процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима. Друштво је извршило укидање резервисања у износу од РСД 695.704 хиљаде за обнављање природних ресурса углавном због продужења века експлоатације бушотина (напомена 37).

б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Друштво је извршило резервисање по наведеном основу у износу од РСД 408.541 хиљада (31. децембра 2019: РСД 488.858 хиљада) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Друштво је започело процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Друштва. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2020. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2018–2020) у износу од РСД 914.419 хиљада (31. децембра 2019. године: РСД 788.435 хиљада).

г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2020. године Друштво је проценило вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Друштво је извршило укидање резервисања за судске спорове у износу од РСД 1.582 хиљаде (додатно резервисање у 2019: РСД 32.514 хиљада) за које је процењен позитиван (у 2019. негативан) исход спора. Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2020. године.

д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Отпремнине	150.464	123.679
Јубиларне награде	292.457	273.254
	442.921	396.933

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дисконтна стопа	4,3%	4,4%
Будућа повећања зарада	0,07%	2,0%
Просечан будући радни век	15	15

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2019. године	96.176	238.759	334.935
Трошкови директно плаћених накнада	(14.304)	(33.653)	(47.957)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	29.837	-	29.837
Укупно расходи признати у укупном резултату	11.970	68.148	80.118
Стање на дан 31. децембра 2019. године	123.679	273.254	396.933
Трошкови директно плаћених накнада	(34.844)	(23.939)	(58.783)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	20.739	-	20.739
Укупно расходи признати у укупном резултату	40.890	43.142	84.032
Стање на дан 31. децембра 2020. године	150.464	292.457	442.921

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Текући трошкови накнада	72.825	24.673
Трошкови камата	17.942	18.678
Добици од промене плана доприноса	35.126	840
Актуарски (добиси)/губици (јубиларне награде)	(41.861)	35.927
	84.032	80.118

24. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	13.672.117	19.143.014
Банкарски кредити	69.109.853	69.207.492
Обавезе за лизинг	1.358.795	811.424
Остале дугорочне финансијске обавезе	841.847	-
	84.982.612	89.161.930
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 25)	(11.907.144)	(5.925.868)
	73.075.468	83.236.062

Промене на обавезама Друштва из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 25)	Лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	92.646.847	2.218.378	644.611	95.509.836
Промена почетног стања	-	-	100.027	100.027
Приливи	15.060.454	12.564.054	-	27.624.508
Одливи	(18.760.584)	(13.188.360)	(127.024)	(32.075.968)
Немонетарне трансакције	-	-	192.294	192.294
Курсне разлике	(596.211)	-	1.516	(594.695)
На дан 31. децембра 2019. године	88.350.506	1.594.072	811.424	90.756.002
На дан 1. јануара 2020. године	88.350.506	1.594.072	811.424	90.756.002
Приливи	6.182.780	23.666.126	-	29.848.906
Одливи	(11.663.203)	(23.504.160)	(280.003)	(35.447.366)
Немонетарне трансакције	(53.824)	(3)	830.606	776.779
Курсне разлике	(34.289)	-	(3.232)	(37.521)
На дан 31. децембра 2020. године	82.781.970	1.756.035	1.358.795	85.896.800

а) Дугорочни кредит – Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 13.672.117 хиљада (2019: РСД 19.143.014 хиљаде), са висином текућег доспећа од РСД 5.468.847 хиљада

(2019: РСД 5.469.432 хиљаде), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

б) Банкарски кредити

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредити у земљи	51.785.404	46.832.414
Дугорочни кредити у иностранству	17.324.449	22.375.078
	69.109.853	69.207.492
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 25)	(6.117.142)	(297.104)
	62.992.711	68.910.388

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Између 1 и 2 године	9.920.841	10.845.263
Између 2 и 5 година	41.197.751	54.737.906
Преко 5 година	11.874.119	3.327.219
	62.992.711	68.910.388

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
УСД	157.858	209.292
ЕУР	68.740.979	68.732.685
РСД	338	498
ЈПЈ	210.678	265.017
	69.109.853	69.207.492

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

в) Обавезе за лизинг

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	2020	2019
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе) (напомена 35)	30.967	20.604
Трошкови који се односе на краткорочни закуп (напомена 32)	342.528	289.710
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп (напомена 32)	126.666	87.343
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп (напомена 32)	780.141	1.348.818

г) Остале дугорочне финансијске обавезе

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од РСД 841.847 хиљада у потпуности представљају одложену накнаду ПЈСЦ Зарубезњефт (даље ЗН) за истраживачки пројекат О&Г који је у току преко зависног друштва Јадран Нафтагас. Ова обавеза зависи од наступања неизвесних будућих догађаја који су ван контроле издаваоца (ЗН) и власника инструмента (НИС). У складу са Новатион споразумом и споразумом о преносу закљученим

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво (ГПН Група) одржава однос задуживања према ЕВИТДА (напомена б). Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантима на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године.

између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а, сва права и обавезе ЗН-а преузео је НИС за накнаду једнаку неизмиреним кредитним обавезама Јадран Нафтагас-а према ЗН-у и Нафтегазинкор-у пре споразума. Накнада не може премашити износ наведених обавеза.

Поред тога, Група је стекла додатних 34% удела Јадран Нафтагас за накнаду од РСД 41 хиљаду. Ове трансакције стицања удела и преноса обавеза требало би посматрати заједно.

25. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Краткорочни кредити од зависних правних лица	1.756.035	1.594.072
Краткорочна доспећа дугорочних финансијских обавеза (напомена 24)	11.907.144	5.925.868
	13.663.179	7.519.940

26. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања које на дан 31. децембра 2020. године износе РСД 20.653.938 хиљада (2019: РСД 36.720.956 хиљада) укључују обавезе према матичном и зависним правним лицима са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 6.666.828 хиљада (31. децембра 2019: РСД 14.986.710 хиљада) које се највећим делом односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте у износу од РСД 3.204.199 хиљада

(31. децембра 2019: РСД 10.498.354 хиљаде) као и обавезе према добављачима у иностранству у износу од РСД 7.833.988 хиљада (31. децембра 2019: РСД 13.449.126 хиљада) које се највећим делом односе на обавезе према добављачима за сирову нафту и то IPLOM S.P.A. Италија у износу од РСД 2.869.608 хиљада (31. децембра 2019.: РСД 0 хиљада) и Petrasco Oil Company LLP Лондон у износу од РСД 2.641.621 (31. децембра 2019.: РСД 0 хиљада).

27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Обавезе из специфичних послова	166.877	175.275
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.125.281	928.258
Обавезе за камате	216.927	588.170
Обавезе за дивиденде	3.785.017	3.780.692
Остале обавезе према запосленима	1.523.876	518.686
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.091.258	1.170.430
Резервисања за заштиту животне средине	114.210	128.099
Резервисања за судске спорове	176.196	224.407
Остале краткорочне обавезе	58.856	75.091
	8.258.498	7.589.108

28. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Обавеза за акцизу	5.379.743	5.301.814
Накнада за робне резерве	257.505	280.070
Накнада за енергетску ефикасност	30.168	32.299
Порез на добит	-	-
Остале обавезе за порезе	705.843	1.365.390
	6.373.259	6.979.573

29. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2020. године у износу РСД 3.440.035 хиљада (31. децембра 2019: РСД 3.070.554 хиљаде) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 2.033.852 хиљаде (31. децембра 2019: РСД 1.827.611 хиљада), и обавезе по основу уговора са купцима по основу програма лојалности у износу од РСД 693.356 хиљада (31 децембар 2019: РСД 635.355 хиљада).

Приход у износу од РСД 1.916.116 (31. децембра 2019: РСД 1.532.390) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2020, од чега се РСД 1.488.701 хиљада (31. децембра 2019: РСД 1.170.838 хиљаде) односи на авансе и РСД 427.415 хиљада (31. децембра 2019: РСД 361.552 хиљаде) на програм лојалности купаца.

30. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Трошкови материјала за израду	102.579.543	129.772.094
Трошкови режијског и осталог материјала	183.886	232.219
Остало	335.737	505.667
	103.099.166	130.509.980

31. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Трошкови зарада (брuto)	14.342.015	12.963.207
Порези и доприноси на зараде на терет послодавца	1.885.100	1.655.663
Трошкови уговора о делу	111.215	181.734
Трошкови осталих личних зарада	9.497	33.077
Накнаде плаћене одбору директора	132.140	103.981
Трошкови отпремнина	38.976	37.513
Остали лични расходи	555.395	617.890
	17.074.338	15.593.065

Током 2020. године дошло је до промене у структури трошкова запослених и трошкова услужних организација (напомена 35) услед новог Закона о

Агенцијском запошљавању и стратешких одлука компаније.

32. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Производне услуге	2.167.321	2.495.924
Транспортне услуге	3.034.457	3.225.168
Услуге одржавања	4.730.810	4.814.010
Закупнине	1.249.335	1.725.871
Трошкови сајмова	-	10.091
Реклама и пропаганда	529.421	887.139
Трошкови истраживања	218.527	436.927
Остале услуге	1.365.799	1.513.604
	13.295.670	15.108.734

33. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Непроизводне услуге	3.419.462	6.983.488
Репрезентација	45.766	152.954
Премије осигурања	472.343	510.600
Трошкови платног промета	271.923	333.400
Трошкови пореза	1.101.105	1.133.800
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	872.606	1.402.477
Остали непроизводни трошкови	3.634.485	1.016.172
	9.817.690	11.532.891

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2020. у износу од РСД 3.419.462 хиљаде (2019: РСД 6.983.488 хиљада) се највећим делом, у износу од РСД 1.306.370 хиљада (2019: РСД 4.467.605 хиљада), односе на трошкове услужних организација, трошкове пројекто-

вања у износу од РСД 1.101.821 хиљаду (2019: РСД 1.166.221 хиљаду), трошкове обезбеђења у износу од РСД 369.595 хиљада (2019: РСД 533.601 хиљаду) и трошкове консултантских услуга у износу од РСД 143.504 хиљаде (2019: РСД 325.438 хиљада).

34. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.004.211	1.085.351
- остали финансијски приходи	681.645	677.127
Приходи од камата	200.692	328.287
Добици од реструктурирања зајмова	53.673	149.827
Приход по основу дисконта потраживања	38.345	-
Позитивне курсне разлике	1.260.345	831.114
Остали финансијски приходи	4.415	11.586
	3.243.326	3.083.292

35. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.083.427	1.076.794
- губици од реструктурирања зајмова	66.293	99.107
- остали финансијски расходи	319.905	439.718
Расходи камата	1.403.550	1.279.841
Дисконт дугорочних обавеза	88.078	147.500
Дисконт дугорочних финансијских инструмената	-	19.261
Негативне курсне разлике	1.134.501	443.930
Остали финансијски расходи	27.135	21.307
	4.122.889	3.527.458

36. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	88.363	16.522
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје (напомена б)	124.828	84.318
- краткорочних финансијских пласмана	-	178.376
- осталих потраживања (напомена б)	38.784	14.002
	251.975	293.218

37. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	45.557	21.681
Добици од продаје материјала	21.552	43.845
Вишкови по основу пописа	176.298	282.887
Приходи од смањења обавеза	965.918	77.508
Укидање дугорочних резервисања (напомена 23)	697.286	-
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- залиха (напомена 15)	36.147	117.575
- некретнина, постројења и опреме и остале имовине	52.713	454.425
Затезне камате	51.673	49.490
Остали приходи	28.726	93.647
	2.075.870	1.141.058

Приходи по основу смањења обавеза у износу од РСД 965.918 хиљада односе се на отпис обавеза за које не постоји законски основ за плаћање.

38. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	107.666	305.520
Мањкови	355.234	552.845
Отпис потраживања	17.253	6.694
Отпис залиха	35.247	41.221
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања (напомена 8)	58.941	-
- некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	658.384	240.459
- инвестиционих некретнина и сталне имовине намењене продаји	34.044	8.290
- залиха (напомена 15)	55.080	287
- остале имовине	3.453	543
Остали непоменути расходи	514.173	296.265
	1.839.475	1.452.124

39. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Текући порез на добит	(111.229)	2.870.963
Одложени порез		
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 14)	(1.603.709)	1.442.979
	(1.714.938)	4.313.942

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао при-

меном просечне пондерисане пореске стопе на резултат Друштва, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Добит (губитак) пре опорезивања	(7.623.436)	22.014.007
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 15%	(1.143.515)	3.302.101
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходе који су изузети из опорезивања	(325.200)	(222)
Расходе који се не признају за пореске сврхе:		
- порез на добит у Анголи	(50.469)	74.711
- остали расходи који се не признају	(135.256)	1.306.972
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	262	(40.924)
Остало	(60.760)	(328.696)
	(1.714.938)	4.313.942
Ефективна стопа пореза на добит	0%	19,60%

40. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Економско окружење у Републици Србији

Друштво послује превасходно на територији Републике Србије и због тога је изложено ризицима повезаним са стањем економије и финансијским тржиштима Републике Србије. Пре пандемијске кризе, кредитни рејтинг земље био је на нивоу ББ+ са стабилним курсом националне валуте. Развој пандемије коронавируса (КОВИД 19) током 2020. године и мере предузете у вези с тим ради спречавања ширења корона вирусне инфекције доводе до негативних економских последица. Влада Републике Србије припремила је сет мера за ублажавање ових негативних утицаја одлагањем плаћања пореских обавеза, грантова и кредитних аранжмана. Ситуација на финансијским тржиштима је тренутно стабилна. Ово пословно окружење има значајан утицај на пословање и финансијски положај Друштва.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Друштва. Међутим, будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 408.541 хиљаду (31. децембар 2019.: РСД 488.858 хиљада) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2020. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2020. године Друштво је имало закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од РСД 1.536.920 хиљада (31. децембар 2019. године: РСД 2.818.801 хиљаду).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Друштва.

41. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт. Ст Петерсбург. Руска Федерација у чијем власништву се налази 56.15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29.87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13.98% у власништву мањинских акционара тргује на Београдској берзи. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Друштва је Руска Федерација.

Друштво је у 2020. години и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте и нафтних производа.

На дан 31. децембра 2020. године и 31. децембра 2019. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2020.				
Право коришћења средстава	46.395	-	125	46.520
Учешћа у капиталу	13.425.627	-	1.038.800	14.464.427
Дугорочни кредити	22.911.248	-	-	22.911.248
Остали дугорочни пласмани	841.847	-	-	841.847
Аванси за залихе и услуге	2.359	-	25.095	27.454
Потраживања по основу продаје	3.425.501	-	1.582.434	5.007.935
Потраживања из специфичних послова	60.188	-	299	60.487
Друга потраживања	1.256.747	-	4	1.256.751
Краткорочни финансијски пласмани	5.266.132	-	-	5.266.132
Дугорочне обавезе	(46.076)	(8.203.270)	-	(8.249.346)
Краткорочне финансијске обавезе	(1.758.283)	(5.468.847)	(84)	(7.227.214)
Примљени аванси	(54.151)	-	(4.530)	(58.681)
Обавезе из пословања	(3.462.629)	(3.204.199)	(1.115.667)	(7.782.495)
Остале краткорочне обавезе	(1.423)	-	-	(1.423)
Остале текуће обавезе	(3.239)	-	-	(3.239)
	41.910.243	(16.876.316)	1.526.476	26.560.403

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2019.				
Право коришћења средстава	52.049	-	-	52.049
Учешћа у капиталу	13.425.586	-	1.038.800	14.464.386
Дугорочни кредити	23.205.187	-	-	23.205.187
Аванси за залихе и услуге	15.998	-	34.371	50.369
Потраживања по основу продаје	4.471.633	-	1.280.662	5.752.295
Потраживања из специфичних послова	71.121	-	44	71.165
Друга потраживања	1.089.170	-	-	1.089.170
Краткорочни финансијски пласмани	5.356.767	-	-	5.356.767
Дугорочне обавезе	(48.010)	(13.673.582)	(128)	(13.721.720)
Краткорочне финансијске обавезе	(1.599.147)	(5.469.432)	(159)	(7.068.738)
Примљени аванси	(3.148)	-	(3.080)	(6.228)
Обавезе из пословања	(4.488.356)	(10.498.354)	(1.711.826)	(16.698.536)
Остале краткорочне обавезе	(2.283)	-	-	(2.283)
	41.546.567	(29.641.368)	638.684	12.543.883

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2020. и 2019. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2020.				
Приходи од продаје	13.138.607	-	17.170.435	30.309.042
Други пословни приходи	36.852	-	8.602	45.454
Набавна вредност продате робе	(53.346)	-	(236.321)	(289.667)
Трошкови материјала	(382.798)	(24.674.912)	(996.914)	(26.054.624)
Трошкови горива и енергије	(89)	-	-	(89)
Трошкови зарада	(19.814)	-	-	(19.814)
Производни трошкови	(4.003.482)	-	(198.978)	(4.202.460)
Амортизација	(4.298)	-	(188)	(4.486)
Нематеријални трошкови	(3.783.590)	(3.118)	(34.079)	(3.820.787)
Финансијски приходи	681.591	-	56	681.645
Финансијски расходи	(90.795)	(295.405)	-	(386.198)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(17.822)	-	-	(17.822)
Остали приходи	285	6.475	-	6.760
Остали расходи	(797)	(50.164)	(260)	(51.221)
	5.500.504	(25.017.124)	15.712.353	(3.804.267)

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2019.				
Приходи од продаје	19.639.670	-	19.645.153	39.284.823
Други пословни приходи	45.790	-	144	45.934
Набавна вредност продате робе	(311.040)	-	(384.815)	(695.855)
Трошкови материјала	(302.423)	(51.345.851)	(333.140)	(51.981.414)
Трошкови горива и енергије	(313)	-	-	(313)
Трошкови зарада	(114.348)	-	-	(114.348)
Производни трошкови	(4.601.967)	-	(200.399)	(4.802.366)
Амортизација	(9.143)	-	-	(9.143)
Нематеријални трошкови	(905.958)	-	(35.435)	(941.393)
Финансијски приходи	677.127	-	-	677.127
Финансијски расходи	(144.935)	(393.887)	(3)	(538.825)
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	178.375	-	-	178.375
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(99.891)	-	-	(99.891)
Остали приходи	435	40.230	-	40.665
Остали расходи	(2.423)	(111.235)	(593)	(114.251)
	14.048.956	(51.810.743)	18.690.912	(19.070.875)

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
На дан 31. децембра 2020. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.461.095	-
• Србијагас	-	256.036
• AIR Србија	-	87.447
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(942.412)	-
• Србијагас	-	(302.531)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.532)	-
	515.151	40.952
На дан 31. децембра 2019. године		
• ХИП Петрохемија	1.183.648	-
• Србијагас	-	418.784
• AIR Србија	-	371.395
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.208.375)	-
• Србијагас	-	(361.934)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.064)	-
	(27.791)	428.245

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	16.746.580	-
• Србијагас	-	380.042
• AIR Србија	-	1.685.134
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(193.856)	-
• Србијагас	-	(782.731)
	16.552.724	1.282.445
Година која се завршила дана 31. децембра 2019. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	19.070.224	-
• Србијагас	-	1.419.220
• AIR Србија	-	5.124.131
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(198.691)	-
• Србијагас	-	(912.530)
	18.871.533	5.630.821

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају

нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2020. и 2019. године Друштво је признало РСД 997.434 хиљаде и РСД 943.715 хиљада, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

42. УСАГЛАШЕЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

У складу за захтевима Закона о рачуноводству, Друштво је извршило усаглашење својих потраживања и обавеза са куцпима и добављачима пре припреме финансијских извештаја. Укупан износ неусаглашених потраживања износи РСД 367.326 хиљада (44 купац) што чини 1,46% од укупног износа потраживања (потраживања од купаца, из специфичних послова и осталих потраживања). Укупан износ неусаглашених обавеза износи РСД 275.882 хиљаде (71 добављач) што чини 1,34% од укупног износа обавеза из пословања.

43. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

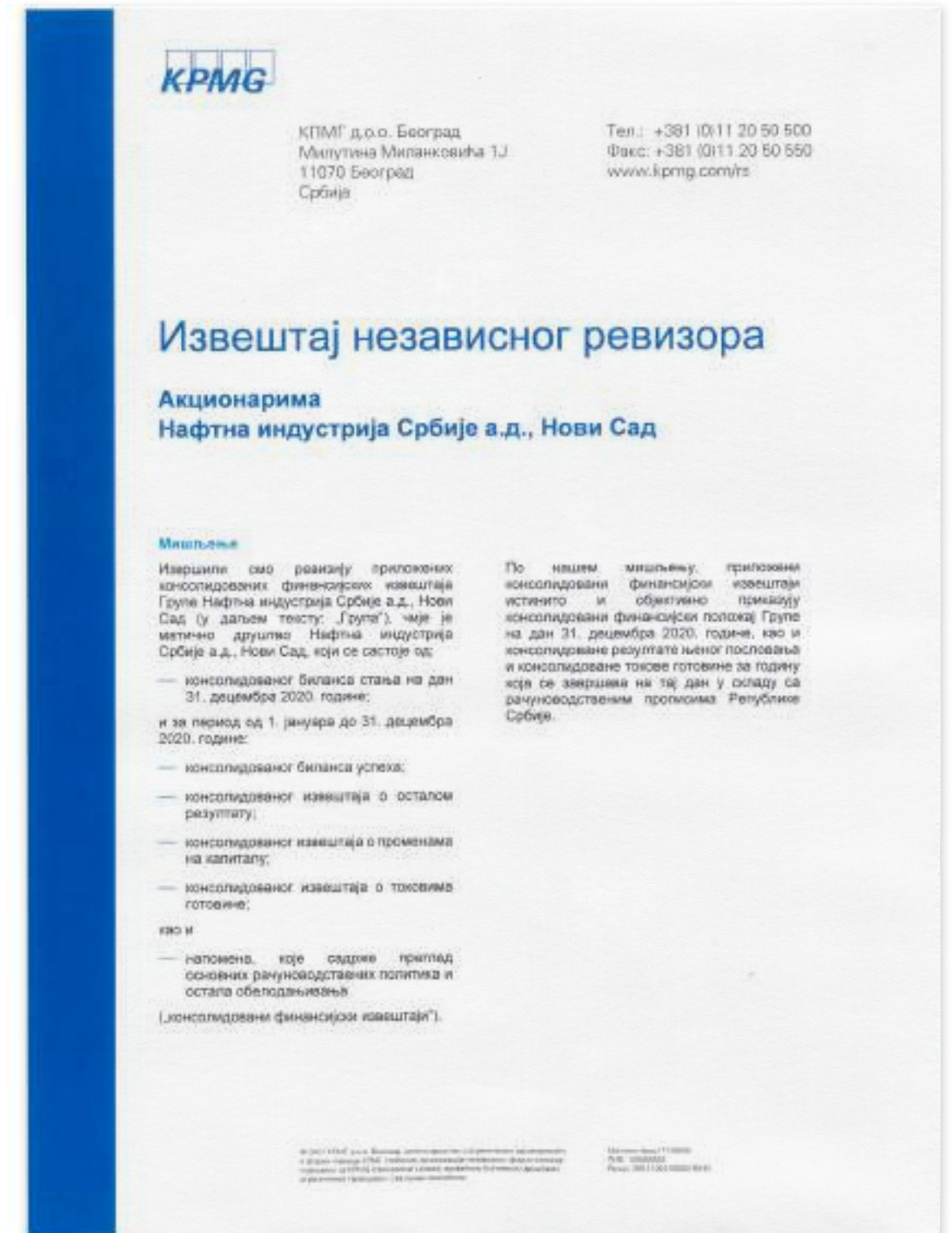
Није било материјално значајних догађаја након датума биланса стања.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2020. године до 9. марта 2021. године, када су ови финансијски извештаји одобрени.

2.02

Консолидовани
финансијски
извештаји

Извештај независног ревизора о консолидованим финансијским извештајима

Осној за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији и Законом о рачуноводству Републике Србије и стандардима ревизије применљивим у Републици Србији. Наша одговорност у складу са тим стандардима је детаљније описана у даљем извештају. Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја. Ми смо независни у односу на Групу у складу са Међународним кодексом етике за професионалне рачуноводје Сабора за међународне етичке стандарде за

рачуноводје (укључујући Међународне стандарде независности) (IESBA Кодекс) заједно са етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију консолидованих финансијских извештаја у Републици Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима и IESBA Кодексом. Сматрамо да су ревизорски докази који смо прибавили довољни и одговарајући и да пружају основу за изражавање нашег мишљења.

Кључна ревизорска питања

Кључна ревизорска питања су питања која су, по нашем професионалном процену, била од највећег значаја у ревизији консолидованих финансијских извештаја за текући период. Она представљају најзначајније процињене ризике од материјално значајних грешака, укључујући и оне настале због проневере, а која су описана доле у наставку и спровели смо одговарајуће ревизорске процедуре за разматрање тих

питања. Кључна ревизорска питања су разматрана у контексту ревизије консолидованих финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења ми смо разматрали наш одговор на наведене ризике. Не изражавамо одвојено мишљење о тим питањима. Утврдили смо следећа кључна ревизорска питања:

Обезбеђење гудвила

На дан 31. децембра 2020. године књиговодствена вредност гудвила износи РСД 1.322.704 хиљада (31. децембар 2019. године РСД 1.354.508 хиљада). За годину која се завршава 31. децембра 2020. године губици по основу обезбеђења износе РСД 20.506 хиљада (2019: РСД 109.004 хиљада).

Позивамо се на следеће напомене из консолидоване финансијске извештаја: Нематеријална улагања (напомена 8), Остали расходи (напомена 36), Гудвил (напомена 2.8), Нематеријална улагања (напомена 2.8), Обезбеђење гудвила (напомена 3.4).

Кључно ревизорско питање	Наш одговор
У претходном годишњаку Група је признала гудвил по основу пословних комбинација која је књиговодствена вредност на дан 31. децембра 2020. године РСД 1.322.704 хиљада. У складу са релевантним одредбама стандарда за финансијско извештавање, сваке године је потребно спровести тест на обезбеђење гудвила, или раније у случају када се појаве индикације о обезбеђењу. Као што је обелодањено у напомени 8, на основу теста спроведеног у текућој години, Група је признала губитак по основу обезбеђења гудвила у износу од РСД 20.506 хиљада.	За ову област наши поступци су обухватили, између осталог, следеће: <ul style="list-style-type: none"> Разматрање прикладности модела вредности у употреби („модел обезбеђења“) који Група примењује за спровођење годишњег теста обезбеђења, у односу на релеванте захтеве стандарда финансијског извештавања; Пројекцију оправданости груписања ЈТ на основу нашег разумевања пословања Групе и њених пословних јединица; Процењивање квалитета пројекција Групе упоређивањем будућих пројекција са стварним исходом, а такође и праћење предвиђених исходах токова у моделу обезбеђења са пројекцијама које је одобрило руководство; Уз помоћ наших стручњака за процену вредности, спровели смо следеће: <ul style="list-style-type: none"> преиспитивање разумности кључних претпоставки и процену Група користила у процени

Бруто маржа, дисконтних стопа и стопа раста

Словени модели који користе претпоставке усмерене на будућности углавном су изложени већем ризику од пристрасности руководства, грешака и непостојаности у примени. Такве околности захтевају нашу додатну пажњу у току ревизије, посебно у погледу објективности извора коришћених за одабир претпоставки, као и њихове постојане примене.

Због горе наведених фактора, сматрали смо да ова област представља кључно ревизорско питање.

напоменама вредности, укључујући просечну бруто маржу на основу поређења са историјским подацима Групе, дисконтну стопу и стопу раста које су коришћене на основу јавно доступних тржишних података.

- процењивање интегритета модела обезбеђења укључујући тачност основних формула за обрачуна.
- Разматрање осетљивости модела обезбеђења на промене у процентуалној бруто маржи, стопама раста и дисконтним стопама ради идентификовања претпоставки са већим ризику од пристрасности или недоследности у примени.
- Разматрање датих обелодањивања у вези са обезбеђењем у консолидованим финансијским извештајима у односу на захтеве стандарда финансијског извештавања.

Резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса

Рачуноводствене политике и финансијска обелодањивања у вези са резервисањима за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса обелодањена су у напоменама 2.19, 3.6, 21, 25, 33 и 35 из консолидоване финансијске извештаја.

Књиговодствена вредност резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса на дан 31. децембра 2020. године износи РСД 10.338.464 хиљада; Нова резервисања и корекција процене резервисања износе РСД 345.084 хиљада за 2020. годину; Ефекти временске вредности дисконтнована формирана резервисања за 2020. годину износе РСД 60.078 хиљада; Приходи од угодних резервисања за 2020. годину износе РСД 695.704 хиљада.

Кључно ревизорско питање	Наш одговор
Резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса представљају процене трошкове уклањања стања некретности, постројења и опреме на крају њиховог корисног века трајања и довођења локације у преобитно стање (имовина која се повлачи из употребе). Обавеза уклањања имовине и обнављања локације настаје притом уградње опреме за екстракцију. Имовина која се повлачи из употребе се евидентира у износу који је једнак процененом резервисању и амортизује се у складу са усвојеном рачуноводственом политиком. Све промене у резервисањима за повлачење имовине из употребе, осим промена које се односе на ефекте временске вредности дисконтнована формирана резервисања које се књиже на терет биланса успеха, додaju се или одузимају од набавне вредности односно имовине која се повлачи из употребе у текућем периоду. Када је стања некретности, постројења и опреме у потпуности амортизована и њена садашња вредност (књиговодствена вредност	За ову област наши поступци су обухватили, између осталог, следеће: <ul style="list-style-type: none"> Студије разумевања правног оквира у вези са повлачењем имовине из употребе и заштитом животне средине, као и његовог утицаја на законску или изведену обавезу Групе за повлачење имовине из употребе и довођење локације у преобитно стање; Пројекцију прикладности усвојених рачуноводствених политика у односу на захтеве релевантног оквира за извештавање и преглед у индустрији; Тестирање дизајна и имплементације релевантних интерних контрола за идентификовање пословне процесе који се односе на утврђивање обавезујућих догађаја, одмеравање и признавање резервисања, као и накнадних измена у признатим резервисањима и коришћењу резервисања; Оцењивање модела Групе за дисконтновање исходах токова у односу на релевантне стандарде финансијског

умањена за акумулирану амортизацију) једнака нули у билансу стања, све даље промене у припадајућем резервисању за повећање имовине из употребе признају се у билансу успеха.

Група годишње ревидира резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса. То ревидирање обухвата ефекте свих измена локалних прописа, планова руководства у вези повећања имовине из употребе и обнављања природних ресурса, укључујући очекивану динамику износ, процену трошкова и дисконтну стопу.

Утврђивања резервисања за демонтажу постројења и обнављање природних ресурса је сложена област која захтева доношење одређених претпоставки и процену, посебно у вези са процененим трошковима и тренутном настанак активности на демонтажи постројења и обнављању природних ресурса, као и у вези са утврђивањем дисконтне стопе. Додатно, због великог броја бушотина сам процес процене је изузетно временски захтеван и склоп грешака.

Због горе наведеног, процена мере у којој су та резервисања одговарајућа је захтевала већу пажњу у току наше ревизије. Као резултат тога, сматрали смо да ова област представља кључно ревизорско питање.

Остала питања

Ревизију консолидованих финансијских извештаја Групе на дан и за годину која се завршила 31. децембра 2019. године, извршио

Остале информације

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације укључују консолидовани Годишњи извештај о пословању за годину завршену 31. децембра 2020. године. Очигујемо да ће нам консолидовани Годишњи извештај о пословању бити достављен након датума издавања овог извештаја ревизора.

Наше мишљење о консолидованим финансијским извештајима не обухвата остале информације и не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима.

У вези са нашом ревизијом консолидованих финансијских извештаја, наша одговорност

извештавања, тренутну праву и интерну постојаност:

- Тестирање на основу узорка тачности података у вези са садашњим статусом и дубином нафтних бушотина укључених у оборит резервисања поређењем са изворном техничком документацијом;
- Процењивање прикладности претпостављене динамике активности утврђивања имовине и обнављања природних ресурса, поређењем са подацима о документованим нафтним резервама и одобреним плановима производње;
- Испитивање прикладности дисконтне стопе, путем поређења са јавно доступним тржишним подацима;
- Анализирање осетљивости процене Групе на измене у дисконтној стопи и оцењивање да ли њих ниво одржава пристрасност руководства;
- Испитали смо у којој мери обелодањивања Групе у консолидованим финансијским извештајима на одговарајући начин обухватају и описују релевантне квантитативне и квалитативне информације које су захтеване примењеним оквиром за финансијско извештавање;

је други ревизор који је 26. фебруара 2020. године израдио позитивно мишљење на те финансијске извештаје.

је да прочитамо остале информације, наведене у тексту напред, када нам буду биле достављене, и притом размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и консолидованих финансијских извештаја или наших знања стечених током ревизије, или на други начин представљају материјално погрешне исказивања.

Када будемо прочитали консолидовани Годишњи извештај о пословању, ако закључимо да у њему постоје материјалне грешке, о томе смо дужни да обавестимо лица задужена за управљање и да ту чињеницу обелоданимо.

Одговорност руководства и лица задужених за управљање за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и истинито и објективно приказивање консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије као и за успостављање таквих интерних контрола за које руководство сматра да су релевантне за припрему консолидованих финансијских извештаја, који не садрже материјално значајне грешке, настале било због проневере или због грешака у раду.

Приликом састављања консолидованих финансијских извештаја, руководство је одговорно да процени способност Групе да

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја

Наш циљ јесте да стечемо разумни ниво уверавања да ли консолидовани финансијски извештај у целини, не садрже материјално значајне грешке, настале било због проневере или због грешака у раду, и да издамо извештај ревизора који садржи наше мишљење. Разуман ниво уверавања је висок степен уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија обављена у складу са Законом о ревизији Републике Србије и стандардима ревизије применљивим у Републици Србији увек открити материјално значајну грешку ако она постоји. Грешке могу настати због проневере или грешака у раду и сматрају се материјално значајним ако се разумно може очекивати да би оне, појединачно или збирно, могле утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових консолидованих финансијских извештаја.

Као саставни део ревизије у складу са Законом о ревизији Републике Србије и стандардима ревизије применљивим у Републици Србији, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам у току обављања ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних грешака у консолидованим финансијским извештајима, настале било због проневере или због грешака у раду, креирамо и спроводимо ревизорске процедуре као одговор на те ризике, и прибављамо довољне и одговарајуће ревизорске доказе који пружају основу за изражавање нашег мишљења. Ризик да неће бити открите материјално значајне грешке настале због проневере је већи од оног који се односи на грешке у раду, будући да проневера може укључити удружавање,

настави пословање у складу са начелом сталности пословања, и да обелодани, ако је то применљиво, питања која се односе на сталност пословања и коришћене претпоставке сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Групу или има намеру да обустави пословање, или нема ниједну реалну алтернативу осим то и да уради.

Лица задужена за управљање су одговорна за надзор процеса финансијског извештавања у Групи.

Фалсификовање, намерне пропусти, лажно приказивање, или избегавање интерних контрола.

- Стечемо разумивање о интерним контролама које су релевантне за ревизију са циљем креирања ревизорских процедура које су одговарајуће за дате околности, али не и у циљу изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола Групе.
- Оцењујемо примереност примењених рачуноводствених политика и релевантност рачуноводствених процена и повезаних обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о оправданости примене начела сталности пословања ако примењене рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизорских доказа, о томе да ли постоји материјална неизвесност у погледу догађаја или околности које могу значајно довести у питање способност Групе да послује у складу са начелом сталности пословања. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дучени смо да у нашем извештају ревизора изразимо пажњу на релевантне обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци су засновани на ревизорским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или околности могу утицати да Група престане да послује у складу са начелом сталности пословања.

- Оценујемо општу презентацију, структуру и садржај консолидованих финансијских извештаја, укључујући и обелодањивања, и да ли консолидовани финансијски извештаји приказују основне пословне промене и долађаје на начин којим је постигнуто њихово објективно приказивање;
- Прикупљамо довољно одговарајућих ревизорских доказа у вези са финансијским информацијама ентитета или пословних активности у оквиру Групе у циљу изражавања мишљења о консолидованим финансијским извештајима Групе. Одговорни смо за усмеравање, надзор и извршавање ревизије групе. Ми смо искључиво одговорни за нашу ревизорску мишљења.

Саспостављамо лицима задуженим за управљање, између осталог, питања у вези са планираним обимом и динамиком ревизије и значајним ревизорским налазима, укључујући и било које значајне недостатаке у интерним контролама које смо идентификовали у току наше ревизије.

Достављамо лицима задуженим за управљање издаву да се придржавамо релевантних етичких захтева у вези са независношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за која се у разумној мери може очекивати да могу утицати на нашу независност, и где је то применљиво, активности предузете у циљу елиминисања претњи односно успостављања заштите.

Од питања саопштених лицима задуженим за управљање, утврдили смо која питања су од највећег значаја за ревизију консолидованих финансијских извештаја за текући период и која сходно томе представљају кључна ревизорска питања. Дајемо опис ових питања у нашем извештају ревизора о ревизији консолидованих финансијских извештаја, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде саопштено у нашем извештају, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи за добробит јавности од таквог саопштавања.

КПМГ д.о.о., Београд

Владимир Савковић

Владимир Савковић
Партнер на пројекту ревизије
Лиценцирани сепаратним ревизијом

Београд, 10. март 2021. године

Консолидовани биланс стања

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
A. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		318.219.559	317.342.624
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	8	23.940.194	24.413.233
1. Улагања у развој		11.770.444	11.439.829
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права		2.040.880	1.988.931
3. Гудвил		1.322.704	1.354.508
4. Остала нематеријална имовина		888.189	924.956
5. Нематеријална имовина у припреми		7.917.977	8.705.009
6. Аванси за нематеријалну имовину		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	9	291.598.823	289.781.916
1. Земљиште		17.016.279	17.050.221
2. Грађевински објекти		158.773.921	149.732.966
3. Постројења и опрема		97.469.518	65.767.335
4. Инвестиционе некретнине		1.574.329	1.579.798
5. Остале некретнине, постројења и опрема		94.203	89.817
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		16.176.448	55.064.088
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		155.043	152.325
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему		339.082	345.366
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади		-	-
2. Основно стадо		-	-
3. Биолошка средства у припреми		-	-
4. Аванси за биолошка средства		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ		2.595.390	2.913.291
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица		-	-
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	10	1.747.430	1.851.101
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		95.316	95.662
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима		-	-
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи		-	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани	11	752.644	966.528
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА		85.152	234.184
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица		-	-

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
2. Потраживања од осталих повезаних лица		-	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу		9.515	9.515
5. Потраживања по основу јемства		-	-
6. Спорна и сумњива потраживања		-	-
7. Остала дугорочна потраживања		75.637	224.669
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	12	2.313.438	697.689
Г. ОБРТНА ИМОВИНА		64.738.800	97.223.713
I. ЗАЛИХЕ	13	28.152.987	48.001.622
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		13.429.199	29.878.660
2. Недовршена производња и недовршене услуге		4.130.186	4.855.798
3. Готови производи		7.493.521	9.758.823
4. Роба		2.695.319	2.986.653
5. Стална средства намењена продаји		39.146	88.416
6. Плаћени аванси за робу и услуге		365.616	433.272
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	14	20.615.680	25.572.859
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица		-	-
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица		-	-
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица		1.525.369	1.184.469
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица		121.631	100.451
5. Купци у земљи		18.487.194	23.265.532
6. Купци у иностранству		481.486	1.022.407
7. Остала потраживања по основу продаје		-	-
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА		217.641	673.870
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	15	1.775.523	935.757
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		-	-
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	16	343.069	1.843.473
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица		-	-
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		-	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		-	-
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		343.069	1.843.473
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	17	8.488.302	15.295.810
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		117.430	452.571
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	18	5.028.168	4.447.751
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		385.271.797	415.264.026
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	19	120.346.882	117.099.179

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
A. КАПИТАЛ		242.762.307	254.694.792
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	20	81.548.930	81.548.930
1. Акцијски капитал	20.1	81.548.930	81.548.930
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу		-	-
3. Улози		-	-
4. Државни капитал		-	-
5. Друштвени капитал		-	-
6. Задружни удели		-	-
7. Емисиона премија		-	-
8. Остали основни капитал		-	-
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		-	-
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ		-	-
IV. РЕЗЕРВЕ		-	-
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ		79.755	79.755
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		459.383	400.112
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		58.477	58.183
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		168.298.719	172.724.178
1. Нераспоређени добитак ранијих година		168.298.719	156.127.776
2. Нераспоређени добитак текуће године		-	16.596.402
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ		-	-
X. ГУБИТАК		7.566.003	-
1. Губитак ранијих година		-	-
2. Губитак текуће године		7.566.003	-
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		84.312.231	95.462.060
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	21	10.332.213	11.419.129
1. Резервисања за трошкове у гарантном року		-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		9.561.809	9.882.315
3. Резервисања за трошкове реструктурирања		-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		536.608	1.262.848
5. Резервисања за трошкове судских спорова		233.796	273.966
6. Остала дугорочна резервисања		-	-
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	22	73.980.018	84.042.931
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал		-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима		8.203.270	13.673.582

	Напомена	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима		-	-
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана		-	-
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи		45.862.103	46.581.096
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству		17.130.642	22.404.642
7. Обавезе по основу финансијског лизинга		1.868.666	1.326.436
8. Остале дугорочне обавезе		915.337	57.175
V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	12	-	-
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		58.197.259	65.107.174
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	23	12.196.715	6.761.897
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица		-	-
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		-	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		-	-
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји		-	-
6. Остале краткорочне финансијске обавезе		12.196.715	6.761.897
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ		4.170.271	2.323.105
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	24	19.278.679	35.341.330
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи		-	-
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству		3.204.199	10.500.427
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи		975.060	1.208.375
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству		183.963	543.563
5. Добављачи у земљи		6.767.096	9.170.737
6. Добављачи у иностранству		7.981.985	13.786.047
7. Остале обавезе из пословања		166.376	132.181
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	25	9.251.427	8.375.054
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		2.270.118	1.088.459
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	26	6.889.458	7.584.465
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	27	4.140.591	3.632.864
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА		-	-
Ђ. УКУПНА ПАСИВА		385.271.797	415.264.026
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	19	120.346.882	117.099.179

у хиљадама РСД

Консолидовани биланс успеха

		Година која се завршила 31. децембра	
Напомена		2020.	2019.
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
A.	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	7	183.833.859
I.	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	29.785.309	65.592.808
1.	Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	-	-
2.	Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	-	-
3.	Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	4.033	1.312
4.	Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1.845	187.210
5.	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	8.504.984	27.314.259
6.	Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	21.274.447	38.090.027
II.	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	153.705.504	206.093.358
1.	Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	-	-
2.	Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	-	-
3.	Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	17.035.839	19.072.216
4.	Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	288.092	405.754
5.	Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	111.209.003	150.765.338
6.	Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	25.172.570	35.850.050
III.	ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1.045	-
IV.	ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	342.001	410.334
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
B.	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	191.237.985	248.735.954
I.	НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	16.499.875	44.635.555
II.	ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	9.964.736	14.451.129
III.	ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	-	-
IV.	СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	2.993.931	3.437.901
V.	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	105.883.608	136.940.194
VI.	ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	4.597.008	4.371.248
VII.	ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	27.282.885	21.364.042
VIII.	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	12.661.812	15.605.920
IX.	ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	22.805.904	20.976.349

		Година која се завршила 31. децембра	
Напомена		2020.	2019.
X.	ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	263.945	652.769
XI.	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	31	8.213.753
V.	ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	-	23.360.546
Г.	ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	7.404.126	-
Д.	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	32	2.775.056
I.	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1.162.980	1.126.759
1.	Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1.152.788	1.103.117
2.	Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	5.776	12.004
3.	Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана	-	-
4.	Остали финансијски приходи	4.416	11.638
II.	ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	311.272	515.861
III.	ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1.300.804	920.509
Ђ.	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	33	4.816.945
I.	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	2.009.285	2.066.382
1.	Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1.867.161	1.901.458
2.	Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	11.319	14.330
3.	Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	103.671	129.287
4.	Остали финансијски расходи	27.134	21.307
II.	РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1.623.164	1.578.043
III.	НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1.184.496	534.113
Е.	ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА	-	-
Ж.	ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА	2.041.889	1.615.409
З.	ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	34	259.147
И.	РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	154.834	134.564
Ј.	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	35	2.296.523
К.	ОСТАЛИ РАСХОДИ	36	2.085.221

	Напомена	Година која се завршила	
		2020.	31. децембра 2019.
Л.	ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-	21.129.010
Љ.	ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	9.130.400	-
М.	НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	-	-
Н.	НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	-	-
Њ.	ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	-	21.129.010
О.	ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	9.130.400	-
П.	ПОРЕЗ НА ДОБИТАК		
И.	ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	37	51.298
II.	ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	37	285
III.	ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	37	1.615.980
Р.	ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	-	-
С.	НЕТО ДОБИТАК	-	16.596.402
Т.	НЕТО ГУБИТАК	7.566.003	-
И.	НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	-	-
II.	НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	-	16.610.847
III.	НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	-	14.445
IV.	НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	7.566.003	-
V.	ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ		
1.	Основна зарада по акцији	20.1	(0,046)
2.	Умањена (разводњена) зарада по акцији	-	-

у хиљадама РСД

Консолидовани извештај о осталом резултату

	Напомена	Година која се завршила	
		2020.	31. децембра 2019.
A.	НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
I.	НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	-	16.596.402
II.	НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	7.566.003	-
B.	ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
a)	Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1.	Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		
a)	повећање ревалоризационих резерви	-	-
b)	смањење ревалоризационих резерви	-	-
2.	Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања		
a)	добици	-	-
b)	губици	52.595	45.334
3.	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		
a)	добици	-	-
b)	губици	-	-
4.	Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава		
a)	добици	-	-
b)	губици	-	-
b)	Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1.	Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		
a)	добици	111.866	193.947
b)	губици	-	-
2.	Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		
a)	добици	-	-
b)	губици	-	-
3.	Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока		
a)	добици	-	-
b)	губици	-	-

	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2020.	2019.
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добници		-	7.267
б) губици		294	-
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		58.977	155.880
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		-	-
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		58.977	155.880
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		-	-
B. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		-	16.752.282
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		7.507.026	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		7.507.026	16.752.282
1. Приписан већинским власницима капитала		7.507.026	16.752.282
2. Приписан власницима који немају контролу		-	-

у хиљадама РСД

Консолидовани извештај о токовима готовине

	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2020.	2019.
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности		399.595.497	508.836.518
1. Продаја и примљени аванси		399.128.596	508.048.842
2. Примљене камате из пословних активности		124.900	377.342
3. Остали приливи из редовног пословања		342.001	410.334
II. Одливи готовине из пословних активности		369.891.800	451.903.613
1. Исплате добављачима и дати аванси		146.960.952	210.583.641
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи		25.193.207	19.854.905
3. Плаћене камате		1.672.794	1.705.155
4. Порез на добитак		1.346.537	4.329.868
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода		194.718.310	215.430.044
III. Нето прилив готовине из пословних активности		29.703.697	56.932.905
IV. Нето одлив готовине из пословних активности		-	-
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања		2.166.948	317.597
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		-	26.968
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		518.404	282.172
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)		1.644.270	-

у хиљадама РСД

	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2020.	2019.
4. Примљене камате из активности инвестирања		-	-
5. Примљене дивиденде		4.274	8.457
II. Одливи готовине из активности инвестирања		28.254.220	46.878.392
1. Куповина акција и удела (нето одливи)		41	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		28.254.179	46.846.795
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		-	31.597
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања		26.087.272	46.560.795
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања		-	-
1. Увећање основног капитала		-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		-	-
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		-	-
4. Остале дугорочне обавезе		-	-
5. Остале краткорочне обавезе		-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања		10.494.899	10.584.793
1. Откуп сопствених акција и удела		-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	22	5.480.419	3.700.129
3. Краткорочни кредити (нето одливи)		-	-
4. Остале обавезе (нето одливи)		-	-
5. Финансијски лизинг	22	589.021	367.140
6. Исплаћене дивиденде	20.1	4.425.459	6.517.524
III. Нето прилив готовине из активности финансирања		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања		10.494.899	10.584.793
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		401.762.445	509.154.115
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		408.640.919	509.366.798
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ		-	-
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ		6.878.474	212.683
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		15.295.810	15.480.830
3. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		312.207	268.965
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		241.241	241.302
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА		8.488.302	15.295.810

Консолидовани извештај о променама на капиталу

	Компоненте капитала			Компоненте осталог резултата	Компоненте осталог резултата			УКУПАН КАПИТАЛ
	Основни капитал	Губитак	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици или губици	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Губици или добици по основу ХоВ расположивих за продају	
Почетно стање на дан 01.01.2019. године								
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	60.082	-
б) потражни салдо рачуна	81.548.930	-	161.055.702	79.755	198.531	52.968	-	242.875.804
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2019.								
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	60.082	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.548.930	-	161.055.702	79.755	198.531	52.968	-	242.875.804
Промене у претходној 2019. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	-	-	6.517.524	-	45.334	-	-	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	18.186.000	-	-	193.947	1.899	11.818.988
Стање на крају претходне године 31.12.2019.								
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	58.183	-
б) потражни салдо рачуна	81.548.930	-	172.724.178	79.755	153.197	246.915	-	254.694.792
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-	-	-	-	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2020. године								
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-	-	-	58.183	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.548.930	-	172.724.178	79.755	153.197	246.915	-	254.694.792
Промене у текућој 2020. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	-	7.566.003	4.425.459	-	52.595	-	294	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	-	-	111.866	-	(11.932.485)
Стање на крају текуће године 31.12.2020.								
а) дуговни салдо рачуна	-	7.566.003	-	-	-	-	58.477	-
б) потражни салдо рачуна	81.548.930	-	168.298.719	79.755	100.602	358.781	-	242.762.307

у хиљадама РСД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје¹

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Групе је Руска Федерација.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2020. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Превод МСФИ, који је потврдило и објавило Министарство финансија, састоји се од основних текстова МРС и МСФИ које је објавио Одбор за ме-

ђународне рачуноводствене стандарде, укључујући тумачења која је издао Међународни комитет за тумачење финансијског извештавања у облику у којем су објављени и који не укључују основу за закључке, илустративне примере, смернице, коментаре, супротстављена мишљења, развијене примере и друге додатне материјале са објашњењима који се могу усвојити у погледу стандарда или тумачења, осим ако није изричито наведено да су они саставни део стандарда или тумачења. Такође, Законом о рачуноводству динар (РСД) је утврђен као званична извештајна валута (функционална и презентациона валута). Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Група је ове консолидоване финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

Консолидовани финансијски извештаји припремљени су у складу са принципом сталности пословања који се заснива на претпоставци да ће Група наставити са пословањем у догледној будућности. У циљу утврђивања оправданости ове претпоставке руководство анализира планове будућих новчаних прилива. На основу поменутих анализа руководство сматра да је Група способна да настави са пословним активностима у складу са принципом сталности пословања (видети напомену 3.1. Наставак пословања и утицај Ковид-19) и да овај принцип треба да буде примењен у припреми ових консолидованих финансијских извештаја.

На дан потписивања консолидованих финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2020. године порасла је са 50,485 УСД/ббл на 68,735 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

2.2. Основе за припрему

Приложени финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на

¹ Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено

регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Група као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују („функционална валута“). Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

б) Трансакције и стања

Трансакције у страниој валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски расходи“.

в) Друштва Групе

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала (исказане у оквиру Резерви).

2.6. Принципи консолидације

Консолидовани финансијски извештаји укључују рачуне зависних друштава у којима Група има контролу. Контрола подразумева изложеност или право на варијабилне приносе и способност утицаја на те приносе кроз контролу над учешћем. Инвеститор има контролу над учешћем када има право које му омогућава да управља релевантним активностима, односно активностима које значајно утичу на приносе од улагања. Инвеститор је изложен или има право на варијабилне приносе из инвестирања када инвеститорови приноси могу да варирају у зависности од резултата улагања. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје Групе од дана када је контрола стечена до дана када она престаје.

При стицању контроле, Група узима у обзир потенцијално значајна гласачка права. Улагања у ентитете које Група не контролише, али у којима има значајан утицај над оперативним и финансијским политикама вреднују се по методи удела, осим за учешћа која задовољавају крите-

ријуме заједничког пословања, које се вреднују на бази учешћа Групе у средствима, обавезама, трошковима и приходима насталим у заједничком пословању. Сва остала улагања су класификована као улагања која се држе до доспећа или као расположива за продају.

а) Заједничка пословања и заједнички подухвати

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања,
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

б) Елиминација трансакција при консолидацији

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по

основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминишу се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

в) Учешћа без права контроле

Учешћа без права контроле у зависним друштвима у приложеним консолидованим финансијским извештајима су издвојена од капитала власника матичног друштва Групе као учешћа без права контроле. Учешће без права контроле вреднује се по фер вредности или на основу пропорционалног учешћа стечених средстава. За сваку пословну комбинацију одређује се принцип вредновања посебно.

г) Улагања у придружене ентитете

Придружено правно лице је правно лице над којим инвеститор има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у доношењу одлука о финансијској и пословној политици правног лица, али не и контролу или удружену контролу над тим политикама. Улагања у придружена правна лица рачуноводствено се обухватају коришћењем метода удела и иницијално се признају по набавној вредности. По примени метода удела, Група процењује када је неопходно извршити обезвређење свог улагања у придружено правно лице. На сваки датум извештавања, Група процењује да ли постоје објективни докази да су улагања у придружена правна лица обезвређена.

2.7. Пословне комбинације

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања обавеза, које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

2.8. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоачевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у билансу успеха, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у консолидованом билансу успеха. Трансакциони трошкови, који наста-

ју у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

2.9. Нематеријална средства

а) Гудвил

Гудвил који настаје кроз пословне комбинације укључен је у нематеријална улагања. Гудвил се накнадно вреднује по набавној вредности умањеној за обезвређење.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена 8).

б) Лиценце и права

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној

вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе (просечан век употребе је 5 година).

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

в) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.10. Средства за производњу нафте и гаса

а) Средства за истраживање и процењивање

Група користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (the successful efforts method) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (successful efforts method) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне

резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

б) Развој основних и нематеријалних средстава

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које „доно-

се” утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“ -у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања

права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.11. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови те-

кућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	2 - 35
- Намештај	3 - 10
- Возила	5 - 25
- Рачунари	3 - 10
Остало	3 - 20

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 35 и 36).

2.12. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.13. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у консолидованом билансу успеха у оквиру Осталих прихода/расхода.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.14. Финансијски инструменти

а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

б) Класификација и одмеравање

Од 1. јануара 2018. године, Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Група одмерава финансијско средство према његовој фер вредно-

сти, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узрокујући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмента Групе зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Група управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Групе: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Група разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину напла-

те новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Група процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Група разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

Група класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/ (губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз остали укупни резултат: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финан-

сијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/ (губитак). Приход по основу камата на ова финансијских средстава се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.

- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признаје се у билансу успеха и представља се у нето вредности у оквиру осталих добитака/ (губитака) у периоду у коме је настао.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина

и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају оба-

везе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Група накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Групе одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитака и губитака по основу фер вредновања у биланс успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Групе да прими исплату.

в) Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целисти или делимично, када Група искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Група може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Група покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

г) Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се група обавезе да изврши купови-

ну или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему група преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Групе и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези се истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина ра-

злике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

д) Модификација

Група понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Група процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Група престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

е) Обезвређење финансијских средстава

Група унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује процентом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних

трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у консолидованом извештају о финансијској позицији умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Група примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико група идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир оче-

киване авансе, ако постоје („ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико група утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Група примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

Група признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обезвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Група примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца, уговорна средства и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Група користи матрицу резервисања приликом

израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Група користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру продајних, општинских и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

2.15. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Групе нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Те-

стирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 36).

2.16. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Групе, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.17. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.18. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

2.19. Резервизања

Резервизања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервизања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервизање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервизање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервизања због истека времена се исказује као трошак резервизања на терет консолидованог биланса успеха Групе.

2.20. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у консолидованом билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервизање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и

обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.21. Примања запослених

а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о консолидованом укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2017. години Група је започела нови трогодишњи (2018 – 2020) програм подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 21).

2.22. Признавање прихода од уговора са купцима

Група признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Група очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за повраћаје, рабате и попусте након елиминисања продаје унутар Групе.

Порези накнаде по основу продаје

Приходи не укључују износе прикупљене у име пореских власти – порези на додатну вредност (ПДВ), акцизе и други порези на промет (накнада за побољшање енергетске ефикасности).

Обрачун акциза заснива се на процени Групе да ли је првенствено обавезна за плаћање акциза или наплаћује износ од купца у име пореских власти. Ово утврђивање се доноси на основу анализе локалних регулаторних захтева за сваку земљу у којој Група послује. Због сложености и разноликости пореског законодавства, значајна просуђивања се примењује у процени да ли би се акцизе обрачунавале на бруто или нето основи.

Акцизе укључене током поступка набавке залиха укључују се у набавну вредност, приход се утврђује на бруто основи, а плаћене акцизе такође се укључују у трошкове коштања продате робе.

Акцизе настале у производњи и продаји производа процењују се као део износа прикупљених у име пореских власти и обрачунавају се на нето основи.

Приход од продаје – велепродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Група пренесе контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаривања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину одобрене купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом.

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

а) Приход од продаје робе – малопродаја

Група послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Група нуди купцу подстицаје превасходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г.

б) Приход од електричне енергије

Група продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговца енергијом („EFET“)). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

У складу са уговорним условима, уколико Група очекује да физички испоручи уговорену количину, приход од електричне енергије се у консолидованим финансијским извештајима признаје на бруто основи. Генерално, испорука електричне енергије представља пренос низа различитих добара који су у основи исти и који имају исти образац преноса до купца током времена. Сходно томе, испорука електричне енергије третира се као једна обавеза извршења којој се додељује трансакциона цена. Приход се признаје применом јединствене мере напретка на идентификовану јединствену обавезу извршења.

в) Програм лојалности купаца

Група нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од наградних поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напомени 27.

г) Приход од камата

Приход од камате се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Група прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан (Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

2.23. Закупи

Група закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средстава и коресподентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Групе. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког

периода. Право коришћења средстава се амортизује током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да ће Група искористити могућност куповине, право коришћења амортизује се током века трајања средстава. Амортизација средстава рачуна се линеарном методом током проценог века трајања на следећи начин:

	Век трајања у годинама
Земљиште	25
Некретнине	2 - 22
Постројења и опрема	3 - 15
Возила	2 - 10

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране купаца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је купац у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће купац извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања купаца, односно стопа коју би купац морао да плати за позајмљивање

средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупу
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем 12 месеци или мање. Имовину мале вредности чини рачунарска опрема и мањи канцеларијски намештај.

2.24. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденде.

2.25. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Групе. Добитијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

Подаци о утицају ових макроекономских фактора на процене који имају највећи утицај на износе у овим консолидованим финансијским извештајима дати су ниже.

3.1. Наставак пословања и утицај Ковид-19

Ширење пандемије корона вируса (Ковид-19) и превентивне мере које су довеле до смањења економске активности учесника на тржишту током 2020. године, као и значајна нестабилност тржишта роба од марта 2020. године имале су негативан утицај на резултат Групе у извештајном периоду. Овакав развој догађаја резултирао је губитком у износу од РСД 7.566.003 хиљада и падом EBITDA обелодањених у напомени 7. Док са друге стране, динар је одржавао релативно стабилан однос према америчком долару и евр (напомена 6).

С обзиром на недавну нестабилност на глобалном тржишту цена нафте и сировина и потенцијални утицај вируса Ковид-19 на потражњу, руководство Групе је разматрало утицај вируса Ковид-19 на будућу продају и посебно на новчани ток Групе. Вирус може проузроковати одрживу ниску цену нафте која може утицати на цену нафтних деривата као и краткорочни пад потражње од купаца што ће имати негативан утицај на будуће новчане приливе.

Активности које је руководство предузело како би утврдило да не постоји материјално значајна неизвесност која би могла да утиче на способност ентитета да настави са пословањем су:

- Процена о начелу сталности пословања заснива се на пројекцијама новчаног тока и пословним плановима. Уговорени новчани токови анализирани су у оквиру напомене 6 – део ризик ликвидности;
- Усаглашеност са ковенантима (напомена 6 – ризик ликвидности);
- Способност очувања финансирања; И поред ситуације са пандемијом COVID 19, у току 2020. године извршена је додатна оптимизација показатеља кредитног портфела у

смислу снижења цене финансирања за око 8% у односу на крај 2019. године, уз истовремено одржавање просечне рочности на 3,02 године, на крају 2020. године. Извршено је реструктурирање значајног дела кредитног портфела (превремене отплате постојећих кредита уз повлачење нових по повољнијим условима и корекција услова постојећих кредита, у смислу снижења каматне стопе и/или продужење рочности, као и редовне отплате);

- Руководство је приликом предвиђања новчаног тока извршило анализу осетљивости фактора на пад цена нафте и производње, а као резултат утицаја вируса Ковид-19 на глобалну економију;
- Током 2020. године руководство је успешно спровело оптимизацију оперативних трошкова и приоритетизација инвестиционих улагања.

3.2. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу

показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.3. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази. Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2020. године биће већа/мања за РСД 2.041.522 хиљада (2019: РСД 1.900.267 хиљада).

3.4. Обезвређење гудвила

Гудвил се тестира на обезвређење годишње.

Надокнадива вредност средстава или ЈГГ је већа од његове вредности у употреби и фер вредности умањене за трошкове продаје. При процени вредности у употреби, процењени будући новчани токови су дисконттовани на садашњу вредност користећи дисконтну стопу пре пореза, која рефлектује тренутне тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за средство или ЈГГ. Процењени будући новчани токови укључују процену будућих трошкова резервисања, будуће цене сировина, валутни курс, дисконтну стопу итд. (напомена 8).

3.5. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 5,30% (уместо коришћене 4,30%) за целу Групу, садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 9,25%, односно 5,71% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине Групе би порасла за 5,73%.

3.6. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања (напомена 21) јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 5,30% (уместо коришћене 4,30%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 721.372 хиљада (31. децембра 2019: 5,40% (уместо коришћене 4,40%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 419.182 хиљада.

3.7. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутим околностима.

Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да дâ разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да

обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 38).

3.8. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Групе. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

Руководство је укључило спољне и интерне изворе информација за процену потенцијалних показатеља умањења вредности, као што су промене у пословним плановима Групе, промене цена нафте и роба које доводе до трајних негативних перформанси, ниску искоришћеност постројења, доказе о физичком оштећењу, промене тржишних каматних стопа, погоршање перформанси одређене имовине или, за средства за производњу нафте и гаса, значајне ревизије наниже процењених резерви или повећања процењених будућих трошкова развоја или обнављања природних ресурса. Група је у текућој години остварила ЕБИТДА у износу од РСД 15,8 милијарди (2019: РСД 44,5 милијарди) и нето губитак у износу од РСД 7,5 милијарди. На нето губитак у текућој години утицале су импликације ковид-19 које су првенствено утицале на прву половину 2020. године када је остварен нето губитак у износу од РСД 10,2 милијарде, док је опоравак пословног резултата обновљен у другој половини 2020. године.

када је Група исказала нето добит у износу од РСД 2,7 милијарди. Пословни план Групе за 2021. годину предвиђа профитабилне операције и враћање ЕБИТДА на историјски ниво са даљом стабилизацијом на том нивоу у периоду 2022–2023. године. Цена нафте значајно је порасла до краја године (31. децембра 2020.) и након тог датума, тренутно премашујући све средње прогнозиране пројекције за период 2020–2025. Поред тога, Група је завршила главни пројекат изградње током последњег квартала 2020. године, који ће значајно повећати искоришћење рафинерије нафте и повећати ефикасност у наредним периодима. Детаљи о томе, признати губици од умањења вредности и резултат процене показатеља обезвређења представљени су у напомени 8.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности РСД 57,2 млрд. (31. децембра 2019.: РСД 46,5 млрд.).

Цена нафте заснива се на доступним прогнозама светски признатих истраживачких институција као што су Wood Mackenzie, Platts/PIRA, Energy Group и остали.

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Групе, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање њиховог утицаја.

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Следеће измене постојећих стандарда, које су ступиле на снагу, нису имале материјално значајан утицај на Консолидоване финансијске извештаје:

- Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Реформа рејтинга каматне стопе – измене и допуне МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 (објављене септембра 2019. године и на снази за годишње периоде које почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Погодности одобрене закупцима услед КОВИД 19 пандемије – измене и допуне МСФИ 16 (објављене маја 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јуна 2020. године);
- Подстицаји закупу – измене и допуне Илустративног примера 13 уз МСФИ 16 (објављене маја 2020. године).

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

За следеће нове стандарде и допуне постојећих стандарда се не очекује да ће имати материјално значајан утицај на Консолидоване финансијске извештаје када се усвоје:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и измењен у јуну 2020. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023.);
- Класификација обавеза на текуће или дугороч-

не – Измене и допуне МРС 1 (објављене у јануару 2020. године и ревидиране јула 2020. године) а на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године)

- Штетни уговори – трошкови испуњења уговора – измене МРС 37 (објављен у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Некретнине, постројења и опрема: приноси настали пре намеравање употребе – измене МРС 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Ажурирање референци на Концептуални оквир – Измене МСФИ 3 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња побољшања МСФИ стандарда циклуса 2018.–2020. године (објављена у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године):
 - Накнаде у 10% тесту за престанак признавања финансијских обавеза – измене МСФИ 9
 - Зависно друштво као ентитет који први пут примењује МСФИ – допуна МСФИ 1
 - Опорезивање у одмеравањима фер вредности – допуна МРС 41
- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 и МСФИ 16 (објављен у августу 2020 и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).
- Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког подухвата – измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (издатих септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума који ће бити дефинисан од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (IASB)).

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Основна функција управљања финансијским ризиком је успостављање лимита ризика и осигурање да свака изложеност ризику остане унутар тих лимита. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије, планирање и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Групе идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик промене цена робе);
- б) кредитни ризик и
- в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Група је изложена тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама в) ценама робе, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Групе је установило политику за управљање ризиком од промена курса страних валута у односу на њену функционалну валуту. Да би управљало ризиком од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

Група има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР, које превасходно излажу Групу ризику промене девизног курса.

Књиговодствена вредност (без исправке) финансијских инструмената Групе по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2020. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	95.316	-	-	-	95.316
Остали дугорочни финансијски пласмани	84.336	662.568	5.740	-	752.644
Дугорочна потраживања	9.515	75.637	-	-	85.152
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	18.293.378	797.131	95.424	1.429.747	20.615.680
Потраживања из специфичних послова	42.945	16.749	149.953	7.994	217.641
Друга потраживања	1.233.026	481.239	3.220	58.038	1.775.523
Краткорочни финансијски пласмани	116.181	226.888	-	-	343.069
Готовина и готовински еквиваленти	4.571.789	3.318.178	243.231	355.104	8.488.302
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(14.198)	(72.721.977)	(120.107)	(1.123.736)	(73.980.018)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(14.831)	(11.877.242)	(37.751)	(266.891)	(12.196.715)
Обавезе из пословања	(6.721.073)	(7.973.347)	(3.329.805)	(1.254.454)	(19.278.679)
Остале краткорочне обавезе	(8.888.449)	(79.884)	(152.390)	(130.704)	(9.251.427)
Нето изложеност	8.807.935	(87.074.060)	(3.142.485)	(924.902)	(82.333.512)

На дан 31. децембра 2019. године	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	95.662	-	-	-	95.662
Остали дугорочни финансијски пласмани	231.671	729.893	4.964	-	966.528
Дугорочна потраживања	9.515	224.669	-	-	234.184
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	22.758.194	1.107.544	128.120	1.579.001	25.572.859
Потраживања из специфичних послова	497.459	2.822	164.460	9.129	673.870
Друга потраживања	877.230	19.232	3.567	35.728	935.757
Краткорочни финансијски пласмани	1.114.559	75.810	-	653.104	1.843.473
Готовина и готовински еквиваленти	6.206.398	5.408.179	2.148.914	1.532.319	15.295.810
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(12.489)	(82.942.688)	(173.130)	(914.624)	(84.042.931)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(15.559)	(6.462.042)	(36.162)	(248.134)	(6.761.897)
Обавезе из пословања	(9.280.442)	(8.013.428)	(16.284.376)	(1.763.084)	(35.341.330)
Остале краткорочне обавезе	(7.860.308)	(227.495)	(168.997)	(118.254)	(8.375.054)
Нето изложеност	14.621.890	(90.077.504)	(14.212.640)	765.185	(88.903.069)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31 децембар 2020.	31 децембар 2019.
ЕУР	117,5802	117,5928
УСД	95,6637	104,9186

Анализа осетљивости

Група је одлучила да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолија улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2020. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал била би већа/мања за РСД 4.353.703 хиљаде (2019: РСД 4.503.875 хиљаде), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминираним у ЕУР.

На дан 31. децембра 2020. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал били би већи/мањи за РСД 314.249 хиљада (2019: РСД 1.421.264 хиљаде), углавном због позитивних и негативних

курсних разлика по основу прерачуна обавеза према добављачима деноминираним у УСД.

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од него задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2020. години били би РСД 667.008 хиљада (2019: РСД 718.111 хиљада) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Ризик цена робе

Финансијске перформансе Групе директно су везане за цене сирове нафте и нафтних деривата. Група није у могућности да у потпуности контролише цене ових производа, који зависе од равнотеже понуде и потражње на светском и домаћем тржишту сирове нафте и нафтних деривата као и од поступака контролних агенција.

Систем планирања Групе припрема различите сценарије за кључне факторе у зависности од цена нафте на глобалном тржишту. Овај приступ омогућава менаџменту да прилагоди трошкове смањењем или репорограмирањем инвестиционих програма и других механизма. Такве активности помажу да се ризик смањи на прихватљив ниво.

Кредитни ризик

Група се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат задужења Групе и других трансакција са сауговара-

чима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

Максимална изложеност кредитном ризику Групе по врсти средстава исказана у садашњим вредностима финансијских средстава у билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра	
	2020	2019
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	95.316	95.662
Остали дугорочни финансијски пласмани (напомена 11)	752.644	966.528
Дугорочна потраживања	85.152	234.184
Потраживања по основу продаје (напомена 14)	20.615.680	25.572.859
Потраживања из специфичних послова	217.641	673.870
Друга потраживања (напомена 15)	1.775.523	935.757
Краткорочни финансијски пласмани (напомена 16)	343.069	1.843.473
Готовински еквиваленти и готовина (напомена 17)	8.488.302	15.295.810
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	32.373.327	45.618.143

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Групе; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

Лимити. Група дефинише нивое кредитних ризика које предузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког

купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји сауговарача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&B извештаја;
- Количина уписаних залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Групом;
- Планирани обим продаје;
- Дужина сарадње са Групом, укључујући старосну структуру, доспеће и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и остала потраживања

На изложеност Групе кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Група примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и остала потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима плаћања по основу продаје у пери-

оду од 60 месеци пре 31. децембра 2020. године и 48 месеци пре 1. јануара 2020. године као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима по основу продаје, потраживањима из специфичних послова и осталим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку.

На дан 31. децембра 2020. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања по основу продаје, специфична и остала потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и остала потраживања:				
- недоспела	0,03%	21.105.745	(2.548)	21.103.197
- доспела до 30 дана	0,17%	941.970	(4)	941.966
- од 31 до 90 дана	0,88%	106.502	(3.371)	103.131
- од 91 до 270 дана	3,69%	158.376	(55.610)	102.766
- преко 270 дана	98,53%	16.664.957	(16.307.173)	357.784
Укупно потраживања од продаје, специфична и остала потраживања		38.977.550	(16.368.706)	22.608.844

На дан 31. децембра 2019. године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања по основу продаје, специфична и остала потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и остала потраживања:				
- недоспела	0,05%	24.959.646	(12.085)	24.947.561
- доспела до 30 дана	0,18%	1.313.262	(2.369)	1.310.893
- од 31 до 90 дана	1,10%	124.561	(1.375)	123.186
- од 91 до 270 дана	2,58%	113.860	(2.936)	110.924
- преко 270 дана	96,09%	17.776.085	(17.086.163)	689.922
Укупно потраживања од продаје, специфична и остала потраживања		44.287.414	(17.104.928)	27.182.486

По правилу, износ потраживања које превазилази износ одобреног кредитног лимита осигуран је путем банкарске гаранције, примљеног аванса или другим средством обезбеђења.

Руководство Групе, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје, специфичних и осталих потраживања узимајући у

обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Групом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје, специфичних и осталих потраживања у потпуности надокнадива.

Промене на исправци вредности по основу потраживања од продаје и потраживања за закуп су:

	Потраживања по основу продаје		Потраживања за закуп	Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка		
На дан 1. јануара 2019. године	2.340.228	3.745.269	59.612	6.145.109
Резервисања за обезвређење потраживања	7.261	75.724	2.321	85.306
Укидање резервисања (напомена 34)	(6.218)	(73.532)	(7.870)	(87.620)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(263.040)	(1.232)	(264.272)
Остало	(953)	3.298	-	2.345
На дан 31. децембра 2019. године	2.340.318	3.487.719	52.831	5.880.868
На дан 1. јануара 2020. године	2.340.318	3.487.719	52.831	5.880.868
Резервисања за обезвређење потраживања	4.402	101.789	5.126	111.317
Укидање резервисања (напомена 34)	(6.660)	(113.101)	(11.634)	(131.395)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(87)	(609.650)	(284)	(610.021)
Остало	(35)	(4.196)	-	(4.231)
На дан 31. децембра 2020. године	2.337.938	2.862.561	46.039	5.246.538

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

Промене на рачунима исправке вредности потраживања из специфичних послова су приказане у табели:

Потраживања из специфичних послова	
На дан 1. јануара 2019.	1.754.714
Резервисања за обезвређење потраживања	2.185
Укидање резервисања (напомена 34)	(3.068)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(12.958)
Остало	(480)
На дан 31. децембра 2019.	1.740.393
Резервисања за обезвређење потраживања	5.126
Укидање резервисања (напомена 34)	(552)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(30.209)
Остало	175
На дан 31. децембра 2020.	1.714.933

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	2.130.865	7.417.765	9.548.630
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	4.813	9.415	14.228
Укидање резервисања (напомена 34)	(12.914)	(1.088)	(14.002)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(55.294)	(7.177)	(62.471)
Остало	(2.629)	(89)	(2.718)
На дан 31. децембра 2019. године	2.064.841	7.418.826	9.483.667
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	8.260	2.089	10.349
Укидање резервисања (напомена 34)	(38.421)	(370)	(38.791)
Потраживања отписана током године као ненаплата	(46.524)	(1.129)	(47.653)
Остало	(541)	204	(337)
На дан 31. децембра 2020. године	1.987.615	7.419.620	9.407.235

Кредитни квалитет финансијске имовине

Кредитни квалитет финансијске имовине која није доспела нити обезвређена може се процени-

ти позивањем на спољне кредитне рејтинге (ако су доступни) или на историјске информације о стопама неплаћања друге уговорне стране:

	БББ и више	Мање од БББ	Без рејтинга	Укупно
На дан 31. децембра 2020. године				
Готовине и готовински еквиваленти (напомена 17)	2.362.115	4.247.736	1.878.451	8.488.302
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године (напомена 16)	-	-	266.224	266.224
На дан 31. децембра 2019. године				
Готовине и готовински еквиваленти (напомена 17)	4.156.429	6.447.759	4.691.622	15.295.810
Депозити са роком доспећа више од 3 месеца а мање од 1 године (напомена 16)	-	653.218	1.113.346	1.766.564
Депозити са роком доспећа преко 1 године (напомена 11)	-	-	158.079	158.079

Очекивани кредитни губици за већину финансијских средстава се одмеравају узимајући у обзир очекиване кредитне губитке током века трајања финансијског средства.

На дан 31. децембра 2020. и 2019. године није било значајних кредитних губитака од умањења вредности признате имовине.

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Групе. Дирекција за финансије прати континуирано ликвидност Групе како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о

позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве као што су на пример валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Групе које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки

На дан 31. децембра 2020.	Садашња вредност	Уговорени новчани токови	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
Финансијске обавезе (кредити и лизинг)	86.176.733	90.113.828	13.520.395	63.382.156	13.211.277
Добављачи и обавезе за дивиденду	23.063.696	23.063.696	23.063.696	-	-
	109.240.429	113.177.524	36.584.091	63.382.156	13.211.277
На дан 31. децембра 2019.					
Финансијске обавезе (кредити и лизинг)	90.804.828	96.685.828	8.528.198	83.672.824	4.484.806
Добављачи и обавезе за дивиденду	39.122.022	39.122.022	39.122.022	-	-
	129.926.850	135.807.850	47.650.220	83.672.824	4.484.806

су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувала односно кориговала структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањила дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовин-

ске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Групе био је као што следи:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 22 и 23)	86.176.733	90.804.828
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 17)	(8.488.302)	(15.295.810)
Нето дуговања	77.688.431	75.509.018
ЕБИТДА	15.824.303	44.479.734
Коефицијент задужености	4,91	1,70

Група се обавезала (на нивоу Гаспром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за слич-

не инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања, остале обртне имовине и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних финансијских средстава и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2020. и 2019. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати Главни Доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су пре-

зентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2020. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	30.291.847	183.613.051	(30.071.039)	183.833.859
Интерсегментни	29.491.961	579.078	(30.071.039)	-
Екстерни	799.886	183.033.973	-	183.833.859
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	16.154.650	(330.347)	-	15.824.303
Амортизација	(12.770.569)	(10.035.335)	-	(22.805.904)
Добици (Губици) због обезвређења (напомена 35 и 36)	61.646	(771.504)	-	(709.858)
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(136.812)	-	-	(136.812)
Удео у резултату придружених ентитета и заједничких улагања	-	(103.671)	-	(103.671)
Финансијски расходи, нето	(276.348)	(1.661.870)	-	(1.938.218)
Порез на добит	(193.607)	1.758.004	-	1.564.397
Сегментни добитак (губитак)	3.367.063	(10.933.066)	-	(7.566.003)

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	48.317.499	272.263.504	(48.484.503)	272.096.500
Интерсегментни	47.501.435	983.068	(48.484.503)	-
Екстерни	816.064	271.280.436	-	272.096.500
Коригована ЕБИТДА (сегментни резултат)	34.188.266	10.291.468	-	44.479.734
Амортизација	(11.402.076)	(9.574.273)	-	(20.976.349)
Добици (Губици) због обезвређења (напомена 35 и 36)	(18.054)	32.032	-	13.978
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(377.207)	-	-	(377.207)
Удео у резултату придружених ентитета и заједничких улагања	-	(129.287)	-	(129.287)
Финансијски расходи, нето	(365.574)	(1.120.548)	-	(1.486.122)
Порез на добит	(212.842)	(4.319.766)	-	(4.532.608)
Сегментни добитак (губитак)	21.632.035	(5.035.633)	-	16.596.402

Коригована ЕБИТДА за downstream сегмент укључује ЕБИТДА-у корпоративног центра у негативном износу од РСД 6.150.081 хиљада за годину која се завршила 31. децембра 2020. године (31 де-

цембра 2019. године: негативна ЕБИТДА у износу од РСД 6.679.539 хиљада). Коригована ЕБИТДА за Downstream сегмент пре алокације корпоративног центра ЕБИТДА је приказана у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Коригована ЕБИТДА после алокације Корпоративног центра	(330.347)	10.291.468
ЕБИТДА Корпоративног центра	(6.150.081)	(6.679.539)
Коригована ЕБИТДА пре алокације Корпоративног центра	5.819.734	16.971.007

Коригована ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2020. и 2019. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Нето добит	(7.566.003)	16.596.402
Порез на добит	(1.564.397)	4.532.608
Остали расходи	2.085.221	1.868.685
Остали приходи	(2.296.523)	(1.265.910)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	154.834	134.564
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(259.147)	(121.212)
Финансијски расходи	4.816.945	4.178.538
Финансијски приходи	(2.775.056)	(2.563.129)
Трошкови амортизације	22.805.904	20.976.349
Остали неоперативни трошкови, нето*	422.525	142.839
ЕБИТДА	15.824.303	44.479.734

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, трошак резервисања, исправку вредности потраживања и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

Година која се завршила 31. децембра 2020.			
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	445.567	445.567
Продаја природног гаса	362.369	-	362.369
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	362.369	-	362.369
Продаја нафтних деривата	127.044.342	43.165.194	170.209.536
Малопродаја	49.100.165	10.910.927	60.011.092
Велепродаја	77.944.177	32.254.267	110.198.444
Продаја електричне енергије	1.160.202	298.446	1.458.648
Приходи по основу закупа	291.237	6.106	297.343
Остала продаја	8.232.649	2.827.747	11.060.396
Продаја укупно	137.090.799	46.743.060	183.833.859

Година која се завршила 31. децембра 2019.			
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	824.057	665.186	1.489.243
Продаја природног гаса	1.388.688	-	1.388.688
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.388.688	-	1.388.688
Продаја нафтних деривата	186.520.141	70.167.285	256.687.426
Малопродаја	66.171.840	17.557.295	83.729.135
Велепродаја	120.348.301	52.609.990	172.958.291
Продаја електричне енергије	782.645	233.715	1.016.360
Приходи по основу закупа	351.477	6.439	357.916
Остала продаја	7.696.451	3.460.416	11.156.867
Продаја укупно	197.563.459	74.533.041	272.096.500

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 110.198.444 хиљада (2019: РСД 172.958.291 хиљаду) приходи у износу од РСД 16.743.010 хиљада (2019: РСД 19.070.224 хиљаде) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Network for trading д.о.о. Београд у износу од РСД 504.652 хиљаде (2019: РСД 309.224 хиљаде).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од РСД 8.758.716 хиљада (2019: РСД 8.828.683 хиљаде).

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 137.090.799 хиљада (2019: РСД 197.563.459 хиљада) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 46.743.060 хиљада (2019: РСД 74.533.041 хиљаду).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Продаја сирове нафте	445.567	665.186
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	10.190.296	14.559.719
Босна и Херцеговина	13.463.146	27.417.504
Румунија	10.903.430	13.415.451
Хрватска	1.656.265	2.431.173
Северна Македонија	790.710	1.343.723
Мађарска	779.414	1.610.845
Велика Британија	903.215	1.063.213
Швајцарска	453.057	1.888.635
Остала тржишта	4.025.661	6.437.022
	43.165.194	70.167.285
Продаја електричне енергије	298.446	233.715
Приходи по основу закупа	6.106	6.439
Остали приходи	2.827.747	3.460.416
	46.743.060	74.533.041

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Презентација акцизе

У табели испод приказан је остварени приход од продаје и обрачунате акцизе за 2020. и 2019. годину:

	2020	2019
Приход од продаје	316.037.510	415.794.117
Акциза	(132.203.651)	(143.697.617)
Нето приход од продаје	183.833.859	272.096.500

У Републици Србији акцизе постају плативе када производи који су предмет акцизе излазе из акцизног складишта. То настаје када се роба утовари за транспорт, за директну продају купцима (велепродаја) или за транспорт до сопствене малопродајне мреже. Рок плаћања за обрачунате акцизе је 15 дана. Група је проценила да акцизе наплаћене у велепродаји не садрже ризик залиха нити значајан кредитни ризик. У продаји на мало, Група процењује да је просечан промет залиха приближно једнак периоду плаћања акцизе

и да нема значајних ризика залиха или кредитног ризика. Сходно томе, с обзиром да Група не сноси значајне ризике у оба случаја, акцизе се наплаћују у име пореског органа и сходно томе одбијају од прихода.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Србија	288.696.880	287.838.624
Румунија	12.430.336	11.853.104
Босна и Херцеговина	7.649.494	7.276.613
Бугарска	6.423.225	6.881.442
	315.199.935	313.849.783

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Гудвил	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2019.						
Набавна вредност	11.630.138	9.287.315	2.262.796	1.443.305	9.721.470	34.345.024
Исправка вредности и обезвређење	(2.323.773)	(7.558.187)	(713.418)	(316.885)	(61.377)	(10.973.640)
Неотписана вредност	9.306.365	1.729.128	1.549.378	1.126.420	9.660.093	23.371.384
Година завршена дана 31. децембра 2019.						
Повећања	-	-	-	704	3.283.123	3.283.827
Активација	3.139.293	829.622	-	-	(3.968.915)	-
Амортизација	(1.005.829)	(574.386)	-	(46.496)	-	(1.626.711)
Обезвређење (напомена 36)	-	-	(180.004)	-	-	(180.004)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	(42.660)	(42.660)
Остали преноси	-	4.697	-	(1.457)	(108.081)	(104.841)
Пренос на право коришћења средстава	-	-	-	(153.119)	-	(153.119)
Транслационе резерве	-	(130)	(14.866)	(1.096)	(118.551)	(134.643)
Неотписана вредност	11.439.829	1.988.931	1.354.508	924.956	8.705.009	24.413.233
На дан 31. децембра 2019.						
Набавна вредност	14.769.430	10.033.485	2.233.762	1.252.029	8.760.424	37.049.130
Исправка вредности и обезвређење	(3.329.601)	(8.044.554)	(879.254)	(327.073)	(55.415)	(12.635.897)
Неотписана вредност	11.439.829	1.988.931	1.354.508	924.956	8.705.009	24.413.233
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	14.769.430	10.033.485	2.233.762	1.252.029	8.760.424	37.049.130
Исправка вредности и обезвређење	(3.329.601)	(8.044.554)	(879.254)	(327.073)	(55.415)	(12.635.897)
Неотписана вредност	11.439.829	1.988.931	1.354.508	924.956	8.705.009	24.413.233
Година завршена дана 31. децембра 2020.						
Повећања	-	-	-	-	1.335.647	1.335.647
Активација	1.474.226	661.805	-	9.946	(2.145.977)	-
Амортизација	(1.143.611)	(610.561)	-	(46.584)	(4.719)	(1.805.475)
Обезвређење (напомена 36)	-	-	(26.506)	-	(58.941)	(85.447)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	122.924	122.924
Остали преноси	-	782	-	-	49.464	50.246
Транслационе резерве	-	(77)	(5.298)	(129)	(85.430)	(90.934)
Неотписана вредност	11.770.444	2.040.880	1.322.704	888.189	7.917.977	23.940.194
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	16.243.657	10.694.203	2.220.431	1.253.796	8.036.878	38.448.965
Исправка вредности и обезвређење	(4.473.213)	(8.653.323)	(897.727)	(365.607)	(118.901)	(14.508.771)
Неотписана вредност	11.770.444	2.040.880	1.322.704	888.189	7.917.977	23.940.194

Нематеријална улагања у припреми са стањем највећим делом односе на улагања у истраживање на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД (непотврђене резерве) у износу од РСД 7.749.359 7.917.977 хиљада (2019: РСД 8.705.009 хиљада) се хиљада (2019: РСД 8.538.201 хиљаду).

Обезвређење гудвила

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних или групних једница које генеришу готовину (ЈГГ). Групне ЈГГ се односе на читаву мало-продајну мрежу једног зависног ентитета у Босни и Херцеговини где је гудвил распоређен по овом основу. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена од стране независног проценитеља на бази

веће од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине пре-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2020	2019
Просечна бруто маржа	23,3%	21,0%
Стопа раста	1%	1%
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	6,72%	6,99%
- Бугарско тржиште	5,84%	6,30%
- Тржиште Босне и Херцеговине	7,71%	8,73%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дис-

контна стопа је пре пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила.

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслационе резерве	Крајње стање
2020					
Босна и Херцеговина	482.387	-	-	(51)	482.336
Румунија	278.560	-	-	(5.183)	273.377
Бугарска	593.561	-	(26.506)	(64)	566.991
	1.354.508	-	(26.506)	(5.298)	1.322.704
2019					
Босна и Херцеговина	484.855	-	-	(2.468)	482.387
Румунија	286.915	-	-	(8.355)	278.560
Бугарска	777.608	-	(180.004)	(4.043)	593.561
	1.549.378	-	(180.004)	(14.866)	1.354.508

Осим признатог обезвређења у Бугарској у износу од РСД 26.506 хиљада (2019: РСД 180.004 хиљаде), тест обезвређења у Румунији и Босни и Херцеговини показао је да је надокнадива вредност израчуната по основу вредности у употреби/фер вредности већа од садашње вредности средстава.

Уколико би ревидирана процењена стопа раста била 0,5% уместо коришћене 1% и уколико би дисконтна стопа била већа за 1% у односу на коришћену приликом обрачуна, надокнадива вредност тестиране имовине код које није претходно утврђено обезвређење и даље превазилази садашњу вредност. Уколико би стопа раста била 0% у комбинацији са примењеном дисконтном стопом како је наведено у горњој табели, надокнадива вредност такође

превазилази одговарајућу садашњу вредност. Што се тиче дисконтне стопе, тест обезвређења је најосетљивији за тржиште Босне и Херцеговине, где вредност у употреби превазилази садашњу вредност одговарајуће имовине по дисконтној стопи већој од 9,04%.

Руководство сматра да је просечна бруто маржа горива као део укупне просечне бруто марже кључна претпоставка која утиче на осетљивост обрачуна вредности у употреби. Следећа табела приказује осетљивост обрачуна на промену ове претпоставке показујући за колико би просечна бруто маржа горива требала да се смањи да би употребна вредност била једнака садашњој вредности тестиране имовине:

	Коришћене претпоставке о просечној бруто маржи горива	Смањење у пп
Тржиште Румуније	24,3%	12,6пп
Тржиште Бугарске	25,0%	8,3пп
Тржиште Босне и Херцеговине	20,7%	0,3пп

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2019.								
Набавна вредност	17.282.588	209.356.843	134.383.253	41.899.970	90.751	539.696	799.493	404.352.594
Исправка вредности и обезвређење	(300.931)	(66.529.570)	(66.652.875)	(2.003.696)	(2.019)	(327.298)	(37.982)	(135.854.371)
Неотписана вредност	16.981.657	142.827.273	67.730.378	39.896.274	88.732	212.398	761.511	268.498.223
Година завршена дана 31. децембра 2019.								
Повећања	-	777.397	1.676	38.786.941	-	-	2.226.024	41.792.038
Активација	36.531	16.021.521	6.770.855	(22.841.975)	1.634	11.434	-	-
Обезвређење (напомена 36)	-	(98.929)	-	(152.630)	(543)	-	-	(252.102)
Амортизација	-	(10.156.657)	(8.778.245)	-	-	(67.765)	-	(19.002.667)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	42.660	-	-	-	42.660
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	-	(10.016)	-	-	-	(10.016)
Пренос на стална средства намењена продаји	(56.573)	(18.619)	(30.607)	-	-	-	-	(105.799)
Отуђења и отписи	(2.836)	(117.232)	(147.252)	(611.682)	(22)	(3.686)	(2.642.072)	(3.524.782)
Пренос на право коришћења средстава	-	(456.413)	(362.999)	-	-	-	-	(819.412)
Остали трансфери	-	967	(108.025)	49.464	(13)	-	-	(57.607)
Транслационе резерве	(57.234)	(69.541)	(10.370)	(94.948)	29	(56)	(97)	(232.217)
Неотписана вредност	16.901.545	148.709.767	65.065.411	55.064.088	89.817	152.325	345.366	286.328.319
На дан 31. децембра 2019.								
Набавна вредност	17.202.401	224.462.317	139.661.505	57.064.616	91.807	547.316	372.108	439.402.070
Исправка вредности и обезвређење	(300.856)	(75.752.550)	(74.596.094)	(2.000.528)	(1.990)	(394.991)	(26.742)	(153.073.751)
Неотписана вредност	16.901.545	148.709.767	65.065.411	55.064.088	89.817	152.325	345.366	286.328.319
Година завршена дана 31. децембра 2020.								
Повећања	-	345.084	-	22.746.197	-	-	1.354.232	24.445.513
Активација	124.786	19.241.134	41.074.162	(60.468.951)	4.090	24.779	-	-
Обезвређење (напомена 36)	(45.771)	(3.025)	-	(655.841)	-	-	-	(704.637)
Амортизација	-	(10.875.319)	(9.517.841)	-	-	(22.059)	-	(20.415.219)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	(122.924)	-	-	-	(122.924)
Пренос на стална средства намењена продаји	(77.770)	(1.284)	(72.246)	-	-	-	-	(151.300)
Отуђења и отписи	(32.023)	(60.891)	(106.497)	(256.424)	(578)	-	(1.360.417)	(1.816.830)
Остали трансфери	21.264	146.231	(186.276)	(49.527)	-	-	-	(68.308)
Транслационе резерве	(19.484)	(27.746)	(4.287)	(80.170)	874	(2)	(99)	(130.914)
Неотписана вредност	16.872.547	157.473.951	96.252.426	16.176.448	94.203	155.043	339.082	287.363.700
На дан 31. децембра 2020.								
Набавна вредност	17.214.976	243.861.639	178.964.414	18.688.125	95.319	553.404	365.823	459.743.700
Исправка вредности и обезвређење	(342.429)	(86.387.688)	(82.711.988)	(2.511.677)	(1.116)	(398.361)	(26.741)	(172.380.000)
Неотписана вредност	16.872.547	157.473.951	96.252.426	16.176.448	94.203	155.043	339.082	287.363.700
Инвестиционе некретнине (напомена 9б)	-	1.574.329	-	-	-	-	-	1.574.329
Право коришћења средстава (напомена 9г)	143.732	1.299.970	1.217.092	-	-	-	-	2.660.794
Укупно	17.016.279	160.348.250	97.469.518	16.176.448	94.203	155.043	339.082	291.598.823

Група је у пословној 2020. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 120.14,6 хиљада (2019: РСД 168.790 хиљада).

Од укупног износа активација у 2020. години у износу од РСД 60.468.951 хиљада најзначајнији део односи се на завршетак и пуштање у рад пројекта Дубока Прерада у рафинерији Пачево у износу од РСД 38.844.486 хиљада. Пројекат Дубока Прерада омогућава оптимално искоришћење капацитета рафинерије нафте у Панчеву и повећање дубине прераде до 99,2 одсто (са 86 одсто у 2017. години). То омогућава повећану производњу високо квалитетних горива – дизела, бензина и течног нафтног гаса, као и почетак производње нафтног кокса. Ово ће Групи дати конкурентску предност на тржишту и покренути њен даљи раст.

На крају сваког извештајног периода, руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2020. године извршила процену индикатора обезвређења имовине. Додатно, Група је узела у обзир вредност у употреби јединица које генеришу готовину ("ЈГТ") груписаних на нивоу сегмента (upstream и downstream). На основу пројекција новчаног тока за период од 20 година (2021-2040), Група је утврдила да је надокнадиви износ ЈГТ који припадају upstream и downstream

сегментима већи од његове књиговодствене вредности на дан 31. децембра 2020. Године. Пројекције новчаног тока су засноване на стварним условима, номинални WACC од 7,97% коришћен као дисконтна стопа смањен је на 5,7%. Сходно томе, на основу овога и на основу других фактора разматраних у напмени 3.8. Група је дошла до закључка да на датум извештаја не постоје индикатори умањења вредности који би захтевали детаљна испитивања умањења вредности некретнина, постројења и опреме. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од РСД 704.637 хиљада (2019: РСД 252.102 хиљаде) за технолошки и физички застарела, физички оштећена средства као и средства у припреми за које постоје индикатори да њихова надокнадива вредност не прелази књиговодствену вредност. Најзначајнији износи односе се на делимично обезвређење привремено обустављеног пројекта базна уља у рафинерији Нови Сад у износу од РСД 683.196 хиљада од чега се РСД 58,941 хиљада односи на обезвређење нематеријалих улагања (на дан 31. децембра 2020. године вредност пројекта износи РСД 731.532 хиљаде). Одлуке о перспективи пројекта очекују се током 2021. године.

б) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2020	2019
На дан 1. јануара	1.579.798	1.615.391
Добици (губици) по основу фер вредновања (напомене 35 и 36)	-	(8.290)
Преноси са некретнина, постројења и опреме	-	10.016
Отуђења	(5.469)	(37.319)
На дан 31. децембра	1.574.329	1.579.798

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 1.574.329 хиљада (31. децембра 2019. године: РСД 1.579.798 хиљада) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2020. односно 2019. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 35).

Табела ниже приказује нефинансијска средства

књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2020. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	838.887	-
- Бензинске станице	-	-	735.442
Укупно	-	838.887	735.442

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2019. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	844.356	-
– Бензинске станице	-	-	735.442
Укупно	-	844.356	735.442

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Групе на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности:

	2020	2019
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2020	2019
Стање на почетку године	735.442	743.682
Промена у фер вредности:		
Добици (губици) признати у билансу успеха, фер вредновање	-	(8.290)
Остало	-	50
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средстава	-	(8.240)
Стање на крају године	735.442	735.442

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и тро-

шкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.10).

Средства за производњу нафте и гаса представљена су у консолидованом билансу стања у оквиру некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања, као што је приказано у наставку:

	31. децембар 2020			31. децембар 2019		
	Средства за производњу нафте и гаса	Остала средства	Укупно	Средства за производњу нафте и гаса	Остала средства	Укупно
Нематеријална улагања (напомена 8)						
Улагања у развој	11.770.444	-	11.770.444	11.439.829	-	11.439.829
Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	54.115	1.986.765	2.040.880	65.922	1.923.009	1.988.931
Гудвил	-	1.322.704	1.322.704	-	1.354.508	1.354.508
Остала нематеријална улагања	-	888.189	888.189	-	924.956	924.956
Нематеријална улагања у припреми	7.749.359	168.618	7.917.977	8.587.664	117.345	8.705.009
	19.573.918	4.366.276	23.940.194	20.093.415	4.319.818	24.413.233
Некретнине, постројења и опрема (напомена 9а)						
Земљиште	601.976	16.414.303	17.016.279	597.192	16.453.029	17.050.221
Грађевински објекти	99.598.639	59.175.282	158.773.921	95.390.138	54.342.828	149.732.966
Машине и опрема	19.533.841	77.935.677	97.469.518	19.993.400	45.773.935	65.767.335
Инвестиционе некретнине	-	1.574.329	1.574.329	-	1.579.798	1.579.798
Остале некретнине, постојења и опрема	-	94.203	94.203	-	89.817	89.817
Некретнине, постројења и опрема у припреми	14.110.555	2.065.893	16.176.448	16.502.467	38.561.621	55.064.088
Улагања у туђе некретнине, постројења и опрему	-	155.043	155.043	-	152.325	152.325
Аванси за основна средства	-	339.082	339.082	-	345.366	345.366
	133.845.011	157.753.812	291.598.823	132.483.197	157.298.719	289.781.916
Нето вредност средстава	153.418.929	162.120.088	315.539.017	152.576.612	161.618.537	314.195.149

На дан 31. децембра 2020. године нематеријална улагања у припреми која се односе на средства за производњу нафте и гаса у износу од РСД 7.749.359 хиљада динара укључују износ од РСД 2.666.712 хиљада и односе се на пројекат у Румунији.

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2019.						
Набавна вредност	22.258.139	1.399.503	23.657.642	166.462.451	32.008	190.152.101
Исправка вредности и обезвређење	(31.743)	(2.428)	(34.171)	(47.674.989)	(20.321)	(47.729.481)
Неотписана вредност	22.226.396	1.397.075	23.623.471	118.787.462	11.687	142.422.620
Година завршена 31. децембра 2019.						
Повећања	6.741.856	14.402.084	21.143.940	-	-	21.143.940
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	777.397	-	777.397
Пренос са инвестиција у току	(6.163.618)	(12.287.002)	(18.450.620)	18.439.064	11.556	-
Обезвређење	-	(29)	(29)	(17.482)	(543)	(18.054)
Остали преноси	126.491	216.036	342.527	(155.581)	1.619	188.565
Амортизација	(4.751)	-	(4.751)	(11.043.359)	-	(11.048.110)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(377.207)	-	(377.207)	-	-	(377.207)
Пренос на право коришћења средстава	-	-	-	(54.331)	-	(54.331)
Отуђења и отписи	(151.518)	(491)	(152.009)	(98.252)	(3.708)	(253.969)
Транслационе резерве	(204.232)	(1)	(204.233)	(6)	-	(204.239)
	22.193.417	3.727.672	25.921.089	126.634.912	20.611	152.576.612
На дан 31. децембра 2019.						
Набавна вредност	22.229.550	3.727.699	25.957.249	185.208.089	40.956	211.206.294
Исправка вредности и обезвређење	(36.133)	(27)	(36.160)	(58.573.177)	(20.345)	(58.629.682)
Неотписана вредност	22.193.417	3.727.672	25.921.089	126.634.912	20.611	152.576.612
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	22.229.550	3.727.699	25.957.249	185.208.089	40.956	211.206.294
Исправка вредности и обезвређење	(36.133)	(27)	(36.160)	(58.573.177)	(20.345)	(58.629.682)
Неотписана вредност	22.193.417	3.727.672	25.921.089	126.634.912	20.611	152.576.612
Година завршена 31. децембра 2020.						
Повећања	2.252.926	10.407.399	12.660.325	-	-	12.660.325
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	345.084	-	345.084
Пренос са инвестиција у току	(2.692.111)	(13.257.831)	(15.949.942)	15.935.291	14.651	-
Обезвређење	-	(713)	(713)	-	-	(713)
Остали преноси	30.446	355.800	386.246	(108.434)	382	278.194
Амортизација	(4.719)	-	(4.719)	(12.044.001)	(3.175)	(12.051.895)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(136.812)	-	(136.812)	-	-	(136.812)
Отуђења и отписи	(32.469)	(6.511)	(38.980)	(51.330)	-	(90.310)
Транслационе резерве	(161.463)	-	(161.463)	(26)	(67)	(161.556)
	21.449.215	1.225.816	22.675.031	130.711.496	32.402	153.418.929
На дан 31. децембра 2020.						
Набавна вредност	21.489.893	1.226.125	22.716.018	201.221.015	55.925	223.992.958
Исправка вредности и обезвређење	(40.678)	(309)	(40.987)	(70.509.519)	(23.523)	(70.574.029)
Неотписана вредност	21.449.215	1.225.816	22.675.031	130.711.496	32.402	153.418.929

Обезвређење истраживања у износу од РСД 136.812 хиљада највећим делом односи се на отпис средстава за производњу у Србији због неизвесне одрживости комерцијалне производње (2019: РСД 377.207 хиљада).

а) Право коришћења средстава

	Земљиште	Некретнине	Постројења и опрема	Возила	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	-	-	-	-	-
Промена почетног стања	153.119	1.261.439	335.712	85.151	1.835.421
Повећања	-	4.278	216.426	175.197	395.901
Амортизација	-	(238.406)	(81.205)	(27.360)	(346.971)
Преноси	-	-	(30.910)	30.910	-
Ефекти модификације уговора	-	344	-	-	344
Транслационе резерве	(4.443)	(4.456)	(1.528)	(469)	(10.896)
На дан 31. децембра 2019. године	148.676	1.023.199	438.495	263.429	1.873.799
На дан 1. јануара 2020. године	148.676	1.023.199	438.495	263.429	1.873.799
Повећања	7.509	565.671	247.685	614.888	1.435.753
Амортизација	(9.722)	(242.249)	(121.726)	(211.513)	(585.210)
Преноси	-	-	(223.326)	223.326	-
Отуђења	-	(41.300)	-	(12.289)	(53.589)
Ефекти модификације уговора	-	(4.990)	-	1.082	(3.908)
Транслационе резерве	(2.731)	(361)	(2.804)	(155)	(6.051)
На дан 31. децембра 2020. године	143.732	1.299.970	338.324	878.768	2.660.794

10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ СУБЈЕКТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 31. децембра 2020. и 2019. године приказана је у табели испод:

	Процент учешћа	31. децембар 2020	31. децембар 2019	
НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд	Заједничко улагање	50%	915.921	946.208
Газпром Енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	Заједничко улагање	49%	831.509	904.893
ХИП Петрохемија а.д. Панчево	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус исправка вредности</i>			(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције			1.747.430	1.851.101

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд д.о.о. чија је намена управљање радом будућег ветропарка Планиште, укупне снаге 102 MW. Током марта 2019. године, компанија МЕТ Renewables AG је стекла 50% учешћа од трећих лица и постала заједнички партнер на пројекту који је променио назив у НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд. НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. је Друштво у

приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Газпром енергохолдинг д.о.о. а кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „Газпром Енергохолдинг ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година и кредитом Центренергохолдинга у износу од 41 мил. ЕУР. Завршетак радова на термоелектрани ТЕ-ТО Пан-

чево очекује се током 2021. године. Анализа утицаја пандемије (Ковид 19) на завршетак пројекта је у току. Не очекују се значајна кашњења.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом

промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС повећао своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, НИС има своје представнике у Одбору Директора и Надзорном одбору.

Сажете финансијске информације за заједничка улагања на дан 31. децембра 2020. и 2019. године и за године које су се завршиле дана 31. децембра 2020. и 2019. приказане су у табели испод:

	НИС МЕТ Энерговинд	Газпром Энергоходлинг Србија
31 децембра 2020. године		
Обртна имовина	36.102	399.874
Стална имовина	3.162.171	16.016.723
Краткорочне обавезе	951.167	211.951
Дугорочне обавезе	-	14.563.190
Приходи	7.437	17.193
Губитак за период	(60.575)	(149.762)
31 децембра 2019. године		
Обртна имовина	132.063	698.256
Стална имовина	3.151.318	12.154.427
Краткорочне обавезе	975.707	71.219
Дугорочне обавезе	-	10.963.037
Приходи	661	44.430
Губитак за период	(114.565)	(146.948)

11. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Депозити са доспећем преко годину дана	-	158.079
Остали дугорочни финансијски пласмани	8.621	9.176
Дугорочни кредити дати запосленима	1.126.857	1.153.957
<i>Минус исправка осталих дугорочних пласмана</i>	(382.834)	(354.684)
	752.644	966.528

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 1.126.857 хиљада (31. децембра 2019: РСД 1.153.957 хиљада) се односе на бескаматне кредите односно кредите

по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама. Ови кредити су обезвређени у износу од РСД 382.775 хиљада.

12. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Одложена пореска средства:		
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	488.483	2.466.610
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду до годину дана	2.117.749	316.846
	2.606.232	2.783.456
Одложене пореске обавезе:		
- Одложене пореске обавезе које ће бити признате у периоду дужем од годину дана	-	(2.085.767)
- Одложене пореске обавезе које ће бити признате у периоду до годину дана	(292.794)	-
	(292.794)	(2.085.767)
Одложена пореска средства (нето)	2.313.438	697.689

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2020	2019
Стање на дан 1. јануара	697.689	545.497
Ефекат на укупни резултат (напомена 37)	1.615.695	(1.432.194)
Ефекат на остали укупни резултат	52	-
Ефекат директно на капитал	-	1.584.230
Остало	2	156
Стање на дан 31. децембра	2.313.438	697.689

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Резерви- сања	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске основице	Ревалориза- ционе резерве	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>				
Стање на дан 1. јануара 2019.	-	(2.399.954)	(14.075)	(2.414.029)
Настанак и укидање привремених разлика:				
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	-	328.107	-	328.107
Курсне разлике	-	155	-	155
Стање на дан 31. децембра 2019.	-	(2.071.692)	(14.075)	(2.085.767)
Настанак и укидање привремених разлика:				
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	-	1.792.971	-	1.792.971
Курсне разлике	-	2	-	2
Стање на дан 31. децембра 2020.	-	(278.719)	(14.075)	(292.794)

	Резерви- сања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Порески губици	Фер вредно- вање	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>						
Стање на дан 1. јануара 2019.	921.429	930.986	1.096.509	-	10.602	2.959.526
Настанак и укидање привремених разлика:						
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	(6.636)	(657.203)	(1.096.462)	-	-	(1.760.301)
Ефекат директно на капитал	-	1.584.230	-	-	-	1.584.230
Остало	-	287	-	-	(286)	1
Стање на дан 31. децембра 2019.	914.793	1.858.300	47	-	10.316	2.783.456
Настанак и укидање привремених разлика:						
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	(12.578)	(653.181)	-	488.483	-	(177.276)
- ефекат на остали резултат	-	-	-	-	52	52
Остало	47	-	(47)	-	-	-
Стање на дан 31. децембра 2020.	902.262	1.205.119	-	488.483	10.368	2.606.232

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана Групе и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Група је признала одложена пореска средства по основу неискоришћених пореских губитака у износу од РСД 488.483 хиљаде који су доступни су за умањење будућих опорезивих добитака у компанијама у којима су настали.

13. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	17.535.373	34.018.674
Недовршена производња	4.130.186	4.855.798
Готови производи	8.112.133	10.387.422
Роба	2.728.305	2.994.024
Дати аванси	515.693	582.559
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	<i>(4.757.772)</i>	<i>(4.775.984)</i>
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	<i>(150.077)</i>	<i>(149.287)</i>
	28.113.841	47.913.206
Стална средства намењена продаји	77.140	132.185
<i>Минус: исправка вредности сталних средстава намењених продаји</i>	<i>(37.994)</i>	<i>(43.769)</i>
	39.146	88.416
	28.152.987	48.001.622

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности средстава намењених продаји	Укупно
На дан 1. јануара 2019.	4.947.073	219.191	5.943	5.172.207
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	8.579	561	-	9.140
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(128.739)	(50)	-	(128.789)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(70.415)	-	(70.415)
Остало	(50.929)	-	37.826	(13.103)
На дан 31. децембра 2019.	4.775.984	149.287	43.769	4.969.040
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	56.758	3.530	-	60.288
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(43.546)	(31)	-	(43.577)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(2.709)	-	(2.709)
Остало	(31.424)	-	(5.775)	(37.199)
На дан 31. децембра 2020.	4.757.772	150.077	37.994	4.945.843

14. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Остала повезана правна лица у земљи	1.525.369	1.184.469
Остала повезана правна лица у иностранству	121.631	100.451
Потраживања од трећих лица у земљи	23.714.786	29.128.401
Потраживања од трећих лица у иностранству	500.432	1.040.406
	25.862.218	31.453.727
<i>Минус: исправка вредности</i>	(5.246.538)	(5.880.868)
	20.615.680	25.572.859

15. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Потраживања за камате	1.994.243	2.076.082
Потраживања од запослених	84.901	93.805
Потраживања за више плаћени порез на добит	1.053.837	672.332
Остала потраживања	8.049.777	7.577.205
<i>Минус: исправка вредности</i>	(9.407.235)	(9.483.667)
	1.775.523	935.757

16. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	266.224	1.766.564
Остала краткорочна финансијска средства	76.845	76.909
	343.069	1.843.473

На дан 31. децембра 2020. године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана износе РСД 266.224 хиљаде (2019: РСД 1.766.564 хиљаде) и односе се на депозите пласиране по-

словним банкама са каматном стопом од 0,50% до 2,80% годишње (2019: од 0,02% месечно до 3,5% годишње).

17. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Готовина у банци и благајни	5.576.620	10.953.668
Депозити са доспећем до 3 месеца	2.643.210	4.063.656
Новчана средства са ограниченим коришћењем	8.328	13.978
Остала новчана средства	260.144	264.508
	8.488.302	15.295.810

18. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Разграничени порез на додату вредност	2.111.479	1.929.283
Унапред плаћени трошкови	204.044	251.119
Унапред плаћена акциза	2.258.271	1.767.622
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	454.374	499.727
	5.028.168	4.447.751

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 2.111.479 хиљада (31. децембра 2019: РСД 1.929.283 хиљаде) је порез на додату вредност у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 2.258.271 хиљаду (31. децембар 2019: РСД 1.767.622 хиљаде) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе који се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

19. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Издате менице и гаранције	79.867.366	75.404.707
Примљене менице и гаранције	16.426.088	17.074.113
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.687	5.357.689
Потраживања (из бивших република Југославије)	5.873.647	6.441.861
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	9.402.918	9.851.859
Средства за затварање поља у Анголи	1.361.966	1.361.966
Примљене хипотеке и залогe	1.880.676	1.398.289
Остала ванбилансна актива и пасива	176.534	208.695
	120.346.882	117.099.179

20. КАПИТАЛ

	Капитал који припада власницима Групе								Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	Акцијски капитал	Остали капитал	Резерве	Нераспоређени добитак (губитак)	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају	Актуарски добитици или губици	Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2019. године	81.530.200	-	79.755	161.318.549	57.457	(60.082)	197.753	243.123.632	(247.828)	242.875.804
Добитак (губитак)	-	-	-	16.618.072	-	-	-	16.618.072	(21.670)	16.596.402
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	7.267	-	7.267	-	7.267
Расподела дивиденди	-	-	-	(6.517.524)	-	-	-	(6.517.524)	-	(6.517.524)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	(45.334)	(45.334)	-	(45.334)
Остало	-	-	-	1.589.598	192.616	(5.368)	-	1.776.846	1.331	1.778.177
Стање на дан 31. децембра 2019. године	81.530.200	-	79.755	173.008.695	250.073	(58.183)	152.419	254.962.959	(268.167)	254.694.792
Стање на дан 1. јануара 2020. године	81.530.200	-	79.755	173.008.695	250.073	(58.183)	152.419	254.962.959	(268.167)	254.694.792
Добитак (губитак)	-	-	-	(7.566.003)	-	-	-	(7.566.003)	-	(7.566.003)
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	(294)	-	(294)	-	(294)
Расподела дивиденди	-	-	-	(4.425.459)	-	-	-	(4.425.459)	-	(4.425.459)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	(52.595)	(52.595)	-	(52.595)
Остало	-	-	-	(287.845)	111.866	-	-	(175.979)	287.845	111.866
Стање на дан 31. децембра 2020. године	81.530.200	-	79.755	160.729.388	361.939	(58.477)	99.824	242.742.629	19.678	242.762.307

Мањински интерес у износу од РСД 19.678 хиљада односи се на следеће билансне позиције: акцијски капитал у износу од РСД 18.730 хиљада, нераспо-

ређени добитак у износу од РСД 3.328 хиљада и добитке по основу прерачуна финансијских извештаја у износу од РСД (2.380) хиљада.

20.1 АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500. Акцијски капитал на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2019. износи РСД 4.425.459 хиљада односно, РСД 27,14 по акцији (31. децембра 2018. : РСД 6.517.524 хиљада односно, РСД 39,97 по акцији) одобрена је од стране Скупштине акционара дана 30. јуна 2020. године и исплаћена 27. новембра 2020. године.

Обрачун основне зараде по акцији приказан је у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Добит (губитак) који припада већинском власнику	(7.566.003)	16.610.847
Просечан пондерисан број обичних акција	163.060.400	163.060.400
Зарада по акцији (у РСД 000)	(0,046)	0,102

Група нема конвертибилне инструменте, опције или гаранције и у складу с тим, смањена зарада

по акцији једнака је основној заради по акцији како је наведено у табели изнад.

21. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2019. године	10.041.518	657.686	431.765	494.022	526.809	12.151.800
На терет биланса успеха	147.500	197.704	95.872	314.327	44.868	800.271
Повећања и корекција процене резервисања	777.397	-	-	-	-	777.397
Укинута у току године (напомена 35)	-	-	(1.107)	-	(1.539)	(2.646)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	45.334	-	-	45.334
Измирење обавеза	(294.700)	(346.261)	(58.923)	-	(61.117)	(761.001)
Остало	-	-	(38)	-	(90)	(128)
Стање на дан 31. децембра 2019. године	10.671.715	509.129	512.903	808.349	508.931	13.011.027
Стање на дан 1. јануара 2020. године	10.671.715	509.129	512.903	808.349	508.931	13.011.027
На терет биланса успеха	88.078	-	119.210	131.486	13.249	352.023
Повећања и корекција процене резервисања	345.084	-	-	-	-	345.084
Укинута у току године (напомена 35)	(695.704)	-	(8)	(8.362)	(2.306)	(706.380)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	52.595	-	-	52.595
Измирење обавеза	(70.709)	(80.316)	(79.684)	-	(108.532)	(339.241)
Остало	-	-	-	-	(150)	(150)
Стање на дан 31. децембра 2020. године	10.338.464	428.813	605.016	931.473	411.192	12.714.958

Анализа резервисања:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочна	10.332.213	11.419.129
Краткорочна	2.382.745	1.591.898
	12.714.958	13.011.027

а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима. Група је извршила укидање резервисања у износу од РСД 695.704 хиљаде за обнављање природних ресурса углавном због продужења века експлоатације бушотина (напомена 35).

б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервисање по наведеном основу у износу од РСД 428.813 хиљада (31. децембра 2019: РСД 509.129 хиљада) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација.

в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководи-

оца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2020. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2018–2020) у износу од РСД 931.473 хиљаде (31. децембра 2019. године: РСД 808.349 хиљаде).

г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2020. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршила додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од РСД 13.249 хиљада (2019: РСД 44.868 хиљада). Процена Групе је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2020. године.

д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Отпремнине	253.488	188.783
Јубиларне награде	351.528	324.120
	605.016	512.903

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дисконтна стопа	4,3%	4,4%
Будућа повећања зарада	0,07%	2,0%
Просечан будући радни век	14,4	14,4

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2019. године	147.206	284.559	431.765
Трошкови директно плаћених накнада	(21.534)	(37.389)	(58.923)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	45.334	-	45.334
Признато у укупном резултату	17.815	76.950	94.765
Курсне разлике	(38)	-	(38)
Стање на дан 31. децембра 2019. године	188.783	324.120	512.903
Трошкови директно плаћених накнада	(47.286)	(32.398)	(79.684)
Актуарски губици (добаци) признати у осталом укупном резултату	52.828	(233)	52.595
Признато у укупном резултату	59.163	60.039	119.202
Стање на дан 31. децембра 2020. године	253.488	351.528	605.016

Износ признат у консолидованом укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Текући трошкови накнада	83.783	29.955
Трошкови камата	22.964	23.728
Губици од промене плана доприноса	47.774	729
Актуарски добици/губици (јубиларне награде)	(35.319)	40.352
Трошкови прошлих услуга	-	1
	119.202	94.765

22. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	13.672.117	19.143.014
Банкарски и остали кредити	69.109.888	69.901.198
Обавезе за лизинг	2.479.391	1.703.441
Остале дугорочне финансијске обавезе	841.847	-
Остале дугорочне обавезе	73.490	57.175
	86.176.733	90.804.828
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 23)	(12.196.715)	(6.761.897)
	73.980.018	84.042.931

Промене на обавезама Групе из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	93.344.087	-	828.104	94.172.191
Промена почетног стања	-	-	790.946	790.946
Приливи	15.060.454	-	-	15.060.454
Одливи	(18.760.583)	-	(367.140)	(19.127.723)
Немонетарне трансакције	(149.827)	-	447.079	297.252
Курсне разлике	(449.919)	-	4.452	(445.467)
На дан 31. децембра 2019. године	89.044.212	-	1.703.441	90.747.653
На дан 1. јануара 2020. године	89.044.212	-	1.703.441	90.747.653
Приливи	6.182.783	11.500.000	-	17.682.783
Одливи	(11.663.202)	(11.500.000)	(589.021)	(23.752.223)
Немонетарне трансакције	(747.499)	-	1.365.708	618.209
Курсне разлике	(34.289)	-	(737)	(35.026)
На дан 31. децембра 2020. године	82.782.005	-	2.479.391	85.261.396

а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 13.672.117 хиљада (2019: РСД 19.143.014 хиљада), са висином текућег доспећа од РСД 5.468.847 хиљада

(2019: РСД 5.469.432 хиљаде), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

б) Банкарски кредити

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредити у земљи	51.785.439	46.832.409
Дугорочни кредити у иностранству	17.324.449	23.068.789
	69.109.888	69.901.198
Текуће доспеће дугорочних кредита	(6.117.143)	(915.460)
	62.992.745	68.985.738

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Између 1 и 2 године	9.920.841	10.845.263
Између 2 и 5 година	41.197.751	54.813.261
Преко 5 година	11.874.153	3.327.214
	62.992.745	68.985.738

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских и осталих кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
УСД	157.858	209.292
ЕУР	68.740.978	69.426.390
РСД	374	499
ЈПЈ	210.678	265.017
	69.109.888	69.901.198

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

в) Обавезе за лизинг

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.868.666	1.326.436
Текуће обавезе по основу закупа	610.725	377.005
	2.479.391	1.703.441

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	2020	2019
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе) (напомена 32)	87.363	71.930
Трошкови који се односе на краткорочни закуп (напомена 30)	818.707	899.787
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп (напомена 30)	201.931	92.722
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп (напомена 30)	1.237.012	1.939.368

г) Остале дугорочне финансијске обавезе

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од РСД 841.847 хиљада у потпуности представљају одложено накнаду ПЈСЦ Зарубезнефт (даље ЗН) за истраживачки пројекат О&Г који је у току преко зависног друштва Јадран Нафтагас. Ова обавеза зависи од наступања неизвесних будућих догађаја који су ван контроле издаваоца (ЗН) и власника инструмента (НИС). У складу са Новатион споразумом и споразумом о преносу закљученим између

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група (ГПН Група) одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА (напомена 6). Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантима на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године.

ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а, сва права и обавезе ЗН-а преузео је НИС за накнаду једнаку неизмиреним кредитним обавезама Јадран Нафтагас-а према ЗН-у и Нафтегазинкор-у пре споразума. Накнада не може премашити износ наведених обавеза.

Поред тога, Група је стекла додатних 34% удела Јадран Нафтагас за накнаду од РСД 41 хиљаду. Ове трансакције стицања удела и преноса обавеза требало би посматрати заједно.

23. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 22)	11.585.990	6.384.892
Краткорочна доспећа обавеза по финансијском лизингу (напомена 22)	610.725	377.005
	12.196.715	6.761.897

24. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања које на дан 31. децембра 2020. године износе РСД 19.278.679 (2019: РСД 35.341.330) укључују обавезе према матичном и зависним правним лицима у иностранству са стањем на дан 31. децембра 2020. године у износу од РСД 3.204.199 (31. децембра 2019: РСД 10.498.354) које се највећим делом односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу

набавке сирове нафте као и обавезе према добављачима у иностранству у износу од РСД 7.981.985 (31. децембра 2019: РСД 13.786.047) које се највећим делом односе на обавезе према добављачима за сирову нафту и то IPLOM S.P.A. Италија у износу од РСД 2.869.608 (31. децембра 2019.: РСД 0) и Petrasco Oil Company LLP Лондон у износу од РСД 2.641.621 (31. децембра 2019.: РСД 0).

25. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Обавезе из специфичних послова	183.324	199.734
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.710.219	1.310.849
Обавезе за камате	215.504	742.362
Обавезе за дивиденде	3.785.017	3.780.692
Остале обавезе према запосленима	1.891.199	709.716
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.091.258	1.170.430
Резервисања за заштиту животне средине	114.210	128.099
Резервисања за судске спорове	177.396	234.965
Остале краткорочне обавезе	83.300	98.207
	9.251.427	8.375.054

26. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2020	31. децембар 2019
Обавеза за акцизу	5.713.647	5.750.900
Накнада за робне резерве	257.505	280.070
Накнада за енергетску ефикасност	30.168	32.299
Обавезе за порез на добит	41.612	70.083
Остале обавезе за порезе	846.526	1.451.113
	6.889.458	7.584.465

27. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2020. године у износу РСД 4.140.591 хиљаду (31. децембра 2019: РСД 3.632.864 хиљада) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 2.473.886 хиљада (31. децембра 2019: РСД 2.193.730 хиљада) и уговорене обавезе са купцима које се односе на програм лојалности у износу од РСД 770.993 хиљада (31. децембра 2019: РСД 722.239 хиљада).

Приход у износу од РСД 2.192.358 хиљада (31. децембра 2019.: РСД 1.636.651 хиљаду) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2020., од чега се РСД 1.764.943 хиљада (31. децембра 2019.: РСД 1.275.099 хиљада) односи на авансе и РСД 427.415 хиљада (31. децембра 2019.: РСД 361.552 хиљаде) на програм лојалности купаца.

28. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Трошкови материјала за израду	104.716.293	135.055.679
Трошкови режијског и осталог материјала	237.684	470.181
Остало	929.631	1.414.334
	105.883.608	136.940.194

29. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Трошкови зарада (брuto)	22.761.842	17.898.688
Порези и доприноси на зараде на терет послодавца	3.114.396	2.315.884
Трошкови уговора о делу	113.035	198.446
Трошкови осталих личних зарада	14.372	45.780
Накнаде плаћене одбору директора	132.140	103.981
Трошкови отпремнина	51.880	41.802
Остали лични расходи	1.095.220	759.461
	27.282.885	21.364.042

Током 2020. године дошло је до промене у структури трошкова запослених и трошкова услужних организација услед новог Закона о Агенцијском запошљавању и стратешких одлука компаније.

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Производне услуге	1.669.556	2.306.469
Транспортне услуге	2.670.195	2.974.675
Услуге одржавања	3.831.426	4.243.216
Закупнине (напомена 22)	2.257.650	2.931.877
Трошкови сајмова	-	10.091
Реклама и пропаганда	573.153	984.933
Трошкови истраживања	218.524	436.944
Остале услуге	1.441.308	1.717.715
	12.661.812	15.605.920

31. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Непроизводне услуге	3.504.149	9.340.298
Репрезентација	47.206	147.947
Премије осигурања	542.321	601.327
Трошкови платног промета	336.952	409.957
Трошкови пореза	1.290.948	1.309.729
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	894.335	1.419.705
Остали непроизводни трошкови	1.597.842	1.974.142
	8.213.753	15.203.105

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2020. у износу од РСД 3.504.149 хиљада (2019: РСД 9.340.298 хиљада), се највећим делом, у износу од РСД 1.809.833 хиљаде (2019: РСД 6.965.810 хиљада), односе на трошкове услужних организација, трошкове консултант-

ских услуга у износу од РСД 171.940 хиљада (2019: РСД 331.896 хиљада), трошкове обезбеђења у износу од РСД 558.546 хиљада (2019: РСД 581.563 хиљада) и трошкове пројектовања у износу од РСД 396.242 хиљаде (2019: РСД 500.370 хиљада).

32. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.158.564	1.115.121
Приходи од камата	219.254	366.034
Приходи по основу дисконта потраживања	38.345	-
Добици од реструктурирања зајмова	53.673	149.827
Позитивне курсне разлике	1.300.804	920.509
Остали финансијски приходи	4.416	11.638
	2.775.056	2.563.129

33. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.583.073	1.521.899
- остали финансијски расходи	295.406	393.887
Расходи камата	1.535.086	1.411.282
Дисконт дугорочних обавеза	88.078	147.500
Дисконт дугорочних потраживања	-	19.261
Негативне курсне разлике	1.184.496	534.113
Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	103.671	129.287
Остали финансијски расходи	27.135	21.309
	4.816.945	4.178.538

34. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	88.363	16.522
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје (напомена 6)	131.947	90.688
- краткорочних пласмана	46	-
- осталих потраживања (напомена 6)	38.791	14.002
	259.147	121.212

35. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	51.765	39.217
Добици од продаје материјала	28.714	55.746
Вишкови по основу пописа	242.634	324.814
Приходи од смањења обавеза	976.748	82.894
Укидање дугорочних резервисања (напомена 21)	706.380	2.646
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	111.187	-
- залиха (напомена 13)	43.546	128.739
- остале имовине	31	50
Затезне камате	96.137	73.871
Остали приходи	39.381	557.933
	2.296.523	1.265.910

Приходи по основу смањења обавеза у износу од РСД 976.748 хиљада односе се на отпис обавеза за које не постоји законски основ за плаћање.

36. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Губици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	177.673	316.783
Губици од продаје материјала	21.560	52.954
Мањкови	419.137	660.074
Отпис потраживања	23.331	7.460
Отпис залиха	51.932	62.523
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања (напомена 8)	85.447	180.004
- некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	704.637	252.102
- залиха (напомена 13)	56.758	8.579
- остале имовине	3.530	561
- инвестиционих некретнина (напомена 9)	-	8.290
Остали непоменути расходи	541.216	319.355
	2.085.221	1.868.685

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Текући порез на добит	51.298	3.100.414
Одложени порез (напомена 12)		
Настанак и укидање привремених разлика	(1.615.695)	1.432.194
	(1.564.397)	4.532.608

Порез на добит Групе пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао приме-

ном просечне пондерисане пореске стопе на резултат Групе, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2020	2019
Добит (Губитак) пре опорезивања	(9.130.400)	21.129.010
Порески расход (приход) по важећој домаћој стопи пореза (15%)	(1.369.560)	3.169.352
Ефекат непризнатих пореских губитака и пореских стопа у страним јурисдикцијама	186.376	159.079
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходе који су изузети из опорезивања	(328.081)	(640)
Расходе који се не признају за пореске сврхе		
- Порез плаћен у Анголи	(50.469)	74.711
- Остали расходи који се не признају за пореске сврхе	128.123	1.502.341
Порески губици за која нису била призната одложена пореска средства (искоришћен признати порески кредит), нето	(62.100)	(59.798)
Остали порески ефекти	(68.686)	(312.437)
	(1.564.397)	4.532.608
Ефективна стопа пореза	0%	21.45%

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Економско окружење у Републици Србији

Група послује превасходно на територији Републике Србије и због тога је изложена ризицима повезаним са стањем економије и финансијским тржиштима Републике Србије. Пре пандемијске кризе, кредитни рејтинг земље био је на нивоу ББ+ са стабилним курсом националне валуте. Развој пандемије коронавируса (КОВИД 19) током 2020. године и мере предузете у вези с тим ради спречавања ширења корона вирусне инфекције доводе до негативних економских последица. Влада Републике Србије припремила је сет мера за ублажавање ових негативних утицаја одлагањем плаћања пореских обавеза, грантова и кредитних аранжмана. Ситуација на финансијским тржиштима је тренутно стабилна. Ово пословно окружење има значајан утицај на пословање и финансијски положај Групе.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Групе. Међутим, будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 428.813 хиљада (31. децембар 2019.: РСД 509.129 хиљада) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2020. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2020. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од РСД 1.531.697 хиљада (31. децембар 2019. године: РСД 2.809.071 хиљаду) и радове бушења и истраживања у износу од 57,89 милиона УСД (31. децембар 2019. године: 56,89 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

39. ДРУШТВА ГРУПЕ

На дан 31. децембра 2020. и 2019. године консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва и следећих зависних друштава у земљи и иностранству:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2020	31. децембар 2019
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет	100	100
НИС Петрол СРЛ, Букурешт,	Румунија	Промет	100	100
НИС Оверсис, Ст Петерсбург	Русија	Остало	100	100
Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Технички сервис д.о.о., Зрењанин	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад	Србија	Транспорт	100	100
НИС Петрол а.д., Београд	Србија	Остало	100	100
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука	Босна и Херцеговина	Истраживање и производња	100	66
Светлост Бујановац	Србија	Промет	51	51
Панон Нафтагас Кфт, Будимпешта	Мађарска	Истраживање и производња	-	100

Током 2020. године зависно друштво Панон Нафтагас Кфт, Будимпешта је ликвидирано. Такође, 2020. године Група је стекла додатних 34% удела у Јадран Нафтагасу.

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

40. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. ПАО Газпром поседује 95,7% акција Газпром Њефта. Крајњи власник Групе је Руска Федерација.

Група је у 2020. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 31. децембра 2020. године и 31. децембра 2019. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
На дан 31. децембра 2020.			
Право коришћења средстава	-	-	125
Инвестиције у заједничка улагања	1.747.430	-	-
Потраживања по основу продаје	1.462.469	-	184.531
Потраживања из специфичних послова	286	-	13
Остала потраживања	4	-	-
Дати аванси	-	-	25.095
Дугорочне обавезе	-	(8.203.270)	-
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.468.847)	(84)
Примљени аванси	(4.493)	-	(37)
Обавезе из пословања	(942.412)	(3.204.199)	(216.611)
	2.263.284	(16.876.316)	(6.968)
На дан 31. децембра 2019.			
Инвестиције у заједничка улагања	1.851.101	-	-
Потраживања по основу продаје	1.184.469	-	100.451
Потраживања из специфичних послова	415.683	-	-
Дати аванси	-	-	34.371
Дугорочне обавезе	-	(13.673.582)	(128)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.469.432)	(159)
Примљени аванси	(3.782)	-	(2)
Обавезе из пословања	(1.208.375)	(10.500.427)	(543.563)
	2.239.096	(29.643.441)	(409.030)

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2020. и 2019. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године			
Приходи од продаје	16.772.500	-	557.309
Остали пословни приходи	7.364	-	1.237
Набавна вредност продате робе	-	-	(255.403)
Трошкови материјала	-	(24.674.912)	(996.914)
Трошкови производних услуга	(193.856)	-	(12.896)
Трошкови амортизације	-	-	(188)
Непроизводни трошкови	-	(3.118)	(78.316)
Финансијски приходи	-	-	56
Финансијски расходи	-	(295.406)	-
Остали приходи	-	6.475	-
Остали расходи	-	(50.164)	(260)
	16.586.008	(25.017.125)	(785.375)
Година која се завршила дана 31. децембра 2019. године			
Приходи од продаје	19.073.529	-	592.963
Остали пословни приходи	8.855	-	-
Набавна вредност продате робе	-	-	(241.897)
Трошкови материјала	-	(51.345.851)	(333.140)
Трошкови производних услуга	(198.691)	-	(1.708)
Непроизводни трошкови	-	(2.072)	(95.959)
Финансијски расходи	-	(393.887)	(3)
Остали приходи	-	40.230	-
Остали расходи	-	(111.235)	(593)
	18.883.693	(51.812.815)	(80.337)

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Заједничка улагања и придружена друштва	Остали
На дан 31. децембра 2020. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.461.095	-
• Србијагас	-	256.036
• АИР Србија	-	87.447
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(942.412)	-
• Србијагас	-	(302.531)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.532)	-
	515.151	40.952
На дан 31. децембра 2019. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.183.648	-
• Србијагас	-	418.784
• АИР Србија	-	371.395
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.208.375)	-
• Србијагас	-	(361.934)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.064)	-
	(27.791)	428.245

	Заједничка улагања и придружена друштва	Остали
Година која се завршила дана 31. децембра 2020. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	16.746.580	-
• Србијагас	-	380.042
• АИР Србија	-	1.685.134
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(193.856)	-
• Србијагас	-	(782.731)
	16.552.724	1.282.445
Година која се завршила дана 31. децембра 2019. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	19.070.224	-
• Србијагас	-	1.419.220
• АИР Србија	-	5.124.131
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(198.691)	-
• Србијагас	-	(912.530)
	18.871.533	5.630.821

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима. Трансакције

са ХИП Петрохемија укључене су у колони Заједничка улагања и придружена друштва у напомени за повезана правна лица.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2020. и 2019. године Група је признала РСД 997.434 хиљаде и РСД 943.715 хиљада, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

41. УСАГЛАШЕЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

У складу са захтевима Закона о рачуноводству, Група је извршила усаглашење својих потраживања и обавеза са куцпима и добављачима пре припреме финансијских извештаја. Група нема материјално значајних неусаглашених потраживања и обавеза.

42. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било материјално значајних догађаја након датума биланса стања.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2020. године до 9. марта 2021. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.

Извештај о плаћањима ауторитетима власти

за годину која се завршила на дан 31.12.2020. године

Чланови 39. и 40 Закона о рачуноводству („Службени гласник”, бр. 73/2019) налажу да друштва од јавног интереса која послују у екстрактивној индустрији или сечи примарних шума саставе и објаве извештај односно консолидовани извештај о плаћањима ауторитетима власти на годишњој основи.

Информације о припреми Извештаја о плаћањима ауторитетима власти:

Правна лица која су предмет извештавања

У складу са Законом о рачуноводству НИС а.д. Нови Сад је, као правно лице које послује у области екстрактивне индустрије, у обавези да припреми консолидовани извештај о плаћањима ауторитетима власти за сваку завршену пословну годину, како за НИС, тако и за сва његова зависна друштва (која послују у екстрактивној индустрији) која су предмет консолидације Консолидованих финансијских извештаја НИС Групе.

Плаћања укључена у извештај о плаћањима ауторитетима власти

Сва плаћања НИС Групе ауторитетима власти, извршена током наведене пословне године, за делатност која укључује истраживање, тражење, откривање, развој и вађење угља, сирове нафте и природног гаса, металних руда, руда обојених метала, остало рударство и вађење камена, песка, глине, шљунка и др. приказана су у овом извештају.

Плаћање, у смислу овог закона, представља износ који је плаћен, било у новцу, роби, услугама или

правима за активности правних лица која делују у екстрактивној индустрији и бави се сечом примарних шума.

Врсте плаћања која су предмет овог Извештаја су следеће:

Право на производњу – Право на производњу укључује удео производње који у извештајном периоду припада држави. Ово плаћање се по правилу плаћа у натури. У оквиру НИС Групе нису идентификована ова плаћања.

Порез на приход, производња или добит правних лица, искључујући порезе на потрошњу као што је порез на додатну вредност, порез на доходак грађана или акцизе – У Извештају о плаћањима ауторитетима власти укључена су сва плаћања која се односе на порез на добит и порез на производњу. ПДВ, акцизе, као и порез на имовину нису приказани у овом Извештају. Такође, њим нису обухваћена ни плаћања по основу накнада за заштиту животне средине.

Повластице – Обухватају плаћања која се односе на плаћања на име рудне ренте.

Дивиденде – Све дивиденде које су исплаћене Републици Србији, осим дивиденди које су исплаћене по основу права власништва из обичних акција. У оквиру НИС Групе нису идентификована ова плаћања током 2020. године.

Бонуси за потписивање, откривање и производњу – Овим су обухваћене исплате за бонусе, које се исплаћују након потписивања споразума или уговора или када се проглашава комерцијално откриће или је производња започела или је производња достигла прекретницу. Током 2020. године није било овакве врсте плаћања.

Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије – Обухватају накнаде и друге износе који се плаћају као накнада за стицање дозволе за приступ некој области где се изводе екстрактивне активности. Административне таксе које нису посебно повезане са екстрактивним сектором или приступом екстрактивним ресурсима се искључују. Искључене су и извршене уплате у замену за услуге које пружа Влада. У оквиру НИС Групе нису идентификована ова плаћања током 2020. године.

Плаћања за унапређење инфраструктуре – укључују плаћања за развој и побољшање локалне инфраструктуре (путеви, мостови или железница), осим када инфраструктура служи искључиво за оперативне сврхе. Не укључују се плаћања од друштвеног значаја (изградња школа и болница). Током 2020. године није било овакве врсте плаћања у оквиру НИС Групе.

Извештај о плаћањима ауторитетима власти укључује плаћања већа од 100.000 ЕУР у динарској противредности.

Ауторитет власти

Ауторитет власти, у смислу овог закона, је било који национални, регионални или локални орган власти Републике Србије, државе чланице или треће земље. То укључује и одељење, агенцију или привредно друштво које контролише тај орган власти у смислу одредаба члана 39. и 40. Закона о рачуноводству.

Пројекат

Пројекат представља оперативне активности које су уређене једним уговором, лиценцом, закупом, концесијом или сличним споразумом и чини основу за плаћање обавеза према ауторитетима власти. Уколико је више таквих уговора значајно међусобно повезано, онда се сматрају једним пројектом.

Валута извештавања

Сви износи који су наведени у овом Извештају исказани су у динарима (РСД).

Укупан износ према врсти плаћања

Плаћања по земљама	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
Република Србија	0	1.110.970	905.012	0	0	0	0
Ангола	0	51.395	0	0	0	0	0
Босна и Херцеговина	0	0	0	0	0	0	0
Румунија	0	0	22.373	0	0	0	0
Укупно	0	1.162.365	927.384	0	0	0	0

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије

у 000 РСД

Плаћања према ауторитетима власти

Србија

Плаћања	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
Министарство финансија Управа за Трезор	-	-	905.012	-	-	-	-
Министарство финансија, Пореска управа, Центар за велике пореске обвезнике	-	1.110.970	-	-	-	-	-
Укупно		1.110.970	905.012				

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије

у 000 РСД

Ангола

Плаћања	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
Министарство	-	51.395	-	-	-	-	-
Укупно	-	51.395	-	-	-	-	-

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије у 000 РСД

Румунија

Плаћања	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
НАМР Национална агенција за минералне ресурсе	-	-	22.373	-	-	-	-
Укупно	-	-	22.373	-	-	-	-

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије у 000 РСД

Плаћања по пројектима**Ангола**

Плаћања	Право на производњу	Порези	Повластице	Дивиденде	Бонуси	Накнада ¹	Плаћања за унапређење инфраструктуре
Ангола Блок3	-	51.395	-	-	-	-	-
Укупно	-	51.395	-	-	-	-	-

¹ Накнаде за лиценце, накнаде за најам, улазне накнаде и остале лиценце и/или концесије у 000 РСД

3

ИЗЈАВА ЛИЦА
одговорних за
состављање
извештаја

3.01

Изјава лица

одговорних

за састављање

извештаја

Овим изјављујемо да су према нашем најбољем сазнању, годишњи финансијски извештаји састављени уз примену одговарајућих међународних стандарда финансијског извештавања, као и да су израђени у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС” бр. 62/2013, 30/2018 и 73/2019 - др. закон), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ, као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије¹ и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама и финансијском положају и пословању, добицима и губицима, токовима готовине и променама на капиталу јавног друштва, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

Кирил Тјурдењев
генерални директор
НИС а.д. Нови Сад

¹ Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови годишњи финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:
- Група је финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – “Презентација финансијских извештаја”.
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

4

Прилози

4.01

Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад

Пословно име:	НИС а.д. Нови Сад
Матични број:	20084693
Адреса:	Нови Сад, Народног фронта 12
Порески идентификациони број:	104052135
Веб-сајт:	www.nis.eu
Имејл-адреса:	office@nis.eu
Делатност:	0610 - експлоатација сирове нафте
Датум оснивања:	01. октобар 2005. године
Друштво за ревизију које је ревидирало последњи финансијски извештај (од 31. децембра 2020. године):	КПМГ д.о.о. Београд Булевар Милутина Миланковића 1J 11070 Београд
Организовано тржиште на којем се тргује акцијама НИС а.д. Нови Сад:	Београдска берза а.д. Београд Омладинских бригада бр. 1 11070 Нови Београд

4.02

Речник

Скраћеница	Значење
3D	Тродимензионални
2D	Дводимензионални
ALARP	As low as reasonably possible Колико је разумно изводљиво
AMCHAM	American Chamber Америчка привредна комора
ANRM	National Agency for Mineral Resources, Румунска национална агенција за минералне ресурсе
APC	Advanced Process Control
BAT	Best Available Technics
BPGA	Bulgarian Petrol and Gas Association Бугарска нафтна и гасна асоцијација
CAC/RCP	Codex Alimentarius Commission/Recommended Code of Practice Комисија Codex Alimentarius-а/Препоручени кодекс праксе
CAPEX	Capital Expenditures Капитални издаци - инвестиције
CEEC	Central-Eastern Europe and Caspian
CEMS	Continuous Emission Monitoring System Систем за континуирано праћење емисија
CEFTA	Central European Free Trade Agreement Централноевропски уговор о слободној трговини
CFA	Certified Financial Analyst Сертификовани финансијски аналитичар
CMMS	Computerized maintenance management system Компјутерски систем за управљање одржавањем
CO₂	Угљен-диоксид
CSM	Contractor Safety Management Управљање безбедношћу извођача
GWh	Гига ват час, мерна јединица за електричну енергију
DCU	Delayed Coking Unit Постројење за одложено коксовање
DWS	Downstream
EBITDA	Профит пре пореза, камата и амортизације
EIA	Energy Information Administration Енергетска информативна служба
EnMS	Energy Management System Систем менаџмента енергијом

Скраћеница	Значење
ETBE	Etil tert-butil etar
EPCm	Engineering, procurement, and construction management Управљање инжењерингом, набавком и изградњом
EPS	Earnings per share – зарада по акцији
EUR	Евро
EURIBOR	Референтна каматна стопа
FCC	Fluid catalytic cracker Каталитички крекер флуида
FIC	Foreign Investors Council Савет страних инвеститора
FMECA	Failure mode, effects and criticality analysis
HAZID	Hazard Identification Study Студија идентификације опасности
HAZOP	Hazard Operational Analysis
HDS	Хидродесулфуризација
HIПACT	High Pressure Acid-gas Capture Technology Задржавање „киселог“, гаса применом технологије високог притиска
HR	Human resources Људски ресурси
HSE	Health, Security and Environment Здравље, безбедност и околина
IMS	Интегрисани систем управљања
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control Интегрисано спречавање и контрола загађења
ISO	International Organization for standardization; Међународна организација за стандардизацију
IT	Information technologies Информационе технологије
IVMS	In-Vehicle Monitoring System Систем мониторинга возила
км	Километар
КМ	Конвертибилна марка – валута Босне и Херцеговине
KPI	Key Performance Indicators; Кључни показатељи пословања
KRI	Key risk indicator Кључни индикатор ризика
kW	Кило ват – мерна јединица за електричну енергију
OTC	Тренинг симулатор за обуке оператера
LIBOR	Референтна каматна стопа
LOTO	Lockout-tagout безбедносна процедура
LPG	Liquefied petroleum gas Течни нафтни гас

Скраћеница	Значење
LSP	Leading Safety Performance
LTIF	Lost Time Injury Frequency Индекс учесталости повреда
м²	Квадратни метар
м³	Кубни метар
MBA	Master of Business Administration; Мастер управљања пословањем (академска титула)
MHC/DHT	Комплекс за благи хидрокрекинг и хидродорату
MoC	Management of change Управљање променама
MW	Мега ват – мерна јединица за електричну енергију
MWA	Management walk around Обилазак оперативних локација од стране менаџмента
Mwe	Електрични мегават – мера произведене електричне енергије
MWh	Мега ват час – мерна јединица за електричну енергију
N₂	Азот
NALED	National Alliance for Local Economic Development Национална алијанса за локални развој
NO_x	Натријум-оксиди
OCF	Оперативни новчани ток
OHSAS	Occupational Health and Safety Standard Стандард безбедности на раду
OMS	Operating Management System Систем оперативног менаџмента
OPEC	Organization of petrol export countries Организација земаља извозница нафте
OPEX	Operational Expenditure Оперативни трошкови
P/BV	Price/Book Value Цена акције/Књиговодствена вредност
P/E	Price/EPS Цена акције/EPS
RAG	Red, Amber, Green Црвено, жуто, зелено
RAR	Road Accident Rate Показатељ броја саобраћајних незгода
RCM	Reliability-centered maintenance Одржавања на бази поузданости
ROA	Return on Assets Стопа приноса на укупна средства
ROE	Return on Equity Стопа приноса на капитал

Скраћеница	Значење
РСД	Српски динар
SEVESO	Ознака директиве у области HSE
SMSB	Safe Mind Safe Body
SO₂	Сумпор-диоксид
SRU	Sulfur Recovery Unit Постројење за обнову сумпора
STEM	Science Technology Engineering and Mathematics Наука, технологија, инжењерство и математика
SUV	Sport utility vehicle или suburban utility vehicle Теренски аутомобил
TVGU	Тешко вакуум гасно уље
TWh	Тера ват час – мерна јединица за електричну енергију
UHF	Ultra high frequency Ултрависока фреквенција
UPS	Upstream
USD	Амерички долар
USD/bbl	Долара по барелу
VHF	Very high frequency Врло висока фреквенција
а. д. о.	Акционарско друштво за осигурање
АД или а.д.	Акционарско друштво
БДП	Бруто друштвени производ
БЈР Македонија	Бивша југословенска република Македонија
ВЈ	Ватрогасна јединица
ВК	Високо квалификовани
ВМЛ1	Велики Мокри Луг 1
ВС	Висока стручна спрема
ВШ	Виша стручна спрема
ГВЕ	Граничне вредности емисије
ГПН	ЈАД „Гаспром њефт”
ГТМ	Геолошко-технолошке мере
ДОО или д.о.о.	Друштво са ограниченом одговорношћу
ДР	Доктор наука
е.о.о.д.	Једночлано друштво са ограниченом одговорношћу
ЕУ	Европска унија
ЕУ ЕТС	EU Emissions Trading System, Систем трговине емисијама ЕУ
ЖП/АП	ЖП-железничко пунилиште, АП-ауто пунилиште
ЗАД	Затворено акционарско друштво

Скраћеница	Значење
ЗНД	Заједница независних држава
ЗОП	Закон о заштити од пожара
ИК	Инвестициони Комитет
ИС	Истраживачка станица
ИСУР	Интегрисани систем управљања ризицима
ЈАД	Јавно акционарско друштво
ЈП	Јавно предузеће
к.ф.т.	Друштво са ограниченом одговорношћу
КВ	Квалификовани
КЗК	Комисија за заштиту конкуренције
КПГ	Компримовани природни гас
ЛНГ	Liquefied natural gas, течни природни гас
мл.	Милион
млрд.	Милијарда
ММФ	Међународни монетарни фонд
МР	Магистар
МРС	Међународни рачуноводствени стандард
МРП	Минимални радни програм
МТ и СП	Материјално-техничка и сервисна подршка
МТСП и КИ	Материјално-техничка и сервисна подршка и капитална изградња
НАМР	Национална агенција за минералне ресурсе
НАТО	North Atlantic Treaty Organization/North Atlantic Alliance Организација Северноатлантског споразума/Северноатлантски савез
НБС	Народна банка Србије
НК	Неквалификовани
НМД	Налогодавно-методолошка документа
НС	Нижа стручна спрема
НП	Нафтно поље
НТЦ	Научно технички центар
ОАД	Отворено акционарско друштво
ОД	Одбор Директора
ООО или о.о.о.	Друштво са ограниченом одговорношћу
ОПЕК	Организација земаља извозница нафте
ОСА	Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва
ОС КП	Отпремна станица Кикинда поље

Скраћеница	Значење
ОШ	Основна школа
ПДВ	Порез на додату вредност
ПЕК	Планирање, економика и контролинг
ПИР	Пројектно-истраживачки радови
ПК	Полуквалификовани
ПКС	Привредна комора Србије
ППЕ	Програм повећања ефикасности
ПРМ	Пракса редовног менаџмента
ППТ	Пошта, телеграф и телефон
ПЦ	Пословни центар
РЗС	Републички завод за статистику
РНП	Рафинерија нафте Панчево
РНС	Рафинерија нафте Нови Сад
РС	Република Србија
РФ	Руска федерација
РЦ	Регионални центар
РЦНК	Руски центар за науку и културу
с.р.л.	Друштво са ограниченом одговорношћу у румунској легислативи
САД	Сједињене Америчке Државе
СНДНС	Складиште нафтних деривата Нови Сад
СННП	Картица „Са нама на путу”
СС	Средња стручна спрема
ССГ	Станица за снабдевање горивом - бензинска станица
т.е.н.	Тона еквивалентне нафте
ТЕ-ТО	Термоелектрана - топлана
ТНГ	Течни нафтни гас
УАЕ	Уједињени Арапски Емирати
УО	Управни одбор
УНС	Универзитет у Новом Саду
ФБиХ	Федерација Босна и Херцеговина
хиљ.	Хиљада

4.03

Контакти

НИС а.д. Нови Сад

e-mail: office@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад
(021) 481 1111

Милентија Поповића 1
11000 Београд
(011) 311 3311

Услуге односа са инвеститорима

e-mail: Investor.Relations@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија

Сектор за послове са мањинским акционарима

e-mail: servis.akcionara@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
Инфо сервис: (011) 22 000 55

